FAX
CHRONOLOGICA
Ad
OMNIGENAM HISTORIAM.
ET DILUCIDUM EIUSDEM COMPENDIUM
AB ORBE CONDITO AD ANNUM CHRISTI 1712.

I. Parte res omnes à mundo condito ad Chriſtum natũ,
II. A Chriſto nato ad præfatum annum 1712. Sacra omnia,
III. Politica, Bellica, & Fortuita,
IV. Literas & Artes omniũ eorundẽ ſeculorũ complectens.

AUTHORE
JOANNE MUSANTIO Soc: JESU.

Ex Tabulis Romæ impreſſis,
Reimpreſſum Sandomiriæ.
Cum Supplemento 3tiæ Partis, in quo ſeries & acta præcipua Ducum & Regum Poloniæ.

Anno Domini 1724.

Cur neq; Te Sonipes, cui campus mundus uterq;
Gemmifer & cur non, charta, Srzeniawa notat.
Inter Semideos Eqvus hic, ceu Pegasus, ex quo
Bellerophonta tulit, dignus habere locum.
Eridano melior plaudet Srzeniawa Deabus,
Ambrosiamq; Jovi pro Ganimede dabit.
Parcite: Sideribus si debita Stemmata tanta,
Pagina tam grandes non capit arcta Deos.

JLLVSTRISSIMO ET EXCELLENTISSIMO
DOMINO DOMINO HIERONYMO
Comiti in Zywiec & Pieskowa Skała
WIELOPOLSKI
CAPITANE ZARNOVECENSI
POLONÆ JUVENTUTIS PRINCIPI

N*On indignaberis* primo major Eoô *Illu-* *Statius*
ſtriſſime Juvenis, ſi facem ad ſolem ferimus, & intra Auguſtæ Domûs Tuæ limina, Luminum Patriam, & Solis Regiam, reponamus. Eget luce, etſi præluceat aliis, Fax Chronologica, & idcirco hanc à WIELOPOLSCIO[illegible]M *mendicat Splendoribus, quibus æquè expeditum eſt umbris moliri interitum, ac omnia ſerenare. Non altiùs Titan aſſurgit, ut umbras faciat*

pumiliones, non latiùs diffundit radios, ut Orbem, ignium velut diluvio inundet, quam WIELOPOLSCII *primæ magnitudinis sideribus majores, solis radiis illustriores, in orbis commoda, in Patriæ emolumenta, in Domûs decora, ab avo effulsêre. Non funestabo paginam, si Illustrissimas Majorum Tuorum Umbras Iuvenis Excellentissime huc inferam, quia hæ, nihil funestæ noctis contraxêre. Coætaneum Sarmatia Oriens Nomen habuit* WIELOPOLSCIUM, *simul hi soles cum Regnorum solibus emicuêre. Inter duo-* Horatius *decim Palatinos* velut inter ignes Luna minores *effulsit* TOPOREUS, *qui Magnæ Gentis Caput, Domui suæ cunas posuit Illustrissimas. Et universæ planè Poloniæ fastos soli sibi vendicarent* WIELOPOLSCII, *aut de stirpe sua facerent, si ad numerum revocaremus Antiqui Generis plena Titulorum ac Honorum Cognomina, in quibus semper* Cassio: tot probati quot geniti *emersêre, floruêre sub violis, rubuêre sub rosis, utramq; Purpuram ornavêre, Sagum deniq; & Togam illustravêre. Stupuerunt Secula velut Nilum septem ostiis in Augustam se exonerare* WIELOPOLSCIORUM *Domum tot Nominum Majestatem. Iam* TOPOREOS, *jam* STARZONES, *jam* STARZOKONIOS *adoravit Polonia, demum* ZAPRZANIECIOS, SZAFRANIECIOS, BOCHNAROS *mirata est, tandem in* WIELOPOLSCIIS *stetit,*

statq;

ſtatq; firmiter notum per Secula Nomen, *quia magis aſſurgere nequit. Ita Olim Iulia Domus, per Anchiſem, Æneam, Iulum, omnemq; Trojanæ Nobilitatis florem vagata, in Orbis totius faſtigio fortunatiſſimè conquievit. Non inveſtigo viam, quam Illuſtriſſima Domus* WIELOPOLSCIORUM *per tot ſecula trivit, Palatina certè illa ſemper fuit ac Senatoria, ut ſolis iter nemo obſervat, ſed radios amat & adorat. E propinquo Majeſtatem Nominis* WIELOPOLSCIANI *intueri libet Illuſtriſſime* CAPITANEE *Zarnovecenſis, in quo, velut ſpeculo Te ipſum videas Iuvenis Magnanimè. Avus Tibi præivit ad gloriam Magnus Regni* CANCELLARIUS, *id eſt Mens Regum, Vox Libertatis, Pater Patriæ; tradent ſeculis poſteri illius ſapientiam ingenii, prudentiam judicii, maturitatem conſilii; non aliter ſcripſiſſet Iſocrates, dixiſſet Demoſthenes, argumenta compoſuiſſet Quintilianus, ſi ævo Catholico ſervati fuiſſent; quanquam hos quoq; Maximus* CANCELLARIUS *emendaret. qui nunquam deſinet à tota poſteritate deſiderari. At, quo verborum apparatu? quâ pompâ dictionis? qua Majeſtate ſuadeo Illuſtriſſimum* FRANCISCUM WIELOPOLSKI *in Zywiec & Pieskowa Skała Comitem* PALATINUM SIRADIÆ, *Minoris Poloniæ Generalem,* PATREM *Tuum Illuſtriſſime Iuvenis huc deducam? debet enim Illuſtriſſimo Progenitori* Statius

Tuo

Tuo, multùm nostra Societas Jesu, Illustrissime Domine, quem, propitium semper ac tutelare Numen agnoscit, & in Mecænate Amplissimo veneratur. Quotquot censemur, tot vivæ gratitudinis simulacra spirabimus, profusis in nos gratiis animati. Decrescit ad Parentis Tui obtutum quidquid in Tullio eminuit, in Hortensio floruit, in Plinio pleno alveo fluxit, in Seneca regnavit. Quæ illi oris Majestas! quæ facies digna imperio! quam excelsus animus in excelso corpore! denique tanto Augustali par inquilinus. Successit ille Magnis Majoribus, sed ut illis esset Major, & effecit ut sparsas per singulos virtutes feliciter in se unum collegerit, adeò, ut nulli incrementa sua nisi sibi debere videatur. Eum nactus es Parentem Illustrissime Domine qui Tibi necessitatem sequendi se ad maxima imponit, exemploque præit. Tantus illi Musarum amor, ut non facilè sit judicium, plusne debeat sapientiæ, an illi sapientia; tanta Majestas, ut meritò annosa WIELOPOLSCIORUM *gloriæ Hæres censeatur, tanta Comitas, ut oris Serenitatem supercilii severitas non inumbret; tanta Magnificentia, ut splendorem Senatoris auxerit de suo; tanta authoritas, ut pro verbis det Oracula, ingenio penè humanum superante; tanta prudentia, ut ejus menti toti Regni moles queat incumbere. Et hic, antequam ad Maternum* SRZENIAWAM, *Tu-*

um Illustrissime Iuvenis devolvatur dictio, jubeat adhuc spectare Illustrissimum Parentem Tuum, jam apud JACOBUM II. Angliæ Regem, jam apud INNOCENTIUM XII. (ne tantum Domestica exempla ex Patre discas) Polonam Majestatem, Magnum Legatum explicuisse. Quàm ingens campus gloriæ, Gentilitio WIELOPOLSCIORUM Starzokon apertus, in quo se Magnificentiùs tanti Nominis jactaret Magnitudo. Enim verò implevit mensuram Nominis Illustrissimus Progenitor Tuus, verior Mercurio Legatus, Major Cyneâ. Sed quorsum hac Avita Paternaq; memorantur, quæ de genu Posteritas adoret, præclarefacta? Tibi formando Illustrissime Iuvenis laborat Majorum gloria, proindeq; sæpe Tibi Pater est sæpe legendus Avus, ad quam ideam, crescente ætate nescia virtus stare loco componatur: Non opus Tibi monitore,, Magni Sangvinis Hares, Illustrissime Capitanee, præcox ad optima indoles, imbibit altè, qua aliis ingerendo, acclamabatur accipiat Patris exemplum tribuatq; Nepoti Filius, Magnum Patrem jam penè totum in te derivâsti, ut ille ceu Sol in Te radio jam sit Illustrissimus. Quot vero Maternus Tuus Celsissimus SRZENIAVA Princeps Iuventutis Excellentissime, vehit secum decora? diluvium Honorum, Titulorum, Meritorumq;, videre mihi videor. In Celsissima Parente Tua ANNA

Ovidius

Lucan.

Claudian.

LU

LUBOMIRIA S. R. I. *Principe, ultra Senatores Senatum, ultra Duces Exercitum Magnorum Principum & universam plane Orbis Majestatem intueor. Repetenda esset Romani Imperii origo in* DRUSIS, *Nascentis Sarmatiæ cunæ evolvendæ essent cum* LECHO, *illi, qui tantæ Originis vastissimum, & vix enavigabilem fontem deducere vellet in paginam. Altera* LUBOMIRIUS *Patria Latium est, altera* LECHIA, *ac penè Europa universa. Post tot Duces Celsissima* LUBOMIRSCIORUM *Domus, ac in iis* STANISLAUM Cracovienſem Palatinum, *Supremum* DUCEM, *qui non semel, Otthomanicam Lunam pallore infecit:* terrarum fatale malum, fulmenq; quod omnes percuteret pariter populos, *sub quo Rex Invictissimus* SIGISMUNDUS III. *Militem egit, Rege posito; Tuus quoq. Grandis Avus* HIERONYMUS LUBOMIRSKI, Caſtellanus Cracovienſis, Princeps, DUX, vincendo *Orbi par, mentibus obversatur*, quem nec ventura ſilebunt luſtra, nec ignota rapiet ſub nube vetuſtas. *Horret adhuc Pannonia strenuissimi Bellatoris arma, & illo Cæsareis in Castris artium bellandi Magistro*, in Cæſare tantum Nomen erat. *Illius bellicæ laudis gloria adhuc eruditur Polonia, & audet fortia cum animum subeunt, Maximi* DUCIS *virtus, & exempla. Hac Parente ingenerari debuit Tibi probitas & ad gloriæ successionem cupiditas inseri. Laborant*

Lucan: (margin, beside "nam pallore infecit: terrarum fatale malum")
Claudia: (margin, beside "tibus obversatur, quem nec ventura silebunt")
Lucan: (margin, beside "um bellandi Magistro, in Cæsare tantum Nomen erat")

borant in aliarum laudibus egestate materiæ Oratores, fingere debet Poësis, ut credatur encomiis consecrare, in Celsissima Matre Tua, Illustrissime Iuvenis, verùm est, quòd de aliis fingitur; jam & Iunonem Reginam, & Minervam doctam, & Dianam armigeram credimus, & Gratias in ANNAM *omnes immigrâsse, meridiano sole clariùs est. Confudit hæc veterum Fæminarum, quas ultra Deas quoq; vehebat antiquus error, male usurpata elogia, cui raro compendio doctrina ultra sexum, pro corpore elegantia, pro indole virtus, eaq; mascula vel in fæmina. Sed ubiq; in Tua Domo Illustrissime Iuvenis occurrit quidquid Eminentissimum est. Illustrissimum* PARENTEM Tuum JOANNIS III. *fortunatissimi Poloniarum Regis Throno Affinem, per Aviam Tuam adoramus, per Celsissimam Parentem Tuam Ducum in Sangvinem, ac Orientis* OSTROG *Imperatorum Majestatem invectam colimus.* Per Duces NEOBURGICOS LUBOMIRIIS *junctos, Occidentis Imperatores inter cognatos censeri nemo est qui ambigat. Quantus verò Exercitus Colligatarum Mentium pariter ac Domorum consurgit? adoranda ab omni posteritate Nomina, se Tuo Sangvini Excellentissime Iuvenis, veluti Pactoli, Ganges, Tagiq; Oceano permiscuêre,* & utroq; Jovem de Sanguine ducis. Ovidius KONIECPOLIOS, TENCZYNIOS, TARNOVIOS, ZASLAVIOS SANGUSZKOSq; Principes KOMOROVIOS,

OS, BRANICCIOS, TARŁONES, OLESNICCIOS, ZEBRZYDOVIOS, SZYSZKOVIOS, CZARNKOVIOS, RADIVILIOS, OSSOLINIOS, MAŁACHOVIOS, SIENIAVIOS, POTOCCIOS, SAPIEHAS OPALENIOS, DONHOFIOS, BOKUMOS, TOBIANSCIOS, RYBINSCYOS. *Effers & Tu Illustrissime* CHOMENTOWSKI; *Palatine Masoviæ, ut cognatum ita celsum tot inter Heroes caput, extra Senatum Libertatis vindex, in Senatu Patriæ Pater. Tu quoq; Illustrissime Marchio*, GONZAGA MYSZKOWSKI *Castellane Sandomiriensis, totius Europæ Nobilis, Domum Illustrissimam Cognatione Tua reddis Illustriorem. At Domestica Numina, quo vos Deorum Nomine consecrem, Celsissimi Principes* LUBOMIRII, *Succamerarie & Excubitor Limitum Regni, Generalis, Scepusiensis, Bohuslaviensis, Capitanei, nec non Melitentis Heros, quorum* Si unum ostenderis populus apparebit. *At posSeneca: setne vel Tacitus, inadoratos relinquere Fratres Tuos Illustrissimos*, CAROLUM *Lanckpronensem* JOANNEM *Premykoviensẽ Capitaneos, Domûs* WIELOPOLSCIANÆ Grande Decus Columenq;, *Exterarum Nationum, quas Castor velut & Pollux serenarûnt, delicium & illecebræ. Vos Ternio Nobilissimus, tres velut Gratiæ, Celsissimam Parentem* ANNAM, *idest Gratiam coronatis. Et inter umbras quoq; Claræ, plane matri-*

Seneca: / Sarbie: (margin notes)

sans

sans Filia FRANCISCA, *Soror Tua Iuvenis Illustrissime* micat inter omnes Julium sidus. *Non magis Vestalium inter manus, Custos Imperii flamma alebatur, quam ab hoc pectore, Seraphicæ & plus quam Ætneæ flammæ evibrantur, utq; probet se genitam* WIELOPOLSCIO, *ceu nomine eminet, ita & probitate; & ut ait ille*: Colossus etiamsi in puteo steterit, magnitudinem non amittit. *Hi Tibi Majores, hi Affines, Illustrissime Iuvenis prævêre ad* WIELOPOLSCIANÆ *gloriæ metam quo Tu iter arripis expeditum. Si etenim ætatem Tuam teneram Excellentissime Domine evolvam, juvenile nihil video præter ætatem. Lubet hic Britanni Vatis, temere forsitan in Anglicanum Principem conjectum, usurpare elogium:* — Hora: Seneca:

Qui Puerũ laudat, spem non rem laudat in illo;
Non spes, ingenium, res probat ipsa Tuum,

Ælis enim, Iuvenis omni elogio Major spem, non tantùm Domesticam sed & publicam, adeò ut videaris statim cæpisse sapere, ac spirare incepisti. Non immeritò huc conferret dictio, quæ Gratiano gratus Consul Ausonius attribuit: Spem superas, cupienda prævenis, vota præcurris, & præstare Tibi velociùs est, quàm nobis vel optare. *Qui Tibi lepos est Oris & dignitas! qui risus gravis, cujusmodi Heroùm esse solet, qui fulgor oculis inditus, Sidereum aliquid & cæleste spirans! qui sermo maturus! &*

unius

unius in facie, Parens uterque cernitur. Crescis annis major, & ætatem vincis, quia illam præcedere non potes, cumq; aliis mediocris virtus abunde suffecisset, Tibi una non sufficit. Produnt se dotes animi Tui per corporis indicia, paucos annos agis, & excedis, quæque alios metitur ætas, hanc Tu metiris probitate. Qantum hoc est! & Tuum Iuvenis Illustrissime. Tu vero, etsi nondum virilis sensûs conscius, perge ut capilli annos antevertere, festina agere antequam agas, & absolvere antequam plenè incipias famæ Tuæ Author esse; & cui sunt Genus, Honor, Species, adde gesta prælara, famam, Virtutem, ut cum sis scopus votorum Domûs Illustrissimæ, votis respondeas universorum. Tuas itaque manus tot Titulis, tot Nominibus, tot Virtutibus Iuvenis Illustrissime Fax exambit Chronologica, ut dum aliis lucem ingeret, ex Te dispendia reparet & deliquia. Nec obrues facem Excellentissime Capitanee, licèt magna Te lux undiq; circumstat, verùm quidquid ex Historica face scintillaverit, in animum Tuum referes, ac in aliis simpliciùs facta, majoribus emendabis factis, & delebis. Evolves hic, ultra Orbis universi Heroës, ultra virtutum vitiorumq; certamina, ultra literatorum studia, Duces quoque ac Reges Poloniæ & quidquid gloriosum, ac Polono Nomine dignum censueris, viva illorum imago

id

id totum spirabis. Quidquid suspicies in Lechis, Lesconibus, cum fortuna luctantibus arduum, quidquid in Miecislais, Boleslais, Martium, pudicum, audax, in Vladislais religiosum, bellicosum, in Casimiris magnum, justum, in Præmislis fortunatum quidquid miraberis, in Te exhibere coneris, ut virtutum Magnæ Domûs Hæres, Regias quoque dotes assequaris. Hoc votum est Iuvenis Illustrissime, Societatis JESU, cujus ex ingenio erudiris & sapis, quam Tu eo animo complectere, quo illa Tibi facem præfert Chronologicam, quo, capacissimæ Indoli Tuæ Orbem totum ponit in conspectu, & grandem olim de Te Historiæ materiam daturus, jam faveas literatis. Utere itaq; Illustrissime Domine hujus Facis luce, quæ Se modò primùm luce dignam putat, cum solem aspicit sub Tuo Nomine Illustrissimo; cujus benefico sideri, augem precatur Honorum immortalem.

ILLUSTRISSIMI ET EXCELLENTISSIMI NOMINIS TUI

Cultui Obligatissimum,

Collegium Sandomiriense
Societatis IESU

Ad

Ad ERUDITUM ET STUDIOSUM LECTOREM.

TAm illuſtris fuit gloria hujus Facis Chronologicæ; ut cum exſtincta pæne eſſet, tum vehementiùs Eruditorum Studentiumq; animos accenderet. Quare ne tantum opus deleat oblivio; typis iterum mandatur ex tabulis Romæ impreſſis: ut in hoc univerſali Hiſtoriæ rerumq; omnium compendio, uno veluti intuitu luſtrari & circumferri etiam poſſint univerſa mundi regna, evolutaq; hactenus ab orbe condito ſecula; quo eruditæ curioſitati omni in puncto ſatisfiat. Additæ ſunt res memorabiliores de Regno Poloniæ; ſcilicet ſeries & acta præcipua Ducum ac Regum *Poloniæ*; ut hujus loci typus i Polonia Polonis, potiſſimum imprimens, ſuæ ſpecialiter Patriæ & patrio genio gratificetur. Porro adduntur hæc in ſupplementum 3tiæ partis *Politica* complectentis. Politicorum autem nomine, Regna, Reſpublicas, Dynaſtias omnes, eorum initia, vices, & exitus complectimur. Hæc prima mortales putant & pro illis bella gerunt, hinc illis *Bellica* jure conjungimus. In his ipſis *Fortuita* plurimùm poſſe nemo non videt, quapropter illis hæc addimus. In fortuitis ea ferè hic deſcribuntur quæ Baronius in Annalibus, Genebrardus in Chronol, in Breviario Chronologico Theophylus Raymundus, & in tabulis Chronograph: Gvalterius tradunt; qui ſide probatorum ſcriptorum niti ſolent. Inter *Fortuita* poſtremum locum iis aſſignamus; quæ ſive inter ſacra ſive inter profana, maximè memo-

randa

randa cenſuimus, & quæ certam in alio loco ſedem habere non poterant, ut hinc etiam fortuita quodammodò videantur. Cum Romanis Imperatoribus Italiæ Reges, & res Italas; cum Romanorum Pontificum Ditione, Principes ejuſdem in Itália Beneficiarios hic dedimus: quia ſejungi vix poſſe videntur. Galliæ & Hiſpaniæ Regibus, Regnorum aliorum ſive Dynaſtiarum initia & quandoq; vices apud eas gentes addidimus quia id, Hiſtoriæ meliùs intelligendæ, non inutile futurum duximus: probatos verò in his omnibus (quæ Hiſtoriarum cognitionem aggreſſuris adoleſcentibꝰ præcipuè proponimus) cujusq; gentis ſcriptores conſuluimus: utq; cùm minori periculo errandi publico commodo ſerviremus, inſignium ſcriptorum Saliani, Petavii, Spondani, Labbei ſententias plerumq; amplexi ſumus. Ubi quid intanctum ab illis attulimus, teſtem peculiarem adduximus. Quæ ad Orthodoxam Religionem pertinent; in 2da. parte tradimus, id ſemper ſpectando; ut non eruditioni tantùm, ſed etiam Religioni & pietati imprimis ſerviamus. In aſſignandis Romanorum Pontificum temporibus; à minutioribus abſtinemus; quare non integros aliquando menſes computamus. Concilia quotquot potuimus ex pluribus collecta recenſuimus: quia id adhuc á nemine præſtitum vidimus. Ea in quibus teſtem non adducimus, vel vulgò nota ſunt vel facilè apud eos reperientur quos ſequi libuit, nempe Baronium, Raymundum, Ciacconium, Gvalterium, Labbeum; licèt aliò nos aliquando trahat amor veritatis quovis authore ſemper potioris. 4ta. parte

Nobi,

Nobilium Literatorum censum, & literarum vices variamq; fortunam, suis seculis disposuimus, ita; ut qui plurium doctrinarum floruêre gloriâ, pluribus in locis memorentur: quod & eorum meritis deberi & legentium eruditioni conferre putamus. Quoniam verò liberali & nobili ingenio digna, excellentium artium cognitio quædam prudentissimo cuiq; semper est visa; idcirco etiam architecturæ, picturæ, statuariæ, vel florentis vel deficientis, tempora, vices, & varietatem proposuimus, Romæ præsertim; quæ præter cæteras gentes, in his, omnium eruditorum judiciô, primas plerumq; ferre consvevit. Uiventes, seu bellatores, seu literatos, aut artifices, quamvis maximis pares, memorare ferè non libuit, ob eas causas, quæ prudenti viro facilè occurrent. Brevitatis studiô, compendiariis quibusdam notis utimur: ita literâ A denotatur Annus; A C ante Christum; *C* Cardinalis, *C P* Constantinopolitanus; D Dux; d dies; E Episcopus; f filius vel filia; ff filii; fr frater, ffr fratres; M Martyr; m mensis vel mortuus; n natus vel nascitur; o nullus; P Pontifex; R Rex; r regnat vel regnavit; S soror; U vivit vel vixit; &c. Ne longiores simus in compendio; excipe illud libenti animo Erudite & studiose Lector; Erudite, ut tuo studio satisfiat; studiose, ut eruditioni tuæ consulas: uterq; unô animô, tam huic libello quàm tibi ipsi fave, & vale.

PARS I.

à

MUNDO CONDITO

Ad

CHRISTUM NATUM,

Anno MMMMLIII.

HOMO INNOCENS IN TERRESTRI PARADISO FELIX.

IN primo temporum, & rerum exordio DEUS Cælo, Terra, animantibus cæterisq; ad eorum ornatum conditis sextâ tanti operis die format hominem, corpus ex luto fingens, animam ex nihilo, illique nomen indit Adamum appellando. E campo postmodum Damasceno, in quo eum creaverat, in amænissimos voluptatis hortos, Divina manu consitos, Terrestrem Paradisum dicimus, Adamum transtulit, & è dormientis costa Evam eduxit, quam illi vitæ & thori

Ætas I. ab orbe condito ad universale diluvium quod contigit anno mundi 1656.

ſociam adjunxit; ut beatè viverent, & nullo pænarum mortisque metu genus humanum propagarent, ſi DEO parentes vetitæ arboris fructibus abſtinerent.

HOMO POST CULPAM REUS, EXTRA PARADISUM MISER.

VErum intra dies omnino paucos, ut plerique opinantur, Adamus Divinam legem neglexit, non tam vetiti pomi ſpecie, quàm illecebrâ inductus uxoris, à callidiſſimo animantium omnium ſerpente deceptæ. Propterea pavidus, & ovina pelle contectus unà cum noxæ ſocia felicibus hortis in perpetuum expulſus, morti, cæterisque miſerijs, quæ mortalem conditionem comitantur; objicitur & ſecum in eundem caſum, poſteritatē trahit omnem.

Primo infelicis exilii anno Adamus Cainum genuit, ſecundo Abelem; ſed hoc per invidiam à fratre interempto, Setho ad ſolamen eſt auctus.

Hinc impia Caini, pia Sethi progenies extitit; quare hi filii DEI, illi hominum filij ſunt appellati. Ex his in duas ſive Gentes, ſive ſectas diviſum eſt Genus humanum uſque ad terrarum omnium eluvionem.

GENUS HUMANUM ANTE UNIVERSALE DILUVIUM.

ADam vixit annos 930.
Eva vixit annos 940.

Filij Dei.

SEth Adæ f. n. 131. v. 912. m. 1042.
Enos Sethi f. n. 236. v. 905. m. 1140.
Cainan I Enos f. n. 326. v. 910. m. 1235.
Malaleel Cainani I. f. n. 396. v. 895. m. 129[illegible]

Iared

Iared Malaleelis f. 461. v. 962. m. 1422.
Henoch Iaredi f. n. 623. transfertur à Deo 987.
Mathusalem Henochi f. n. 688. v. 969. m. 1656.
Lamech Mathusalemi f. n. 875. v. 777. m. 1651.
Noe Lamechi f. n. 1037. v. 950. m. 2006.
Sem Noe f. n. 1559. v. 600. m. 2158.
Cham, & Iaphet Noe ff: ante Diluvium nati, sed eorum tempora in sacris literis non designantur.

Religio.

ADam filios Dei cultum inprimis, & Sacrificandi ritus edocet.

Abel ob singularem religionem, & innocentiam Deo gratus.

Seth pius & egregius Divini cultûs propagator.

Enos primus solemniores, statasque cæremonias in Divino cultu adhibuit. Hinc dictus est primus invocasse Nomen Domini. *S. S. Interpretes.*

Enochus Sethi trinepos ob summam cum Deo familiaritatem, divinitus est, ex hominum cætu, atque oculis, raptus.

Res supra Naturam.

SAcrificium Abelis certo signo Deus probat; sive ignis è Cælo demissus, sive fumus rectà in Cælum tendens id fuerit; quod non liquet.

Caino post fratricidium, terra innocentis imbuta sanguine visa est fruges negasse; & ipse ultrice sceleris conscientiâ, post Dei minas profugus erravit.

Regna.

ADam Genus humanum patris potiùs more, quam Principis potestate rexit quandiu illi filij nepotesque paruere.

Si quæ fuere ante Diluvium Regna, ea intra unius oppidi, & agri limites finiebantur.

Cain primus, Henochiâ conditâ, & de filij nomine dicta, in ea visus est regnasse.

Bella.

BEllis prælusit Abelis cædes à Caino, invidiâ impellente, patrata. Cæterum fuisse inter Cainitas, & reliquos Adamitas bella, non immeritò plurimi suspicantur: Certè tubas & arma belli instrumenta ante terrarum eluvionem inventa novimus.

Scientia.

SCientiarum saltem principia, seu rudimenta Adamo divinitus indita, ab eo traduntur filíjs, & nepotibus; a quibus ad posteros propagantur.

Si psalmos Adam composuit, uti Talmudici tradunt; quibus Genebrardus videtur assentiri; non hominum magis, quàm Poeseos pater dicendus est.

Quin & ab alijs, ante terrarum eluvionem, Sacris Hymnis, Canticis, & Psalmis, DEI laudes, victorias, & res prospere gestas fuisse celebratas, docet Huetius *in Demonstrat Evan.*

Inventas à Setho literas opinantur aliqui; quod certissimum procul dubio foret, si verum esset quod aliqui ex gravissimis patribus tradidere; scriptum scilicet ab Enocho librum, quem apud Æthiopes asservari tradit Genebrardus.

Artes Inventa.

PRimus inter homines Pastor Abel, Cain primus agricola, Lamech venator.

Ars effodiendi metalla, vel præcessit agriculturam, vel cum ea orta est, ut recte Aristoteles *l.* 1. *c.* 2. *Oecon.*

Iabel pastoritia tabernacula; Iubal Musicam, & ejus

& ejus instrumenta; Noema lanificium, ac texturam invenit.

Tubalcain Ferrariam peritius exercuit.

Henochia prima inter urbes à Caino condita, cui ab Henocho filio nomen dedit.

Artem nauticam primus divinitus edoctus est Noe, cum jussus est Arcam ædificare.

Nugatur procul dubio Zozimus Panopelites, affirmando Chymicorum artes hominibus ab Angelis traditas, cum hi mulieres adamassent.

Res memorabiles.

PEr hæc primæva Mundi tempora, DEO naturæ vires confirmante, fæminæ binos fere semper enitebantur; ut plerique SS: Interpretes opinantur. Quare anno Mundi, quo cæsus est Abel, magnam jam terrarum partem frequentatam fuisse docet eruditè Bonfrer *in cap: 4. Genes.*

Cainus in sylva pro fera habitus à Lamecho abnepote occisus est.

Sethi gens connubijs cum Caini gente junctis, gigantes progenuit, homines, & corporis mole, & morum improbitate perinsignes. Quæ res Deum ad terrarum omnium eluvionem impulit.

Diluvium universale.

NOe anno mundi 1556. quingentesimum annum agens monetur à Deo de immittenda terris omnibus eluvione, jubeturq; Arcam fabricare; in qua ipse cum filijs possit asservari. Illa centum annorum spatio perfecta est; longa, Deo ita mandante, cubitos 300. lata 50. alta 30.

Anno 1656, Deo jubente, immissis in arcam omnis generis animantibus, ingressus est, & Noemus ipse cum uxore sua, tribusq; filijs Sem, Cham, & Iaphet, ac nuribus pari numero. Hinc

perpetuis 40. dierum effusis imbribus, omnia emerguntur aquis; & nihil usquam hominum, cæterorumq; animantium reliquum in terris fit, præter id, quod Noemus Dei monitu asservarat ad sobolem.

Noe porro cum suis in Arca latuit 375. dies.

Filii Hominum.

CAin Adæ f. n. 1. m. 701. ut aliquibus visum; nam sacræ literæ, tum illius, tum posterorum tempora omnino silent.

Henoch Caini f.
Irad Henochi f.
Maviael Iradi f.
Mathusael Maviaelis f.
Lamech Mathusaelis f.
Ab hoc primo Polygamia videtur inducta.
Iabel & Iubal Lamechi ff. ex Ada.
Tubalcain Lamechi f. ex sella.

GENUS HUMANUM POST UNIVERSALE DILUVIUM IN GENTES ET REGNA DIVISUM.

PROGENITORES ABRAHAMI.

Ætas II.	*Ab anno mundi conditi* 1657. *ad* 2039.
ad nati-	Arphaxad Semi f. n. 1659. v. 438.
vitatem	Cainan II. n. 1694. v. 360.
Abraha-	Sale n. 1724. v. 423.
mi quæ	Heber n. 1754. v. 464.
contigit	Phaleg n. 1788. v. 239.
an: mun-	Reu sive Ragan n. 1818. v. 239.
di conditi	Sarug n. 1850. v. 230.
2039.	Nachor n. 1880. v. 148.
	Thare n. 1909. v. 205.

PATRI-

PATRIARCHÆ HEBRÆORUM.

Ab anno mundi 2039. ad 2464.

Abraham Thare fil. n. 2039. v. 175.
Isaac f. n. 2139 v. 180. *Ætas III ad exitum Israelis ex Ægipto qui contigit anno 2544.*
Rebecam ducit 2179.
Iacob n. 2199. v. 147.
Ruben, Simeon, Levi, Iudas, Dan, Nephtali, Gad, Aser, Isachar, Zabulon, Ioseph, Beniamin, ex duabus uxoribus Lia,, & Rachele, Labano natis, & ex duabus ancillis Zelpha & Bela.
Levi Iacobi f. n. 2285. v. 137.
Caath f. Levi n. 2318. v. 133.
Amram f. n. 2381. v. 137.
Aaron f. n. 2461. v. 122.

DUCES HEBRÆORUM.

Moses Aaron fr. n. 2464. v. 120.
Josue f. Nun. n. 2491. v. 110.

JUDICES HEBRÆORUM.

Ab anno 2584. ad 2962.

Josue à 2584. ad 2600. annis 17.
Annum agens 94. Mosi successit & quamvis Ducis potius, quam Iudicis nomine præfuerit Hebræis; ijs nihilominus annumeratur.
Othoniel à. 2600. ad 2640. 40.
Aod ad 2720. 80.
Qui plures eodem tempore apud Hebraos fuisse aliquando Iudices docent; vel aliena, vel parum consona sacris literis docent.
Falli videntur, qui post Aodum inter Iudices Samgarum numerant.
Debbora Prophet: ad 2760. 40.
Fæmina supra viros fortis, Lapidothi uxor sub palma jus populo dicebat.

Gedeon ad 2800. 40.

Ierobaal etiam cognominatus est, ex qua voce corrupta Hierombalus dictus est ab aquali Historico Sanchoniatone Huetius.

Abimelech ad 2803. 3.
Thola ad 2826. 23.
Iair Galaadites ad 2848. 22.
Iephte ad 2854. 6.
Abesan ad 2861. 7.
Ajalon ad 2871. 10.
Abdon ad 4879. 8.
Samson ad 2899. 20.
Heli Iudex, & Pontifex ad 2939. 40.
Samuel ad 2962. 22.

Hebrai Regem petunt, & impetrant, 2962.

REGES HEBRÆORUM.

Ab anno 2962 ad 3060.

Saul f. Chusi ad 2979. 18.
Primus Regum Oleo Sancto unctus.
David f. Isai ad 3021. 42.
Salomon Davidis f. ad 3059. 40.
Roboam Salomonis f. ad 3060. 1.

Ab anno 3060. Tribus Iuda & Beniamin, Roboamo; reliqua ab eo defitientes, Ieroboamo parent: & hinc Hebraorum Regnum in duo dividitur.

REGES IUDA.

Ab anno 3060.

Roboam ad 3076. 16.
Abias ad 3079. 3.
Asa ad 3121. 41.
Iosaphat ad 3145. 25.
An. 3143. *fil: adsciscit.*
Ioram ad 3150. 6.
Ochozias ad 3151. 1.
Athalia ad 3157. 6.

Iorami

REGES ISRAEL.

Ad 3446.

Ieroboam ad 3081. 21.
Nabad ad 3082. 1.
Baasa ad 3105. 23.
Ela ad 3106. 1.
Zambri 7.
Amri ad 3117. 11.
Achab ad 3138. 22.
Ochozias ad 3139. 1.

Ioram

Iorami Uxor.
Ioas ad 3296. 40
Amazias ad 3225. 29.
Ozias ad 3277. 52.
Ioatan ad 3293. 16.
Achaz ad 3308. 14.
Ezechias ad 3338. 29.
Manaſſes ad 3392. 55.

In Regno impius, captivus reſipiſcit.

Amon ad 3394. 2.
Manaſſis Parentis furores exceſſit.
Iosias ad 3425. 31.
Ioachaz ad 3425. m. 3.
Ioakim ad 3436. 11.
Iechonias m. 3.
Deinde Babylone vixit ad an: 3475.
Sedecias ad 3446. 11.

Ioram ad 3151. 12.
Iechu ad 3179. 28.
Ioachaz ad 3195. 16.
Ioaz ad 3211. 16
Ieroboam II. ad 3251. 41.
Interregnum 11. annorum.
Zacharias 3262. m. 6.
Sellum m. 1.
Manahem ad 3274. 10.
Phaceias ad 3277. 2.
Phacee ad 3297. 20.
Oſeas ad 3314. 18.
Romæ conditæ anno 14.
Iſraeliticum Regnum à Ieroboamo inſtitutum per rebellionem, & impietatem, poſt ann: 255. everſum eſt.
Hebræi apud Chaldæos captivi, toto ſervitutis tempore Principes & Iudices ſuæ gentis, habuere; a quibus regebantur.
Hi videntur fuiſſe Iechonias olim Rex I.
Salathiel ejus fil.

Duces Iterum.

Ab anno 3446. *ad* 3950.

Cum Cyrus Hieroſolymam redeundi, & inſtaurandi Templi Iudæis poteſtatem feciſſet 3516. *Sacræ expeditionis*, Dux fuit Zorobabel Salathielis f. ad 3567. - - - - - 51.
Ioacimus D. & P. ad 3589. 22.
Eilaſib D. & P. ad 3595. 6.
Poſtea tantum P. veniente Eſdra.
Eſdras D. à 3595. ad 3600. 5.
Nehemias D. ad 3629. 28.

Jojadas D. & P. ad 3649. 20.
Jonathas D. & P. ad 3689. 40.
Jaddus D. & P. ad 3730. 41.
Onias I. D. & P. ad 3753. 24.
Simon I. D. & P. ad 3765. 12.
Eleazar D. & P. ad 3797. 32.
Manasses D. & P. ad 3807. 9.

Quamvis post Hierosolimam ab Alexandro captam, Judæorum summum Imperium penes alienigenas fuerit; præcipuè tamen sub illis partes in administranda Republica fuere penes Pontifices; quos idcirco Duces jure appellamus.

Onias II. D. &. P. ad 3821. 14.
Simon II. D. & P. ad 3846. 25.
Onias III. D. & P. ad 3882. 36.

Anno 3879. *Jason Oniæ fr. Pseudo-Pontif: & post eúm Menelaus, Lysimachus, Alcimus, omnia subvertunt.*

Machabæi dicti Assidei, hoc est Sancti, mox corrupta voce Assamonæi.

Mathatias pater Judæ D. &. P. 3888. 1.
Judas f. D. & P. ad 3894. 6.
Jonathas D. & P. ad 3912. 19.
Simon D. & P. ad 3910. 8.
Joannes Hyrcanus D. & P. ad 3950. 31.

REGES ITERUM.

Aristobulus R. &. P. 3950, 1.
Alexander Jannæus R. & P. ad 3975. 26.
Hyrcanus R. & P. ad 3988. 13.
Aristobulus II. R. &. P. ad 3991. 3.
Pulso fr. mox dejectus à Pompejo.
Hyrcanus iterum ad 4024. 49.

Cum per annos plures una cum Antipatro Herodis I. patre & eodem Herode Tetracha Regnum administrasset; hujus tandem jussu interemptus est.

Antipater Herodis I. Pater Judææ Procurator à Cæsare constituitur 4007.

Hero-

HErodes I. Afcalonita Iudææ Tetrarcha 4012 mox R. dictus anno 4014. regnare incipit, 4017. ad 4054. 37.

Herode regnante, natum effe Chriftum humani generis reparatorem, Sacro id Evangelifta tradente fatentur omnes; verum de Nativitatis anno variæ Chronologorum fententiæ; nos cum Labbeo, alijsque eam amplectimur, quæ illam Herodiani regni anno 37. ftatuit.

RELIGIONIS INCREMENTA ET DAMNA.

Poft univerfale diluvium, ad Chriftum D. natum.

ANno mundi 1657. fubfidentibus aquis & Deo jubente, Noemus cum tribus filijs prodit ex Arca, Deoq; gratias agit.

Ninus templum, & fimulacrum Belo patri confecrat. Id Baal exiftimatur 1944. Hinc in vetuftiffimis Idolis Beli nomen licet agnofcere, ut in Beelphegor, Belial, Beelzebub &c.

Ducentis circiter poft Diluvium annis Idolorum cultus, per imagines hominum venerationi propofitas initium habet crefcitque plaftice inventa per Thareum Abrahami patrem.

Abraham ex Ur. Chaldæorum evocatur, futurus veræ religionis parens 2108.

Melchifedech Rex, & Sacerdos occurrit, Abrahamo victori. Is decimas Sacerdoti foluit 2118.

Circumcifio à Deo imperatur Abrahamo 2125.

Moab Moabitarum, Amon Amonitarum parens, nafcuntur ex inceftu ebrij Lothi cum filiabus 2139.

Ifaac in monte Moria fiftitur immolādus 2163.

Efau ducit alienigenas, unde corrupta religio 2288.

Joseph frustra solicitatus ab hera, nobile castitatis exemplum. 2316.

Phares & Zaram Iudæ filij ex Thamar Christi progenitores 2328.

Jacob Sancte moriens filijs bene precatur 2345.

Job ex Zara f. vel nepote Esau, Sanctimoniâ clarus, ærumnarum per patientiam victor in fine sæculi 24.

Agni Paschalis esus, Deo jubente 2544. Phase seu Pascha, solemnesque Azimorum feriæ à Mose institutæ, partæ libertatis monumentum.

Lex à Deo per Moysem data ad Sinam montem 2544.

Vitulus aureus adoratur 2544.

Aaron I. Hebræorum Pontifex, & filij consecrantur 2545.

Eleazar f. Aaroni in Pontificatu succedit. 2583

Primus annus Sabbaticus 2595.

Pontifices Phinees, Abisue.

Cineorum migratio amore solitudinis. Erant hi eorum quodammodo temporum religiosi.

Michas Idoli author, quod Israelitæ nonnulli præsertim ex tribu Dan usq; ad Samuelis tempora coluere.

Primus annus Jubilæus 2637.

Hebræi cum propinquis Chananæis, Hethæis, alijsque connubia jungentes, eorum Deos colunt, Othoniele, & Aodo Judicibus.

Pontifices Bocci, Oza, Zaraias.

Sub extremis Aodi Judicis annis, vel statim ab ipsius obitu Israelitæ ad Idolorum cultum declinant.

Mortuis Debbora, & Baracco, rursus Deorum simulacra colunt Hebræi.

Baal à Gedeonis patre adoratur.

Pontifices Nerajoth, & Amaria postremus è posteris Eleazari; eo enim mortuo, successit Heli, è nepotibus Ithamaris, quem Aaron secundo loco genuerat.

Baalim

Baalim, & Astaroth, adorantur ab Hebræis

Ruth uxor Boos, mater Obed, avia Davîdis R.

Iephte, victis Amonitis, voti reus filiam mactat. 2899.

Pontifices Heli primus è posteris Ithamaris, Achitob, Achimelech, Abiatar.

Saul divinitus electus in Regem contra Divinum præceptum parcit Agago, & rejicitur.

Achimelech Pontif. cum 83. Sacerdotibus jussu saulis cæditur. 2968.

David post adulterium, & Vriæ cædem monitus à Nathano Propheta resipiscit 2999.

Pontifices iterum è posteris Eleazari; quorum primus Sadoc, mox Achimaas, Azarias.

Nathan Davidis f. à quo Christi Genealogia ducitur.

Salomon templi fundamenta ponit 3026. absolvit 3030.

Festum primæ Dedicationis templi.

Salomon amat alienigenas, Dijs templa, & aras erigit 3054.

Jeroboam aureos vitulos adorandos proponit. 3061.

Pontif. Joanam, Azarias, Amarias, Jaiadas, Pedaias.

Achab ductâ Iezabele templum erigit Baali 3117. Iezabel furit in sacros vates.

Iosaphatus Religionem restituit 3122.

Elias, Eliseus, Ionas vaticinio & Sanctimonià clari. Postremus mittitur ad Ninivitas 3168.

Eliæ Discipuli in Monte Carmelo.

Rechabitæ, qui & Cinei, Religiosorum typus a Ionadab f. Rechab instituti. *S. Hieronym.*

Pontif. Sedecias, Azarias, Iotham, Achitob.

Ozias R. cæteroqui pius & religiosus, excelsa hoc est falsorum Deorum templa non aufert.

Amos,

Amos, Oſeas, Ioel, Iſaias; vaticinantur, Ozia regnante.

Micheas futuram ſub Aſſiriis capti vitatem prænuntiat.

Pontifices Achitob, Meraioth, Sadoc, Salomon.

Achaz ab avita religione abhorrens, clauſo templo, Baali, & Dijs alijs, aras paſſim excltat; liberos luſtrat igne.

Ezechias pietate inclytus, à paternis urbem ſuperſtitionibus expiat; templum ornat.

Sanctimonia clari florent Tobiæ duo in Aſſyria captivi; item Iſaias & Iuditha.

Novi Samariæ coloni ethnicorum ritibus ſacra Hebræorum infieiunt.

Pontif. Helcias, Azarias, Saraias, Joſedecus

Joſias R. res religionis inſtaurat.

Ieremias Proph: in Ægipto futuras populi calamitates prænuntians, lapidibus obruitur.

Daniel, Ezechiel. Tres Pueri captivi apud Chaldæos; Mardocheus & Eſther apud Medos pariter captivi florent.

Sinagogæ inſtitutæ tempore captivitatis Babylonicæ.

Feſtum Purim inſtitutum, Hebræis ab Amanis inſidijs per Eſtherem liberatis.

Pontif. Joſue, ſeu Jeſus, Joacim, Eliaſib.

Cyrus templi ſacra vaſa reſtituit 3516.

Templum Hieroſolim, primo inſtauratum 3517.

Reſa & Abiud Zorobabelis ff. ex quorum 1mô V. Deipara, à 2. S. Joſeph originem ducit.

Aggæus, Zaccharias, Malachias, Prophetæ florent.

Danielis hebdomadæ incipiunt 3600.

Pontif. Joiadas, Jonathas, Jeddoa, ſeu Jaddus.

Cum Hieroſolymam veniſſet Nehemias; renovata eſt diu intermiſſa ſcenophegiæ ſolemnitas, 3601.

Eſdras

Esdras sacros libros, qui interciderant immutatis Hebræis literis, in lucem profert.

Nehemias redux è Perside, Divinum cultum, templi honorem, Levitarum ministeria, legitima conjugia, ex Divina lege componit, 3629.

Pontifices ijdem qui Duces.

Alexander M: in templo Hierosolym: Deo vero victimas immolat 3722.

Sanaballetes a Dario ad Alexandrum deficiens, hoc permittente, Templum erigit, Samariæ in monte Garizim, cui præerat. Hinc inter Iudæos, & Samaritanos æterna discordiarum seges.

Græcis imò & mox Romanis imperantibus, Pontificatus factus est Principum arbitrio paucorum annorum, imò & annuus.

Pontifices iterum ijdem qui Duces.

Ptolomæus Philop, minis, & pænis Judæos ad Ægiptiacos ritus compellit 3839.

Jason, Menelaus, Lysimachus ethnicos ritus inducunt. Antiochus Epiphan: Templum profanat. Templum ponit Jovi, Hospitali in monte Garizim 3885.

Eleazarus, Salomona Mater, & septem filij Machabæi pro religione fortiter obeunt 3887.

Mathatias Judæum Dijs thus adolentem interficit 3888. fit Dux & Pontif.

Tertia Dedicatio Altaris per Judam Machabæum instaurati. 3889.

Pontifices ijdem, qui Duces, & Reges.

Judæi, & samaritæ pro Templo litigant ante Ptolem: Philomet. Victoria Judæis cedit 3906.

Pharisæorum secta oritur A. C. 140.

Sadducei Herætici apud Hebræos.

Essæi sive Esseni Samaritanorum secta; cujus origo incerta, plura cum Pythagoreis, &

stoicis

stoicis habens communia. *Ioseph l.* 10. *Antiq* C. 13. Ex his multi postea Christianis accessere.

Joannes Hyrcanus Samaritanum templum destruit. 3925.

Pontif. iidem tunc, qui Reges.

Sinagogæ paulo ante Christum natum 480. num erabantur.

Joseph Deiparæ Mariæ sponsus.

Templum ab Herode instauratum, ejusque quarta dedicatio instituta 4030.

Maria V. Deipara Filia Joachim, & Annæ, 4039.

JESUS CHRISTUS DEI FILIUS nascitur 4053. 25. Decembr.

Sanctimonia florent Simeon senex, & Anna Prophetis.

HUMANI GENERIS DIVISIO IN GENTES ET HEBRÆORUM POLITICA POST DILUVIUM.

NOe filiis, & nepotibus terras dividit. Japheto Scythia, & Europa; Chamo, Syria, Ægiptus, & Africa; Semo, Assyria, India, & reliqua Asiæ obveniunt.

Sublato per confusionem linguarum commercio, Babylonicæ Turris ædificatio abjecta est; gentes divisæ sunt, & terra cæpit ubique frequentari.

E Filijs nepotibusque, Noemi, alij aliarum gentium parentes; Hebræorum à S. Augustino, & alijs censetur Heber; a quo Heberæi primo, mox Hebræi sunt appellati.

Abraham in Palæstina cum Sara Uxore Nachoris filia; & Loth nepos 2114.

Loth ob jurgia inter pastores dividitur ab Abrahamo 2116.

Ismael

Ismael & Agar pelluntur 2144.
Esau Primogeniti jura vendit 2218.
Iacob fugit in Mesopotamiam, ibique apud Labanum avunculum oves pascit 2276.
Iacob redit, & conciliatur cum Esau 2296.
Dinæ vis illata, & hinc pugna cum Sichimitis 2305.
Ioseph per invidiam a fratribus venditur 2306
Ioseph Ægipto præficirur 2319.
Iacob cum filiis in Ægipto. 2329.

Hebræi primo regebantur per Patriarchas, penes quos erat imperium in gentem

Amenophis Pharao sævit in Hebræos 2451.
Moyses è flumine à Thermuti Pharaonis f. in Aulam inductus 2464.
Moyses fugit ex Aula 2503.
Exitus Israelis ab Ægipto 2544.
Exploratores ex Phara solitudine in Palæstinam missi 2545.
Israelitæ in solitudine per annos 40.
Tribunal primarium Synedrium Iethri consiliô institutum à Moyse.
Felicia Hebræorum bella in Palæstina, Josue Duce.
Victoribus Israelitis Palæstina dividitur.
Othoniel Adonizedecum captum mutilat 2601. & populum resipiscentem vindicat in libertatem.

Ætas IV. ad templum Salomonis cujus fundamenta sunt posita 3023.

Historia Michæ Levitæ, & clades Tribus Beniamin 2620
Servitus I. Hebræorum sub Cusano ab anno 2623 ad 2631. per annos, 8. liberantur ob Othoniele.
Servitus II. sub Eglone Moab: an: 18: cessat occiso per Aodum tyrannô, 2669.
Samgar Philistæos sexcentos vomere interficit sub Aodo.
III. Judæorum servitus sub Jabino Chananæo à 2721.

à 2721. ad 2740. à qua liberantur, victo per Debboram, & Baraccum Sisara; cujus lacte sopiti tempora trabali clavo Jahel trajecit.

Madianitis an: 7. serviunt Hebræi, liberantur à Gedeone 2768.

Abimelechus Gedeonis f. cæsis 70. fratribus, tyránnidem occupat 2801.

Quarta Hebræorum servitus sub Ammonitis per annos 18. ab anno 2832.

Jephte Ammonitas prælio vincit & populum â servitute liberat, 2849.

Samson, Dalilâ quam deperibat, prodente, amissis cum coma viribus, Philistæis hostibus traditur, à quibus orbatur luminibus 2898.

Ophni & Phinees Heli ff. cæduntur in prælio à Philistæis; capitur Arca; Heli obit ex casu 2959.

Israelitæ Philistæos vincunt in Maspha 2960

David in Monomachia Goliam interficit 2971

Saul de Amalecitis, & alijs victor, à Philistæis victus se ipsum confodit 2979.

David feliciter præliatur ab an: 2991. ad 2996

Absalon Ammonem fratrem interficit 3002

Davidem patrem Absalon regno pellit; sed mox, dum fugiens crinibus pendet è quercu, à Joabo confoditur 3009.

Ætas V. ad Cyri Monarchiã quæ inchoata est anno mundi 3516.

David movet in Philistæos illosque quatuor prælijs profligat a 3012. ad 3014.

Asa Zaram Æthiopiæ Regem vincit & ingenti præda potitur 3094.

Zambri Elæ temulento vitam eripit; mox et ipse septem post dies ab Amri obsessus, se cum universa domo comburit 3106.

Israelitæ, Achabo regnante, de Benadabo Syro bis triumphant, 3134. 3135.

Mesa Moabitarum Rex obsessus, filium spectantibus Hebræis, mactat, 3140.

Joram fratres interficit 3145.

Iehu

Iehu Achabi ſtirpem funditus delet 3151.

Hazael Syriæ R. Israelitarum regionem ferro, flammisque vaſtat 3154.

Ioas R. Samariæ ex vaticinatione Eliſei morientis Benadabum Syriæ R. tribus atterit cladibus 3204.

Ozias contra circumpoſitas gentes feliciter pugnat.

Manahen R. Iſraelis, Phuli Syrorum Regi vectigalis.

Teglat Phalazar victor Iſraelitas in ſervitutem abducit 3295.

Achaz captivus apud Syros 3294

Samaria per Salmanaſarem Aſſyriorum R. capta & everſa; Tribus decem cum Oſea R. in Aſſyrios abductæ 3314.

Manaſſes Aſſyrijs armis oppreſſus, Babylonem catenis vinctus abſtrahitur 3344. mox Regno reſtituitur.

Holofernes Aſſyriorum Dux in Betuliæ obſidione à vidua Iuditha obtruncatur 3346.

Ioſitas R. Iuda cum Nechaone Ægiptio R. confligit; peritque ex vulnere 3425.

Ioachaz Nechaoni ſervit in Ægipto,

Ioakim & Iechonias à Chaldæis cum omni nobilitate in ſervitutem abducuntur 3428.

Sedecias filijs & oculis orbatus cum populo captivus Babylone 3446.

Incipit ſervitus 70. ann. quam paſſi ſunt Hebræi apud Chaldæos.

Iudæi quamvis poſt impletos annos ſervitutis ſeptuaginta, libertatis qualicunque imagine donati fuerint à Cyro anno 3516; fere nunquam tamen poſthac ſui omnino juris fuere: diu enim Perſis, mox Græcis, & Romanis paruerunt.

Artaxerxes Longim: Deo inſpirante, Eſdram Sacerdotem & ſcribam in Iudæam mitit, 3594.

Nehemias ex Perſide, ubi Regis Pincerna

ejusdem gratiâ florebat, impetratâ ad id facultate, in Iudæam veniens, frustra obsistentibus inimicis Hierosolymæ muros intra dies 52. restituit, 3600. vel 3601.

Idem, novis inductis tabulis, inopiæ suorum consulit 3601.

Idem qui anno 3621 Regem in Perside adierat, Hierosolymam redit ex Perside 3629.

Iudæi ab anno 3722. Græcis parent.

Andromacus Iudæis præpositus ab Alexandro, ab illis occiditur 3722.

Ptolomæus Lagi f. Amicitiæ simulatione Iudæam occupat, captivos quàm plurimos abducit ex montano præcipue tractu, 3733 circiter.

Antigono Rege victo, Asiæ Regna Seleuco Nicatori cedunt, ac proinde Hebræi vectigales Syriæ Regibus fiunt, ab anno 3753. [*Noris in Epoch: Syromaced.*

Onias II. Ptolomæo Evergeti solvit 20 argenti talenta; quæ Syrio Regi pendebat 3811.

Recepta per Antiochum Magnum Iudæa, Græcis in Syria regnantibus iterum subditur, sed brevi tempore 3836.

Ptolomæus Philopator, victo Antiocho Magno, Celesyria, Phænicia, Iudæa potitur; quare Ægyptijs Regibus Iudæi iterum parent 3837.

Antiochus Magnus potitur Syriâ, & iterum Iudæis imperat. 3857.

Ionathas Demetrii Nicatoris ope nixus Iudæam recipit; Hierosolymam instaurat, 3902.

Ejusdem cum Comanis, & spartiatis fædus 3911.

Simon ad Demetrij partes transiens plenam Iudæis obtinet libertatem; cujus annos numerare incipiunt 3912.

Iannæus epulans coram se 800. Iudæos è nobilioribus, crucibus jubet affigi.

Iudæi à M. Pompejo domiti Romanis in posterum parent, 3991.

Hyrcanus

Hyrcanus ob varias forrunæ vices dictus fortunæ pila.

Antigonus Aristobuli F: Iudææ regnum petens rejicitur à Cæsare 4007. sed Parthorum ope Hierosolymâ potitur 4014.

Hyrcanus captivus abducitur.

Herodes Hierosolymam expugnat, 4017.

Eodemque anno capite plectitur Antigonus Assamonæorum postremus.

Herodes regnum adulatione partum, per scelera & cædes confirmat.

Bellum anceps contra Arabes gerit, 4023.

RES SUPRA NATURAM.

Post diluvium ad Christum D. Natum.

IRis à Deo statuitur fæderis inter se, & homines pignus.

Superbis mortalium conatibus Turrim ædificantium, Divinum Numen obsistit. Repente una, qua omnes utebantur, lingva in duas & septuaginta, quot erant hominum familiæ, divinitus dispertitur.

Hebraica quæ communis omnibus antea fuisse creditur, in Hebero mansit, à quo nomen accepit.

Deus Abrahamo felicem sobolem, Palæstinæ possessionem, Christum pollicetur. Angeli Abrahamo prænuntiant incendium Sodomorum 2139 & igne cælesti pereunt quinque urbes famosæ. Eximitur Loth, & Uxor ejus cum filiabus ab incendio. Uxor Loth, quod contra Angeli educentis præceptum respexisset in statuam salis est versa, stultitiæ documentum. Iacob Dei speciem videt in quiete è summis scalis Christum sibi pollicentis 2276.

Ioſeph ob Divinam conjiciendorum ſomniorum ſolertiam è carcere vocatur ad imperium 2319. Idem imminentem ſeptem annorum fertilitatem, ac totidem ſequentium ſterilitatem ex Regis Ægiptij ſomnio præſagit 2319. Iacobi in Ægipro ioboles quamvis per labores opprimente Rege, vegetior & fæcundior.

Prodigia à Moyſe patrata, vulgo decem Ægipti plagæ 2543. Columna Dux Populi Hebræi. Tranſitus ſpopuli per Mare Rubrum ad Moſaicæ Virgæ contactum diviſum 2544. Item manna è Cælo, aqua è rupe. Chore, Datan, & Abiron Moſi, & Aaroni obtrectantes vaſto terræ hiatu abſorbentur. Sol ſiſtitur ad Imperium Ioſue 2584. Hierichuntis muri concinentibus Hebræorum tubis cadunt. 2584. Cum tot præcedenti ſæculo prodigia per Moyſem, & Ioſue patrata fuiſſent, eaque adhuc a Nepotibus paſſim celebrarentur, Iſraelitæ novis ad aſſerendam religionis veritatem non indigebant, quare hinc fortaſſe factum eſt, ut nullum hoc ævo contigiſſe memoretur.

Debbora accepto divinitus per Angelum mandato Baraccum ad bellum contra Madianitas vocat. 2740. Gedeon Angelo hortante Baalis Idolum, & lucum evertit 2768. Idem roris ac veleris miraculo confirmatus per viros 30 tubis ac lampadibus armatos, Madianitas profligat 2768. Hi enim inſolita pugnæ ſpecie turbati mutua ſe cæde conficiunt.

Angelus Uxori Manue Samſonis ortum prænuntiat. 2861. Samſon ſitiens ex aſini maxilla, qua hoſtes trucidarat, fuſis ad Deum precibus, fontem elicit. Idem receptis cum capillo viribus, domus ejus, unde ludentem ipſum Philiſtæi ſpectabant, concuſſis confractiſque columnis, ædium ruinâ victor hoſtium oppreſſus eſt.

Arca DEI apud hoſtes captiva ingentes hoſtium

ſtium Dijs, corporibus, agris, clades infert. 2939. Arca plauſtro impoſita nullo rectore a bobus, in fines Hebræorum devehitur 2940. Bethſamitarum ſupra 50 millia divinitus pereunt, Arcâ curioſius ſpectatâ. Arca transfertur in Sion. Oza illam auſus contingere, illico perit. 2996.

Peſtis divinitus immiſſa ob numeratum juſsu Davidis populum, Angelo gladium condente ceſſat 3017. Salomon poſt oblatum Gabaone ſacrificium à Deo ſapientiam in ſomnis petit & impetrat. 3022.

Elias prodigijs clarus à 3126. ad 3139. quo raptus eſt igneo curru. Ioram R. Iuda literas accipit ab Elia translato 3147.

Eliſeus duplici Eliæ Spiritu auctus fluvium pallio ſciſſum ſicco veſtigio tranſit. Viduæ oleum impetrat à Deo; ſunamitidis Filium ad vitam revocat, alijsque miraculis fulget. In piſcis devorantis utero illæſus Ionas triduum agit 3163. Mortuus in ſepulchrum Eliſei conjectus redit ad vitam 3205. Ozias R. Sacerdotibus fruſtra reclamantibus, thus incendit in templo, ſed nequaquam impunè; lepra enim divinitus affectus à Sacerdotibus ejicitur 3214. Viſio mirabilis Iſaiæ Prophetæ, (de qua ipſe cap. 6.) 3277. Ezechiam de vita producenda ex divino oraculo, quod Iſaias pronuntiaverat, certum factura umbra, decem in horologio lineas retrocedit 3322. Sennacheribo Hieroſolymam obſidente, unâ nocte cæduntur ab Angelo 85. Aſſyriorum millia, 3322. Senior Tobias Raphaelis Archangeli beneficio cum filio reduce lumen recipit 3336.

Daniel puer Suſannam liberat 3438. Tres pueri, ſtatuam Nabuchodonoſor non adorantes, conjiciuntur in fornacem, ſed flammæ intactos verentur 3456. Daniel in Leonum foſſam dejectus, à Deo conſervatur, & paſcitur per Habacucum. Nabuchodonoſor ferarum more degit in ſylvis. Balthaſarem epulantem exarati cæleſti manu characteres terrent 3498.

Daniel objectus Leonibus à Dario Medo servatur intactus 3515. Cyro à Daniele Isaiæ vaticinium ostenditur, quo plurimos ante annos, prædixerat ille, futurum, ut Cyrus Babylone potitus, Iudæis Hierosolymam redeundi potestatem faceret; ille voti reus Iudæos dimittit, & sacra vasa templo restituit 3516.

Sacerdotes ex Babylonica servitute reduces ignem sacrum quærentes, quem ipsorum majores in sicci putei caverna occultaverant, pro eo aquam crassam inveniunt, quæ super victimas, & ligna Nehemiæ jussu aspersa, sole è nubibus refulgente in ignem convertitur, quo sacrificium rite perficitur 3609.

Jaddus Alexandri M. Hierosolymam properantis iram metuens, Divinitus edocetur, illi cum Sacerdotibus solemniori cultu ornatis, & populo candidato obviam procedere; Alexander venerabundus Pontificem adiit, & Divinum in tiara nomen adoravit 3722. Admirandus septuaginta Interpretum consensus in Græca Sacrorum librorum versione, quam Ptolomæus Philad, imperaverat, divinitus contigisse videtur.

Ptolemæus Philopator dum in adyta Templi tentat irrumpere, divinitus coercetur 3837.

Iudæi ab eodem Ptolemæo elephantis obterendi exponuntur in hippodromo, sed Angelorum ope servantur 3838.

Heliodorus Hierosolymitanum templum, expilaturus ab equite Cælesti terretur 3870.

Perpetuum, & omnibus notum Probaticæ Piscinæ miraculum, (quo aquâ per Angelum motâ, primus è langventibus in eam descendens valetudinem recipiebat) usque ad Christi reparatoris tempora perdurasse constat è sacris Paginis.

Ioannem Hyrcanum Divino instinctu futura quandoque prævidisse narrat Iosephus.

Pluribus

Pluribus prodigijs fuiſſe prænuntiatum Deiparæ Virg: ortum docet communis orthodoxorum conſenſus.

Angelus Ioannis Baptiſtæ nativitatem Zachariæ thus in templo offerenti prænuntiat. 4052.

Arch: Gabriel Mariæ V. Ieſum ex ea intacta naſciturum annuntiat 25. Martii 4053.

Iudæi dæmones à corporibus obſeſſis pellebant: *Liquet ex 12. C. Matthæi.*

Idque per exorciſmos è libris Salomonis deſumptos factum opinatur Genebrardus.

MONARCHÆ POST DILUVIUM.

Ad Christum D. Natum.

Monarchia Babylonia.

MEmbrotus Chami nepos, idem profanis ſcriptoribus Belus, primus Babylone regnat 1879 per annos 65.

Ninus ſive Aſſur f. ad 1696. 52.

Nomen dedit Aſſyriorum Imperio.

Semiramis Uxor Nini ad 2038. 42.

Nino marito obeunte, eluſo filio, regnum præſtigijs quibusdam intervertit, & ad ſe transfert. Sed ab eo poſtea, quem de inceſtu appellaverat, eſt interfecta.

Ninias f. ad 2076. 38.

Regni adminiſtratione Præfectis permiſsâ, in cœtu mulierum conſeneſcit; qua in re Aſſyriorum Reges 32. habuit imitatores ſolis nominibus notos.

Arius f. ad 2106. 30.

Aralius ad 2146. 40.

Xerſes ſeu Balæus ad 2176. 30.

Armamithres ad 2214. 38.

Belochus ad 2249. 35.
Balæus ad 2301. 52.
Atladas seu Sethos ad 2333. 32.
Mamythus ad 2363. 30.
Ascharius ad 2391. 28.
Sphærus ad 2421. 20.
Mamylus ad 2451. 30.
Sparthæus ad 2481. 30.
Ascatades ad 2521. 40.
Amyntes ad 2566. 45.
Belochus ad 2590. 25.

Hujus filia Atossa, seu semiramis; quæ cum patre annos 12. regnavit, & sub Columbæ specie culta est à Syris; sed hoc aliqui ad primam semiramidem referunt.

Balatores sive Belleparès ad 2620. 30.
Lamprides ad 2651. 30.
Sosares ad 2671. 20.
Lampares ad 2700. 30.
Panyas ad 2745. 45.
Sosarmis ad 2764. 19.
Mithræus ad 2791. 27.
Theutamus ad 2823. 32.
Tenteus ad 2863. 40.
Thineus ad 2893. 30.
Dercylas ad 2934. 40.
Eupales ad 2971. 38.
Laostenes ad 3016. 45.
Pyritiades ad 3046. 30.
Ophracteus ad 3066. 20.
Ophratanes, sive Ephacheres ad 3116. 50.
Acracarnes ad 3157. 41.

Sardanapalus seu Tonos Connoleros, quem profligavit Arbaces Medus, & Belesus, ad 3178. 20.

Hinc divisa Assyriorum Monarchia.

Arbaces victor Regnum Medorum & Persarum aliaque tenuit 28.

Belesus qui dictus est Phul Belochus, Assyriorum Regnum, vicinasque Regiones obtinuit per annos. 48. Post

Post Arbacem apud Medos, regnaſſe feruntur Madauces an: 50. Sofarmus 30, Articas 50, Arbianes 22. *Sed omnia uſque ad Dejocem incerta.*

Poſt Beleſum apud Aſſyrios, duorum vel trium Regum nomina ſilentur, mox memorantur Phul 43. Teglat Phalazar 31. ad 3309.

Sed hi fortaſſe Præfecti, vel Duces non Reges ut aliquibus viſum eſt.

Sub initium ſequentis ſæculi apud eoſdem Aſſyrios novum Babylonis regnum inchoatur.

Baladan Babylonis Præfectus dictus Nabonaſſar, deficiens ſe Regem appellat, & Æræ ab eo nuncupatæ dat initium 3306.

Huic ſuccedit Merodacus in ſacris literis Nabuchodonoſor I. a 3345.

Benmerodacus f. ad 3407.

Apud Aſſyrios interim regnat Salmanaſar ad 3317, 8. Sennacherib ad 3323. 6. Aſſaradon ad 3333. quo factus eſt vectigalis Babyloniis.

Dejoces qui & Arphaxad Medis imperat à 3345. ad 3398. 53.

Phraortes ad 3419. 21.

Ciaxares Senior ſive Aſtybáres ad 3460. 41.

Aſtyages Cyri avus ad 3495. 35.

Darius Medus, idem Ciaxares Iun: & Aſſverus, Cyri avunculus, Eſtheris maritus ad 3515. 19.

Babylone interim regnat Nabopolaſſar, ſeu Nabuchodonoſor ſenior à 3407. ad 3428. 21. Nabucodonoſor Magnus ad 3472. 44. Evilmerodacus ad 3497, 25. Balthaſar Labinitus dictus Herodoto l. 1. ad 3514: quo capta Babylòne occiſus eſt à Cyro auſpiciis avunculi Darii militante, ejusque poſt annum ſucceſſore.

Quæ de Dario Medo, Eſthere, & Cyro dicta ſunt; in aurea diſſertatione demonſtrat Petrus Poſſinus vir planè doctiſſimus.

Monar:

Monarchia Perſarum.

Ætas VI. ad Chriſti Nativitatem, quæ ſaluti mundi conceſſa eſt anno ejus conditi 4053 25. *Dec:*

CYrus, qui moriente Aſtiage materno avo Regnum Perſarum adminiſtandum ſuſceperat, jura Uxoris, quæ Darij Medi unica erat hæres, eo abdicante, imperio Medorum, Perſarum, & Babyloniorum potitur ſedemque locat in Perſide 3516. r. an: 9.

Cambyſes f. a. 3524. ad 3532.	7.
Smerdis Magus m.	7.
Darius Hiſtaſpis f. ad 3569.	36.
Xerxes I. ad 3589.	20.
Artaxerxes Longimanus ad 3629.	40.
Xerxes II. m.	2.
Sogdianus m.	7.
Darius Nothus, ſive Ochus, ad 3649.	19.
Artaxerxes Mnemnon ad 3689.	40.

Hujus fr. Cyrus Minor, poſt eum, ſed Rege patre natus; unde lis & bellum infeliciter geſtum ope Græcorum.

Artaxerxes Ochus ad 3714.	26.
Arſes ſeu Arſamus ad 3718.	4.
Darius Ariami f. ad 3724.	6.

Monarchia Græcorum.

Alexander Magn: Victo Dario Græcorum Monarchiam inchoat ad 3730. 6. *Alexandro mortuo poſt varias bellorum vices Græcorum imperium in tria præcipuè regna dividitur, Macedoniæ, Ægipti, Syriæ; ab hoc cum Machabæorum libris numeramus annos Regni Græcorum.*

Seleucus Nicator, recuperata Babylone à 3742, ad 3772. 32.

Antiochus Soter ad 3792.	19.
Antiochus Deus ad 3807.	15.
Seleucus II. Callinicus ad 3827.	20.
Seleucus Ceraunus ad 3830.	3.

Antiochus

Antiochus III. Magn. ad 3867. 37.
Seleucus Philopator ad 3879. 12.
Antiochus IV. Epiphanes ad 3890. 11.
Antiochus V. Eupator ad 3892. 2.
Demetrius soter ad 3903. 11.
Alexander Bala ad 3907. 4.
Demetrius Nicator ad 3909. 2.
Antiochus Balæ f. ad 3911. 2.
Triphon Tyrannus ad 3914. 3.
Antiochus Sidetes ad 3925. 11.
Demetrius Nicator iterum ad 3929. 4.
Antiochus Grypus ad 3958. 29.
Antiochus Cyzcenus simul ad 3959. 18.
Seleucus V. Antiochus X. Eusebes, Philippus, Demetrius, Enceres, Tigranes, Antiochus Asiaticus, Reguli potiùs, quam Reges in Syria; quæ à Pompeio redacta est in Provinciam 3991.
Pompeius M. Consul sine Collega 4002.
C: Jul Cæsar V. Dict. & Conf· occiditur 4010.
C: Octavius, M: Antonius, M: Lepidus, Triumviri 4011.

Monarchia Romanorum.

C: Octavius Cæsar Augustus, post Actiacam victoriam solus imperat. 4024.

Omnes posthac imperatores Cæsares & Augusti appellati.

Præfectus Urbis stabilis, ab Augusto instituitur; primusque dicitur C: Clinius Mecænas, & post eum Messala Corvinus.

REGNA ET RESPUBLICÆ IN GRÆCIA.

Ad Christum Natum.

Quamvis vetustissimi Graciæ Reges à Neotericis in dubium revocentur, placet eos nihilominus ex optimorum scriptorum traditione referre.

Sicyoniorum

Sicyoniorum Regnum in Poloponneso inchoatur 1890 Ægialeus primus ibi regnat ann: 52. *Ab eo Peloponnesus quondam dicta est Ægialia.*

Europs f. 45. *Nomen dedit Europæ.* Telchis 20. Apis 25. Telxion 52.

Cum felicissimè regnasset; post ejus mortem publici ludi, ejus honori sunt instituti.

Sicyone ulterius regnant Thelxion 52. Ægydrus 29. Thurimacus 45. Leucippuus 53. Messapus 47.

Argorum Regnum incipit 2197.

Inachus 1. Argis regnat 50. Phoroneus Inachi f. & Melissæ 60.

Inachidæ ab Inacho dicti Reges omnes Argivi Ab anno deinde mundi conditi 2300 ad 2500.

Sicyone regnant Eratus 46. Plemnæus 48. Ortopolis 63. Marathon 30. Echyreus 55.

Argis regnant Apis 35. Argus 70. Criasus 54. Phorbas 35. *Argus ob singularem prudentiam centoculus dictus.*

Athenarum Regnum inchoatum 2446.

Cecrops Ægyptius Athenis regnat 51.

Ab eo successores 16. dicti Cecropidæ.

Ab anno mundi 2500. ad 2600. Sicyone regnant Corax 30. Epopeus 35. Laomedon 40

Argis regnant Triopas 46. Crotopus 21. Sthenelus 9. Inachidarum ultimus.

Post hunc Danaus Ægiptius, pulso Gelanore, regnat 50. *Ab eo Danaidæ.*

Athenis regnant Cranaus 9. Amphyction 10. Erichtonius 50.

Lacedæmoniorum Regnum incipit 2570.

Lelex I. Lacedæmoniorum Rex indigena.

Ab anno mundi 2600. ad 2700. Sicyone regnant Sicyon, à quo Regio dicta est Sicyonia, 45. Blybus 40.

Argis Lynceus, Danai ex fr. Ægyptio nepos 40. Abas 23. Prætus 17.

Athenis

Athenis Pandion 40. Erechteus 50.

Lacedæmone Myles Eurotas.

Corinthiorum Regnum incipit 2645.

Sisyphus, à quo Reges dicti Sisyphidæ, Rex I. Ornithion II.

Ab anno 2700. ad 2800. Sicyone regnant Ianiscus 42. Phæstus 8. Adrastus 4. Polypides 3.

Argis Acrisius Danaes pater 32: quo per imprudentiam à Perseo Danaes filio interempto, regnum Mycenas transfertur. 2742.

Mycenarum Rex I. Perseus 57. Taphius 17.

Athenis Pandion II. 25. Ægeus 48.

Lacedæmone; Lacedæmon, Amyclas, Argolus, Cynortas, Oabalus.

Corinthi Thoas.

Ab anno 2800. ad 2900. Sicyone regnant Pelasgus 20. Zeuxippus 33. Sacerdotes post illum 33. His ab Agamemnone potestas omnis erepta.

Mycenis Stenelus 8. Euristheus 43. Atreus & Thyestes 8. Agamemnon 17. Ægistus 7. Orestes ",

Athenis Theseus 31. Mnestheus 16. Demophoon 33.

Lacedæmone Tyndarus, Castor & Pollux Menelaus, Orestes.

Corinthi Damophon, Propodas.

Ab anno 2900. ad 3000. Athenis regnant Oxinthius 13. Aphidas I. Thymoetes 8. Melanthus 12 Codrus ultimus Regum 17.

Lacedæmone, Orestes, Thisamenus. Mox Heraclidæ qui Ducibus Temene Ctesiphonte & Aristodemo Aristomachi ff. 2951. redeunt in Peloponnesum: Temenes Argorum, Alethes Corinthi, Euristhenes & Proclus Lacedæmonis potiuntur. Ex his duo semper Reges apud Lacedæmones.

Mycenis Orestes, Thisamenus. Penthylus, Cometes, Orestis ff.

Corinthi

Corinthi Doridas, Hiantidas Sisyphidarum ultimi Alethes Ixior.

Ab anno mundi 3000. ad 3100. Athenis extincto Codro, Archontes perpetui quorum 1. Medon 20. Acaston 36. Archippus 19. Thersippus 41.

Lacedæmone ex Eurystenis posteris, qui mox dicti sunt Agidæ, Agis, Lechestratus, Labortas, Doryssus.

Ex Proclidis Sous, Euripon Pritanis.

Corinthi Agelas, Primius Heraclidarum postremus, post quem Bacchis, à quo Bacchiadæ.

Ab anno 3100. ad 3200. Athenis Archontes, Phorbas 31. Megacles 30. Diognetus 28. Phereclus 19.

Lacedæmone regnant ex Agid, Agesilaus I. Archelaus. Ex Proclid Eunomus, Polydectes, Charilaus Lycurgi ex fr. nepos.

Corinthi ex Bacchiadis Agelastus Eudemus, Aristodemas.

Ab anno 3200. ad 3300. Athenis Archontes Ariphton 20 Thespieus 27. Agamestor 20. Æschylus 23. Alcmeon 2.

Lacedæmone ex Agid: Teleclus, Alcamenes, Polydorus. Ex Proclid Nicander, Theopompus.

Corinthi Pritanes Magistratus annuus instituitur 3276.

Macedonum Regnum incipit 3240. Caranus R. I. 30; Cænus II. 28.

Ab anno 3300. ad 3400. Athenis Archontes Decennales; quorum I. Charops Æschili f. mox post Erixiam VII. Archontes annui, quorum II. Creon 3368.

Lacedæmone regnant ex Agid: Eurycrates I. Anaxander. Ex Proclid Zeuxidamus, Anaxidamus.

Corinthi Cynselus Tyrannus 3396.

Macedonum

Macedonum Reges usque ad Philippum Amyntæ, 22. non numeramus, quia nullius nominis.

Ab anno 3400. ad 3500. Pisistratus frustra obstante solone, potitur Athenis 3494. bis pulsus redit.

Lacedæmone regnat ex Agid, Euricrates II. Leon, Anaxandrides. Ex Proclid. Archimus I. Agasicles.

Corinthi Periander Tyran. á 2427. ad 3467. *Post hunc de Corintho silet Historia.*

Ab anno 3500. ad 3600. Pisistratus bis pulsus, iterum potitur Athenis.

Hippius, & Hipparchus Pisistrato patri succedunt 3527, pelluntur 3541.

Redeunt annui Archontes.

Lacedæmone regnat ex Agid: Cleomenes I. Leonidas I. Plistarchus, Plistonax, Pausanias. Ex Proclid. Ariston, Demaratus, Leotychides.

Ab anno 3600. ad 3700. Athenis jubente Alcibiade præsunt. Quadringenti à 3642 ad 3650. Nam tunc captæ à Lysandro Lacedæmone, subjectæ fuere Triginta Tyrannis, quibus pulsis Democratia iterum inducta est 3653.

Lacedæmone regnat ex Agid. Agesipolis I. Cleombrotus I. Agesipolis II. Cleomenes II. Ex Proclidis Archidamus II. sive Archelaus, Agis II. Agesilaus II. Archidamus III.

Ab anno 3700. ad 3800. Athenæ Cassandro Macedoni se dedunt à quo Rector Phalereus instituitur 3736. Mox liberantur per Demetrium Poliorcetem 3747. Sed postea ingratæ ab eodem expugnantur 3753. & iterum liberæ 3764.

Lacedæmone regnat ex Agid. Arius, Acrotatus. Ex Proclid: Eudamidas I. Archidamus IV. Eudamidas II. Agis III. Proclidarum extremus.

Macedon R. Philippus Amynthæ f. regnat à 3694. ad 3718.

Alexander Magnus f. ad 3730.

Post Alexandrum in Macedonia hoc seculo regnant Arideus fr. 5; Cassander 19; Philippus II, 1; Antipater & Alexander II, 3; Demetrius Poliorcetes 6; Pyrrhus m; Lysimachus 6; Meleacer, Antipater, Sosthenes, 2; Antigonus Gonatas 36.

In Ægipto regnat Ptolomæus Lagi f. ad 3778. 40.

Ptolem: Philadelphus ad 3807. 39.

Ab anno 3800. ad 3900. Lacedæmone Proclidis extinctis regnant ex Agidis Areus, Leonidas II. Cleombrotus II. Cleomenes III. Mox Agidis etiam deficientibus brevi regnant, Agesipolis, & Lycurgus, atque post hos Tyranni Machanidas, & Nabis; quo cæso, prius paret Achæorum Reipublicæ superiore sæculo exortæ, denique Romanis.

Quintius Roman: jus dicit in Græcia omnesque ejus Civitates liberas esse jubet 3858.

Macedonum R. R. Demetrius II. 10. Antigonus Tutor 12. Philippus III. 12. Perseus 11. quo victo Macedonicum Regnum Romanis cedit. 3887.

Ægyptij Reges, Ptolemæus Evergetes ad 3823. 26.

Ptolemæus Philopator ad 3850. 27.

Ptolemæus Epiphanes ad 3873. 23.

Ptolemæus Philometor ad 3907. 35.

Athenæ quæ ab anno 3764., libertatem qualemcunque usurpaverant; anno 3969, à Sylla expugnatæ Romanis parent & abolentur Archontes.

Ab anno 3000. ad 4000. in Ægipto regnant, Ptolem: Physcon: ad 3937. 29.

Ptolemæus Lathurus ad 3954. 17.

Ptolemæus

Ptolemæus Alexander ad 3964. 10.
Ptolem: Lathurus iterum ad 3972. 8.
Ptolem: Alexander II. d. 19.
Ptolem; Alexander III. ad 3989. 17.

Ab anno 4000. ad 4053. Ptolem: Auletes ad 4003. 13.

Ptolemæus Dyonisius cum Sorore Cleopatra ad 4007. 5.

Cleopatra sola ad 4024. 17.

Post Actiacam pugnam in qua victa cum Antonio ab Augusto fuerat, cum M. Antonius sibi manus intulisset, & ipsa ultro periit; defecitque omnino Græcorum Imperium.

REGNA ET PRINCIPATUS EXTRA GRÆCIAM.

Post Diluvium Ad Christum Natum.

A Antiquissimos cum Syncello ex Manethone, & Erathostene, Ægipti Reges agnoscimus; sed post Babylonios; quia sacris literis id magis consonum.

Menes, qui Jupiter Hammon postea est appellatus, intota Ægipto.

Post hujus mortem ex filijs duobus alter Thebis, Memphi alter imperavit.

Athoris, qui Mercurius Thebis.

Tosorthrus, qui Æsculapius Memphi.

Post hos in plures Dynastias divisa est Ægyptus.

Pharao Mencheres R: Memphiticus in Ægipto Abrahamo æqualis. 2115.

Pharaonis prænomen commune fuit Ægipti Regibus; ut Cæsar & Augustus Rom: Imperatoribus.

Elephantini Reges, in eadem Ægipto, ex Africano; *cujus tamen commentitias Dynastias cordati rejiciunt.*

Cres à quo insula nomen accepit, in Creta regnat: post eum Jupiter hujus nominis in Creta primus.

Jovis nomen pluribus Regibus olim commune. Videantur Vossius de orig: idolol: & Huetius in Demonstrat. Evang:

Slavius ut patrij scriptores affirmant, primus regnat in Hibernia 2281.

Ab anno mundi 2300. ad 2500. In Ægypto regnat Pharao Amesis, sive Ramesis, ut alij malunt; quo regnante Joseph ingressus est Ægyptum 2306.

In eadem Ægipto Reges Tanitæ dicti Pastores; quorum primus Salatis seu Saites V. *Marshamum in Canone Chr:*

Inter alios ibidem Memphitarum Reges memorantur Amenophis II. seu Memnon, Orus Poetis Busiris in hospites ferus, Thermotis Ori filia, Mosis in fluvio expositi servatrix.

Ab anno 2500. ad 2600. In Ægipto Reges Pastores qui usque ad finem XII. seculi post diluvium regnant.

Inter Memphitarum Reges ibidem memoratur Pharao Cenchris, qui fugientes Hebræos insequens Rubri maris fluctibus haustus, cum suis interiit.

Troiæ R. I. Dardanus Jovis & Electræ f. Atlantis nepos ab anno 2574. 31. mox Erichtonius 65.

Ab anno 2600. ad 2700. In Ægipto præter Tanitas pastores, regnant apud Thebanos Maris, Siphous, Phouron, seu Nilus.

In Creta Iupiter Taurus, à quo rapta est Europa. Post eum Minos, Rhadamantus Sarpedon ffr.

Troiæ Rex Tros à quo dicta Troja 70. *Hujus fr Callirrhoe pater Ganimedis, & Assaraci, à quo genitus Archises Ænea pater.*

Ab anno 2700. ad 2800. In Ægipto Reges

ges Thebani, & Tanitæ Paſtores.

In Creta Jupiter III. Saturni f. pulſo patre. Hujus ffr. Neptunus & Pluto.

Trojani Reges Ilus à quo Ilium 54. Laomedon 36.

Latii ſeu Aboriginum Rex Janus à 2722. 35. Poſt eum Saturnus ex Creta profugus 36. Picus f. 37.

Ab anno 2800. a 2900. In Ægipto regnante apud Thebanos Thumnoſi pulſi Paſtores; qui poſt annos 13. redeuntes iterum pulſi ab Amenophe.

In Creta Minos II. Ariadnæ, Androgei, & Phædræ pater.

Troianus Rex Priamus, ſub quo Troja everſa, 40.

Latii Reges Faunus 44. Latinus 46. Æneas Troja profugus ductâ Laviniâ Latini S. 4. Aſcanius f. 38.

Lydorum R. primus Argon Herculis f. 2835, Poſt eum ignoti Succeſſores ad Candaulem.

Ab anno 2900. ad 3000. In Ægipto apud Thebanos ex Manethone regnat Orus, ſive is de quo dictum, ſive alius. Mox tota regio in ditionem unius redigitur. Memorantur præcipuè Acencheres tres, Rhameſſes duo.

Latini Reges, Silvius Poſthumus 29. *Ab hoc Reges Albæ dicti ſilvij.* Æneas Silvius 31. Latinus II. 31.

Tyriorum Rex I. Abibalus 2984. & poſt eum Hiramus f. Davidis amicus 60.

Sibdagetus primus tria ſimul regna poſſidet Sveciam Norvegiam Gothiam 2940.

Danus primus regnat apud ſolos Danos, ijsque nomen facit 2983.

Ab anno 3000. ad 3100. In tota Ægipto Amenophis IV. & poſtea Seſoſtris, ſeu Sethoſis, Seſonchis, in literis Seſaç, qui victor latè per Aſiam dominatus eſt.

Latini Reges, Alba Silvius 39. Capetus Capys 28.

Tyriorum Rege 26. Baleazarus Hirami f. & poſt hunc uſque ad Pigmalionem Reges 7. nullius nominis.

Hiſpanis imperant Celtæ & & Rhodij.

Ab anno 3100. ad 3200. In Ægipto Rhamſes, mox Amenophis V. quibusdam Memnon, & Rameſſes.

Latini Reges Calpetus 13. Tyberinus 9 *Ab hoc Tyberi nomen factum.* Aremulus Agrippa 41. Alladius, ſive Aremulus Silvius 19.

Tyriorum R. XII. Pygmalion 47. Sichæo patruele per fraudem interempto infamis.

Carthago Urbs, & Regnum 3166. Regina Dido Tyria. Sed poſtea in rempublicam converſum eſt.

Ab anno 3200. ad 3300. Ægyptiorum in Aſia imperium deficit, Ægyptus in plures Regulos dividitur. Celebrantur ex his Necepſus, Nechos, Bocchoris, qui Necho fugiente cæſus eſt à Sabacone Æthiope, qui annos 50. regnavit.

Latini Reges Aventinus 37. *Nomen dedit Aventino colli ubi ſepultus.* Procas 23. Amulius 18. Numitor 3. Hiſpanis imperant Phænices, quorum opes maritimæ ingentes.

Ab anno, 3300. ad 3400. In Ægipto regnat Sous ad quem miſſi ab Oſea Iſraelis R. Legati; Tauracus; mox Dodecarchia quâ brevi ſublatâ, regnat Pſammitichus.

Lydorum Reges Mermnadæ; quorum I. Gyges, occiſo Candaule 3340. r. 36.

Poſt hunc uſque ad Cræſum; Ardys Sadyates, Aliates.

Romanorum R. I. Romulus 3301 r. 37 *Interregnum an.* 1. Numa Pompilius 43. Tullius Hoſtilius 32.

Ab anno 3400. ad 3500. Ægyptiorum Reges Nechao ſive Nechos, Pſamls, Apries.

Romano-

Romanorum Reges Ancus Martius 24 *Feciales instituit*, *Patres* 100. minorum gentium legit. Tarquinius Priscus 38. *Capitolium fundat*; Servius 30. *Populum in* 30 *Tribus dividit.*

Carthaginensium opes Regulis finitimis domitis, terrâ mariq; crescunt.

Argantejus regnat in Hispania.

Ambigatus Biturigum in Gallia Rex Celtis imperat.

Ab anno 3500. ad 3600. In Ægypto regnat Amasis, Psammenitus ex Herod, & Diodor. Mox Cambyses Regnum ad Persas transfert 3529.

Lydorum Regum ultimus Cræsus à Cyro captus 3510.

Romanorum R. ultimus Tarquinius superbus 25. Pellitur ob vim à filio Lucretiæ illatam 3545.

Consules creantur L. Jun: Brutus et Tarquinius Collatinus; eoque abdicante, Valer: Publicola. Dictator I. T. Lartius Flavus 3556.

Carthaginenses Hispaniæ Domini 3556.

Cappadociæ R. 1. Pharnaces Cyri Sororius.

Sicilia sub Tyrannis Syracusanis 3569; libera 3588.

Ab anno 3600. ad 3700. In Ægypto post Persas indigenæ Nephræus, & Taclion regnant.

Romæ decemviri 3603. & post annos tres iterum Consules.

Ibidem Tribuni Militum consulari potestate aliquoties creati; & 1. 3610.

Censores primò instituti 3611.

Romæ servorum conjuratio detecta 3635.

Sicilia iterum sub Tyrannis 3648. Dionysio scilicet Seniore, & Juniore.

Anarchia Romæ 3678. per annos 5.

Consules Romæ confirmati 3688.

Ab anno 3700. ad 3800. In Ægypto, fugiente,

giente in Æthiopiam ultimo Regum Nectenabo, Persæ iterum usque ad Alexandrum Magnum dominantur.

Carthaginenses terrestribus, maritimisque opibus præpollentes terrarum imperium affectare incipiunt.

Romani post Tarentinos, Picentes, & Salentinos domitos totius Italiæ Domini.

Sicilia iterum libera 3708, Romanorum beneficio.

Fergusius ex Hibernia vocatus initium dat Scotorum Regno.

Ponti Bityniæ, Armeniæ Reges, post Alexandrum magnum exorti.

Pergami Princeps I. Philieterus Spado cui succedit fr. Eumenes 3789.

Romani Siciliam I. mox Sardiniam, & Hispaniam, Carthaginensibus victis in provinciam redigunt, eamq; dividunt in citeriorem, & ulteriorem.

Ab anno 3800. ad 3900. Pergami R. I. Attalus I. Eumenis f. 3812. Mox Eumenes II. & Attalus II. Eumenis fr.

Parthorum Rex I. Arsaces; à quo Arsacidarum familia, & Reges posteri, Arsaces, 3808. Huic succedunt Arsaces II. Priapacius, & Phraates I.

Ab anno 3900. ad 4000. Romani eversa Carthagine Africæ Domini, victis Achæis, deleta Corintho, Græciam in provinciam redigunt. 3908.

Pergami Rex Attalus III. Populum Romanorum regni & opum suarum hæredem scribit 3921.

Gallia Narbonensis fit Romanorum Provincia. 3933.

Africani Junioris, & Marij in Africa, Syllæ & Pompeij in Asia, Cæsaris in Europa victorijs, Rom: propagatur imperium. Ci-

Ciceronis consulis prudentiâ & eloquentiâ Respublica Romana à nefariis Catilinæ consilijs liberata 3991.

Ab anno 4000. ad 4053. Parthis imperat Mithridates I. Phraates II. Artabanus I. Mithridates Magnus, Orodes Crassi victor.

Romani in Europa, in Africa in Asia rerum latè potiti, Reges omnes finitimos, vel socios habent vel vectigáles; ac tandem Ægypti, quod unum supererat è Græcorum imperio Regnum, Domini 4024.

Parthis imperant Phraates III. Tyridates & Phraates IV.

Scotorum Historici Metellannm decimumseptimum Regum suorum numerant.

BELLA POST DILUVIUM.

Ad Christum Natum.

NInus latius imperandi studio flagrans, armis Imperium primus propagat, pluribus domitis Asiæ populis.

Idem circa annum conditi orbis 1990, Rege Zoroastre debellato Bactris potitur.

Semiramis Virago Mediâ Perside Ægypto alijsque Provincijs subactis; cum Indis felici principio, exitu tristi bellum gerit.

Bella inter Vexorim Ægipti & Tanaim, Scythiæ Regem antiquiora ex Trogo Justinus memorat; sed vel obscura vel fabulosa censentur.

Ismael Abrahami f. Arabiam bellando subigit 2261. *Salian*: Ex eo feroces bello gentes progenitas, Ismaelitas, Agarenos, Arabes, Saracenos, omnes ferme tradunt.

Telchines & Cariathæ cum Phoroneo bellum gerunt. 2264.

Telchines Talasio & Caretro Ducibus vincuntur à Phoroneo 2771.

Telchines, qui victi, & Peloponeso pulsi primo Cretam deinde Cyprum armis occupaverant; tandem Rhodo potiuntur. Malefici homines fuisse traduntur, solo aspectu omnia effascinantes. *Hesichius Suid.*

Mosis in Ægypto bella quæ Josephus memorat, cordatioribus viris fabulosa videntur.

Chaldæi pugnant in Phænices 2507.

Eleusinii, adscito Eumolpo Thrace bellum cum Atheniensibus gerunt 2669.

Tros in Tantalum Mæoniæ Regem qui Ganimedem rapuerat, arma movet 2678.

Tantali jussu, qui Phrygius Jupiter est appellatus, in navi, cui Aquila nomen erat avectus est. Hinc fabula.

Bacchi, Jovis & Semeles filii Jndica expeditio 2720. *Aliis nominibus Liber Dionysius.*

Persei Jovis & Danaes f. expeditio in qua Medusam obtruncat, Andromeam Cephei filiam liberat 2733.

Siculi qui Latio pulsi per Aorigenes à Morge Itali f. sedes acceperunt in Oenotria; Siculo tandem Duce Trinacriam armis occupant; quæ ab illis Sicilia est appellata 2770.

Amphitryo Alcmenæ maritus armis inclytus cum Teleboris bellum gerit.

Septem Duces ad Thebas 2833.

Epigoni Thebis potiuntur 2843.

Amazones Asiam armis occupant; mox in Africam irrumpentes, ab Hercule, & Theseo superantur. 2845.

Bellum Troianum ob Helenam Menelai uxorem à Paride raptam 2861.

Troja capta, & incendio comsumpta 2870.

Bellum Æneæ cum Turno 2872.

Hera-

Heraclidæ Athenis bello infesti, sed victi se devovent.

Amazones per Asiam arma circumferunt. 2906.

Heraclidæ hoc est Herculis posteri Peloponnesum occupant, Ducibus Temene, Ctesiphonte, & Aristodemo 2951.

Nugari videntur; qui Albionem Britanniæ, nomen hoc avo, à Brito, sive Bruto Ascanii filio consecutam tradunt, docentes eum illic primum regnum auspicatum; cum ante habitaretur à Gigantibus.

Sesac in sacris literis, apud prophanos authores Sesostris, Sethos, & Sesonchis, ac Sesonchosis Ægypti R. Hierosolymâ potitus, Templi thesauros asportat 3064.

Jdem Colchos, & Getas armis domuisse, regionesque omnes à se subactas trophæis insignivisse scribitur

Calvisius perperam duos opinatur esse sesacum & sesostrim. Videatur Marshamus in Canon: Chron: Secul: 14.

Bella aliquot levia Archelai & Charilai Lacedæmoniorum Regum in Peloponneso.

Tyberinus victus dum ab hostibus fugit, Tyberi mergitur eique nomen facit.

Sabaco Æthiopum R. profligatis pluribus Ægipti Regulis, eâ potitur, vel in fine huius, vel initio sequentis sæculi. Cumque in ea regnasset annos 50. somno monitus ultro abijt, *Herod libro* 2.

Assirij Duce Theglatphalazar, Rhasi Rege obtruncato Damasco potiuntur; Syriam populantur; incolas captivos abducunt 3296.

Theopompo Lacedæmonijs imperante hi de finibus Thyreatum cum Argivis dimicarunt. *Pausan L.* 3. *Euseb.*

Ab anno 3300. ad 3400. fuere hæc bella.

Romuli

Romuli cum Sabinis, Camerinis, & Fide-natibus.

Sennacherib Æthiopes, & Ægyptios bello profligat 3323.

Bellum vicennale inter Messeniacos & Lace-dæmonios finitur 3330.

Ardys Lydorum R. Gygis f. Milesijs bel-lum intulit 3361. *Herod l. 1.*

Bellum Albanis à Tullo Hostilio illatum; Horatij Curiatios vincunt 3387.

Fidenates 3389. Sabini à Romanis victi 3392.

Ab anno 3400. ad 3500. Ancus Martius Latinus Fidenates, Sabinos, Vejos vincit; Tar-quinius Sabinos, qui tandem domiti 3452.

Scythæ armis Asiam adepti tenent à 3429. ad 3440.

Sadyates avus, Alyates Cræsi pater Lydo-rum R. R. Milesios bello vexant.

Nabuchodonosor M Syros & Ægyptios ar-mis domat; Hierosolymâ potitur 3428.

Idem Arabes, Elamitas, Medos vincit; Ni-nivem occupat 3452.

Quæ de Cyro à Tomiri Scytharum Regina victo, & cæso traduntur ab Herodoto; apud eru-ditos vix fidem inveniunt.

Ab anno 3500. ad 3600. Porsena Romam obsidet. 3547.

Posthumius Tubertus victis Sabinis primus triumphat Romæ 3551.

Marathonia pugna Duce Miltiade 3564.

Leonidas cum 300. Laconibus ad Ther-mopylas 3574.

Themistocles Persarum ad Salaminam victor 3574.

Bellum sociale contra Athenienses à 3596. ad 3598.

Ab anno 3600. ad 3700. Athenienses à Bæothis cæci 3605.

Corinthij

Corinthij à Corcyreis victi 3619.

Atheniensium ad Potideam victoria 3622.

Bellum Peloponnesiacum inchoatur 3623, per annos 27. inter Athenienses & Lacedæmonios.

Conon Atheniensis Persas vincit ad Gnidum navali prælio 3660.

Vei à Camillo expugnati 3668.

Galli ab eodem, post Romam incensam cæsi 3665.

Bellum Sacrum Græcorum contra Phocenses sacrilegos à 3699. ad 3708.

Ab anno 3700. ad 3800. Philippi Macedonis in Græcia bella.

Bellum Samniticum à 3711. per an: 71 ad 3782. Triumphorum 24. materies.

Alexander M. per Europam, Asiam, & Africam victor arma circumfert ab anno 3620, ad 3730.

Romanorum cum Pyrro Epirotarum R. bellum 3774.

Gonatæ bella cum spartanis, & Atheniensibus 3785.

Bellum Punicum I. Siculis contra Carthaginenses Romanorum opem implorantibus 3790.

Romani primò rem nauticam attingunt, & Duillo Duce, nobilem de pænis victoriam referunt 3794.

Ab anno 3800. ad 3900. Pæni Romanos grandi clade profligant prope Drepanum 3805.

Pugna Roman: & Carthag: ad Ægates 3812.

Bellum Illyricum 3825.

Punicum II. 3836. Pugna ad Thrasimenum 3837. Cannensis 3838.

Asdrubal à C: Nerone ad Metaurum cæsus 3847.

Annibal scipione Afric: victus in Africa 3852.

Bellum Romanorum cum Macedonibus 3854.
Bellum Rom: cum Antiocho Magno 3863.
Bellum Rom: cum Perſeo 3883.
Ab anno 3900. ad 4000. Viriathus Luſitanus fortiter contra Romanos bellum gerit à 3904 ad 3915.
Bellum Punic; III. 3905 In eo Carthago everſa 3908.
Bellum Iugurthinum ad 3905.
Marij de Cimbris victoria, & bellum ſervile in Sicilia 3953. Italicum ſeu Marsicum 3963. Mithridaticum 3966.
Bella Civilia Cinnæ, Marij, Syllæ, Sertorij; ab anno 3967 ad 3981.
Bellum ſervile Spartaco incentore 3981.
C. Julius Cæſar ab anno 3995. ad 4005 in Gallia Germania, & Illyrico, rem Rom: feliciter gerit.
Ab anno 4000. ad 4053. M. Craſſus cæſus à Parthis 4001.
Bellum Civile inter Cæſarem & Pompejum 4005. Pugna Pharſalica 4006. finis Belli Civilis 4009.
Caſſius & Brutus ab Octavio, & M. Antonis victi 4012.
Bellum Perusinum 4014
Ventidius Baſſus de Parthis triumphat 4021.
Actiaca pudna 4023.
Parthi ſponte ſigna de Craſſo rapta, & captivos reſtituunt 4034.

DISCIPLINÆ SEVERIORES.

Poſt Diluvium ad Chriſtum Natum.

NOe ſcientias quas à majoribus acceperat ante Diluvium in filios & nepotes propagat.

Chaldæi

Chaldæi, Cæli Syderumque ſpectatores Cæleſtium motûs & effectûs notare incipiunt 1900. annis ante Alexandrum Magnum. *Simplicius in Ariſt.*

Mesraim Chami f. primus docet Ægyptios.

Babylonij, Aſſyrij, Chaldæi primi Philoſophiam profitentur, teſtibus Ariſtotele Socione & Laertio.

Athotis, ſive Theut primus numeros invenit. *Plato*

Ur Chaldæorum, Abrahami patria, Academia Syderum ſcientiâ nobilis 2101. qui docent Ægyptijs traditam ab Abrahamo Aſtrologiam, improbantur. Ut id perſvadeat lectoribus Artapanus apud Euſeb L. 9. fingit Abrahamum annos 20. manſiſſe in Ægypto.

Libellus Ieſitra, quem ſub Abrahami nomine oſtentant Hebræi, procul dubio ſuppoſititius. *Genebrard.*

Heber ſeculo 23. incipiente publicus rerum Divinarum Magiſter. *Abulenſis & Lyranus in cap. 25. Geneſ.*

Qui Druydas in Galliâ ſeculo 24. floruiſſe docent, ſomniari videntur.

Joſeph in Ægipto Mercurialium virorum Mecænas, & veræ ſapientiæ Magiſter. *Abulenſis.*

Theman urbs Idumææ, Jobo florente literarum ſtudijs nobilis *ſſ. Interpretes.*

Prometheus, & Atlas Aſtrologiæ cultu celebes.

Moyſes Ægyptiorum literis excolitur.

Chaldæi Aſtronomi in Orchenos, & Borſipenos diſtincti. *Voſſius*

Seculo 25to. tota doctrinarum gloria erat adhuc apud Chaldæos, Ægyptios & Indos.

MercuriusII. ſive Hermes Ægyptius Triſmegiſtus, quia Rex Sacerdos Philoſophus, collegit doctrinæ monumenta quæ Mercurius primus juſ-

ſerat

ferat in ſtelis deſcribi vulgavitque primus.

Suppoſititij tamen libri Pemandræ, & *Aſcle*pij nominibus inſcripti.

Endymion Paſtor in Cariæ monte Latmo ob Lunæ curſum diligentiùs obſervatum, ejus amator à Pöëtis dictus.

Cariath ſepher, hoc eſt Civitas literarum, *Academia* Palæſtinæ, ante Othonielis tempora *SS: Interpr:*

*A*rithmeticæ inventum Phænicibus tribui conſvevit; quia mortalium primi mercaturam exercuiſſe hoc ævo cenſentur; ſed ejus inventio, ut monuimus, longè vetuſtior.

Mercurius Ægyptius hujus nominis quintus, ut Ciceroni & Lactantio placet floret ſeculo 27.

Im Urbe *A*ntandri ſub Ida Phrygiæ monte literarum *Academiam* floruiſſe docet Athenæus ſeculo 28vo.

Ænigmatibus proponendis & ſolvendis ejus ævi ſapientes exercebantur; ut apparet ex Samſonis hiſtoria, & Oedipodis fabula.

Perſeveravit idem ſapientiæ experimentum ad Æſopi fabulatoris tempora, út è Sabæ Reginæ Salomonem adeuntis hiſtoria, & ejuſdem Æſopi vita licet agnoſcere.

Najoth hoc eſt, (ut interpretatur Chaldæus) *domus doctrina*, Sedes erat Samuelis, in urbe ſive agro Ramathæ in qua Hebræos adoleſcentes ſacris literis informabat. *Abulenſis Serrarius.* *A*bela Palæſtinæ *Academia: Cornel: à Lapide & alij, in* C. 20. *l.* 2. *Reg.*

Calcol & Dorda ffr. ſapientiæ & Philoſophiæ laude nobiles *Joſeph antiqu: l.* 8. *c.* 2.

Salomon Philoſophorum Sapientiſſimus, Proverbiorum, Eccleſiaſtis & aliorum, qui periere librorum ſcriptor, in *Academia*, quam Hieroſolymis munificentiſſime fundaverat bonas artes profitetur. *Joa: Pineda de Rebus Salomonis*

Damnatus

Damnatus liber *Clavicula*, falſo illi tribuitur.

Græci in Ægyptum peregrinantes doctrinarum ſtudia ad ſuos reportant; quas tamen fabulis corrumpunt.

Inter eos numeratur Homerus.

Omnis poſthac Theogonia, & Philoſophia Græcorum, ab Homeri & Heſiodi fontibus fluxit; qui ab Hebræis, & Ægyptijs accepta fabulis & commentis Pöéticis involuta poſteris tradidere; eosque ſequentium ſæculorum ſcriptores imitati, omnia pluſquam Cimmerijs tenebris obduxerunt. *Videatur Huetius in Demonſtr: Evan: tom: I. Propos. 2. cap. 2. & Pineda de Rebus Salomonis.*

Seculo 33tio Abaris Philoſophus an Magus, è Scythia, de cujus prodigiosâ ſagittâ mira veteres prodidere, Athenas legatus à ſuis, Græciam luſtrat.

Aſtronomos hoc ævo floruiſſe docet conſignata literis Eclipſis ſolis 24 Junij 3263.

Seculo 34to Sybilla Eritræa Sapientiæ famâ nobilis.

Herophila Sybilla Samia.

In Numa Pompilio Romanorum R. Philoſophiæ rudimenta quædam apparent. Qui Pythagoricum fuiſſe docent manifeſti erroris arguuntur, quia duobus ferme ante Pythagoram ſæculis floruit. Ejus libri anno V. C. 573. reperti à Prætore lecti, damnatique, & in publico foro combuſti.

Seculo 35to Holda Prophetiſſa Sapientiâ nobilis Hieroſolymis Scholas moderatur. *Genebrardus.*

Septem Sapientes in Græcia florent, Thales, Solon Myſon, Cleobulus, Chilon, Bias Pittacus, Epimenides Cretenſis.

Æſopus moralem Philoſophiam per fabulas tradit.

Thales Milesius ab Ægyptijs doctus, Jonicæ Philosophiæ genus instituit.

Massilia condita; & apertis Alpibus, Philosophia ad Gallos, & Britannos accessit, Druydis illam tradentibus.

Seculo 36to florent Anaximander Zodiaci repertor; Xenophanes Eleaticæ sectæ parens; Pythagoras samius, Italicæ Philosophicæ conditor; Cleostratus qui duodecim in Zodiaco signa notavit; Heraclitus, Democritus, Philolaus Crotoniata, qui terram circa solem circumvolvi primus docuit; Diagoras; Harpalus qui Cyclum Lunæ solarem instituit; Parmenides Eleates Dialecticæ inventor, quique primus terram rotundam in omnium orbium centro statuit.

Anaxagoras Clazomenius ex Asia Scholam transtulit Athenas; ubi socratem, Euripidem, & Periclem docuit.

Seculo 37mo Socrates moralem Philosophiam devocavit è Cælo. *Cic*:

Melissus Physicus Empedocles Agrigentinus; Meton Enneadecateridem publicat 3621; Leucippus Atomorum inventor; Democritus Abderita.

Plato veteris Academiæ institutor; Euclides Megarensis auctor sectæ contentiosæ; Antisthenes, Cynicæ; Architas Tarentinus; Aristippus à quo secta Cyrenaica; Eudoxus Gnidius Lysis Pythagoricus, cujus aurea carmina sub Pythagoræ nomine circumferuntur.

Seculo 38vo Phædo Eliensis Eliacæ sectæ conditor; Speusippus Platonis nepos ejusque in Academia Successor.

Aristoteles Peripateticorum princeps.

Xenocrates Speusippi successor; Philippus Metonensis; Calippus Cyzicenus auctor periodi 3724. Anaxarchus Abderita; Diogenes Cynicus; Crates Thebanus.

Theo-

Theophraſtus *Philoſophiam Ariſtotelis* exornat.

Epicurus voluptatis patronus; Zeno Cithyeus Stoicorum parens: Strato Theophraſti Succeſſor.

Ariſtotelis libri Attali II. metu libros undiq; colligentis, conduntur à Nelo Sceptio & diu latent.

Seculo 39no. Jeſus Sirachi f. Eccleſiaſticum ex Ethicis Salomonis libris concinnat *Huetius ex alijs.*

Beroſus Chaldæus Aſtron: Apollonius Sergæus, Ariſtarchus Samius, Archimedes Syracuſanus, Mathematici Nobiliſſimi; Euclides Geometra ſub *Ptolomæo* Lagi, male à quibusdam cum Megarenſi confunditur.

Cleanthes Stoici Zenonis; Lyco ſeu Glyco Stratonis Peripathetici auditor; Athenodorus Solenſis Iſterius; Hermippus Smyrnenſis; Lacydes novæ Academiæ Auctor; Chryſippus Cleanthis Diſcipulus; Eratoſthenes, Agatharchides Gnidius, Panætius

Seculo 40ſimo Acreſilas Auctor Academ: II. Pyrrho Sceptius à quo ſceptici, ſeu *Pyrrhonij*, quibus omnia incerta.

Tarſus in Cilicia nobile literarum emporium *Strabo l.* 14.

Hipparchus, & Geminus Aſtron: Ariſtobulus Philoſ: Hebræus, Carneades Ciren: à quo Academ: III. Creſibus Pneumaticus, Hiero Mechan: *Philo* & Charmides Academ · IV, Antiochus Philonis Auditor Academ V, Conditores. Diogenes ſtoicus. Philo laudatus, & Dionyſius Magneſius Ciceronis Magiſtri.

Critolaus Peripatet. Zeno Epicureus quem Cicero laudat.

Captis per Synam Athenis, Ariſtotelis & Theophraſti libri ex Bibliotheca Apellicontis Tey Romam deferuntur teſte Plutarcho. Hinc Ari-

stotelica secta, quæ per tria secula aruerat, Andronico Aristotelis 1. Scholiaste reviviscit.

Seculo 41mo. M: Tul: Cicero & M: Terentius Varro Romanorum ante se omnium doctissimi.

C. Nigidius Figulus, Anaxilaus Laryssæus Pythagorici, & Magicæ artis suspecti.

Andronicus Rhodius, Jason Stoicus, Theodorus Tripolites, Philosophi.

Sosigenes Astronomus, cujus præcipuè operâ Cæsar Kalendarium instauravit.

M: Vitruvius Pollio Architectus princeps; Dyonisius Geographus.

JURISPRUDENTIA, MEDICINA.

SÆculum sine Principibus, & legibus, ac procul à bellis, aureum à Poëtis est appellatum.

Zundavastavu pervetustum Persicarum legum codicem; (qui ab Eusebio Persicarum rerum sacra collectio dicitur) Zoroastri à Deo datum, æmulantes Hebræorum gloriam Persæ finxere. *Huetius.*

Medicina inventa est à Tosorthro Ægypti R. quem Æsculapium dixere: scripsisse fertur Anatomicos libros. Videatur Marschamus in Canon: Chronol. Sæcul. 1.

Prima lex Abrahamo datur à Deo, circumcisionem illi & posteris imperante, 2125.

Phoroneus primus in Græcia leges condit; vagos, ac dispersos homines in unum cogit; mænibus sepit, 2247.

Hæc Græci; sed negat Josephus in Dissert: adversus Apionem; docetque, Græcorum omnes Legislatores præ Mose recentes esse.

Medicinæ repertorem Apim Ægiptium plurimi agnoscunt. Et cum ejus imagini Symbolum

lum solis inesset; hinc Æsculapium suum, quem Græci medicinæ parentem prædicant, Apollinis Filium dixere. *Huetius.*

In Josephi Patriarchæ familia fuisse servos Medicos, Sacræ literæ testantur *Genes.* 50.

Seculo 26to. In Sina monte leges à Deo acceptæ Hebræis per Moysem datæ.

Eodem prorsus anno 2545. quo Moyses Synedrium instituit, Athenis Areopagus est constitutus *Salianus.*

Moysem Medicæ artis peritum, ac proinde ob hoc etiam ex eo Æsculapium effictum à Græcis fabularum architectis contendit Huetius *in Demonstr. Evangel.*

Vetustissimum codicem Chaster, Religionis dogmata complexum Seculo 27mo à Deo traditum Bremavio Patriarchæ fabulantur Indi. *Huetius.*

Minos Cretensibus, Rhadamantus Lycijs jura severissima tradunt.

Melampus Argivus Medicus Rege Præto. Huic templum erectum, & sacrificia statuta scribit Pausan: c: 1. Libri tamen, qui sub ejus nomine prodiere, supposititij censentur.

Seculo 28vo Mercurius Ægyptiorum Legislator. Cic: 3. de Nat. Deor. Lactant. l. 1. c. 6.

Indi à Baccho domiti, & mansuetiorum legum cultu imbuti sunt. *Arrian de Gestis Alexandri.*

Acrisius Argivorum R. Amphyctiones gravissimum Græciæ Consilium instituit. Alij tradunt ab Amphyctione Heleni f. constitutum. Constabat primo ex septem, postea ex tredecim Græciæ Civitatibus. *strabo l.* 8. 9.

Athenienfibus à Theseo leges datas, Plutarchus docet in vita ejusdem.

Chiron medicus Panaceæ inventor, & Achillis præceptor.

Æſculapius Chironis diſcipulus & Medicorum celeberrimus apud Græcos; qui ab Ægyptio Æſculapio hoc ei nomen fecere. Cic. l. 3. de Natur: tres Græcorum Æſculapios agnoſcit.

Machaon, & Podalirius Æſculapij filij & artis hæredes, Trojani belli tempore curandis vulneribus celebres.

Seculo 30ſimo. Italus Telegoni f. leges Oenotrijs tulit. *Hygin. fab.* 127.

Prodicus Æſculapij diſcipulus medicinam inſtituit, quam Jatralepticem vocant. *Plin. lib.* 29. *c.* 1.

Iatraleptice medicina apud veteres erat quæ ungventis, & perfrictionibus medebatur corporis morbis. Jatraplitæ hi, quorum operâ Medici in ungendo utebantur.

Seculo 31mo Celeberrimum Salomonis judicium inter fæminas de filio contendentes.

Salomone Rege medicos floruiſſe docet ejusdem documentum de honore medicis habendo apud Eccleſiaſticum *capite* 38.

Quin & ipſum Salomonem Medica ſcripſisse teſtantur Joſephus & alij; ac inter ea cenſendi libri de plantarum virtutibus quas poſteris naturæ ſcrutator egregius aperuit.

Seculo 32do. Lycurgus Chariali nepotis tutor integerrimus, & ſpartanorum Legislator 3170 Ad temperandum ſolutum Regum imperium Synedrion 28. Seniorum addidit. *Plutarch.*

In Medicorum arte pluſquam in ope Divina ſpei poſuiſſe, Aſæ Regi meritò vitio datur. *Paralip.* 2. Atque hinc eos, hoc ævo magno in honore, fuiſſe conjicimus.

Seculo 33tio Ephori Spartæ inſtituti à Theopompo Rege 3294. *Tales erant Ephori apud Lacædæmonios, quales apud Romanos Tribuni plebis, ut enim à Conſulibus ad Tribunos ita à Regibus ad Ephoros cuique provocare licebat.*

Medicos

Medicos magnopere ab Hebræis cultos Isaiâ vaticinante, conjectare licet *ex cap. 3. Prophet.*

Seculo 34to Zaleucus Legislator Severissimus paulo post Locros conditos, ijs leges dedit.

Draco sub initium sæculi sequentis, Atheniensibus non tam atramento quam sangvine jura scribit.

Seculo 35to Solon abrogatis Draconis legibus commodiores Atheniensibus tulit 3460.

Herophilus Medicus floruit; qui Phalaridem Tyrannum sanitati restituit testibus Cicerone, Plinio, & Plutarcho.

Mirum est quod prodit Mart: Capella l. 3. *Hierophilus ægrorũ venas rythmorũ collatione pensabat.*

Herophilus, & Erasistratus, nocentes homines, à Regibus ex carcere acceptos, vivos incidebant *Cels. l.* 1. *cap.* 1.

Seculo 36to P. Papirius collegit Jus Roman: quod ab eo Papirianum est appellatum.

Zamolkis Pythagoræ auditor leges dat Getis.

Confutius Legislator Sinarum 3562.

Democede, Acron Agrigentinus Medicinæ Empiricæ parens, Herodicus Hippocratis Magister, Medici.

Seculo 37mo Charondas Thurinis; Archita Tarentinis; Parmenides Eleatibus; Eudoxus Gnidijs; jura describunt.

Romani decemviri leges à Græciæ civitatibus acceptas in duodecim Tabulis descriptas proponunt; eas exul Hermodorus Ephesius interpretatur.

Ctesias Gnidius, Philisto Siculus, Crito Cosmedicæ inventor, Menecrates Syracusanus, Endoxius Gnidius, medici: Hippocrates Medicorum omnium Princeps.

Seculo 38vo Appius Claudius cæcus Jurisconsultiss:

Tib:

Tib: Coruncanus primus jus Civile Romæ professus est.

Dexippus Cous Hippocratis discipulus; Nicias Pirrhi R: Philippus Acarnan, Alexandri M. Medici. Item Erasistratus, qui & Cleombrotus, ut recte Harduinus in Plin: l. 29. c. 1.

Seculo 39no Sextus Ælius Pætus ab Ennio laudatus, à quo jus Ælianum.

Cato censorius, M: Cato ejusdem f. & Scipio Nasica jurisperitissimi.

Eratosthenes Ciren: Historicus, Philosophus, Medicus; Arateus Cappadox hoc ævo Medicæ artis gloriâ, Vossio judice floruit.

Archagatus primus è Græcia Romæ Medicinam profitetur. 3935. *Plin:*

Seculo 40simo. M. Manilius Q. Mut: Scævola Pub. f. Q. Mut. Scævola Q. Auguris f. M. Junius Brutius C: Martius Figulus, Gn: Aufidius, C. Antistius Labeo Senior, Juris Oracula.

Medici hoc ævo præcipui; Nicander Colophonius; Asclepiades Pruseus, qui neglectâ Hippocratis medendi ratione, novam condidit; Mithridates R. Ponti, cujus Medicos libros Pompejus Latinè verti mandavit.

Seculo 41mo Appius Augur, Q: Ælius Tubero, Servius Sulpitius Semonia, L. Attejus Jurisperitorum principes.

Themison Laodicenus Asclepiadis Magistri sectam mutavit, & aliam inter Medicos excitavit.

Medici hoc seculo celebres: Craterus; Appolonius Crassi libertus; Philotheus Amphissenus; Dioscorides Herophileus; Aitorius Augusti Medicus, quem Vossius cum Antonio confundit.

LITE-

LITERÆ HUMANIORES.

Ad Christum Natum.

AN ante Babylonicam lingvarum confusionem literarum usus repertus fuerit, incertum adhuc est.

Ex duabus & septuaginta lingvis, quæ natæ sunt in Babylonica confusione septem superesse censentur, quæ ideo matrices appellantur: Hebraica, Arabica, Græca, Slavonica, Germanica, Tartarica, Latina de qua lis est apud Eruditos.

Hieroglyphicæ literæ à Mercurio 1mo apud Ægyptios inventæ ijs occasionem postea dedere Deos pingendi monstrosis animalium formis *Euseb.*

Assyrios literarum elementis, à puero assvetus Abrahamus; ubi ad Chananæos accessit ejus gentis literis usus est. Nec earum usum abjecere Abrahami posteri; quoad in Chaldæa captivi priscas Assyrias resumpsere. *Huetius.*

Ægyptii artium inventa, & historias describebant in columnis, & stelis easque in specubus asservabant, quas dixere syringes. *Huetius.*

Grammaticam à Prometheo inventam Græcorum sequente fabulas Suidas & Cedrenus affirmant.

Foy gentis Rex, Sinenses characteres, (ut Kircherus ex eorum monumentis tradit) Ægyptiacos Rex Memnon invenit. P*lin:* Hieroglyphicas tamen literas ante, Athotis sive Mercurius I. invenerat.

Seculo 26to Moyses Pentateuchum, & Jobi Historiam Poeticè digestam, Josue in libro cognomine res à se gestas describit. *SS, Interpr.*

Poesis exortum agnoscunt plerique in Moysis, & Mariæ Cantico post transitum Maris Rubri 2544.

Zoroastris enim Poemata ab Hermippo illustrata, supposititia censentur.

Cadmus Europam Sororem quærens literas è Phænicia deportat in Græciam 2596.

Seculo 27mo Phemonoe Vates Delphis reddit oracula heroicis versibus; quorum primus Latinè redditus fuisse fertur à Strabone. L. 9. Georg. Et *pennas volucres, & apes date mella, favosque*

Olen Lycius hymnos composuit, qui cantari solebant, in Delo. *Herod. l.* 4.

Linus Thebanus, Rythmorum & melodiæ apud Græcos inventor, Orphei magister.

Seculo 28vo Sanchoniaton Phænix Historicus, post Moysem antiquissimus; à quo didicit.

Pitheus Thesei maternus avus, eloquentiæ primus præcepta proposuit.

Debora vates, & Poetria, ut liquet ex ejus Cantico.

Orpheus Poeta: Carmina tamen illius nomen præferentia merito tribuuntur Onamacrito, qui floruit sæculo 36.

Musæus Hymnographus Orphei discipulus.

Seculo 29no Eloquentiæ tria genera in Menelao Nestore & Ulisse, apud Homerum plerique agnoscunt.

Paris Alexander Antandri sub Ida monte literis excultus, Ceston Veneris scribit *Athenæus.*

Daphne Tiresiæ filia, Poetria nobilis, è cujus carminibus profecit Homerus.

Nicostrata quæ carminibus reddens oracula dicta est carmenta; ex arcadia cum Evandro literas affert in Latium

A Palamede plures Græci characteres inventi.

Seculo 30mo Samueli Judicum, & Rhutæ Historiam plerumque omnes tribuunt, ac simu

partem

partem primam libri, qui Samuel inscribitur. *SS. Interpr:*

Davidi Sacrorum Poetarum principi præcipuam Psalmorum partem non omnes adscribimus. *SS Interpr.*

Odas, Hymnos, Psalmos, & alia cantica scripsit metro vario. *Genebrard.*

Syagrius Poeta Græcus, teste Æliano, Bellum Trojanum ante Homerum cecinit.

Seculo 31mo Natan, & Gad, partem primi, totum omnino secundum Samuelis librum scripsere. *Huetius.*

Dares Phrygius Bellum Trojanum descripsit ante Homerum. *Ptolem: Hephæstio apud Photium in Biblioth.*

Proverbiorum, Ecclesiastis, & Cantici libri nobilissima sunt Salomonis Poemata *Videatur Huetius.*

Homerus, & Hesiodus fere æquales; ut habent plures & Marmor Arundelian: à quo tamen locantur in sequenti sæculo.

Seculo 32do Jonas Propheta rerum suarum scriptor.

Asclepiades Cyprius Histor: Pygmalione regnante. *Quo tempore, quod mirum videtur, scribit ibi usum carnium non fuisse. Videatur S. Hieronym. l.* 2. adversus Jovinianum & Voss: de hist Græcis l. 4.

Lycurgus primus ex Jonia Homeri Poemata tulit in Peloponnesum. *Plutarch. in Vita ejusdem*

Seculo 33tio Amos, Oseas, Joel, sua vaticinia scriptis consignant; & quia Prophetarum more vaticiniis non pauca admiscent historica, Historicis accensentur.

Omnis Græcorum historia, quæ Olympiades præcessit, Varroni visa est fabulosa.

Seculo 34to Tobias pater, & fil: librum

cogno-

cognominem scribunt eâ parte demptâ, in qua agitur de filij morte *SS. Interpr.*

Liber qui nomen Isaiæ præfixum gerit, eidem jure tribuitur. *Huetius*

Eumelus, sive Thymelns Corinthius Bugoniæ, & Europæ auctor; Archilochus Jambi repertor; Tyrtæus, Alcmanius Lacedæmonius Poëtæ; Megalostrata Poetria.

Jeremias, Baruch, Daniel, Ezechiel, sua vaticinia scribunt.

Seculo 35to Liber Judith scriptoris incerti Babylonicæ captivitatis tempore, ut putat *Huetius.*

Solon, Cicerone teste, primus eloquentis nomen meruit.

Alcamanius Messenius, Leschus auctor parvæ Iliadis, Terpander, Stesichorus, Sappho, Alceus, Susarion Comædiæ veteris inventor, poëtæ.

Pisistratus Homeri libros antea confusos, sic disposuisse dicitur ut nunc habemus. *Cic.* 3. *de Orat.* Hoc est in Iliadem & Odyssæam ut interpretatur Ælianus.

Seculo 36to Ab Esdra scripti III. & IV. Regum libri, & qui ejus nomen præfert; si priora sex capita demantur. *Huetius. Thalmudistæ tribuunt Ieremiæ.*

Pherecydes Cyrus primus apud Græcos libera numeris oratione scribere aggressus.

Hellanicus Mytilen. historiam ornat.

Jones à Persis victoribus fictarum historiarum artem vulgo Romanzi discunt & ab his transiit ad Græcos. *Huetius.*

Oratio funebris I. habita Romæ in laudem Bruti Consulis à P. Valer. Publicola Collega. Theognis Hipponax, Anacreon Thespis Tragediæ parens, Simonides qui memorandi artem invenit, Onomacritus, Pindarus, hoc ævo celebres poëtæ.

Seculo

Seculo 37mo. Herodotus, Thucydides, Cratippus, Xenophon Histor:

Empedocles dicendi præcepta primus dedit; sed illa Chorax, & Tysias postea vulgarunt.

Pericles, Gorgias Leontinus, Protagoras, Lysias, Andocides, Theocritus Chius Orat.

Aristophanes, Sophocles, & Euripides Pòétæ. Cleobulina, & Telesila, Poetriæ.

Dionysius Grammat: Platonis præceptor.

Lamprus, & Ileus grammatica scripsisse videntur, *ex Aristot.*

Seculo 38vo. Hecateus Abderita; Abydenus Palephatus; Parius auctor marmoris Arundeliani, sive Oxoniensis; Megasthenes non Metasthenes, Indic Histor.

Isocrates Theodectes, Naucrates, Teopompus, Isæus, Demosthenes, Demetrius Phalereus, Rhet. Orat. Menander novæ Comædiæ princeps.

Quamvis, Laetrio teste, Plato primus Grammaticæ vim inspexerit; certior hujus artis inventor Aristoteles agnosci solet.

Seculo 39no Manethos, Philochorus, Berosus, Eratosthenes, Cassius Hemina Hist.

Cethegus Cons: M: Porcius Cato Tiber: Sempronius Gracchus, Diophanes Mytilen: Oratores.

Pòétarum Pleias, in qua Theocritus Aratus, Lycophron, Callimacus, Apollonius, Homerus Junior.

Comædiæ Athenis vetitæ 3814.

Prima fabula data Romæ à Liv: Andronico.

Nævius, Ennius, Plautus, Terentius, hoc ævo florent.

A bello Punico II. diligentius culta est lingva Latina.

Crates Mallotes, primus Romæ Grammaticus.

Seculo

Seculo 40mo Q: Fabius Maxim. Servilianus, L. Calpurnius Piso, Polybius, Alexander Polyhistor, L. Sisenna, L. Claudius Quadrigarius Hist.

Æmil Lepidus, Servius Galba L. Crassus M: Antonius Q: Hortensius Orat.

L. Plotius Gallus, qui primus Romæ Latinam Rhetoricam, professus est; Hierocles; Apollonius Molo, per quos Cicero profecit: Nicander, Turpilius, Pacuvius L. Attius Senior, & Junior, Lucilius, Q. Atta Togatarum scriptor, Lucretius, Catullus, Poëtæ.

Aristarchus Grammatic.

Seculo 41mo Salustius, Cornelius Nepos, L. Aruntius, Cheremon, Diodorus Siculus, Cæsar, Histor.

M. Tullius Cicero, C. Scribonius Curio, M. Antonius Triumvir. Timagenes, Orat.

Elpidius Sextus, Clodius Siculus, Porcius Latro, Rhetor:

M. Terentius Varro, Archias Æmilius Macer, P. Virgilius Maro. Horatius, Domitius Marsus, Tibullus, Propertius, Albinovanus, Aulus Sabinus, & alij, Poëtæ.

Tyrannio Varro, Attejus: L. Varius, Plotius Tucca, Grammat: & Philol.

ARTES ET NOVA INVENTA.

Post Diluvium ad Christum Natum.

NOe primus è vitibus vinum expressit.

Necessitate magistrâ, quæ contra temporum injurias præsidium quærebat, inventa est inter primas ars ædificandi.

Pictura inventa 200 circiter post diluvium annis. *Salianus ex alijs.*

Thare

Thare Abrahami Pater plastes primus, simulacra fingit ex creta.

Zoroaster Magicarum artium inventor habetur; falso tamen illi tribuitur, liber Zind, quo Magicos ritus, & ignis colendi disciplinam ajunt contineri. *Huetius.*

Rudis statuarum origo è Saxis informibus, quas statuas stelarum Cedrenus appellat. l. 4. Mox ijsdem successere, vel columnæ, vel Coni.

Osiris Ægipti R. cujus uxor Isis, seu Ceres Pharia Agriculturam docuit Ægyptios. Verum de Osiride, & Iside omnia & incerta, & obscura, ac verius fabulosa.

Phegon Phoronei Argor: R: fr. primus apud Græcos annis, & mensibus metitur tempora. Hebræi, & Ægyptij antea norant.

Betylia hoc est lapides uncti, ab Urano, sive Cælo Deo, ut Sanchoniaton tradit inventa sunt. Erant hi, statuæ horum temporum.

Aliquid melius in simulacris effingendis Ægyptij conati sunt; ita tamen, ut vix oculi distingverentur, & nec brachia, nec pedes disjungerentur ut videre est in tabula Isiaca Bembina, ac tribus vetustissimis Ægyptij lapidis simulacris; quæ servat nobilissima Caroli Card. Barberini Pinacotheca.

Prometheus ignem e silice eliciendi & alendi rationem invenit. Hinc fabulæ locus de igne per eum è cælis rapto.

Seculo 26to Cum Dij sub animalium formis in Hierogliphicis notarentur; prima apud Ægyptios Deorum simulacra, fuere animalia & præcipue boves. Hinc & vitulus aureus Hebræorum Ægyptios imitantium.

Trochilus currum primus jungit 2507. Alij id tribuunt Erichtonio R.

Panathenaici ludi Delphis 2565.

Hercules Phænicius, seu Tyrius, purpuram

à cane

à cane in maxillis cruentato edoctus, monstravit. Huic postea humanis victimis sub Molochi nomine litatum est.

Seculo 27mo Ida monte conflagrante, incolæ Dactili, ferri fundendi rationem discunt. 2613.

Eumolpus mysteria Cereris instituit 2658.

Acrisius, & Prætus, Argivi, clypeum primi adhibent in bello.

Isthmiorum ludorum institutio per Pelopem Tantali filium Pisæ Regem 2693.

Seculo 28vo Orpheus Lyristes celeberrimus, feras, Sylvas, & Saxa, hoc est rudes homines traxisse scribitur.

Pluto Jovis frater funerum pompam primus adhibet, & inde inferorum Deus à Pòétis dicitur.

Neptunus Jovis pariter fr. Nauticæ rei, cui præerat peritissimus, Maris Deus appellatur.

Argonautæ clarent, inter quos Jason 2793. Eorum ductor Tiphys.

Seculo 29no Hercules Alcmenæ f. Olympicos ludos instituit 2836.

Dædali inventa promovendis artibus opportuna, Ascia, Serra, Perpendiculum, Terebra, Glutinum, Ithyocolla. Idem primus in statuis apertos oculos, & crura disjuncta, & brachia à corpore disparata faciens, hominum admirationem obtinuit. *Diodor*: *l.* 4. Idem primus navibus aptavit vela, quæ à Pòétis in alas conversa sunt.

Latrunculorum ludus à Palamede inventus.

Seculo 30simo Apaturias hoc est Deceptionis festum ab Atheniensibus institutum cum Xantus Bætorum Dux Melanthi astu cæsus esset. *Pulian Stratag. l.* 1. *Regem tunc Atheniensium alij Thimetem appellant apud Eusebium traduntque Melanthum ejus fuisse successorem.*

Seculo 31mo. Navigatio Salomonicæ Classis, seu

ſeu potius Catabli in Ophir, Nauticæ rei gloriâ floruiſſe Hebræos eâ tempeſtate doceret, niſi Tyriorum præcipue ope id factum ex S.S. Liter. noſceremus.

Æneam Tubam Piſeus Tyrchenus invenit. *Plinius*. Seſotris itinera ſua in Tabulis proponens, Geographicarum Tabularum rudimenta dedit. *Euſtat: in Epiſt: praviâ ad Dioniis: Perieges. Herodot: l. 2.*

Seculo 32do. Pictores, qui monocromata, uno uſi colore, pinxere, videntur ex Plinio hoc ſeculô ſtatuendi l. 35. c. 9. Hygiemon, Dinias, Charmidas.

Rhodii maritimâ potentiâ florebant.

Nummorum uſus Lacedæmone à Lycurgo vetitus.

Othryades Lacedæmonius, Argivis (qui ceciderant in prælio) ſpoliatis, de eorum clypeis trophæum erexit, & ſuo ſangvine inſcripſit. *Plutarch. in Parall:*

Seculo 33tio. Emaurus pingendo, marem, fæminamque, primus diſcrevit; & figuras omnes auſus eſt imitari. Cimon Cleoneus Emauri inventa excoluit, varias vultuum formas, & Catagrapha invenit.

Iphitus Olympicos ludos inſtaurat, & hinc incipit numeratio per Olympiades 3278. *Numeratio per Olympiades incipit anno mundi conditi.* 3278.

Malas Chius omnium apud Græcos primus, ſtatuas format è marmore. *Plin.*

Phidon Argivus, Ponderum, & menſurarum apud Græcos inventor.

Chorebus Atheniensis figlinas invenit.

Lupercalia inſtituta à Romulo 3298.

Seculo 34to Bularchi Pictoris tabulam Candaules auro rependit.

Micciades Malatis f. & Anthermus ejusdem nepos, ſtatuarii.

Plaſtice in Italia 1mo apparuit ſub Demarato Tarquinii Priſci Patre.

Carnia in honorem Apollinis inſtituta 3318.

Horologia ſolaria hoc ſeculo apud Hebræos; ut liquet ex miraculo ſolis retrocedentis.

Annus correctus à Numa, duobus menſiſibus additis 3342.

Nummus Romæ primò ſub Numa cuſus; hinc illi nomen.

Glaucus Chius primus ferrum glutinavit.

Seculo 35to Bupalus, & Athenis, Malatis pronepotes, & poſt hos Dipænus, atque Scyllis Cretenſes marmore ſcalpendo apud Græcos inclaruere. *Plin.*

Pancratium additum Ludis Olympicis 3406.

Gambrivius Tuiſcorum Rex VII. cerviſiam primus decoquere docuit anno 3414. Si recte tradit, & numerat Achilles Gaſſarus *in Epit. Chron.*

Simulacrum Jovis Capitol: fictum à Turiano Plaſte, Tarquinio Priſco Rege.

Agon Nemeus per Argivos 3478. inſtitutus.

Seculo 36to Sappho Poëtria primò plectrum excogitavit *Genebrard.*

Anaximander Mileſius horologia ſolaria primus apud Græcos inducit. Tabulas Geographicas perficit, quarum dederat rudimenta Seſoſtris.

Pythagoras lyræ Chordam addit, & notato fabrorum ſonitu Muſicam perficit.

Athenienſes Tyrannicidis Hermodio & Ariſtogitoni ſtatuas ponunt 3544.

Saturnalia inſtituta 3557.

Theſpis Poëta perſonas invenit

Seculo 37mo. Panænus Phydiæ fr inſignis pictor quem in Picturæ certamine Corinthi Timagoras vicit. Polygnotus Thaſius plurimum Picturæ contulit; ſiquidē inſtituit os adaperire, dentes oſtendere, vultum ab antiquo rigore variare; ſed ſupra hæc

alios

alios quê hujus ævi Pictores, *Zeuxis*, Parrhasius, ac Tymantes inclaruere.

Statuis sive ex ære, sive ex marmore elaborandis, gloriam summam adepti sunt Phidias, Scopas, Myron, Pytaghoras.

Phidias artem Toteuticen non invenit, ut Plinius tradit, sed perfecit.

Artemon Clazomenius obsidionales machinas invenit 3612.

Callias Atheniensis usum minii monstravit 3649.

Seculo 38vo *Pamphilus* Apellis Magister, Apelles Pictorum Princeps, Protogenes ejus æmulus, Artis apicem attigere.

Aristides Apellis æqualis primus animum pinxit. *Plin.*

Æra Seleucidarum Anno Urbis conditæ, 442. ante Christum 312. *Videatur Noris in Epoch Syro Maced.*

Simulacris effingendis, vel ex ære, vel ex marmore, super omnes hujus ævi excelluere Lysippus, Pyrgoteles, Praxiteles.

Colossus Rhodius artifice Charete Lydio.

Romæ nummus argenteus primò cusus 3785

Tonsores primùm è Sicilia *P.* Ticinius Romam adduxit.

Seculo 39no Agesander, Polydorus, & Athenodorus Rhodij; quorum est Laocon in Vaticano servatus, opus omnibus, & Picturæ, & statuariæ artis præponendum ex Plinio.

Metrodorus Philosophus, & Pictor.

Cresibius Tonsor Pneumatica, & hydraulica organa invenit regnante Evergete. *Athen. lib.* 4.

Floralia institura 3814.

Ludi Apollinares 3842.

Archimedes Syracusanus speculis naves incendit 3840.

Romani primò usi aurô signatô 3847.
Ludorum Megalensium origo 3850.
Horologium ex aqua Romæ primo factum 3805.

Seculo 40simo. Lala Virgo Cyzicena Pictrix, Varronis juventâ, Romæ & penicillo pinxit & cestro in Ebore

Posis ex eodem Varrone Plastes nobilis; à quo facta poma, & uvæ, ut non posset quisquam discernere â veris

Arcesilaus plastes Luculli familiaris.

Incensâ à Mummio Corintho 3908. æs Corinthium fluxit, cui luxuria postea pretium fecit, vel ante aurum. *Plin.*

Seculo 41mo Ara Hispanica Anno Urbis conditæ 716, ante Christum 38.

Æra Antiochena A. V. 723. A. C. 31.

Æra Laodicena A. V. 724. A. C. 30.

Æra Alexandrina, sive Ægyptiaca eodem annò.

Ludi Quinquennales 4026. Seculares 4037.

Timomachus Byzantinus sub Cæsare, Ludio sub Augusto, celebrantur inter Pictores.

Inter statuarios memoratur à Varrone Pasiteles. Aliorum opera celebrantur, tempora silentur.

NATALES URBIUM ET ARCHITECTURÆ OPERA.

Post Diluvium ad Christum Natum.

Hortante Nembroto Chusi f. Chami Nepote Turris & Urbs Babylon ædificatur 1854

Aliqui Urbem hanc multa post secula conditam malunt.

Memphis

Memphis à Mene conditur in Ægypto. Ninus ad Tigrim Ninivem condit.

Nisibis in Mesopotamia, & aliæ Urbes extructæ.

Semiramis Babylonem magnificentiùs auget.

Pyramides non ad horrea, ut aliqui falsò putant, sed ad Regum sepulchra inter Delta, & Memphim erectæ; ideoque non Thinitæ, sed Memphitæ Reges, earum auctores habendi sunt.

Suphis Memphis in Ægypto R. pyramidem omnium maximam ante natum Aram Abrahami fratrem erexit. *Ex Manethone.*

Cres Gnossum in Creta condit 2097.

Eleusis, ubi sacra Eleusinia, ab Ogyge condita, 2272.

Sparta à sparto Phoronæi f. condita 2336. Alii malunt à Lacedæmone, cujus uxor Sparta.

Memnonis statua ad solis exortum vocalis 2438. à Cambyse postea diffissa.

Pyramides aliquæ in Ægypto à Pharaone Oro erectæ, 2480.

Athenæ à Cecrope fundatæ 2496.

Seculo 26to Corinthus instaurata, quæ prius Ephira dicebatur.

Dardania, quæ postea Troja dicta est, à Dardano conditur 2574. Fabularum seges.

Delphicum Templum Apollini sacrum hoc seculo erectum.

Seculo 27mo. Thebæ in Bæotia per Cadmum conditæ 2620; seu potiùs Cadmia, cui postea adjectæ Thebæ.

Corinthus per Sisyphum iterum instaurata 2630.

Amphion Thebas mænibus cingit 2640 *Hisper conciliatos blanda oratione agrestes homines exstructis, magnam Pòëtis mentiendi licentiam fecit.*

Seculo 28vo. Nysa urbs prope Indum fluvium à Baccho condita.

Cyzy-

Cyzicus in Hellesponto fundata 2771.

Miletus coloniarum postea multitudine celebris in ora maris *Ægæi* 2779.

Tyrus in Phænicia instauratur 2783.

Laomedon Trojæ muros erigit 2794; mox ob negatam Herculi & Sociis pactam mercedem, ab illis obtruncatur.

Seculo 29no. Labyrinthum Cretensem à Dædalo 2800. elaboratum plurimi scribunt; sed revera Labyrinthus nil aliud fuit, quàm ingentes, ac tortuosæ secturæ; quæ ad radices Idæ montis actæ sunt; cùm lapides ad Gnosson, aliasque urbes condendas exciderentur *Huetius in Dem. Evang.*

Scylacium in Brutiis Atheniensium colonia.

Laurentum ab Ænea conditum 2872.

Seculo 30simo Alba in latio ab Ascanio Æneæ f. condita 3903.

Præneste à Telegono Ulyssis f. & Tusculum nunc dirutum, ab eodem conduntur. *Quod nunc Frascatum dicimus ex ejus reliquiis exstructum, ab eo distat, quod in Vallem oppositam, & nulla ratione Romam respiciebat; ut erudite Fabrettus in Apol.*

Plura in Lesbo conduntur oppida & insula frequentatur. *Herodot.*

Seculo 31mo Smyrna, & Cumæ 3003. Ephesus 3007. Samos 3064. conditæ.

Templum Salomonis omnium celeberrimum, 3023 cæptum, 3030. absolutum.

Ejusdem Regia 3031. Thronus 3042.

Labaris, ut Eusebius, seu Lachares, ut Syncellus, R. Ægyptius in Labyrintho sepulchrum sibi paravit. *Plinius* id opus tribuit Petesucco S. sive Tithoe.

Templum Dianæ Ephesinæ plurimorum Regum opus, Architectis Theodoro, & Chersiphrone, sed hoc magnificentius potiùs exstructum, quàm conditum.

Seculo

Seculo 32do Bononia ab Hetruſcis condita duobus ante Romam ſeculis. *Volater.*
Samaria Regia Regum Iſrael 3112.
Hiericho reparatur ab Hiele 3122.
Carthago cæpta 3147, abſoluta 3166. à Didone Tyria. Alii tamen malunt. Urbem longe ante à Zoro, & Carchedone conditam, ſolamque arcem Byrſam à Didone ædificatam affirmant.

Lemnius Labyrinthus hoc fortaſſe ſeculo ad imitationem Ægyptii.
Seculo 33tio. Vienna in Gallia fundata 3218.
Capua in Campania condita 3253.
Obeliſcus omnium maximus, quem ante Lateranenſem ædem miramur, juſſu Rameſſis R. Ægyptij à 20. hominum millibus elaboratus *Plin.*
Ozias Urbes plures ædificaſſe traditur. 2. *Paral.*
Seculo 34to Roma à Romulo condita 22. April: 3301. Dies dictus Palilia.
Naucratis in Ægypto à Mileſiis 3305.
Syracuſæ in Sicilia ab Archia Herculis nepote 3313.
Catanam in ſicilia Caloydii 3314; Sybarim & Crotonem in Italia Myſcellus 3345. condunt.

Cyzicus in Helleſponto; Locri in Italia 3371; Abdera, Lampſacus, Clazomene 3398 ædificatæ.

Seculo 35to Selinus in Sicilia à Megarenſibus 3406. Dyrachium 3430. Oſtia ab Anco Martio exſtructa 3432. Perinthus in Thracia, Camerina in Silicia 3450. Maſſilia à Phocenſibus 3454. Labyrinthus Ægyptius 3457.
Hortos penſiles Babylone Nabuchodonoſor Magnus inſtruit; Urbem amplificat, munit, exornat.

Cyrus

Cyrus in Ecbatanis 3504. domum habuisse scribitur lapidibus pretiosis versicoloribus, atque auro vinctis exstructam Athen. l. 12. c. 3.

Seculo 36to Labyrinthus Porsenæ Clusii Regis. *plin.*

Obeliscus, quem videmus in area D. Mariæ de Populo psemniis R: jussu è rupe Syenite excisus.

Puteoli à Samiis conditi 3535.

Capitolium è Saxo quadrato, cloacæ, & stratæ Silice viæ, jam majestatem aliquam Romæ spirabant.

Sena in Etruria, & Senogallia in Umbria à Gallis Senonimus Brenno Duce condita.

Seculo 37mo. Mnesicles Architectus Arcē Atheniensem delineat. 3614.

Ancona à Syracusanis Dyonisii tyrannidem fugientibus conditur.

Alexia in Dalmatia à Dionysii 3670.

Fanum Fortunæ conditum post Brennum à Camillo victum.

Seculo 38vo Artemisia marito Mausolo Cariæ Regi sepulchrum nobilissimum posuit 3701.

Alexandria in Ægypto ab Alexandro M. condita 3723. mox aliæ plures per Asiam urbes.

Seleucus Nicator novem a se conditas Urbes de suo nomine Seleucias appellat *Appian: in Syriacis.*

Appia via strata & Aquæ ductus per Appium Claudium 3743.

Antiochia ad Orontem quam inchoaverat Antigonus, absolvitur à Seleuco 3753.

Pharus turris celeberrima in conspectu Alexandriæ à Ptolemæo Philadelpho per Sostratum Architectum erecta 3770.

Astacus à Nicomede R. Bithyniæ instaurata nomen ab eo ducit 3792.

Seculo 39no. Viá flaminia per Etruscos

Aretium

Aretium ducens à flaminio Cenſore munita 3835.

Murus per 600. paſſuum millia à Sinis ad arcendos Tartaros exstructus ducentis circiter ante natum Chriſtum annis.

Savo, vulgò Savona à Magone Carthagin: ædificatur poſt diruta à Romanis Vada Sabatia, quorum illa ruinis crevit Hiſt: M. S.

Genuam à Magone Pæno dirutam, Lucretius Spurius exædificat 3851. *Livius.*

Cornel: ſcipio Naſten Romæ inter primos ſplendidè cæpit ædificare.

Seculo 40ſimo. C: Gracchi ſcrib: Plebis lege, Carthago reſtituitur 3931. Primus omnium Metellus Macedonicus ædem ex marmore Romæ molitus vel magnificentiæ, vel luxuriæ princeps fuit *Velleius Paterc*:

M. Æmilius Scaurus viam Flaminiam Cenſor ſtravit.

M: Aurelij ſcauri Theatra è ligno amplissima, cardinum ſingulorum verſatili libramento ſuſpenſa.

Pompejus Theatrum dedicat. 3999.

Seculo 41mo Lugdunum in Gallia conditum per C: Munatium Plancum Procos. 4011.

M Viſpanius Agrippa, bellicâ gloriâ, & ædificandi laude celebris, Pantheon Romæ condìt 4027.

Unico ædilitatis anno, lacus 700 fecit, Salientes 105. Caſtella aquarum 130. & alia plura cultu magnifica. *Plin. l. 26. c. 6.*

Herodes I. Hieroſolymis Theatrum Amphitheatrum, & nobiliſſimam Regiam exstruit: 4030.

VIRI

VIRI ET RES MEMORABILES.

Post Diluvium ad Christum Natum.

NEmo mortalium post submersionem terrarum natus ad annos 500. vitæ tempus protraxit.

Cum post eluvionem, vis, & hominum vita imminuta esset, ad subsidium imbecillitatis, carnis esus, & vini usus invectus.

Noe vino liberalius hausto, fit ebrius; quare nudus ludibrio habetur à f. Chamo.

Cum Babel conderetur, ex probato Mathematicorum calculo homines jam excreverant ad 4195000.

Aram, Tharæi primogenitus, Abrahami fr. primus inter mortales repentinâ morte periisse fertur. *Salian.*

Ogyge regnante memorabilis Atticæ totius, inundatio 2258. Usque ad hanc omnis Historia Varroni dicitur incognita.

Quo tempore Stella Veneris, colorem, magnitudinem, cursum mutasse visa est, ut ex Varrone refert S Augustinus. *lib.* 25. *de Civ. c.* 8

Gustaphus persarum Rex acceptam à Zoroastre religionem in persidc propagasse fertur.

Grassante per palæstinam, vicinesque regiones fame, filii Jacob in Ægyptum proficiscuntur 2327.

Apis post mortem in Ægypto divinis consecratur honoribus. Hunc Ægyptium cum Argivo Api, plerique confundunt.

Callythia Junonis Sacerdos Argo regnante floret.

Phorbas dictus Ophiacus, Rhodô à serpentibus liberatâ.

Sçáulo

Seculo 26to. Thessalia per eluvionem obruta, Deucalione & Pyrra in Parnassio regnantibus 2540. Eadem fere tempestate, Phaëtonte Rege maximum ad Eridanum exarsit incendium. Hinc fabulæ locus.

Hellen Deucalionis filius, à quo Græci dicti Hellenistæ: Ex eo nati, Æolus, Dorus, & Xutus; ex quibus Græci propagati sunt.

Ænotrus cum Arcadum colonia in Italia.

Seculo 27mo Europa rapta à Iove Tauro Cretæ Rege sive avecta navi, cui Tauri nomen.

Phlegias Templum Apollinis Delphis incendit, 2603.

Philomela, Procne, Itys, Teseus Pandionis.

Orythia Erechtei filia à Borea rapta 2660. Ex his nati Zetes & Callais.

Phrixi cum Helle sorore fuga, 2671. *Ab hac Hellesponto nomen.* Dirce taurinæ caudæ alligata raptatur, & occiditur, Amphione & Zethe matris Antiopes injurias ulciscentibus.

Seculo 28vo. Midas mortalium omnium ditissimus, sed auribus asininis regnat in Phrygia 2731.

Pelops Tantali filius Hippodamiam ducit, præest ludis Olympicis 2731.

Faunus Latinus Rex Faunorum pater habitus, quia illis aras erexit.

Minos II. Cretæ R. instructa classe maris imperium primus tenuit. *Thucid. l.* 1.

Seculo 29no. Theseus victo Minotauro, redit Athenas 2823.

AEta, Iason, Medea, Tiresias, Ædipus Sphinx, Lajus, Jocasta, Creon, Electra, Orestes, & Pylades, nomina fabulis inclyta.

Hercules labores, & vitam, exitu infelicissimo claudit. 2854.

Antenor, & Æneas Trojæ proditores in Italiam navigant 2870. Ægisthus reducem Trojâ

Aga-

Agamemnonem interficit; ille ab Oreste trucidatur 2878.

Seculo 30simo Penthilus Urestis f. Coloniam è Græcia in Thraciam ducit 2951. Dicta est Aolica migratio.

Tisamenes Penthili fr. Græcorum coloniâ in Asiam ductâ Ionios vicit, & expulit. Hæç dicta est Ionica migratio, 2952.

Theres Myniarum Coloniam ducit in Insulam quæ cum Callistus diceretur, ab eo post modum Thera est appellata.

Codrus Athenarum R. postremus egregiæ in patriam pietatis laudem tulit, morte pro ejusdem salute fortiter quæsitâ 2983.

Seculo 31mo. Neocles, & Androcles, Codri ff. Græcorum coloniam in Asiam ducunt, 3010.

Fames ingens in Palæstina cessat, duobus Saulis filijs in crucem actis.

Sesostris Ægypti R. navigabilem alveum à Nilo in mare rubrum frustra ducere conatur.

Seculo 32do. Siccitas, & fames ingens, tempore Eliæ Palæstinam per annos tres cum dimidio vexant ab anno 3123.

Mesa Moabitarum R. filium coram hostibus mactat 3140.

Elisa, seu Dido Pygmalionem fratrem, Sichæi viri sui interfectorem exosa, Tyrô cum gaza solvens abit in Africam 3147.

Eadem laude pudicitiæ illustris, ne Regi Maurorum Iarbæ cogatur nubere, tribus fere post æneæ fugam sæculis sibi mortem infert.

Seculo 33tio. Coræbus Coquus primus in ludis Olympicis coronatur 3278.

Amulius fr. Numitorem natu majorem regno pellit; ejus filiam, Rhæam Sylviam, (ex qua deinde Romulus, & Remus) Vestalem facit.

Romulus

Romulus, & Remus expositi servantur, & educantur à Regio Pastore Fausto 3284. Iidem avum Numinorem regno restituunt. 3300.

Seculo 34to. Sabinæ à Romanis 3304.

Lacedæmoniorum puellæ à Messeniis raptæ 3311.

Aristodemus filiam mactat ex oraculo 3316 Hippomanes filia voratur ab equo cum quo clausa fuerat à patre 3331.

Romulus ob ingenij ferociam à suis discerpitur 3339.

Seculo 35to Tullus Hostilius igne cælesti cum Domo perit 3414.

Arionis sive historia, sive fabulà 3340.

Ciaxarex Ninivem delet 3448.

Pestis Athenis furit, sed fugatur arâ Deo ignoto erectâ 3457. *Eusebius.*

Cylonium piaculum Athenis 3455.

Phalaris Agrigenti in Sicilia Tyrranorum immanissimus. Perillus bovis Æneì faber sub Phalari, illo primus exuritur 3482.

Seculo 36to. Policrates Samiorum Tyrannus & Milo Crotunità.

Zopyri amici stratagemmate Babylonem Darius occupat, 3534.

Horatii Coclitis, Cleliæ Virginis, Mutii Scevolæ, Coriolanio virtus apud Romanos claret.

Aristides 3571. Themistocles 3583. Ostracismo pulsi.

Spurius cassius præceps datur è rupe Tarpeja 3569. Fabij 300. ad Cremeram cæsi 3587. Ad Ægos Potamos saxum de cælo cadit 3587.

L Quintius cincinnatus, Dictator ab aratro 3596.

Cimon apud Athenienses domi & belli clarissimus.

Seculo 37mo Spurius Melius à c. Servilo cæditur 3615. Solydamus Thessalus mirandi roboris 3646.

Socrates

Socrates damnatur 3655.
Albanidacus excrescentiæ prodigium 3657.
Epaminondas in Bætia floret, 3680.
Dionysius Syracusarum Tyrannus; cujus fil: post annos 38. pulsus, Ludimagister Corinthi fuit.
Curtius armatus in voraginem se projicit 3693.
Templum Dianæ Ephesiæ conflagrat 3698.
Seculo 38vo M. Valerius ope corvi Gallum in Monomachia vincit, inde corvinus appellatus 3705.
Manlius filium injussu pugnantem securi percutit 3715.
Decius pater 3714. Fil: 3759. Se pro Republ: devovet.
Romæ veneficia Matronarum detecta 3723.
Phocion de Athenis optimè meritus damnatur. 3736.
Agathocles Siciliæ Tyrannus obit, 3765.
Seculo 39no. Mater Idea Romam invecta 3849.
M. Attilius Regulus necatur à Pænis, 3803.
Q. Fabius Maxim: cunctando rem Romanam estituit.
Romæ templum Jani clausum 3819.
M. Portius Cato Censorius, optimus Orator, optimus Imperator, optimus Senator, & integritatis exemplar.
T. Manlii Torquati cum Gallo ad Anienem monomachia 3893.
Seculo 40mo Scipio Afric: senior Romæ indigne traductus Linum secedit; ubi exul moritur 3967.
Baccanalium pestis Romæ exstincta 3968.
Massinisa Romanorum amicissimus, quatuor superstites filios relinquit; inter quos Jugurtha 3906.
Scipio, & Zælius mirum amicitiæ exemplum.

Numen-

Numantia eversa scipionis Africani Junioris virtute 3921.

Gracchorum Tib. & Cài, Drusi, & Saturnini. Romæ seditiones post Attali hæreditatem.

C. Marius. II. cos: victus à Sylla, latet in palude 3966.

Mithridates Asiâ potitus, omnes in tota provincia Romanos una die necat, 3966.

Seculo 41mo Pompejus M: Ptolomæi R. jussu in Ægypto necatur, 4006.

Cato Uticensis sibi manus infert 4008.

M, Tullius Cic. proscriptus, occiditur à Popilio centurione; quem defenderat 4011.

Perusiâ captâ multi Senatores, & Equites ad aram Cæsari Sacram mactati, 4014.

Thebæ in Ægypto, Tralles in Lydia terræ motu eversæ, 4026.

Mecænas literatorum præsidium & decus.

Julia Augusti f. adultera relegatur, 4048.

PARS-

PARS II.

SACRA COMPLECTENS
À
CHRISTO NATO
Ad
ANNUM MCCCXII.

VISIBILIA ECCLESIÆ CAPITA

JESU CHRISTUS

Sacerdos Magnus & cælestis vitæ Magister.

Ætas VII mundi ad finem illius

JESUS Dei filius octava post Nativitatem die circumciditur, mox adoratur à Magis Arabiæ Regulis; offertur die quadragesima in Templo; indè Angeli monitu transfertur in Æyptum; unde redux post Herodis A-

dis Ascalanitæ mortem, duodennis cum Legis peritis agit in Templo, Latet post modùm in fabrili Josephi officina usque ad annum ætatis trigesimum; à quo post Judæam miraculis & doctrinâ per triennium illustratam, anno trigesimo-tertio inchoato, in Crucem à Judæis ectus, suo sanguine scelus humanum luit, mortisque victor, Cælùm, unde venerat, repetit Petrum, ejusque Successores, suæ potestatis Vicarios relinquens in terris.

CHRISTI VICARII PONTIFICES ROMANI.

1. SAnctus Petrus Galilæus à Christi in Cælum ascensu ejusdem in terris Vicarius 56. anno, Antiochiæ sedem locat; 43. Romæ cumque eam ibi annos 24. Mens: 5. dies 12. tenuisset, è cruce evolavit ad superos 29, Junij 67. *I. Ab anno Christi 1. ad 100.*

2. S. Linus Volateran: M. ab anno Domini 67. ad 78. Anni II. Mensibus 3.

3. S. Cletus Roman: M. à 78. ad 91. A. II. M. 7.

4. S. Clemens Rom: M: à 91. ad 100. 9. 6

5. S. Anacletus Athen. M. à 101. ad 110. 9. 3. *II. Ab anno Christi 100 ad 200.*

6. S. Evaristus Græcus M. à 110, ad 119. 9. 3.

7. S. Alexander Roman: M. à 119. ad 130. 10 6.

8. S. Sixtus Roman: M. à 130. ad 140. 9. 10.

9. S. Telesphorus Thuriensis M: à 140 ad 152. 12 9.

10. S. Hyginus Athen: M. à 152. ad 156. 4. 9.

11. S. Pius Aquilejens: M. à 156. ad 165. 9. 6.

 12.

12. S. Anicetus Syrus M. à 165. ad 173. 8. 9.
13. S. Soter Fundanuſ: M. à 173. ad 177. 4. 0.
14. S. Eleutherius Nicopol M. à 177. ad 192. 15. 1.
15. S. Victor African: M. à. 192. ad 201. 9. 2.
16. S Zephirinus, Roman: M. à. 201. ad 219. 18. 1.

III. *Ab Anno Chriſti* 200. *ad* 300.

17. S. Calliſtus Roman: M. à 219. ad 224. 5. 1.
18. S. Urbanus Roman: M. à 224. ad 231. 6. 7.
19. S. Eontianus Roman: M. à 231. ad 235. 4. 5.
20. S. Anterus Græcus M. à 235. ad 236. D. 43.
21. S. Fabianus Roman. M. à 236. ad 250. 15. 0.
22. S. Cornelius Roman: M. à 251 ad 253. 2. 5
23. S. Lucius Roman: M. à 253. ad 255. 1. 4.
24. S. Stephanus Roman: M. à 255. ad 257. 2. 4.
25. S. Sixtus II. Græcus M. à 257. ad 258. 1. 0.
26. S. Dionyſius Græcus M. à. 258. ad 270. 12. 3.
27. S. Felix Roman: M. à 270. ad 275. 4. 5.
28. S. Eutychianus Etruſcus. M. à. 275 ad 283. 8. 6.
29. S. Cajus Dalmita M. à 283. ad 296. 12. 4.
30. S. Marcellitus Roman: M. à 296. ad 304. 8. 0.

31.

31. S. Marcellus Roman: M. à 304. ad 300. 4. 2.
32. S. Eusebius Græcus à 309 ad 311. 2. 8.
33. S. Melchiades Afer, à 311. ad 313. 2. 12.
34. S. Sylvester Roman: à. 314. ad 335. 21. 1. — IV. *Ab Anno Christi* 300. *ad* 400.
35. S. Marcus Roman: 336. 0. 9.
36. S. Julius Roman: à 337. ad 352. 15. 6.
37. Liberius Roman: à 352. ad 367. 15. 4.
38. S. Felix II. Roman: M. à 355. ad 358. 3. 0.
39. S. Damasus Hispanus à 367. ad 384. 17. 3.
40. Siricius Roman à 385. ad 398. 13. 1.
41. S. Anastasius Roman: à 398. ad 402. 4. 1.
42. S. Innocentius Albanus à 402. ad 417. 15. 0. — V. *Ab Anno Christi* 400. *ad* 500.
43. S. Zosimus Græcus à 417. ad 418. 1. 11.
44. S. Bonifacius Roman: à 418. ad 423. 4. 8.
45. S. Cælestinus Roman: à 423. ad 432. 8. 11.
46 S. Sixtus III. Rom. à 432. ad 440. 8. 0.
47. S. Leo Roman: à 440. ad 461 21. 2.
48. S. Hilarius Sardus, à 461. ad 467. 5. 3.
49. S. Simplicius Tiburtin. à 467. ad 483. 15. 11.
50. S. Felix III. Rom. à 483. ad 492. 9. 0.
51. S. Gelasius Afer. à 492. ad 496. 4. 7.
52. S. Anastasius II. Rom. à 496. ad 498. 2. 0.
53. S. Symmachus Sardus à 498. ad 514. 25. 7.
54. S. Hormisdas Venafran. à 514. a 523. 9. 1.
55. S. Joannes Etruscus à 523. ad 526. 2. 9. — VI.

Ab anno Christi 500. ad 600.

56. S. Felix IV. Beneventan. à 526. ad 529. 3. 2.
57. Bonifacius II. Rom: à 529. ad 532. 2. 1.
58. S. Joannes II. Rom: à 532. ad 535. 2. 4.
59. S. Agapetus Roman: à 535. ad 536. 1. 0.
60. S. Sylverius Rom: M. à. 536. ad 537. 1. 5.
61. Vigilius Roman: à 537. ad 555. 17. 6.
62. Pelagius Rom: à 555. ad 570. 4. 11.
63. Joannes III. Rom: à 561. ad 574. 13. 0.
64. Benedictus Rom: à 575. ad 579. 4. 2.
65. Pelagius II. Rom: à 579. ad 590. 10. 2.
66. S. Gregorius Magnus Rom: à. 590 ad 604. 13. 6.
67. Sabinianus Tuscus. à 604. ad 606. 1. 5.
68. Bonifacius III. Rom: 607. 0. 9.
69. S. Bonifacius IV. Marsus à 608. ad 615. 6. 8.
70. S. Deus dedit Rom: à 616. ad 619. 3. 1.
71. Bonifacius V. Neapolit: à 620. ad 626. 5. 10.

VII.
Ab anno Christi 600. ad 700.

72. Honorius I. Campanus à 626. ad 638. 12. 0.
73. Severinus Rom: 640. 0. 2.
74. Joannes IV. Dalmata. 640. ad 642. 1. 10.
75. Theodorus I. Græcus à 642. ad 649. 6. 6.
76. S. Martinus Tudertinus M. á 649 ad 654. 6. 2.
77. S. Eugenius, Rom: à 654. ad 657. 2. 9.
78. S. Vitalianus Signinus à 657. ad 671. 14. 5.
79. Adeodatus Rom: à 672. ad 677. 5. 2.
80. Donus Rom. à 677. ad 679. 1. 5.

81.

81. S. Agatho Siculus à 679. ad 681. 2.
82. S. Leo II. Siculus à 682. ad 684. 1. 7.
83. S. Benedictus II. Rom: à 685. ad 686. 0. 10.
84. Joannes V. Antiochen. à 686. ad 687. 1. 0.
85. Conon: Thrax à 687 ad 788. 1. 0.
86. S. Sergius Antiochen. à 688. ad 702. 13. 9.
87. Joannes VI. Græcus à 702. ad 704. 2. 2.
88. Joannes VII. Calaber à 705. ad 707. 2. 8.
89. Sisinnius Sirus à 707. ad 708. D. 20. VIII.
90. Constantinus Sirus à 708 ad 715. 7. 1. *Ab An-*
91. S. Gregorius II. Rom: à 715. ad 731. *no Christi* 15. 9. 700. *ad*
92. S. Gregorius III. Syrus à 731. ad 741. 800. 10. 9..
93. S. Zacharias Calabera 741. ad 752. 10. 3.
Stephanus II. Rom. 5. Dier. Pontif. non numeratur.
94. Stephanus III. dictus II. Rom. à 753 ad 757. 3. 1.
95. S. Paulus Rom. à 757. ad 768. 10. 1.
96. Stephanus III. Siculus à 768 ad 772. 3. 6.
97. Hadiranus Rom: à 772. ad 795. 23. 10.
98. Leo III. Rom: à 795. ad 816. 20. 6.
99. Stephanus IV. Rom: à 816. ad 817. 0. 7.
100. S. Paschalis Rom. à 817. ad 824 7. 4.
101. Eusebius II. Rom. á 824. ad 827. 3. 3.
102. Valentinus Rom. 827. D. 40.
103. Gregorius IV. Rom: à 828. ad 844. 16. 0. IX.
Ab An-
104. Sergius II. Rom. à 841. ad 847. 3. 0. *no Christi*
105. S. Leo. IV. Rom à 847. ad 855. 8. 3. 800. *ad*
106. Benedictus III. Rom. à 855. ad 858. 2. 6. 900.

107. S. Nicolaus Rom. à 858. ad 867. 9. 8.
108. Adrianus II. Rom. à 867. ad 872. 5.0.
109. Joannes VIII. Rom. à 872. ad 882. 10.0.
110. Marinus seu Martinus II. Galesinus à 882. ad 884. 1. 2.
111. Adrianus III. Rom. à 684. ad 885. 1.4.
112. Stephanus V. Rom. à 885. ad 891. 6.0.
113. Formosus Porthensis à 891. ad 896. 4.7.
114. Bonifacius VI. Rom. 896. D. 15.
115. Stephanus VI. Rom. à 896. ad 897. 1. 3.
116. Romanus Faliscus à 897. ad 898. 0.5.
117. Theodorus II. Rom. 898. D. 20.
118. Joañes IX Tiburtinus à 898. ad 909. 20.
119. Benedictus IV. Rom. à 900. ad 904. 4 7.

X. *Ab Anno Christi* 900. *ad* 1000.

120. Leo V. Ardeatinus 904. D. 40.
121. Christophorus Rom. à 904. ad 905. 0.6.
122. Sergius III. Rom. à 905. ad 912. 7.4.
123. Anastasius III. Rom. à 910. ad 912. 2 3.
124. Laudo Eretanus à 914. ad 915. 0. 5.
125. Joannes X. Rom. à 915. ad 928. 13. 2.
126. Leo VI. Rom. à 928. ad 929. 0. 7.
127. Stephanus VII. Rom à 929. ad 931. 1. 2.
128. Joannes XI. Rom. à 939. ad 936. 4. 11.
129. Leo VII. Rom. à 936. ad 939. 3. 6.
130. Stephanus VIII. Germanus à 939. ad 943. 3. 5.
131. Marinus II. seu III. Rom. a 943. ad 946. 3. 6.
132. Agapetus II. Rom. a 946 ad 956. 9. 7.
133. Joannes XII. Rom. a 956 ad 963. 7. 8.
134. Leo VIII. Rom. a 963. ad 964. 1 4.
135. Benedictus V. Rom. a 964. ad 965. 0. 11.
136. Ioannes XIII. Rom. a 965. ad 972. 6. 11.
137. Benedictus VI. Rom. a 972. ad 974. 1. 6.

XI. *Ab An-*

138. Docus II. Rom. a 974. ad 975. 1. 6.
139. Benedictus VII. Rom. a 975. ad 984. 8. 7.

140. Joannes XIV. Papienſis a 984. ad 985. 0. 8. *no Chriſti*
141. Bonifacius VII. Rom. 985. 0. 11. 1000 *ad*
142. Joannes XV. Rom. a 986 ad 796. 10. 9. 1100.
143 Gregorius V. Saxo a 996. ad 999. 2. 9.
144. Silveſter II. Aquitan. a 999. ad 1003. 4. 1.
145. Joannes XVII. Rom. 1003. 0. 5.
146. Joannes XVIII. Rom. a 1004. ad 1009. 5. 4.
147. Sergius IV. Roman. a 1009. ad 1012. 2. 9.
148. Benedictus VIII. Rom. a 1012. ad 1024. 12. 0.
149. Joannes XIX. ſeu XX. Rom. a 1024. ad 1033.
9. 4.
150. Benedictus IX. Rom. a 1033. ad 1045. 11. 5.
151. Gregorius VI. Rom. a 1045. ad 1046. 1. 8.
152. Clemens II. Rom. a 1046. ad 1047. 0. 10.
153. Damaſus II. German. 1048. D. 23.
154. S. Leo IX. Gallus a 1049. ad 1054. 5. 2. XII.
155. Victor II. German. a 1055. ad 1057. 2. 4. *Ab An-*
156. Stephanus IX. Lotharingus a 1057. ad 1059. *no Chriſti*
1. 8. 1100. *ad*
157. Nicolaus II. Sabaudius a 1059. ad 1061. 2. 5. 1200.
158. Alexander II. Mediolan. a. 1061. ad 1073.
11. 7.
159. S. Gregorius VII. Soanenſis a 1073. ad 1085.
11. 11.
160. Victor III. Beneventanus a 1087. ad 1088.
1. 4.
161. Urbanus II. Gallus a 1088. ad 1099. 11. 5.
162. Paſchalis II. Italus a 1099 ad 1118. 18. 5.
163. Gelaſius II. Piſanus a 1118. ad 1119. 1. 0.
164. Calliſtus II. Burgundus a 1119. ad 1124. 5. 10.
165. Honorius II. Bonon. a 1124. ad 1130. 5. 2.
166. Innocentius II. Rom. a 1130. ad 1143. 13. 7.
167 Cæleſtinus II. Tuſcus a 1143. ad 1144. 0. 5.
168. Lucius II. Bonon. a. 1144. ad 1145. 0. 11.
169. Eugenius III. Piſanus a 1145. ad 1155. 8. 5.
170. Anaſtaſius IV. Rom. a 1153. ad 1154. 1. 4.
171. Hadrianus IV Anglus a 1154. ad 1159. 4. 9.
172. Alexander III. Senens a 1159. ad 1181. 21. 10. XIII.

Ab Anno Christi 1200. ad 1300

173. Lucius III. Lucensis a 1181. ad 1185. 4. 3.
174. Urbanus III. Mediolan. a 1185. ad 1187. 1. 11.
175. Gregorius VIII. Benevent. 1187. 0. 2.
176. Clemens III. Rom a 1187. ad 1191. 3. 4.
177. Cælestinus III. Rom. a 1191. ad 1198. 6. 9.
178. Innocentius III. Rom. a 1198. ad 1216. 18. 6.
179. Honorius III. Rom. a 1216. ad 1227. 10. 8.
180. Gregorius IX. Capuanus a 1227 ad 1241. 14. 5.
181. Cælestinus IV. Mediolan. 1241. D. 17.
182. Innocentius IV. Genuensis a 1242 ad 1254. 11. 15.
183. Alexander IV. Anagninus a 1254. ad 1261. 6. 5.
184. Urbanus IV. Trecensis a 1261. ad 1264. 4. 3.
185. Clemens IV. Gallus a 1265. ad 1268. 3. 10.
286. B. Gregorius X. Placentinus a 1271. ad 1276. 4. 3.
187. Innocentius V. Gallus 1276. 0. 5.
188. Hadrianus V. Genuensis 1276 0. 7.
189. Joannes XXI. Lusitanus a 1276. ad 1277. 0. 8.

XIV.
Ab Anno Christi 1300. ad 1400.

190. Nicolaus III. Rom. à 1277 ad 1280. 2. 9.
191. Martinus IV. Gallus a 1281. ad 1285. 4. 1.
192. Honorius IV. Rom. a 1285. ad 1287. 2. 0.
193. Nicolaus IV Asculanus a 1288. ad 1292. 4. 1.
194. S. Cælestinus V. Campanus 1294. 0. 5.
195. Bonifacius VIII. Anagninus a 1294. ad 1303 8. 10.
196. Benedictus XI. Tarvilinus a 1303. ad 1304. 0. 9.
197. Clemens V. Vasco a 1305. ad 1314. 8. 11.
198. Joannes XXII. Caturcensis a 1316 ad 1334. 18. 1.
199. Benedictus XII. Tolosanus a 1334. ad 1342. 7. 4.
200. Clemens VI. Lemovicens: a 1342. ad 1352. 10. 7.
201. Innocentius VI. Lemovicens: a 1352. ad 1362.

202. Urbanus V. Lemovicens: a 1362. ad 1370.
8. 2.
203. Gregorius XI. Lemovicens: a 1370. ad 1378.
7. 3.
204. Urbanus VI. Neapolit. ad a 1378. ad 1389
11. 0.
205. Bonifacius *IX.* Neapolit. *à* 1389. ad 1404.
14. 11.
206. Innocentius VII. Sulmonens a 1404. ad 1406. 2. 1. — XV. *Ab Anno Christi* 1400. ad 1500.
207. Gregorius XII. Venetus a 1406. ad 1415.
8. 7.
208. Alexander V. Candiensis sive Cretensis a 1409. ad 1410. 0. 10.
209. Joannes XXIII. Neapolit. a 1410. ad 1415.
5. 1.
210. Martinus V. Rom. a 1417. ad 1431. 13. 3.
211. Eugenius IV. Venetus a 1431. ad 1447.
15. 11.
212. Nicolaus V. Sarzanens. a 1447. ad 1455. 8. 1.
213. Callistus III. Hispanus a 1455. ad 1458. 3. 4.
214. Pius II. Senensis a 1458. ad 1464. 6. 0.
215. Paulus II. Venetus a 1464. ad 1471. 6. 11.
216. Sixtus IV. Savonensis a 1471. ad 1484. 13. 0.
217. Innocentius VIII. Genens a 1484. ad 1492.
7. 11.
218. Alexander *VI.* Hispanus à 1492. ad 1503.
11. 0.
219. Pius III. Senensis 1503. D. 27. — XVI. *Ab Anno Christi* 1500. ad 1600.
220. Julius II. Savonensis a 1503. ad 1513. 9. 9.
221. Leo X. Florentinus a 1513. ad 1522. 8. 9.
222. Hadrianus VI. Belga: a 1522. ad 1523. 1. 7.
223. Clemens VII. Florent: a 1523. ad 1534. 10. 10.
224. Paulus III. Rom a 1534. ad 1549. 15. 1.
225. Julius III. a Monte Sabino a 1549. ad 1555.
5. 2.
226. Marcellus II. a Monte Politano 1555. D. 22
227. Paulus IV. Neapolit. a 1555. ad 1559. 4. 3.

228. Pius IV. Mediolan. a. 1559. ad 1565. 5. 11.
229. S. Pius V. a Bosco a 1560. ad 1572. 6. 4.
230. Gregorius XIII. Bonon. a 1562. ad 1585. 3. 11.
231. Sixtus V. a Monte Alto a 1585. ad 1590. 5. 4.
232. Urbanus VII. Genuens: 1590. D. 23.
233. Gregorius XIV. Mediolan. a 1590. ad 1591. 0. 11.
234. Innocentius IX. Bonon. 1591. 0. 2.
235. Clemens VIII. Florent. 1592. ad 1605. 13. 1.
236. Leo XI. Florent. 1605. D. 26.
237. Paulus V. Rom. a. 1605. ad 1621. 15. 8.

XVII. *Ab Anno Christi 1600. ad 1700.*

238. Gregorius XV. Bonon. a 1621. ad 1623. 2. 5.
239. Urbanus VIII. Florent. a 1623. ad 1644. 21. 0.
240. Innocentius X. Rom. a. 1644. ad 1655. 10. 3.
241. Alexander VII. Senens: a 1555. ad 1667. 12. 2.
242. Clemens IX. Pistoriens. a 1667. ad 1669. 2. 6.
243. Clemens X. Rom. a 1669. ad 1676. 6. 2.
244. Innocentius XI. Novocom: a 1676. ad 1689. 12. 11.
245. Alexander VIII. Venetus a 1689. ad 1681. 1. 4.
246. Innocentius XII. Neapolit. a 1691. ad 1700. 9. 2.
247. Clemens XI. Urbinas a 23, Novembr. 1700. feliciter.

PRÆCIPUÆ IN ROM. PONTIFICUM HISTORIA CONTROVERSIA.

SEculo 1mo Christi D: Ex Patrum, & Historicorum fide, ex vetustissimis tam certum est, fuisse Romæ locatam, a D. Petro Primatus Pontifici Sedem, ut id sanæ mentis inficiari nemo

mo possit. *Videatur Nicol: Maria Pallavic : in egregia Defens. R. Pontif. l. 3. c. 6.*

Multa de initio ac deposito; a S. Clemente Pontificatu ejusdemque mortis tempore sunt apud Historic. controversa. *Papebroch. in conatu Chronologa & in appendice.*

Seculo secundo. Quamvis Anacletum Clero distinguendum omnino persvadeant plures Romanorum Pontificum Catalogi Missæ Canon, et cum Card. Baronus eruditissimi Viri Adhuc supersunt, qui eundem cum Anacleto Cletum esse velint. *Videatur Papebroch. loc. cit:*

Quinam sit inter Pium, & Anicetum temporis ordine præferendus apud probatissimos Scriptores nondum planè liquet. *Papebroch Ibidem.*

Seculo 3tio. Cyriacus Pontif. ex Ursulanus inter Pontianum, & Anicetum nullus est. *Papebroch. loc. cit.*

Stephanus I. Baptismum in Christi unius nomine collatum validum legitimumque esse nec decrevit, nec decernere potuit. *Ex Theolog.*

Post rem totam solertiùs investigatam non pauci experitis antiquitatis in dubium revocant, quæ de S. Marcellini lapsu, & Sinvessano Concilio tradita sunt.

Seculo 4to. Mirum est ab Eusebio ejus ævi scriptore Marcellum a Marcellino non fuisse distinctum.

Acta S. Silvestri Baronio suspecta, supposititia pluribus aliis habentur; quare cautè legenda.

Si quis fuit error Liberii in causa Athanasii quisquis fuit non officit ei, qua ex Christi promisso pollent in rebus Fidei asserendis nunquam fallaci Magisterio Rom. Pontifices, *Pallav. l. 6. c. 8.*

S. Felix II. quàmvis primò liberis exulis loco intrusus eo labente legitimus Pontifex est effectus. *Pallavic: ibidem.*

Secu-

Seculo 5to. S. Zosimus Cælestium benignitate ad officium revocare voluit, ejus heresim nunquam probavit aliquando damnavit. *Baron. Bellarm.*

S. Cælestini permissu convocata est a Theodosio juniore, Synodus Ephesina, cui præfuit per legatos. *Baron. Bellarm. & alii.*

S. Leo I. Calcedonensi Synodo præfuit per legatos. *Bellarm & alii.*

Fabulosa sunt quæ de Anastasii II. cum Photino, & Acatio communione scribit Auctor libri Pontificalis: *Baron. Ann.* 498.

Seculo 6to. Synodus Romana Palmaris judicium in Symmachi causa ferre nullo modo potuisset, nisi se illi Sponte Symmachus subjecisset. *Baron.*

Vigilius malis artibus partum Pontificatum, optimis gessit, postquam legitimus Pontifex à morte decessoris effectus est *Baron.*

S. Gregorius Magnus Rempublicam difficilimis temporibus gerendam suscepit, idque scire præcepit. *Ejus Epistolæ.*

Seculo 7mo. Sabinianum ob duritiem in pauperes à decessore Gregorio per somnum increpitum, & percussum obiisse tam temere prius narravit Sigebertus, quam alii postea inconsulto credidere, nullo enim antiquitatis teste nititur. *Papebroc. loc. cit.*

Honorius I. vel nunquam, vel injustè à sexta Synodo Oecumenica damnatus est, quare non minus verè, quam piè ab omni hæresi, labe purus asseritur *V. Marchesii & Tamagnini opuscula.*

Seculo 8vo. Gregorius II. non III. ut malè Rou in Tabul: Chronol. Leonem Isaurum anathemate perculit popularibus ejus Sacramento solutis. *Baronius ex aliis.*

Zacharias Rom. Pontif. Francis Proceribus potesta-

potestatem fecit, damnatâ Chilperici ignavia, Pipinum Caroli Martelli filium Regem appellandi. *Galli: scriptores veteres fere omnes.*

Fictum à Sigiberto jure suspicatur Baronius Decretum, quo Hadrianus.

I. R. Pontificis electionem Carolo Magno, & futuris post eum Cæsaribus dicitur permississe. *Bellarm. & alii.*

Seculo 9no. Ludovicus II. Imper. in Epist: ad Basilium orientis Imper. fatetur, eos tantùm dicendos Imperatores, quos R. Pontifex Oleô Sanctô perfuderit.

Ineptissimam de Joanna Papissa fabellam, obstetricante, Mariano Scoto natam Studiosè foverunt Novatores, feliciter confutarunt Orthodoxi, quos intervidendi Allatius, & Labbeus.

Formosi cadaver effossum & Pontificalibûs exutum insignibûs cum prophano habitu projectum in Tyberim narrant. *Scriptores, & plures & probatiores.*

Seculo 10mo. Joannes XII. à Rom. Synodo 963. Othone I. impellente, illegitimè fuit exautoratus; ideoquè illi subrogatus Leo VIII. Pseudo Pontifex habendus est. *Ancel: à Nuce.*

Jus eligendi R. Pontificis & Sacerdotia deferendi Othone I. & Successoribus datum Leonis VIII. decreto falso scripsit Sigebertus, à quo deceptus est Gratianus. *Baron. & alii.*

Septem viri penes quos tantùm esset, Imperatoris eligendi potestas, post Gregorium V. videntur instituti. Ab eo tamen Suffragii jus in eligendo Cæsare datum omnibus Germaniæ Principibus cum Car. Baronio libenter agnoscimus.

Seculo 11mo. Palmare de horrendo Silvestri II. obitù mendacium manifestè diluit Epitaphium illi á Successore Sergio paucos post annos in Æde Lateran: positum. *Baronius.*

Gregorius VI. Legitimus & optimus Pontifex

tifex iniquè jussus est abdicare ab Henrico II. Cæsare in Synodo sutrina 1046.

Nicolaus *II.* & Gregorius V*II.* non induxere primò, ut mentiuntur hæretici, sed prolapsam Sacerdotum castitatem severis legibus adstrinxere.

Qui Henricum *III.* Cæsarem à Gregorio V*II.* exauctoratum docent, refragrantibus Patrum doctrinâ, & Dei Verbo, temeritatis notam non effugient.

Seculo 12do. Errare videntur, qui tradunt, primum inter Roman. Pontifices Cælestinum *II.* sine populi suffragiis Pontificem renuntiatum, ea namque à Nicolao *II.* jam pridem abutenti populo ademptæ fuerant.

Alexandri *III.* mansvetudo, & æqualium scriptorum silentium fabulosa esse docent, quæ de proculcato Friderico Ænobardo, ad ejus pedes provoluto sine certo teste jactantur.

Seculo 13tio. Septemviros Imperatoris Electores ab Innocentio *IV.* in Concil. Lugdun. institutos cum Card. Baronio censeo.

Vicedominum unius dici Pontificem inter Hadrianum V. & Ioannem XX*I.* non agnoscimus; nullum enim hujus rei satis locupletem testem habemus. *Papebroch.*

Quis Siculis Vesperis causam à Nicolao *III.* datam opinantur, egregii Pontif. nomini notam procul dubio calumniosam inurunt.

Bonifacii V*III.* R. Pontif. post annos 300. experś corruptionis cadaver inventum calumnias illi ab adversariis intentatas apertè redarguit. *Raynald.*

Seculo 14to. Joannes XX*II.* quamvis ex veteri quorundam errore senserit Beatorum animas usque ad extremum Iudicii diem felici Divinitatis aspectu carere, nunquam tamen in Ecclesia credendum proposuit. *Raynald.*

Qui

Qui in ea quâ fruimur temporum luce de legitimo Urbani V*I.* Pontificatu dubitat, cæcutire videtur. *Videatur Papebroch.*

Annatæ à Bonifacio *IX.* impositæ non piè tantùm, sed jure solvuntur.

Inductas tamen prius ab altiis Pontificibus Genebrarchus docet ex Ostiensi.

Seculo 15to. Decreta Sessionis *IV.* & V. in Constantiensi Concilio Gen. contra supremam R. Pontificis potestatem, nec ab Ecclesia recepta unquam fuere, nec à Sede Apostolica approbata; quare ab omnibus fere Orthodoxis Nationibus rejiciuntur. *Videatur mantissa Academ. Lovaniensis edita.* 1683.

Basiliense Concilium sui Capitis depositionem iniquè moliens, Eugenius *IV.* jure dissolvere potuit, & prudentissimè dissolvit. *Bzovius Raynal., & alii.*

Alexander V*I.* non repentina morte per venenum exstinctus, sed naturali morbo, Sacramentis ritè munitus, diem extremum obiit V. *Raynald.* 1503.

Seculo 16to *In* cæde Hugonotorum Gallicana 1592. habuit quod jure læteretur Gregorius X*III.* servatam scilicet Religionem Catholicam, & Regiam familiam ab excidio, quod utrique moliebantur, Deo Regique perduelles. *Ex Miss. qua servat Gregorius Boncompagnus sora Dux V. tanti Pontificis egregius abnepos.*

Emendatio Kalendarii jussu Gregorii X*III.* promulgata Orbi Christiano, non utilis tantùm, sed omnino necessaria fuit.

Seculo 17mo. Cum certissimis monumentis constet, Urbanum V*III.* nunquam ad suæ familiæ incrementum Urbinacem Principatum destinasse, qui imò Principum id svadentium consilia rejecisse, veritati & egregio Pontifici censendi sunt injurii quicunque alia prodidere.

Iusse

Jussu Alexandri VII. Sacro fonte lustratum Marochi Regem confidentissimè scribunt Hoffman in Lexico, Morerius in Dictionario, Joannes Rou in Tabulis Chronolog. & tamen hoc ne per somnium quidem unquam Romæ auditum est, ubi certè primò innotescere par erat.

R. PONTIFICIS IN ECCLESIA POTESTAS MAGISTERIUM VENERATIO.

Seculo 1mo. Christus Dei Filius Petro totius Ecclesiæ Principatum; & supremam in ea ligandi, & solvendi potestatem promittit *Matth* 16.

Idem Petrum supremum omnium Christi fideljum Pastorem instituit. *Joann.* 21.

Potestatem hanc Petro ejusque successoribus datam Concilia, Patres, Sacri Interpretes, Theologi, aliique scriptores innumeri docuere; quorum plures videre est apud. *Card. Bellarmin. & Gaulter in Tabulis Chorogr.*

Agnovere Martyres SS. Viri, Cæsares, Reges, Episcopi, & omnium ferè gentium populi: è plurimis pauca damus.

Seculo 2do. S. Ireneus *l.* 3. *c.* 3. *loquens de Rom: Ecclesiâ.* Ad hanc enim Ecclesiam propter potentiorem principalitatem necesse est omnem convenire Ecclesiam.

Tertulianus *in Scorpiaco*: Si adhuc clausum putas cælum, memento claves hic Dominus Petro, & per eum Ecclesiæ reliquisse.

Eodē teste quamvis tunc inimico l: de Pudic. c. - Pontifex Roman. Maximus, & Episcopus Episcoporum appellabatur.

Seculo 3tio. Origines fupremam Romanæ fedis auctoritatem agnofcens S. Fabiano R. P. fuæ fidei rationem reddit, datis ad eum literis.

A. S. Cypriano Rom. Pontifex dicitur Epifcopus Epifcoporum. *Videatur alba Spinæus lib. 1. de Ritibus Ecclefiæ c. 1.*

Pentapolitani S. Dionifium Patriarch. Alexander tanquam violatæ fidei reum ad Dionyfii Rom: Pontif: tribunal detulere. *S. Athanaf: in Epiftolà.*

Seculo 4to. Ecclefia Rom: femper habuit primatum. *Concil: Oecum Nicæn: 1. Can: 6. Videatur Schelestratus in Antiquit: Illuftr.*

Omnibus ubique terrarum Epifcopis ad Romanum Pontif. provocare licere Synodus Sandicenfis non docet fed confirmat.

Præferri omnibus Apoftolis meruit, & claves Regni Cælorum communicandas cæteris folus accepit. *Optat: Milevit loquens de S. Petro Apoft: l. 1. contra Parmen.*

Seculo 5to. Nulla unquam Concilia rata leguntur, quæ non fint fulta Apoftolica Auctoritate. *S. Damafus c. 3.*

In Romana Ecclefia fuper Apoftolicæ Cathedræ viguit Principatus. *S. Auguft: Epist. 162.*

In Concil: Chalcedonenfi pluries apparet R. Pontificis Primatus, & Magifterium in univerfa Ecclefia. Illo major S. Leo, quædam ejus decreta irritat. *Ex Epiftola ad Pulcheriam.*

B. Petrus in propria Sede vivit & præfidet S. Petrus Chrifol: ad Eutychet. S: Joannes Patriarcha Alexandr: ad Rom: Pontificem provocarunt:

Seculo 6to: Archimandritæ feu indæ Tyriæ Pontif: Hormisdam univerfi terræ Patriarcham, & caput omnium Ecclefiarum appellant: 517: Formulæ fidei ab eo miffæ Orientales o-

mnes Episcopi subscribunt: Justinus Imper: Joannes II: in terram pronus adorat 525:

Justinianus Imper: Joannem *II*: caput omnium Sanctarum Ecclesiarum dicit 533:

Agapitus R: Pontif: Constantinopoli degens, pulso Anthimo, Mennam Patriarcham instituit; 536:

Seculo 7mo: Phoca Græco Imper: approbante Primatus & Oecumenici nomen soli Rom: Pontif: adscribitur 608:

Cypri Episcopi *in Epist:* Romanum Pontificem Patrum Patrem Archiepiscopum, & universalem Papam appellant 643:

Sexta Synodus Oecumenica Constantino *IV.* de more plaudens profitetur: in Agathone Rom: Pontifice: Petrum esse locutum 681.

Constantinus *IV.* Imper. *in Epist.* Tanquam ipsius Divini Petri vocem Agatonis relationem supermirati sumus.

Seculo 8vo. Justinianus Imper: Constantini Pontif pedes osculatur 709.

Zacharias Rom: Pontif: Chilperici Regis ignaviâ damnatâ Pipinum Francis Proceribus approbantibus, Regem dicit 752. *Papebroch.*

Romana sede in toto Orbe terrarum Primatu fungens, Caput omnium Ecclesiarum constituta est. *In Epist: Hadriani I. à septima Synodo approbata.*

Carolo Magno de criminibus Leoni *III.* objectis cognituro succlamant Episcopi *Rom: Pontificem à nullo mortalium judicari*, 800.

Seculo 9no. Carolus Magnus inter filios regna partitus Rom: Pontifici testamentum subscribendum mittit.

S. Theodorus Studita *in Epist:* ad Leonem *III.* summum Patrem, & Archipastorem Ecclesiæ quæ sub Cælis est appellat. 80.

Ludovicus *II.* Imper: Sergii *II.* pedibus osculum obtulit.

Petrus

Petrus universâ administrare Ecclesiâ perpetuâ successione jubetur. *S. Nicol: I. Epist: ad Michael. Imper.*

Concilia Cabilanense 915. Troslejana 921. & 927. Remense 995. à Gallis Episcopis habita supremam R. Pontifices potestatem agnoscunt, & maximè reverentur.

Stultitiæ quodã elogio notandi sunt, qui illã Petri sedem aliquo pravo dogmate fallere posse arbitrati sunt, quæ nec se fefellit, nec ab aliqua hæresi falli unquam potuit *Regino Abb. in Chron.* 865.

S. Abbo Floriac: *Abb*: postea Martyr in Concil: Remensi 975: fortiter pugnat pro Romanæ Sedis potestate,

Seculo 11mo. Henricus *IV*. *Imper*: à Gregorio V*II*. anathemate ictus Regni jure ac nomine spoliatur.

Clamamus ergo ad successorem Petri ad Vicarium Crucifixi qui amator & patronus est veritatis, & cujus ministerio Spiritus Sanctustotius falsitatis figmẽta condemnat. *Joannes Sarosberiensis ad Rom: Pontif: in Epist: quæ legitur cum illis D· Thomæ Cantuar*:

Alexius Commenus Græcus Imper: à Paschali *II*. per Legatos *I*nsignia *I*mperii petit, necimpetrat. *Baron: & alii.*

Seculo 12do. Tu es cui claves traditæ, cui oves creditæ sunt, nec modo ovium, sed & Pastorum in unus omnium Pastor. *S. Bernard. ad Eugenium III. l. 2. de Consid.*

Philippus Augustus Gallorum Rex tutissimè se regnaturum Apostolicæ sedi obsequendo significabat celebri insigni in quo lilium supra rupẽ fluctibus everberatam pingebat cum lemmate: *in æternum non commovebitur. Maimbourg. Concion: Quadragesj.*

Seculo 13tio. Romana Ecclesia super omnes alias ordinariæ potestatis obtinet principatum, utpote Mater universorum Christi fidelium, & Magistra Conc· Later. an: *I*V. 1215.

SS. Patres in conciliis congregati nihil statuere possunt, nisi Auctoritate summi Pontif:

 interve-

interveniente. *S. Thom: Aquin: contra impugnantes Relig. c.* 4.

Sola Roma universaliter ſicut Sol planetas habet plenitudinem poteſtatis ſuper omnes Eccleſias. *S. Bonavent. Serm.* 24. *in Hexam.*

Siciliæ & Hungariæ Reges frena tenuere aſelli, cui Cæleſtinus V. inſidebat 1294.

Seculo 14to. Orientalium Patriarcha Benedicti X. 1304. Chaldeorum Patriarcha 1316. Joannis XXI. poteſtatem ſupremam agnoſcunt

Clemente VI. jubente à ſeptem viris renunciatur Imperator Carolus IV. Ludovico Bavaro exauctorato 1346.

Durandus de S. Sortiano, & Plaudanus doctiſſimi inter Gallos Epiſcopi poteſtatem juriſdictionis, quæ eſt ad regendum populum totam & in ſuo fonte datam fuiſſe ſoli Petro & Succeſſoribus ejus affirmant. V. *Gvalterium hoc ſæculo.*

Seculo 15to. Concil: Oecumenicum Florentinum Seſſ: ultima fatetur, Rom: Pontificem totius Eccleſiæ Caput, & omnium Chriſtianorum Patrem, ac Doctorem exiſtere & ipſi in Beato Petro paſcendi regendi, & gubernandi univerſalem Eccleſiam plenam poteſtatem traditam eſſe.

Sigiſmundus Imper. 1429. Martino V. Fridericus Imper. 1452. & iterum 1453. Nicolao V. ſtratoris munus exhibet. Te Principem totius Eccleſiæ Antiſtitem Sacrorum; Te Dominici Gregis Paſtorem profitemur. Et ſcimus. *Ludovic: XI. Rex Gall: ad Pium II. ſcribens.*

Seculo 16to. Carolus V. Imper: Clementi VII. ſtratoris munus præſtat 1529.

Concilium Trident. Oecumen: Rom: Pontificis poteſtatem ubique veneratur.

Petrus de toto é Dominic: familia vitæ Sanctimoniâ, & Doctrinâ Clariſſimus, morti proxi-

mus per literas *Pium* IV. monet è re Christiana futurum, si declaretur: Românum Pontificem omnibus conciliis esse Superiorem. *Raynald. Anno* 1563.

Episcoporum conventus Meloduni in Gallia habitus 1579. *Sanctam Romanam Ecclesiam Magistram. Columnam, & Firmamentum veritatis appellat.*

Seculo 17mo. Generalis Ecclesiæ Gallicanæ Conventus 1626, 26, Janu: Rom: Pontificem appellat; *S. Petri Successorem, cui Christus Cæli claves & fidei infallibilitatem dedit.*

Literæ 85, Episcoporum Galliæ ad Innocent. X, 1653, hæc habent, *Majores causas ad Sedem Apostolicam referri solemnis Ecclesiæ mos est quem fides Petri nunquam deficiens perpetuò retineri pro jure suo postulat,*

Petrus de Marca Archiep: Paris: extremo vitæ anno Gallicè dissertationem de summi Pontificis infallibilitate composuit, quam Baluzius de ore dictantis excepit, ut ipse testatur in vita illius.

PONTIFICUM ROM: ET S. R. E. CARDINALIUM RITUS ET VICES.

SEculo 1mo, Clemens, quem D: Petrus sibi Successorem designarat, Linum præcedere maluit, ne apud posteros noceret exemplum,

S: Cletus primus Cleri, & Pop: Romani Suffragiis in Pontificem electus,

S: Clemens ad tuendam Pontificiam dignitatem peculiares vestes assumit,

Qui Rom: Pontifici consilio, & operâ adessent, quod Cardinalium est manus hoc sæculo

non defuere; sed Cardinalis nomen non est auditum,

Seculo 2do, Sub Anacleto Pontifice 72, Cardinales institutos qui tradunt, vix fidem inveniunt,

S, Evaristus 7, Urbis Regionibus, quot ea tempestate numerabantur, septem Diacones assignavit, ut in sua quisque Regione sacra procurarent,

Hi Titulum à Regionibus desumebant, scribentes ex C: *Cyprianus Diaconus S, R, E, Regiones I,*

S, Higinus Ecclesiæ gradibus ordinatis, Presbiteres, & Diacones Cardinarios, sive Cardinales creditur distinxisse,

Seculo 3tio, Qui 236, Cardinales Romæ vixisse, sedente Pontiano Pontifice tradunt fabulari censentur,

Ecclesia Domos & prædia possidente Cardinalium Tituli vel ab his, vel à donantium nominibus sumebantur, Hinc vetustissimi Lucinæ Vestinæ Pastoris, &c.

Presbiterium hoc est Consistorium primò memoratut sub Cornelio

Ostiensis Episcopi jam tum munus erat electum R. Pontificem ritu solemni consecrare.

Papæ nomen, quo Patrem significamus, commune primò fuit Clerici venerandis, & Episcopis omnibus mox his cæpit esse peculiare. *Baron:*

Seculo 4to. Marcellus Cardinalium Titulos auget 309,

S: Silvester cùm Constantinus nomen Christo dedisset, Thiaræ aureum addidit phrigium,

Idem septem Diaconos Regionarios, sive revocavit, sive confirmavit,

Aucto Christianorum & Regionum Urbis numero Diaconi Cardinales 14, instituti,

Seculo 5to, Ubi de ſæviit Cæſarum in Chriſtianos furor, Templa in domibus, & prædiis Eccleſiæ ædificari cæperunt, & ab iis Tituli inducti ex C, *Specioſus Presbyter Card: S: Laurentii in Tit: Lucinæ.* Legati a latere nomenclatura deſumpta videtur à literis D: Leonis Magni ad Julianum.

Cautum eſt in Synodo Romana ſub Hilario ne quis ſibi ſucceſſorem eligeret, Sedente Symmacho Cardınalium Tituli 28, Hiper numerum ſeptenarium diviſi quatuor Patriarchalibus, Baſilicis adſcribebantur.

S, Felix P, *III*, primus Imperatorem *in Epiſt,* Filii nomine compellavit. Hoc Seculo Papæ appellatio peculiari quodammodo R, Pontifici tribui cæpit *Sauſſayus.*

Seculo 6to. Theodoricus Ital: R: Pontificis eligendi poteſtatem uſurpat 526,

Gordianus S: Gregor: M: Pater Card: ab uxore vivente ſecretus,

Juſtinian 9I *I*mper: indulgente Vigilio morē inducit, quo liceret Imperatori electū pontif. cōfirmare acceptâ ad id certa pecuniâ quod uſque ad Benedictum II. ægrè toleratum eſt.

Pelagius I. eligendi pontificis modum præſcribit.

Exarchi Ravennates moniti de electione pontificis, ſuo decreto ratum habere ſolebant Diar: pontif.

Seculo 7mo Bonifacius III. Sancit nequis de mortuo pontifici ſubrogetur, niſi poſt tertiam diem.

Sacrum Chriſma & Evangelium in Solemnibus ſupplicationum pompis R. pontifici Acholyti præferebant.

Joannes IV, abjectâ cerâ plumbo diplomata primus obſignat.

Conſtantinus Pogonat, veterem Comitiorum libertatem Eccl. Romanæ reſtituit

Joannes V. & Sergius I. *Salutem & Apoſtolicam benedictionem.* in Bullis primi præmittunt. primus R. Eccleſiæ Theſaurar: ſub Agathonæ *Genebrard.*

Seculo 8vo Proſtratio Imperatoris ante Pontificem ejusque pedum exoſculatio 709.

Gregorius III.14: Diaconis Cardinal. 4. addit, Palatinos, quorum munus erat Pontif. in Eccl. Lateran: miniſtrare.

Sub Stephano III. 769. in Conc: Rom: decretum eſt, ne quis eligeretur in Pontificem, niſi ex Cardinal: Collegio.

Pipinus Galliæ Rex primus equi Pontificii frenum tenens Stephanum III. pedes deducit in Regiam.

Sex Cardinal: Epiſcopi ſub Stephano IV. primo memorantur.

Seculo 9no. Lotarius I. amotis iis quibus jus ſuffragii non erat à comitiis Pontificiis turbas arctes, jubetque iis, vel Regem, vel ejus Legatum intereſſe.

Leo IV Reges, & Cæſares Sacris Comitiis immiſceri vetat.

Nicolaus I: aureo circulo Thiarum exornat.

Joannes VIII. Cardinalium jura primus evulgat,

Crucis geſtatio ante Romanum Pontificem vel inducta, vel illuſtrior reddita,

In fine hujus ſæculi nullus amplius Catholicus Epiſcopus Papæ nomine uti ſolebat propriumque cenſebatur Rom: Pontificis Baron.

Seculo 10mo, Octavianus Pontificatum adeptus nomen primus immutat diciturque Joannes XII, 956

Septem Cardinales Epiſcopi ſingulis hebdōadis in Lateranenſi Baſilica Pontificis vices explent.

Una

Unaquæque reliquarum patriarchalium Basilicarum septem presbiteros Cardinales assignatos numerat, Diaconi Card: Regionarii 12, palatini 6,

Gregorius V, quamvis non Cardin: pontifex renuntiatur. Quod idem, postea contigit in victore ll, Eugenio, lll, Urbano IV, Gregorio XI. Cælestino V, Clemente V, Urbano Vl,

Seculo 11mo, Damasus ll, primus Diplomata Jncarnationis anno consignat,

Leo IX, primus suo nomine signatam pecuniam cudisse videtur,

pellium & ornamenta pontificia medio fere sæculo immutantur, *Videatur Papebrochius in Propylao*,

Nicolaus ll, creandi Rom, pontificis jus ad Cardinalium suffragia revocat, 1059,

Romani pontificis possessionem pontificatus adeuntis ceremonias hoc sæculo usurpari solitas refert Card: Baron: in paschali ll, 1099,

Seculo 12mo, Gregorius Vll, 1073. in Romana Synodo vetat, ab alio quam à R. pontifice papæ nomen usurpari,

Sub paschali ll, Cardinales 90, numerati, Alexander lll, Sanxit, ne pontifex electus ratus esset, nisi minimum duas tertias Suffragiorum partes tulisset,

Gregorius VII, Sanctus Cancellarii numero dum Cardinalem ageret ad pontificatum evectus, nullum ex patribus sibi substituit, sed Moysem-Canonicum Later: Cancellarii vice fungi jubet. Hinc ille & Successores vicecancellarii appellati *Diacconius*, *Azor*, & alii Saussayo non probatur, sed ipse meliora non affert,

Seculo 13tio A Gregorio IX, ad Costestinum V. Cardinalium numerus adeo imminutus est, ut nunquam plures quam 22, aliquando vix 10, aut 8, recenserentur,

purpureus galerus Cardinalibus datus ab Innocentio IV, Concil: Lugd: Conclavis ad pontiiucem eligendum initium Viterbii, S, Bonaventura persvadente 1270,

Gregorius X, Sevèriores de eligendo pontifice leges tulit,

Nicolaus IV, dimidiam pontificiorum vectigalium partem Cardinalibus assignat, Bonifacius VIII, primus duplici coronâ thiaram circumdat.

Seculo 14to. Clemens VI. severas pontific: comitiorum leges à Gregorio X. latas, temperat,

Decernit Romanum pontificem posse abdicare.

Idem primus obsignanda gentilitiis insignignibus munit,

Annulus piscatoris, sub hæc tempora, cæpit vocitari,

Seculo 15to, A Martino V, leges Cardinalibus, datæ, idem in arcano pectoris servat nomina lectorum in patrum Senatum; ita tamen ut Senatui nota esse velit,

Eugenius IV usum tacendi lectorum Cardinalium nomina rejicit,

Post mortem Eugenii IV, primo habitæ sunt orationes duæ, altera de mortui pontif: Laudibus ab Authore Rotæ, altera de successore eligendo à Cardinali. *Papebroch.*

Paulus II. purpureas vestes Cardinalibus insignè tribuit.

Julius II. iterum retinet in arcano pectoris Card: lectorum nomina & nulli revelat.

Seculo 16to Leo X. Numerum Patrum auget lectis in sacrum Senatum 31. 1517.

Idem & paulus III. duobus Cardinalibus è Sacra S. Benedicti Familia purpureæ vestis usum alicubi permittunt.

pius IV, etiam Oecumenico sedente Concilio

Romani

Romàni pontificis electionem à Cardinalibus faciendam decernit.

Sixtus V. numerum 70. Cardinalium præfigit purpureus pileus Cardinalibus Regularibus datur à Gregorio XIV.

De veste iisdem purpurea concedenda aliquoties actum, sed irrito successu.

Seculo 17mo Clemens VIII. missis per Mapheum Barberinum Ludovico XIII. Henrici IV. recens nato filio sacris fasciis eum honorem Regum primogenitis sceptro destinatis habendi morem inducit 1601.

Hieronymus Card: Rusticuccius novo Exemplo duos retinet Titulos,

Gregorius XV, editâ Constitutione pontificia Comitia novis legibus munit,

Urbanus VIII. Eminentissimi titulum Cardinalibus attribuit.

Constitutio moderatrix donationum æditum, & distributionis Ecclesiasticorum in consanguinpos, & affines R. Pontificis editur ab Innoc: XII. 1692.

PERSECUTIONES INSIGNIORES ET IN EIS FIDEI TESTES.

SEculo 1mo. Innocentes pueri primitiæ Martyr. S, Stephanus Martyr Primicerius furentibus in Christianos Hebræis 33, 1,

Persecutio Neronis incip: An: 64, desinit 68, in eapalmâ adepti SS, Petrus Paulus Andreas & alii,

II. Domitiani ab an: 90. ad 96. in ea Martyres plurimi sed insigniores Acilius Glabrio exconsul: 94. & Flau: Clemens Domitiani patruelis.

III. Trajani cæpta 98. desinit 116. In ea

Coronati.

Coronati Simeon Cleophæ filius Hierosolym: E: & Antiochiæ Ignatius E.

Seculo 2do. Ab Hadriano mitigata non animo sublata.

Sub eo passi SS. Getulius, & Symphorosa cum septem filiis,

IV. Sub ea Aurelio, & Luc: Vero vexati Christiani à 161, ad 174 in ea Martyres, SS, Justinus Polycarpus Photinus, Blandina, Felicitas septem Martyrum parens 173,

Prorogatur à Commodo, sub quo coronatur Apollonius Senator genere, & doctrinâ nobilis 176, circ,

V, Severi ab anno 200, circiter ad 211 In ea Leonidas Oriensis pater S, Irenæus E: Lugd: Martyriò clàruere,

Seculo 3tio. VI, Maximini á 235, ad 237, in Sacros Antistites præcipué furit

VII, Decii, Galli, & Volusiani à 249 ad 254, In ea S, Agatha V,

VIII, Valeriani & Gallieni à 257, ad 260, In ea coronam adepti SS, Sixtus, Laurentinus, & Cyprianus,

IX, Claudii II, & Aureliani à 269, ad 275,

X, Diocletiani, Maximiani, & aliorum à 284, sed præcipué furit 303, In ea passi SS, Maurelius & Socii, S, Sebestianus 286,

Seculo 4to S, Agnes, Lucia, Vincentius, Dorothea, & ut quidam opinantur, Catharina V, &, M,

Cæso deinde per Constantinum Licinio pax Ecclesiæ, & etiam ubique partum

XI, Constantinus Arian: vexat Ecclesiã à 340, ad 361,

Sapor Persarum Rex ab anno 340, ad 369, in Christianos Barbarè sævit

XII, Julianus 362, crudeliter sed callidè furit,

XIII, Valens Arian: in Præsules, præcipuè sævit à 366, ad 378, quo cessat Cæsarum furor,

S, Ur-

S, Ursula cum 11, Sociarum millibus ab Hunnis cæsa 382,

Seculo 5to, Persæ ab anno 420, ad 450, sub Isdegrede Varane IV, & V, Christianis infesti. Gensericus Vandel: R, in Africa & Sicilia ab anno 437, ad 476, ejusque Successores ad 499, in Catholicos sæviunt,

Attila Christianas plerasque Provincias flagellat ab an: 442, ad 454;

Anastasius Imper: Hereticos fovens Catholicos vexat à 493, ad 518,

Seculo 6to, Trasamundus in Africa furit in sacros Antistites ab anno 504, ad 522,

S, Sigismundus Burgundiæ Rex & Martyr 524,

Theodoricus in Joannem I, P, Boethium, & Symmachum sævit 526,

S, Placidus Ab: cum Sociis Monachis à Manaucha interemptus 541.

S, Hermenegildus Rex jussu patris Leovigildi obtruncatur 586,

S, Golaudus insignis Martyr in Perside 593.

Seculo 7mo, Cosroas Pers: Rex Christianum nomen variis suppliciis affligit ab anno 607, ad 625.

S, Anastasius cum 700, Sociis obtruncatur in ersìde 628,

S, Eneumundus Lugdun: E: Ebroini fraudibus, Argulphus Leriensis Ab: per fallos fratres cæsus, 664,

S. Maximus exilio moritur. 863.

S. Trudo Presbyt· florebat 676.

S. Dympna ob castitatem à Patre Hiberniæ Rege interempta 700.

Seculo 8vo. S. Lambertus E. Trajactensis, sive Leodiens: ob notatum scortum cæsus 707.

Infesti Ecclesiæ Saraceni ab an: 728.

Leo 8 9, Iconomach: indignis modis Catholicos vexat. 740.

S, Bo-

S. Bonifacius E. Mogunt in Frisia pro Christo cæditur 754.

Constantinus Coproymus Martyrium messem Cælo infert.

Habdalla Saracenorum Princeps furit in Christianos.

Seculo 9no. Saraceni ab an: 812. ad 852. Ecclesiam in Hispan: & oriente vexant.

Bulgari orientalem Ecclesiam valde affligunt 813.
Leo Armenus furit in orthodoxos.

Monachi 900 è Monasterio S. Vicentii ad Vulturnum à Saracenis pro Christo cæsi. 880. Perperam hoc Monasterium à Bucelino locatur in Gallia.

Dani in Anglia & Scotia plures pro Christo trucidant.

Seculo 10mo. Habdaragman. Saracen: Rex Christiano nomini infestus 923.
S. Eugania Virgo Cordubæ 923.
S. Pelagius Regii sangvinis adolescens fidei & castitatis Athleta 925.
Sæviunt in Christianos Bohemi 929.
S. Venceslaus Bohem: Dux, impiâ matre impellente cæditur à fratre Boleslao 929.
S. Educerdus Anglorum Rex novercæ insidiis cadit 978.
S. Adalbertus Epis: Pragnensis Russorum Apostolus ab iisdem cæsus 997.

Seculo 11mo. S. Abbo Floriacensis Martyrio coronatur 1004.
Innumeri Christiani variis in locis à Slavis Hungaris Danis & Russis pro fide Catholica interfecti.
S. Bruno Russor; Apost: cæditur 1008.
S. Olaus R: Novergiæ & Mart: 1028
S. Gherardus Venetus in Hung: 1047.
Arialdus Mediolan: Diaconus 1066.
S. Stanislaus Cracoviensis ab impiis Boleslao obtruncatur 1079.
S. Canutus R. Daniæ 1080.

Bonizo à Schismaticis interimitur 1089.

Seculo 12mo Quam plurimi à Slavis Aldeburgensibus à Folaccis pro Christo interfecti. Alii etiam in Hispania à Saracenis. Victo in oriente Balduino plu es Monachi pro Christo trucidantur 1131.

S. Ericus Sveciæ Rex Martyrii laurea clarus 1151

S. Thomas Cantuar: pro Christi Ecclesia gladiis impiorum occumbit 1170.

S. Petrus Parentius Vrbeveteri à manichæis trucidatur. 119.

Seculo 13tio E. D. Francisci Familia septem 1219. totidem 1221. à Machometanis cæsi:

S. Angelus Carmel: ab Hæreticis in Si ilia 1222

S. Engebertus Colon: E: 1225 interficitur.

Innumeri Christiani obtruncati à Mindano Litthuanorum Duce, & Christi desertore.

S. Petrus ex ord: S: Dominici Sacrorum Quæsitorum patronus 1252. Werneius puer furtim à Iudæis occisus in oppido Wesaliensi 1288.

Monaldus Ord: Minor: non tamen Beneventan: Archiep: Arzenghæ in Asia à Saracenis cæsus Anno 1288. Seu 1289.

Seculo 13tio Saraceni Christianos plurimos variis in locis pro Chisti fide necant.

Jacobus è Minorum familia, qui ad ortodoxæ fidei veritatem asserendam illæsus in igne perstiterat cum sociis tribus clam necatur à Saracenis 1319.

Carthalanus; & Paschalis Minoritæ ab impiis, in quos de fide suspectos inquirebant. Cabioli in agro Lugdunensi trucidantur 1321. *Raynald:*

In scythia Asiatica 6. è Franciscana familia pro Christo interempti 1341.

Alii plures è Familia pariter S. Francisci, quos enumerat Bozius *de signis Ecclesiæ* l: 7. c: 3.

Seculo 15to. In oriente 32. ex familiis SS Dominici & Francisci à Turcis pro Christo interfecti.

Vir

Vir egregius ex ordine S. Dominici crematur in rogo quem Hussitæ è Sacris imaginibus in Templo struxerant 1430. *Raynaldus*:
S: Simon puer Tridenti á Iudæis sævissimè trucidatus 1475.

Hydicinto á Turcis capto 1480. Archiepiscopus, & Octingenti cives fortissimè pro Christo obiere.

B. Petrus de Arbucs sacræ fidei Quæsitor cæsus 1482.

Seculo 16to Capta per Turcas Rhodo Zemisces Bajazethis II ex fr: Nepos; qui ea in Vrbe æquitum liberalitate sustentabatur in Christianæ Religionis confessione constantissimus cum duobus filiis Solimani jussu obtruncatur 1522. *Rainald*

Apud Indos tũ Occidentalẽ tũ orientales obiere pro Christi nomine ex Dõinicanis Franciscanis, & Soc: Jesu hominibus plurimi.

Jn Anglia sub Henrico & Eduardo Regibus ac Elisabetha Regina sævitum in Catholicos & præsertim Sacerdotes ac Religiosos.

Goromii novemdecim pro S. Eucharistiæ & Pontificii primatus defensione, á Calvinianis interempti 1572.

Seculo 17mo. Multi Catholici in Gallia, & alibi Calvinianorum rabiem experti.
Japonum furor & ad eos commeantium ex Europa Hæreticorum fraudes in Christianos debachantur.

Catholici Hiberni atrociter vexantur sub Tyranno Cromuelo.
Christi fides apud Sinas sæva quinque annorum tempestate jactatur á 1664. ad 1669.
Jn Coecineina barbari Christianos tormentis, & cædibus persequuntur

Anglia in Catholicos præcipuè Sacerdotes ac acerbissimè sævit 1679.

CONCI-

CONCILIA GENERALIA, ET PROVINCIALIA

Seculo 1mo. R. P. *indicat reprobatum*. R. P. *partim probatum G: Generale*:

Hierosolymitanum I. in quo cælesti sorte Judæ substitutus Matthias. 33,

Hierosolymitanum II, in quo septem Diaconi electi: 33,

Hierosolymitanum III, inquo statuta ab Apostolis circumcisionis & legalium abragatio.

Antiochenum ab Apostolis celebratum, cujus Nicænum G: videtur meminisse, *Ex Turriano contra Magdeburg*: Sed dubium est & anni incerti,

Meliaporense apud Jndos á S, Thoma celebratum, *Athan Kiercher; ex monum: ejus Ecclesiæ Chin: illuster: p: 2, c: 7*,

Seculo 2do, Cojacense in Hispania 150 Cæsariense in Palestina, Romanum, de celebratione Paschatis 196

Ponticum Galliam, osrohenum, Achaicum in eadem causa Paschatis 198 Asianum R, 198,

Seculo 3tio Africanum R: 215 Philadelphiense contra Borillum 224. Bostrense in Arabia 249 Romana 253 255 257 263: Carthaginensia 253 255: Cæsariense in Cappad: Jconiense, & Synadense *RR*: 256

Carthaginensia *RR*, 256, 256 Africana 257, 258,

Antiochena contra Paulum Samosat: 264 270:

Illiberitanum vel sub finem hujus sæculi vel sub initium sequentium sub Pontif: Marcellino antequam Diocletianus fureret in Christianos:

Chirthense R: 303 Sinvessanum plerisque suspectum 303,

Carthaginensia Donatistarum anni incerti 11,

Seculo 4to Romana 313, 315, 324, 325 337, 340, 341, 368, 369, 373, 382, 386: Arelatense, Ancyranum

Neocæsariense 314, Alexandrina 319, 339, 362, 363, 398, Gangrense incerti anni,

Nicænum G: 1: 325, Turicim Arian: 335:

Hierosolymit: R: 335, Constantinopolitana Arian: 336, 339, 359, Alexandrinum Arian: 339

Antiochenum 341, falso creditum Arianorum, sed verè Catholicorum, & Religioni perutile ut egregiè docet eruditissimus Schelestrat:

Antiochena Arian: 345, 361 Mediolanensia 344, 347, 354 390, Sardicense Catholic: 347 Sardicense Arian: 347: Carthaginensia 348, 390. 397, 398 Sirmiense catholic: 349, Sirmiensia Arianorum 351, 357, Arelatense Arian: 3355, Biterense 356,

Laodicenum incerti temporis, Coloniense 356 Ancyranum Arian: 358, Ariminense 359, Seleuciense R: 359, Parisiense 362. Antiochenum, 363:

Lampsacenum falsò creditum Arian: 365, Cariense, & Singedunense Arian: 366, Jllyricum 367 Tyanense 369 Valentinum I. 374:

Constantinopol: G: 11: 381, Aquilejense, & Cesaraugustanum 381, Constantinopolitana 582, 400; Sidense 383, Burdegalense 385, Trevirense 386, Capuanum 389, Angariense 391, Hipponense 393, vel circiter. Coplense 394. Bagajense Conciliabulum 394, Taurinense 398, Toletanum I. 400,

Seculo 5to Africana 401 401, 403 404 405 407. 408. 408. 410. 410. 416. 417. 418. 425.

Melevitana 402. 416. Toletannm 406. Prolemaidis 411. Cirthense 412. Carthaginensia 422. 416. 418 419. Macedonicum 414. Diospolitanum 415. Hierosolymitanum 415. 454. Romana 717. 430. 433. 444. 445. 449. 465. 483. 484. 487. 494.

494. 495. 499. 500. Telepense 418. Anabarzense 423. Orientale 427. Alexandrina 430. 432. Ephesinum G. III. 431. 431. *Prædatorium* R: 449. Antiochenum & Armenum 435.

Constantinopolitana 439. 448. R. 449. 450. 459. Regense 439. Arausicanum I. 441. Vasionense 442. Hispaniense 447. Tyrium, & Berythense 448. Mediolanense 451. 451. Arelatense II. 452. III. inter 449. & 461. Chalcedonense. G. IV. 451. Andegavense 453. Hierosolymit: 454.

Synodus S. Patritii 456. Turonicum I. 461. Veneticum I. 465. Cabilonense 470. Bituricense 472. Viennense in Gall: 474. Lugdunense 475.

Seculo 6to. Romana 501. 502. 503. 504. 518. 530. 532. 590. 595.

Bizacena 504 541. Agathense 506. Aurelianensia 512. 536. 538. 541. 549. Sidense R. 512. Remense 514. Epiroticum 516. Tarraconense Gerundense Epaunense 517. Lugdunensia 517. 519. 567. Constantinopolitanum Hierosolymitanum, Tyrium, 518. Constantinopolitana 520. 536. 547. G: V. 553. Ilerdense Valentinum in Hispan: 524. Arelatense IV. 524. V. 554. Carthaginense 525. Cardenctoratense 527. Arausicanum II. 529. Valense 529. Toletana 533. 539. 597. 597. Africanum 534. Arernense 535. Hierosolymitana 536. 553. Barcionense 540. Mopsvestanum 550. Parisiensia 551. 557. 576. 580. Aquilejense 553. Bracariensia 563, 372, Lucensia in Hispan: 564, 569, Turonense II, 567, Cabilonense 582, Matisconensia 583, 583, Brennense 583, Antisiodorense incerti anni.

Narbonense 589. Pictaviense, & Hispaniense 590. Cætaragustanum II, & Metense 592. Oscense 598.

Seculo 7mo. Rom. 601. 602. 606. 610. 640. 648. 649. 667. 680. Byzacena 602. 641. Numidicum 640.

Toletana 910. 624. 636. 637. 647. 653. 655. 656. 675. 681. 683. 683. 684. 688. 693. 694. Tarraconense, sive Egarense Parisiense 614. Matisconense 617. Hispalense 619. Remense 625. Aurelianense 645. Cabilonense 650. Emeritense 656. Clypiacense 662. Augustodunense 670. Erdfordiense 673. Bracarense 675. Anglicanum 679. Mediolanense 679. Romano-Britannicum, sive Hedseldense 680.

Constantinopolitanum G. VI. 680. & 681. Rothomagense 682. Cæsaraugustanum 691. Quinisextum, seu Trullanum R. 692. Becalcedense 694. Ultrajectense 697. Aquilejense 698.

Seculo 8vo. Toletanum 701. Romana 705. 722. 724. 726. 731. 732, 743, 745. 761, 769, 800, Anglicanum 705, Constantinopolitana R: 712, 754, falsò appellatum VII, Oecumenica Synodus, Ratisbonensia 742, 792, *Primum quibusdam Germanicum dicitur.* Liptinense 744, Suessionense 745, Germanicum Clavoshoviense 747, Vermeriense, & Netense 753, Vernense 755, Compendiense 757, Germanicum R. 759. Gentiliacense 766, Dingloviense 771, Vormatientia 772. 776, Genevense 773, Marcodurentia 775, 779. Paterbonensia 777, 786, Lipstarense 780, Coloniense 782, Calecutanum 787,

Nincænum II. G. VII. Ingheleimense, & Narbonense 788, Forojuliense 791, Francofordiense 794,

Seculo 9no. Altinense 802, Cloveshoviense 803, Constantinopolitana R: R: 809, 814, 858. 859, 879, falso dictum G: VIII, Aquisgranensia 809, 816 817, 836. 842, 862, Moguntiacum, Remense, Turonense, Cabilonense, Arelatense, 813, Ad Theodonis Villam 814, 835, 844, Noviodunense 814, Ingheleimense 817 Attiniacensia 822, 870, Parisiensia R: 824, 829, 846, 847, Romana 826, 853, 861, 863. 863, 864. 865, 868,

868. 879. 879. 881. R. 897. Compendiense 833. Metensia 835. 838. R. R. 863. 869. 893. Lugdunense 836. Cacilonensia 839. 894. Lauriacense 843. Vernense 844. Bellovacense, & Meldense 845. Moguntiaca 847. 848. 857. 888. Turonense 849. Ticinensia 850. 855. 876. Cordubense R: 852. Suessionensia R: 853. 866. Valentinum 855. Crissiacum 856. Tullensia 859. 850. Confluentinum 860. Sablonense 862. Sylvanectense 863.

Trecensia 868. 878. Constantinopolitanū IV. Gen: VIII. 869. Vermeriense 869 Coloniensia 870. 887. Duziacensia R: 871. 870. 876. Neustriense, & Ravenense 877. Remensia 879, 880. ac S. Macram: 881. Viennense in Gallia 892. Triouriense 895.

Seculo 10mo. Ovetense 901. Romana 904 949. 963 R: 964. 964. R: R: 971. 983, 989, 993. 996. 998. Ravennensia 904. 967. 997. Suessionensia 909. 941 Troslejana 909, 921, 924, 927 Cabilonense 915, Confluentinum 922. Duisburgense 927, Erdfordiense 932, Remensia 935, 975, 989, 981, R: 995, Narbonense 940, Constantinopolitana 944, R: 963. 975, Virodunense 947, Asturicense 947. Mosomensia 948. 995. Inghcleimensia 948. 958. Trevirense 948. Augustanum 952. Meldense 962. Anglicanum 969. Mutinense 963. ad Montem S: Mariæ in Gallia 973. Winceſtrense 975. Wintoniense 975. Landavense 988, Sylvanectense 990. Ticinense 997. Sandionysianum 997.

Seculo 11mo. Dormontenum 1005. Francfordiense 1006. Æxhamense 1009. Bambergense 1011. Legionense 1012. Aurelianense 1017. Aquisgranense, Salengustadense 1022. Bituricense 1031. Lemovicensia 1031. 1095. Triburiense 1035. Sutrina 1047. 1059 Romana 1047. 1049. 1050. 1051. 1053. 1057. 1063. 1065.

 1066.

1066. 1074. 1075. 1076. 1078. 1078. 1079. 1080. 1081. 1084. 1084. 1089. 1099. Tricinensia R. R. 1049. 1077. Remensia 1049 1061. Moguntina 1049. 1069. 1070. 1075. 1085. Rothomagensia 1050. 1072. 1074. 1096. Sipontinum Vercellense Coyacense 1050. Mantuana 1053. 1065. Narbonense 1054. Florentina 1055. 1063. Lugdunensia 1055. 1080. Turonense 1055. Coloniense 1056. Tolosana 1056. 1090. Compostellanum 1056. Melphitana 1059. 1089. non Amalphitana quia in Apulia.

Parisiense 1059. Jaccense 1060. Basiliense R: 1060. Osboriense 1062. Aragenense 1062. Cabilonense 1063. Barcinonense 1065. Wincestrense 1069. Wintoniense 1070. Anglicana 1072 1074. R. 1075. 1095. Erdfoseliense R: 1073. Vormatiense R: 1076. R: Pictaviense 1079. Britannicum 1079. Brixiense R: 1080. R: Juliobonense 1080. Avenionense 1080. Meldense 1080. Quintiliburgense 1085. Capuanum 1087. Beneventana 1087. 1091. Trojanum 1093. Constantiense 1094. Placentinum 1095. Claromontanum 1095. Nemansense 1096. Barense 1098. Hierosolymitanum 1099. Ansanum 1100.

Seculo 12mo. Lateranensia 1101. 1112. 1116. G: IX. 1123. G: X. 1139. G: XI. 1179. Londinensia 1102. 1103. 1107. 1125. 1127. 1138. 1143. 1126. 1175 Trojana 1104 1107 1117 1124 1127 Florentinum, & Quintiliburgense 1105. Beneventana 1108. 1113. 1117. Remensia 1109 1119. 1131. 1148. Hierosolymitana 1141. 1143. Viennensia 1112. 1119. Bellovacense 1114. Coloniensia 1116. 1119. Romana 1116. 1122. 1123. Capuanum 1118. Tolosana 1119. 1124. Samaritanum 1120. Nannetense 1127. Ravennense 1128 Stampensia 1130. 1147.

Claromontanum 1130. Leodiense, & Moguntinum 1131. Placentinum 1132. Jotrense 1133. Pisanum 1134. Northamptonensia 1138. 1164.

R:

R: Wincestrensia 1138. 1142. Senonense 1140. Antiochenum 1142. Vezeliacense, & Carnotense 1146.

Parisiensia 1147. 1186. 1188. Trevirense 1148. Bolicense 1151. Ticinense R: 1160. Montepessulanum 1162. Turonense 1163. Clarense R: 1164. Cassesanum 1171. Abrincense 1172. Anglicanum 1188. Eboracense 1195. Dalmaticum, Dioclense, Divionense 1199.

Seculo 13tio Duicense, & Senonense 1201. Londinense 1202. Scoticum 1203. Monslimenense 1208. Avenionensia 1210. 1270. 1279. 1282. Romana 1210. 1228. 1234. Parisiensia, 1212. 1223. 1228. Vaurense & Murellense 1213. Monspelliensia 1214. 1258. Londinensia 1214. 1237. 1268. 1291. 1297.

Lateranense IV. G. XII. 1215. sub Innoc. III. Oxoniense 1122. Germanicum 1225. Narbonensia 1225 1235. Leodiense, & Westmonasteriense 1226. Tolosanum 1229. Tartaconensia 1229 1242. 1279. Gonteriana 1231. 1268. Biterrensia 1233. 1246. Arelatensia 1234. 1251. 1260. 1275. Turonensia 1236. 1239. 1282. Campinacense, 1233. Wercerstrense 1240. Vallegvidonense 1242. Lugdunense I. G. XIII. 1245. Valentinum 1248.

Salmuriensia 1253. 1276. Albiense 1254. Bordegalense 1255. Danicum 1257. Rossiacense 1258. Coloniensia 1260. 1280. 1281. Nannetense 1264. Viennense in Austria 1267. Ravennensia 1269. 1286. Andegavensia 1269. 1279. Senonense 1269. Compendiensia 1270. Redonense 1273. Lugdunense II. G: XIV. 1274. Salisburgensia, 1274. 1281. Bituricensia 1276. 1286. Langesiense 1278. Pontocomacense, Budense 1279. Insulanum 1286. Herbipolense 1287. Mediolanensia, 1287. 1291. Aschaffenburgense 1292. Rhothomagense 1299. Bajocense 1300.

Seculo 14to. Compendiensia 1301. 1304 1329. Romanum 1302. Toletana 1302. 1324 1339. 1347. 1355. Nugarolensia 1303. 1315. Auscit.num 1308. Salisburgensia 1310. 1386. Coloniense 1310. Ravennensia 1310. 1311. 1314 1217. Moguntinum 5310.

Viennense G: XV. 1311. Salmuriense 1315 Sinonense 1320. Parisiensia 1323. 1346. Vallisoletanum 1324. Avenionensia 1326. 1327. Marcianense 1326. Rothomagense 1335. Castrogonteriense 1336. Anglicanum 1341. Londinensia, 1342. 1382. 1391. 1396. Noviomense 1344. Biterrense 1351. Lambethense 1362. Andegavense 1365. Vaurense 1368. Palentinum 1388, Cantuariense 1399.

Seculo 15to. Sylvanectense 1402. Aragonense R: 1406. Oxoniense 1408. Perpinianense R: 1409. Austrium sive Utinense 1409. Pisanum G: nec P: nec R: 1409.

Constantiense G. R. P. cæptum 1414. fin: 1418. *Videantur acta ejusdem quæ, ex pluribus authenticis Codicibus edidit Schelestrat. Antuerpi* 683. Salisburgense 1420. Senense, & Lancitianum 1423. Coloniensia 1423. 1452. 1470.

Dertusanum & Parisiense 1429. Basileense G. R. Inchoat 1431. fin: 1443.

Florentinum G: XVI. inch: Ferrariæ 1438 fin. Florentiæ 1439. Frisingense 1440. Andegavense 1448. 1522. Lugdunense 1449. Avenionense 1456. Eboracense 1466. Toletanum 1473. Senonense 1485.

Seculo 16to. Turōense R: 1510 Pisanū G: R. 1511.

Lateranense G: XVII. inchoat. 1512. fin. 1518. Bituricensia 1528. 1584. Senonense 1528. Coloniensia 1536. 1549. 1559.

Tridentinum G. XVIII. inchoatum 1545. sub Paulo III. fin. 1563. sub Pio IV. Augustanum 1548. Trevirense, & Moguntinum 1549.

Narba-

Narbonense 1551. Remense 1564. Cameracensia 1565. 1581. 1583. Mediolanensia sub D: Carolo Borromæo 1565. 1569. 1573. 1579. 1571. 1582. Toletanum 1565. Constantinopolitanum 1565. Mechliniense 1570. Dertusanum 1575. Turonense 1583. Rothomagense 1583. Bituricense 1584. Aquense 1585. Mexicanum 1586. Tolosanum 1591. Avenionense, & Brestanum 1594. Aquilejense 1596. Diamperanum propè Goam 1599.

Seculo 17mo. Ebreunense 1605. Parisiensia 1605. 1612. Mechliniense 1607. Narbonense 1609. Senonense 1612. Aquense 1612. Amadanense in Mesopot: 1616. Petricoviensia in polon: sub Paulo V. Gregorio XV. & Urbano VIII. Burdegalense 1624. Varsaviense 1634.

Constantinopolitana à Schismaticis celebrata contra Calvini dogmata 1639. 1642. *Ex Synodicis Parthenii literis & Leo Allatii de Ocid. & Orient. Eccles: Consensu.*

SANCTITATE CLARI IN UTROQUE SEXU.

SEculo Imo. S. Maria Virgo Deipara Annum agens 72. moritur an: parte salutis 57.

S. Joseph Mariæ Sponsus moritur, ut opinantur aliqui, anno 28.

S. Joannes Baptista 31.

SS. Apostoli & Discipuli Domini.

S. Maria Magdalena.

S. Thecla V. & M. 47.

S. Petronilla V. 69.

S. Martha V. 74.

S. Dionysius Areopagita Atheniensium ac uti traditur, etiam Parisiensium Episcopus.

S. Flavia Domitilla V. M. 98.
SS. Nereus & Achilleus MM. 98.
Seculo 2do S. Onesimus E. S. Pauli Disci-pul: M. 101.
S. Romulas E. 108. S. Simeon E. & M. 109. S. Titus E. M. 109.
SS. Eustechius & Socii MM. 118.
SS. Faustinus & Jovita MM. 122.
S. Sabina Romanorum Matroñarum exemplar 132.
S. Praxedes V. 164.
SS. Gervasius & Protasius MM. 167.
S. Benignus Divion. Apost.
S. Photius E. 177. S. Andreolus 199.
SS. Ferreolus & Ferrutius Bisuntinorum Apostol: MM.
Seculo 3tio. SS. Perpetua & Felicitas M. M. 205.
S. Barbara V. M. S. Cæcilia V. M. cum SS. Tiburtio & Valeriano 230. S. Margarita V. M. 250. S. Apollonia V. M. 252.
S. Gregorius Taumaturg: E. 265. S. Dionisius Alexandr: E. 265. S. Gregorius M. 292. S. Gabinius M. 296.
S. Pontius Diacon. S. Zeno E. S. Victorinus Pictaviens. E. M. sub Diocletiano.
Calvisius in Chronol: anno 203. *SS. Peopetuam, & Felicitatem inter Virgines numerat, ex quo liquet Haretici scriptoris oscitantia.*
S. Januarius E. M. 305. cujus sangvis Neapoli, si capiti apponatur, liquescit.
Seculo 4to. Nicolaus E. Myrenstis, cujus ex osse arido liquor mirabilis perpetuò fluit.
S. Helena Constantini Mater 327.
S. Paphnutius 325. florebat. S. Antonius Ab. 356.
S. Optatus Mileu E. 364. S. Hilarius Pictav. E. 369. S. Eusebius E. 370. S. Athanasius E. Ale-

Alexandr: 372. S. Hilarion. Ab. 372. S. Iuvenalis E. 376.

S. Ephrem. 378. S. Basilius Magnus E. 379 S. Arsenius Ab: 380. S. Liborius E. 386. S. Geminianus E. 387. S. Monica S. Augustini Mater, & S. Gregorius Naziani E. 389.

S. Gregorius Nyssen: E. 394. S. Ambrosius E. 398. S. Martinus E. 397. 400. vel 401.

Seculo 5to. S. Epiphanius E. 404. S. Joannes Chrisostomus, E. 407. S. Hieronymus 420. S. Honoratus Arelat: 426. S. Gaudentius E. 427 S. Alexius & S. Augustinus E. Hippon. 430. S. Paulinus E. Nolanus 431. S. Germanus E. Antisiod: 448. S. Petrus Chrysol: E. S. 449. S. Eucherius E. 449. S. Hilarius E. Arelat. 449. S. Petronius E. 450.

S. Pulcheria Imper: VI, ejusque Sorores Placilla Marina & Arcadia.

S. Simeon Stylita, qui primus super Columnam vixit 461.

S. Maximus E. Taurin: 466. S. Genovefa V. 468. S. Daniel Stylita 480. S. Patritius E. 491. S. Epiphanius E. Ticin. 486.

Seculo 6to S. Galla Viel. 504. S. Avitus E. 516. S. Brigitta Scota V. 523. S. Maria Ægyptiaca 525. S. Fulgentius E. Rusp. S. Remigius E. Roman: 533. S. Severinus E. septem ped: 529. S. Cæsarius Arelat: 542. S. Benedictus Monach: in occid. Pater 547.

S. Victorinus E. 547. S. Barsanuphius 548. S. Clotildis Regina 548. S. Germanus E. Parisiens: 559. S. Maurus Ab. 562. S. Medardus 564. S. Radegundis Regina 590. S. Hospitius Niciensis 595. S. Guntranus R. 598.

S. Simeon Stylita Junior, qui 68 annos super Columnam vixisse traditur.

Seculo 7mo. S. Eustasius E. 602. S. Augustinus Anglor. Apost: E. 604.

S. Joannes Eleemosin: E. 616. S. Gallus Ab· 618. S. Rupertus I. Ep: Salisburg. 623. S. Mellitus E. Cantuar. 624. S. Isidorus Hispal: E. 635. S. Emmeramus E. M. 661. S. Sigebertus Rex Austrasiæ 663. S. Gertrudis V. 664. S. Eligius E. 665.

S. Ildephonsus E. 666. S. Audomarus E. 695. S. Cladius E. 696.

S. Fiacrius Scotorum Regis Eugenii. IV. f. qui oblatum sibi: à popularibus Regnum recusavit *Bath: Lesleus.*

Seculo 8vo S. Irmina Dagoberti II. fil. 701. S. Bonitus. E. 704. S. Wilfridus E. 709.

S. Winocus Ab. 717. S. Suvibertus E. 18. S. German. E. C. P. 720.

S. Richardus Anglorum Regul: Pater SS. Willibaldi, & Winibaldi, & S. IV. Walurgæ V. Consanguineus.

S. Bonifacii, S. Joannes, Damas. 731. Venerab. Beda 735.

S. Wiroscotus E. 750. florebat.

S. Hubertus F. 754. S. Anthusa fil: Constant Copron: 775. S. Burithardus E. 791.

Seculo 9no. S. Ludgerus E. 809. S. Plato, Ab. 812.

S. Benedictus Ab: Anianensis 821.

S. Nicephorus Patriarch: C. P. 838.

S. Fridericus E. Trajectensis M. 838.

S. Arscharius E. 805.

S. Eoba postquàm se cum Sociis Monasterii Virginibus ad tutelam Virginitatis denasasset Sanctissimè obiit.

S. Edmundus R. Angliæ passus horrenda, & Sanctus Ignatius Patriarch: C. P. 870. S. Rembertus E. 888.

S. Theocthiste Virgo planè mirabilis de qua Card: *Baronius* 902.

Seculo 10mo. Odo Clun: Ab. 941.

S Æditha

S. Æditha Uxor Othonis Germaniæ Regis 947. S. Odo Cantuar: E. 958.

S. Gerardus Ab. 958. S. Bruno E. Colon: 967.

S. Uldaricus E. Auguſtanus 972. S. Mathildis V. 973. S. Nilus Calaber Ab. 976.

S. Dunſtanus E. Cantuar: 989.

S. Oſuvaldus E. Eborac: 992. S. Majol. Clun: Ab 993.

S. Nicon. cognomento Metanite: *pœnitentiam agite* 998.

Seculo 11mo Heribertus Colon: E. 1021.

S. Henricus Imper. Maritus S. Chunegundæ Virginis Virgo 1024.

S Romualdus Ab. 1027. S Emericus fil. S. Stephani R. Hung. 1000. S. Dominicus Ab 1031.

S. Stephanus R. Hungariæ 1038.

S. Dominicus Loricatus 1050. quem aliqui cum Abbate confundunt.

S. Eduardus Rex Angliæ Maritus & Virgo 1066. S. Petrus Damiani Card. 1072. S. Joannes Gvalbertus 1073. S. Anſelmus E. Lucenſis 1086. S. Arnulphus E. Sueſſionenſis. 1087.

S. Margarita Regina Scot: 1097. pauperum Mater.

Seculo 12mo. S. Bruno Carthus: 1101. S. Anſelmus E. Cantuar: & Hugo Ab. Clun. 1109.

S. Godefridus Comes 1126 S. Hugo E. Gratianopolit. 1132. S. Norbertus E. 1134.

S. Malachias E. 1148. S. Hildgardis V. 1148. S. Iſidorus Agric. 1150.

S. Bernardus Ab: 1153. S. Gvillelmus Aquitan. 1156.

S. Eliſabetha Aſchonaugia V. 1156. S. Homobonus 1199.

S. Hugo E. Lincolnienſis 1200. cujus corpus lacte candidius, & vitro pellucidius poſt mortem viſum. *Raynald.*

Seculo

Seculo 13tio. S. Dominicus 1221.

S. Franciſcus aſſiſias 1226. S. Eliſabetha Hungar. 1230. S. Antonius Patau. 1231. S. Hedvigis Polon. 1243. S. Lutgardis V. 1246. S. Clara V. & B. Roſa Viterbien. 1252. S. Petrus de Nolaſco 1256. S. Hyacinthus 1257. S. Ludovicus R. Galliæ 1270.

SS. Thomas Aquin. & Bonaventura Card. 1274. S. Raymundus de Peniaforte 1275. S. Philippus Benitius 1285.

S. Albertus Carmel. 1292. B. Margarita Cortonenſis 1297. S. Ludovicus E. Toloſanus 1298., quem ſequenti ſeculo inter Sanctos relatum Mater Maria Siciliæ Regina 1317. adornavit. *Raynald.*

Seculo 14to S. Ivo Cauſid. 1203.

S. Nicolaus de Tolent. 1306. B. Angela Fulgin. 1309. B. Agnes Politiana 1317.

S. Eliazarius Comes Maritus, & Virgo 1323. S. Rochus 1327. S. Eliſabetha Luſit. Reg. 1336. B. Petrus Thomas E. falsò diu creditus Martyr 1366.

B. Joannes Columbinus 1367. S. Andreas Corſinus E: & S. Brigitta Sveca vidua 1373.

S. Catharina Senenſis V. 1380. S. Magaritha vidua 1390.

Seculo 15to. S. Liduvina V. 1433. B. Angelina V. 1435. B. Petrus Regalatus 1436.

S. Franciſca Rom. 1440. B. Nicolaus Albergatus Card. 1443. S. Bernardinus Senens: B. Colletta 1447. S. Laurentius Juſtinianus 1455. S. Joannes de Capiſtrano 1456.

S. Antoninus E. 1459. S. Didacus Complut. 1463. S. Catharina Bonon. 1463. B. Amedeus Dux Sabaudiæ III. 1471 S. Joannes à S. Facundo 1479.

S. Caſimirus R. Poloniæ fil. 1489. *ad numerari poſſet etiam ſcriptoribus Eccles: ob Hymnum in Laudem B. V. Maria ſcriptam.*

Se-

Seculo 16to. S. Franciſcus Paulanus 1507. B. Franciſcus Solanus 1510. S. Cajetanus 1545. S. Joannes Dei 1549.

S. Franciſcus Xaverius 1552. S. Thomas de Villanova E. 1555.

S. Ignatius de Loyola 1556. S. Petrus de Alcantara 1562. S. Pius 1566. B. Stanislaus Koſtka 1568. S. Franciſcus Borgias 1572.

S. Ludovicus Beltrandus 1581. S. Tereſia Virgo 1582.

S. Carolus Borromæus Card. 1584.

S. Felix Capucinus 1585.

B. Aloyſius Gonzaga 1590. S. Paſchalis Baylon 1592.

Seculo 17mo. B. Turibius E. Limanus in Peruvia 1606.

S. Maria Magdalena Pactia V. Carmel. 1607.

S. Andreas Avellinus Theatin. 1608.

S. Roſa de S. Maria tertii Ordinis.

S. Dominici prima e novo terrarum Orbe in album Sanctorum relata 1617.

S. Franciſcus Saleſius E. Geneveníis 1622.

S. Pius V. S. Felix à Cantalicio. S. Catharina à Bononia in Sanctorum numerum relati 1712.

PROPAGATIO FIDEI, ET BELLA SACRA.

SEculo mo1. Apoſtoli per Orbē terrarum diſperſi docuere fidem Petrus, & Paulus Romam, Jacobus Zebed. Hiſpaniam, uti traditur, Joannes Aſiam minorem, Andreas Scythiam & Achajam, Philippus Aſiam ſuperiorem, Thomas Parthos, & Indiam, Bartholomæus Armeniam, Albaniam, & citeriorem Indiam, Mattheus & Matthias Æthiopiam, Simon Meſopotamiam & Perſidem, Judas Thadæus Arabiam

& Idu-

& Idumæam, Paulus Ethnicos varios, Joseeh ab Arimathæa Britanos ut fertur.

Ss. Lazarus Maximinus, Martialis, Crescentius, Saturninus, Trophimus; primi apud Gallos Christianæ fidei præcones.

Seculo 2do S. Barsimæus E. Edesse & in Syria plurimos Christo lucratur.

Christianam fidem amplectuntur Rheti per Lucium, & Emeritum ibidem Martyres, Nervii & Morini per Ss. Fuscianum & alios.

Anglia cum Lucio primo Regum omnium Christiano per Aristobulum, Fugatium & Damianum Celitæ Sequani, Allobroges per S. Irenæum, & alios Christianis adduntur.

Pantænus Philos. à Demetrio Alexandr. ad Indos missus, eos Christo addicit.

Donaldus Scot. R. à Victore I. R. P. præcônes fidei Christianæ petit & accipit *Bet Leslæus.*

Seculo 3tio Gallia fere universa sub Severo fit Christiana.

Philippi Imper. ut multi tradunt, Christianis sacris initiantur.

Origenes in Arabiam ab Alexandrino Patriarcha missus eam cum Principe Christi adjungit imperio.

Sæculo nondum inclinante ad omnes fere cogniti Orbis regiones Christianam Religionem jam pervenisse testantur Tertulianus, & alii.

Ex barbarorum incursionibus, quæ Pom. Rom. exagitarunt, factum est Deo bonum é malis eliciente; ut plures ex illis spectata Christianorum virtute eorum Religionem amplectentur *Baron.*

Seculo 4to Aurea Christi imago in Romano Senatu erecta 312.

Frumentius Indis Orient. Christi fidem miraculis persuadet.

Magna Rom. Imperii pars cum Constantino Imper. Christum Regum Regem adorat.

Lango-

Longobardi sub Agelmnudo R. Hunni per Theotimum Scytham, Bossæ Hemi montis incolæ, Iberi cum Bacurio R. per Christianam ancillam Christi Sacra suscipiunt.

Seculo 5to Burgundiones cum R. Gundisilo á S. Domitiano E. Genevensi, Galli cum Clodovæo plenius Scoti à S. Palladio iterum Hiberni à S. Patritio ad fidem adducuntur.

Tervanus Pictos, S. Servanus Orchades insulas Christo lucratur.

Persæ cum Isdegerde Rege, Æthiopes cum Abrahamo R. & Abba fratre Saraceni cum Alamundo, ad fidem accedunt, & Vindelici, Norici, Rugi per S. Severinum.

Seculo 6to Alamandurus Saracenorum Princeps cum suis, Boii, sive Bavari, per Rupertum, Blemyes agente Justiniano, Christo dant manus.

S. Columbanus Pictos Christo subjicit, SS. Leander, & Fulgentius Hispaniam cum Recaredo R. Catholicæ Religioni restituunt.

Arium detestantur Longobardi cum Adulpho, & Theodolinda RR.

Sardi Barbaricini auspiciis Magni Gregorii, & Angli per S. Augustinum ab eodem missum Christianis aggregantur.

Seculo 7mo. Heraclius in Oriente Sisebutus in Hispania, Dagobertus in Francia Iudæos omnes baptisari jubent, aut exulare.

Persarum Regina cum viro suo Constantinopoli Baptismo lustratur.

Olophemius è Iudæa profectus Sinis Christum annunciat 663. *Kircher. ex vetustis monumentis ejus agentis.*

Flandria per S. Eligium, Franci Orient. per S. Kilianum, Angli Orient. cum Sigeberto Rege per S. Mellitum Germani, Batavi, Frisones

nes,, Saxones, per SS. Suvibertum, & Wilfranum Christo nomen dare incipiunt.

Seculo 8vo. S. Wiro Belgis S. Willibrordus Frisiis, aliisque in utraque Germania Evangelii lumen important S. Ludgerus Saxones, S. Corbinianus Alemannos ad Christum adducunt.

Avares cum Rege Trudone ad Christum adjuncti.

Brabanti per S. Hubertum Thuringii Frisii Hassi, aliique Germaniæ populi per S. Bonifacium Christi religionem suscipiunt.

Religio in Oriente tollere oculos visa est Irene sacra refovente post obitum Leonis IV. Porphyro geniti.

Seculo 9no Harrioltus Rex Danorum R. cum pluribus è suis Baptismo lustratur 826 & Bogoris Bulgarorum Princeps 845.

Sclavi Dalmatiæ Incolæ cum Sueropilo R. ad Christum adjuncti SS. Anascharius & Rembertus Suecos, S. Radbodus Frisios Christo lucrantur.

BasiliusMacedo per egregiæ Sanctitatis Episcopum Prussos ad Christum traducit.

Gothofredus Nortmannus cum tota sua gente fit Christianus sub Carolo Crasso.

Seculo 10mo. Haraldus Rex Danorum Baptismo expiatus totum regnum ad Fidem pellicit.

Vandali sub Joanne XIII, Christum adorant.

Liberius Moschoviæ, Mieslaus Poloniæ, Vildomirus Prussiæ, Zipitinæus Bohemiæ Duces cum suis Christo aggregantur.

In Dania, & Norvegia fides penè exstincta reviviscit.

Hungaria per S. Stephanum Regem, & Russia per S. Bonifacium plenius ad Christianam Religionem adducuntur.

Seculo

Seculo 11mo. S. Bruno Ruthenos ad viam ſalutis revocat.

Pomerania per S. Othonem Bambargenſem E. in Chriſti fidem concedit,

Reparatur apud Hungaros fides per Andream Regem.

Vindi, Sclavi & Saxones pleniùs, & conſtantiùs Chriſto adhærent.

Sacra expeditio ab Urbano II. indicta 1096 in qua Gothofredo Bullionio Duce capta eſt Hieroſolyma 1099.

Seculo 12mo S. Vicelinus Vandalos, & Sclavos convertit ad Chriſtum 1141.

Sultanus Iconii ab Alexandro III. fidei formulam petit, & accipit.

Gothia cum ſuo Rege, & Pomerania pleniùs Chriſto adhærent.

Finlandia per S. Henricum E. & M. ad Eccleſiam aggregatur.

S. Menardus Livoniam cum Cobba Rege ad Chriſtum adducit.

Seculo 13tio Dominicani, & Franciſcani barbaras Tartarorum mentes. Evangelio mitigare ſatagunt.

Bella ſacra varia per S. Ludovicum Galliæ E. & alios.

Iudæorum ex Gallia expulſio primum 1253. tum 1295.

Pruſſi & Ianyges Chriſto ſubjiciuntur.

Dominicani in Armenia uberes ex Divini verbi ſementè fructus efferunt.

Nicolaus Sabellus E. Albanenſis poſtea Honorius IV. Norvegiæ Apoſtolus.

B. Odericus & ſocii è familia S. Franciſci Cataii & Thibeti Regnis primi Chriſtum annunciant.

Seculo 14to Boſnia cum Principe Stephano ad fidem adducitur.

Benedictus XII. missis Divini Verbi præconibus, rem Christianam inter Tartaros promovet.

Cumani Betzenses Lipnenses Patrini & vicini adnitente Ludovico Hungaro ad Christum perducuntur.

Iagello Lithuaniæ Princeps Christianis sacris initiatus, dictusque Vladislaus Lithuaniam & Samongitiam subjicit Christo.

Seculo 15to. Res Christiana in Epiro reflorescit, muniente Castrioto.

Callissus III. & Pius II. Turcis Bellum illaturi, nihil, nec Divinæ, nec humanæ opis prætermittunt!

S. Didacus Complutensis Evangelium apud Carienses propagat

Guinenses Angolani Concenses in Africa Christiana sacra complectuntur.

Familiarum Iudaicarum 24. millia ex Hispania pulsa.

Seculo 16to. Indiæ Orient. & occident, ac Manicongo in Africa per variorum Ordinum Religiosos viros Christi fidem suscipiunt.

Iaponiæ & sex aliis Regionibus per S. Franciscum Xaverium lux Evangelii affulget.

S. Ludovici Beltrandi eximia charitas in lucrandis Christo Americæ populis enitescit.

Bellum contra Turcas feliciter gestum à fæderatis Christianis S. Pio V. impellente.

Penetrat Christi fides ad sinas per Patres Soc. Iesu 1582. Stabilitur à P. Mathæo Riccio Maceratensi 1583.

Seculo 17mo. Augustiniani, & Carmelitæ in Perside, Capucini, & Iesuitæ in nova Francia Evangelium propagant.

PP. Theatini apud Georgianos fidem Christianam amplificant ab an. 1628.

Dominicani egregiam operam in Sinis Christo conciliandis navant. Iesuitæ

Iesuitæ in Aſia Thiberi & Laorum Regnis Chriſtum annunciant.

Ferdinandi II. & Maximilianus Bavar. in Germania Ludovicus XIII. & XIV. in Gallia Cathol. fidem reſtituunt.

Marianis Inſulis à Patribus Soc. Iesu Chriſti fides infertur.

Ludovicus Magnus Fanaticos tumultuantes debellat 1704.

SACRI RITUS INDUCTI ANTIQUATI.

SEculo 1mo. Chriſtiani nomen Antiochiæ natum.

Inſtitutio dies Dominicæ & Feſtorum Nativit: Chriſti, Epiphaniæ, Reſurrectionis, Aſcenſionis Pentecoſtes.

Iejunium quatuor temporum & Quadragenarium.

Uſus aquæ Benedictæ, & ſigni Crucis.

Cantus Eccleſiæ cum duplici Choro.

Horarum Canonicarum diſtinctio.

Lampades, & ſacra lumina.

Stationes in arenariis ad preces.

Diaconiſſæ Dipticha Sacra,

Agapæ triplices.

De Mitra Epiſc. nil certi fixique traditur C. *Bona.*

Seculo 2do. Alexander I. uſum Aquæ luſtralis amplificat.

S. Sixtus I. Sacra Vaſa ab aliis quám ab Eccleſiæ Miniſtris tangi vetat.

Teleſphorus Quadragenarii jejunii morem ab Apoſtolis inductum lege ſancit Proparentes in Sacro Baptiſmate inſtituit. *Genebrard:*

S. Soter P. jubet à Sacerdote Nuptias conſecrari.

Epiſto-

Epistolæ inter Catholicos formatæ, seu Patentes Encyclicæ, Decretales, Pastorales, Synodicæ, Dimissoriæ, Memoriales, Confessoriæ inductæ.

Tres Missæ in die Domini Natali.

Seculo 3tio S. Zepherinus S. Eucharistiæ sumptionem circa fer. Paschatis imperat.

Callistus I. confirmat Jejunium quod quater in anno ex Apost: traditione celebratur.

Ritus sepelliendi MM. cum colobio.

Cæmeteria, sive areæ consecratæ, ubi sepellientur fideles. Decio imperante Litaniarum usus in Orientis Ecclesia frequentatur. *Genebr:*

Templa dedicandi ritus à Felice I. Racemorum, ac fructuum, jussu Eutychani, benedictio, usurpatur.

Eulogiæ, sive panes benedictione sacrali in fine Missæ distribui cæpit.

Seculo 4to. Usus Corporalium ex solo lino à S. Silvestro imperatus.

Hymnus Glorificationis.

Numeratio seu indictiones 312

Limites Diæcesibus constituti in Nicæna Synodo

Rosarii rudimentum à Paulo Anachor. preces per lapillos numerante. *Zozom. l. 6. c. 29.*

Congregationes ad sepelienda corpora.

Pallium Episcopale sub Marco I.

Alleluia cantari cæptum in Ecclesia, Agapæ ferè proscriptæ.

Interstitia ad Sacr: Ordines à Syricio inducta.

Pænitentiarii munus ad quem pertinebat publicè pænitentibus pænam imponere, à Nectario C. F. sublatum 390.

Seculo 5to. Paraboli juvandis peste contactis. Primus inter SS. Confess: collitur S. Martinus.

Nocturnæ vigiliæ ad sepulchra MM. sublatæ, retenta jejunia. Damnato Nestorio adduntur An-

gelicæ

gelicæ ſalutationis; S. *Maria Mater Dei &c.*

Cerei *P*aſch: benedictio in ſingulis paretiis conceſſa. Agni cerei conſecrari cæperunt. Additum fidei ſymbolo *Filioque* in concil: Hiſpan: juſſu S. Leonis celebrato 447.

Triduum rogationum inductum à S. Mamerco Vienn: E: Triſagium in Miſſa cani cæptum. Evangelio jubet aſſurgere Anaſtaſius.

Seculo 6to. Beneficiorum origo ſub Symmacho, cum antea Clerici ſtipem acciperent.

Euchariſtia in medio Altaris ſervata.

Quadrageſimas S. Martini, unde ritus jejunii per adventum.

Feſtum *P*urificationis Beatæ Virginis 545. *P*rivata *C*anonicarum Horarum recitatio abſentibus à *C*horo indicitur à *P*ellagio I.

*C*orepiſcopi Aboliſti 572.

S. Gregorius Templa, & tempora ſacris ſtationibus aſſignat

Idem inducit aſperſionem Sacrorum Cinerum in capite ſolennis jejunii.

Ab eodem alia plura in S. Liturgia addita, quæ Genebrardus recenſet

Seculo 7mo. Uſus campanarum in Eccleſia per *S*abinianum *P*.

*P*antheon B. V. & omnibus Sanctis dicatum à Bonifacio IV. 608.

Bonifacius V. in templis, Ariſque à Syla reis apperit Feſtum S. *C*rucis illuſtriùs poſt Heraclii de *C*oſroè victoriam. *C*erei conſecrati die B. V. *P*urificatæ, Organa & alia inſtrumenta muſica à Vitaliano *P*. primùm in templis adhibita. Oſculum pacis in Miſſa ab Agathone inductum *R*oſæ aureæ per Pontif: conſecratio ex Ordine. Rom: hic ſtatuenda videtur. *Videatur Cartharius in erudito hac de re Opuſculo.*

Seculo 8vo. *P*anis & Vini oblatio pro Miſſa celebranda Magiſtri cantorum.

Gregorius II. jejunium in Sabbatis Quadrageſimæ

gesimæ antea vetitum servari jubet.

Gallia Rom: Liturgiam pipino, & Carolo Magno admitentibus amplectitur. Licebat ad huc sub Carolo Magno cuilibet Sacerdoti pluros in die Missas celebrare. *Gard*: *Bona liturg*:

Consvetudo indiscretè distribuendi Divinam Eucharistiam pueris sacro adstantibus aboletur. *C. Bona*

Seculo 9no. Leone III. Sedente locus honoratior habita est dextera locandis sacris imaginibus, mox iterum sinistra.

Falsò adscrrbitur Eugenio II. examen perfrigidam. *Papebroch*.

Prosæ Ecclesiasticæ sub Sacrum canendæ 840

Festnm omnium Sanctorum à Gregorio IV. Palmæ benedictæ à Ioanne VIII. ad Carolum Calvum missæ victoriæ omen 877.

Idem rogante Moravorum Apostolo Methodio, Slavonicæ lingvæ usum permittit in sacris 880.

Seculo 10mo Campanæ primum benedictæ & certo sacro nomine donatæ à Ioanne XIII.

Diaconistarum ministerium incipit aboleri.

Sodalitium pro defunctis piè Romæ coaluit 934.

Joannes XV. in Synodo Lateranensi S. Vldaricum E: Augustanum Sanctis adscribit ritu non ante usitato.

Statuitur, ut sacer Missæ canon submissa voce recitetur. *Bona*.

Triduarum jejunium annuam ante Quadragesimam apud Casinades, á quibus in cæteros derivatum.

Seculo 11mo Symbolum primò cantari cæptum Romæ post Evang: postulante S. Henrico Imp: 1014.

Usus, & nomen Disciplinæ, seu voluntariæ verberationis innotescunt.

Commemoratio omnium fidelium Defun-

ctorum

ctorum, Addictum Deiparæ Sabbathum 1099. Ejusdem Officium institutum.

Petrus Anachoreta sacri belli tuba sacras preces per globulos numerat. Militum, quos ad S. Bellum Urbanus II. accenderat insigne Crux purpurea humero Assuta ex quo cruciatæ nomen factum.

Seculo 12mo Innocentius II. in Concil : pisono S. Hugonem E ; Gratianopolitanum aris admoturus solenniores ritus primus adhibet, *Bolland.*

Aggregationes ad ordinum Religiosorum merita cæptæ usurpari.

Conceptio Beatæ Mariæ Virginis primò Celebrantur in Ecclesia Lugdanensi 1336. sine publica tamen Romanæ sedis Authoritate. Ritus duplicis semiduplicis &c. in Horis Canonicis fortasse in fine fine hujus sæculi, vel initio inductus

Seculo 13tio Pulsatio Campanæ in Hostiæ sacræ elevatione & salutatione, Angelica, Rosarium Deiparæ nobilissimum D. Dominici inventum ab eo, & asseclis propagatur.

Scapulare Marianum datur ab ipsamet Augustissima V. Maria B. Simonide Stoch. Carmelitæ 1261. Festum sanctissimi Sacramenti & Officium egregium D. Thomæ Aquinatis opus 1264.

Magisterium S. palatii ub Honor III. institutum. Initium Confraternitatum pænitentium 1270.

Nicolao IV. Sedente denuo Sacrarum Imaginum locus nobilior dextera Jubilæi celebratio ritu solemniori singulis 100. Annis renovata 1300

Seculo 14to. Christianiss : Regi data facultas Eucharistiæ sub utraque specie sumendæ.

Deipara jubente Scapulare Mariannum Ioannes II. Sua auctoritate munit 1316.

Solennes supplicationes in Festo Corporis Xsti contracta celebratio in singulos 50 Annos per Clementem VI. & in singulos 30. per Vrbanum VI. Festum SS. Trinitatis 1334.

Ange-

Angelicæ ſalutationis recitandæ initio Concionis morem S. Vincent: Ferrerius primus inducit. Id tamen aliqui D. Dominico tribuunt.

Seculo 15to Annatæ ut ajunt Sarcerdotiorum omnium à Bonifacio IX. indictæ 10. Pontif: anno.

Feſtum Tranſfigurationis Chriſti Domini à Calliſto III.

Nomen JESU ab imagine ejusdem ſejunctum primò productum à D. Bernardino Senenſi:

Jubilæi ad annum 25. reductio per Paulum II. & Sixtum IV.

Feſtum præſentationis Deiparæ in Occidente cæptum 1475.

Inquiſitio Hiſpanica inſtituta 1492. Mos pius Salutationis Angelicæ in meridie repetendæ inſtauratur 1500.

Seculo 16to Pracmatica ſanctio Gallorum cum Concordatis mutatur 1516. Feſtum S. Ioſephi. Sodalitates piæ ad cultum Deiparæ inductæ à Ioanne Leonis Soc: Ieſu 1560. Feſtum S. Mariæ de Victoria, ſive Roſarii 1573.

Triduanæ per horas 40. preces, ineunte Quadragenario jejunio maceratæ initium habent.

Uſus conſecrandi Sacra Sigilla Pontificia benedictiõe Lunæ: dies apud PP. Theatinos, ut olĩ ſæculo II. apud Monachos Gamungenſes, juvandis per piaculares preces defunctorum animis deſtinatur 1592 *Silos in Hiſtoria Theatin:*

Seculo 17mo Perpetua Quadragenarum horarum ſupplicatio Romæ in ſingulis deinceps templis à Clemente VIII. inſtituta.

Feſtum, & Officium S. Angeli Cuſtodis. Romæ menſtruus populi ad Sacram Sinaxim concurſus ſub Paulo V. Demandatam à Clemente VIII. Agnos cereos conficiendi provinciam Patribus Fulienſibus Paulus V. dato Diplomate confirmat 1608.

Ar abiæ

Arabiæ lingvæ uſus in Sacris ab Urbano VIII. Carmelitis apud Perſas agentibus conceſſus 1624.

Pius uſus precum pro felici morte impetranda per Vincentium Carafam Soc: JESU Præpoſitum Generalem 1648.

Romæ jejunium votivum in vigilia Purificationis ob ſervatam urbem à terræ motu 1703.

Feſtum immaculatæ conceptionis 1707.

SACER CÆLIBATUS, ORDINES RELIGIOSI.

Seculo 1mo D. Ioannes Baptiſta ab Eremo ad Iordanis ripas veritatis, & pænitentiæ præco, vitæ Monaſticæ, & Religioſæ anteſignanus. *Ex Epiſt: D. Hierony: ad Euſt:*

Cænobitarum diſciplina à tempore prædicationis Apoſiolicæ ſumpſit exordium. *Caſſian; coliat.* 18. c. 5.

Eſſeni, ſive Ieſſæi Alexandriæ, ut quibusdam viſum eſt, Religioſi.

S. Dioniſius Areopagita Monaſticæ Profeſſionis meminit. *C. 6. Eccleſ: Hier:* Qui Crucigerorum Ordinem à S. Cleto Rom: Pontif: inſtitutum afirmant non videntur audiendi.

Seculo 2do Plerique, ac pleræque ſexaginta, ac ſeptuaginta annos nati, qui à pueritia ſe in Chriſti diſciplinam tradiderunt incorrupti permanent. *S. Juſtin: in Apoſt:*

Invenias multos ex noſtris, &, Viros & fæminas, qui in cælibatu conſeneſcunt, quòd Deo conjunctiores ſe futuros ſperent. *Achenagor. in Apol.*

Ritus in Sacris Virginibus velandis, & conſecrandis decreti à Pio I.

S. Narciſſus Hieroſolym: Ep: Anachoreticam vitam degit 199.

Seculo

Seculo 3tio. Ante omnia Sacerdos, qui Divinis assistit Altaribus, castitate debet accingi. *Origen Hom. 4. in Levit.*

S. Cyprianus librum scribit de Virginum disciplina.

Paulus Anachoretarum Princeps in solitudinem secedit 253.

S. Dionysius ex Monacho Rom. Pontif; 261. docet jam tum Monachos sacris honoribus donari consuevisse.

S. Hippolitus Martyr Monachorum meminit. *In Orat: de consumati. mundi.*

Florent apud Scotos Caldæi vitæ Sanctiōnia celebres Ascetæ, seu Monachi. *Bath. Leslæus Buchanan.*

Seculo 4to. In Armenia, Scythia Nitria, & utraque Thebaide à S. Antonio, Monasteria condita sunt, S. Pachomius in Ægypto, S. Hilarion in Palæstina SS. Basilius, & Athanasius in Græcia Cænobia aperuere.

In Etrusci Maris insulis, Mediolani, Vercellis, Turone floruisse Monasteria docent, Ss. Hieronym: Ambros: Augustin: Severus, Sulpitius.

Tria ernat hoc ævo Monachorum genera, Anachoretæ, Cænobitæ, Remaboth bini, vel terni sine præside viventes.

Mantu labore vitam omnes tolerabant.

Pueri inm S. Basilii Monasteriis educabantur.

Seculo 5to S. Augustinus in Africa Religiosas utriusque sexus familias constituit, sed fæminis tantùm dedisse leges videtur.

Ioannes Cassianus Monachorum Institutor.

Lerinus à S. Honorato; & Sociis coli cæpta.

S. Alexander Parens Acemetarum qni Constantinopoli à celebri Monasterio studio dicti Studitæ.

Canonici Regulares à Gelasio I. quo Duce in Italiam venerant, Lateranensi Monasterio donantur, & ab eo nomen trahunt. Mo

Monachi qui ad Sacerdotia, & honores assumebantur, instituti sui leges, & vestes retinere consueverant.

Seculo 6to. S. Benedictus Ordinis sui dat initium 520. Pueros in Monasteriis educandos admittit, iiquè oblati à parentibus Monasticæ vitæ jugum excutere non poterant.

Datas Monachis Leges à SS. Cæsario, & Aureliano Arelatensibus E. E. à SS. Ferreolo & Columbano Abba: in Gallia à SS. Isidoro, & Fructuoso in Hispania collegit Holstenius.

S. Gregorius M. Mauritio Augusto, qui lata lege vetuisset quemquam nisi bello inutilem fieri Monachum, acriter restitit 592.

Seculo 7mo. S. Columbanus Scotus Bobiense Monasterium in Italia condit. 609.

S. Enemundus E. Lugdunens: SanctiMoniales S. Petri instituit.

S. Sigebertus Austrasiæ Rex, duodecim Monasteriis exstructis, Monachum induit.

S. Iossæus Regis Britonum fil: Anachoreta in âgro Pontium 651.

S. Fiacrius Scot: Regis f: Anachoreta in Gallia.

Bamba Hispaniæ Rex bellicis operibus inclytus Monasticam vitam amplectitur 680.

Inclinante sæculo cæpere à Rom: Pontificibus aliquæ Monasteriis immunitates.

Seculo 8vo. Petronax Ab: Casinense Monasterium instaurandum suscipit 720.

Ethelredus Merciorum 704. Chenredus irum Merciorum & Offa Saxonum Oriental: in Anglia Reges 715. Ina R: Saxonum Orient: 740. Cleofulus, & Egbertus Northumbriæ Reges paulò post, Carolomannus Caroli Martelli Primogenitus ad Monachos transeunt.

Monachi ad infulas & gravissima Ecclesiæ negotia frequenter assumebantur.

Fæminis

Fæminis non patebat aditus ad Monachorum templa.

Seculo 9no. Post visam decussatam in Cælo Crucem Scoti & Picti Anglos memorabili prælio cædunt. Inde initium cæpit singularis apud Scotos S. Andreæ cultus, militari per Achajum R. Ordine instituto *Leslæus* & *Buchanan*.

Lotharius I Imper: Monachus in Monasterio Frumiensi 855.

Puerorum per parentes in Monasteriis oblatio displicere cæpit & aboleri.

Monasteria Clericis, imò & laicis à Ludovico Pio Imper. primò commendata

Hoc seculo primùm Monachis data facultas Sacramentales criminum confessiones excipiendi. *Schelestrat: in Antioch: Concil: fusè & eruditè.*

Seculo 10mo. Berno primò, mox S. Odo Cluniacensi Ordini dat initium 903. Cænobium fundatur 910.

Fortunius Navarræ 905. Alphonsus Legionis 931. Constantinus III. Scotiæ 941. Hugo Italiæ Rex 945. Venetorum Duces Ursus 932. Petrus Urseolus 678. Vitalis Candianus 979 Memmius eorundem Tribunus 991. Monasticam vitam amplexi sunt.

Monachi plerumquè adhuc Episcopis ex communi jure parebant.

D. Benedicti Regula in omnibus ferè Occidentis Monasteriis dominabatur.

Seculo 11mo. Ordo Canonicorum Regul: instauratur à Petro de Honestis 1015.

Camaldulensis ordo per S. Romualdum instituitur 1022. Vallis Umbrosæ per S. Joannem Gualbertum 1030. Gradimontensis per S. Stephanum de Tierno 1076.

Carthusianus per S. Brunonem. 1086.

Antonianus per Gasconum 1099.

Cister-

Ciſterſienſis per Robertum Ab': Molis menſem 1098. Fontis Ebraldi per Robertum de Arbiſello 1100.

Michàël Stratioticus 1058. Iſaacius Comnenus Orient: Cæſar. 1059. Monachi.

Seculis II. & 12. immunitates Monaſteriis liberaliús indultæ.

Seculo 12mo Præmonſtratenſes inſtituuntur à S. Norberto 1116. Milites Templarii 1118. exstincti à Clemente V. 1312. Hoſpitalarii S. Ioannis Hieroſolymit: nunc Melitenſes 1119. Gvillemitæ, ſeu Montis Virginis 1124. Equites Calatravæ 1158. Hamiliati 1170. extincti à B. Pio V. Equites S. Iacobi 1170. Equites Alcantaræ 1176. Theutonici Mariani 1190. Florenſis ordo 1196. Ordo Trinitariorum & Sacerdotum Hoſpital: 1198.

Hoc ſæculo florere incipiunt Religioſarum Militiarum Ordines.

Seculo 13tio Equites Cruciferi in Livonia 1205 Dominicani 1206. Franciſcani 1209.

Eremitæ 1. Pauli in Hungaria 1215.

Ordo S. Mariæ de Mercede Redempt: captivorum 1218.

Moniales S. Claræ 1223. ordo Vallis Scholarium 1215. Servitæ 1216. ſive 1233.

Militia Monteſiæ 1233. Equites glorioſæ Virg: Mariæ, 1233.

Eremitæ S. Auguſtini inunum coacti 1142 Silveſtrini 1269.

Cæleſtini per S. Petrum Moronum inſtituti 1274 Carmelitæ novâ veſte donantur ab Honorio IV. 1286.

Hoc primum ſeculo Rom: Pontifices jubent Religioſa inſtituta Apoſtolica Auctoritate ſanciri, atque approbari.

Seculo 14to Ioannes Rex Armeniæ Minoribus 1310. Humbertus II. Delphinus Viennæ Dominicanis nomen dat 1349.

Olivetani per B. Bernardum Ptolemæum inſtituti 1320. Milites

Milites JESU Christi in Lusitania 1325 Ordo Eremitarum S. Pauli in Hungaria 1328. confir:

Ordo Periscelidis vulgò la *Gartiera* in Anglia 1344. Ordo Fratrum Charitatis B. V. vulgo *Hilette* 1347.

Iesuati à B. Ioanne Columbino Senensi 1356. exstincti 156.

Eremitæ S. Hieronymi per B. Petrum Gambacurtam Pisanum 1380.

Seculo 15to Equites Lilii Navarra 1403 Canonici S. Laurentii Justiniani 1404. Sub Clemente IX exstincti.

Congregatio Canonicorum S. Salvatoris 1408

Fratres mendicantes S. Hieronymi 1415. exstincti: 1669.

Ordo S. Benedicti reflorescit in Italia per congregationem S. Justitiæ sive Casinensem.

Ordo Annunciatæ in Sabaud: à 1420.

Equites Velleris Aurei 1430. Ambrosiani 1433. S. Michaàélis in Carlia 1469.

Minorum Ordo per Franciscum Paulanum 1474 Equites S, Gregorii in Carinchia 1493

Seculo 16to Theatini 1514 Capucini 1525 Clerici Regul: S, Pauli 11538

Societas Jesu 1540 Equites S. Stephani 1561 Congregatio Orat: S, Philippi Nerei 1564, Militia S, Lazari renovata, & Equitibus S. Mauritii conjuncti 1563. Clerici Regul. de Somascha 1568. Ordo Fratrum S. Ioannis Dei 1572. Equites S. Spiritus 1579.

Carmelitæ Excalceati 1580. Fulienses 1586. Clerici Regulares Minor: 1588. Ordo Ministrantium infirmis 1591. Religiosa Professio vetità ante an: 16. completum à Concil. Trident. & Regularium privilegia imminuta.

Seculo 17mo. Pænitentes III. Ordin. S. Francisci reflorescunt 1600. Clerici Doctrinæ Chri-

stianæ

ſtianæ 1603. Novarum Monialium examina Equi-tes SS. Sangvinis Chriſti Mantuæ 1608.

Congregatio oratorii Ieſu in Gallia 1608.

Ordo Scholarum piârum 1621. Clerici Lucenſes Matris DEI 1622.

Presbyteri Miſſionarii 1622.

Clerici in commune viventes reſurgunt. 1640 Trapenſes 1662.

Ordo Equitum S. Andreæ in Scotia inſtauratur à Iacobo II. Magnæ Britanniæ Rege 1687.

MIRACULA

Seculo 1mo. Chriſtus DEI Filius in terris degens edit innumera Divinæ virtutis ſigna, bonorum partem ſacri Evangeliſtæ referunt.

Idem à Sectatoribus ſuis ingentia miracula patranda prænuntiat. *Joan:* 14. *Math* 16.

Sanctiſſimi Apoſtolorum Principes Petrus & Paulus aliique per orbem terrarum Chriſtianam Religionem plurimis, maximisquè miraculis ſanciunt.

Aliquot miracula habemus in actis Apoſtolicis.

Seculo 2do Quot annis ſtatâ die mare aperitur, ut Chriſtianis cultoribus adire detur D. Clementis ſepulchrum, ſub undis Divinitùs exſtructū.

Bello Marcomanico Rom: copiis pluviam ad ſitim levandam in hoſtes fulmina de Cælo precibus evocat Chriſtiana Legio, indè Fulminatrix dicta.

Floruere hoc ſæculo miraculorum gloria SS. Clemens, Fauſtinus, & Iovita, aliique innumeri.

Teſtes habemus Hegeſippum apud Euſebium, & Ethnicos qui crebra prodigia Magicis artibus tribuebant.

Seculo 3tio S. Gregorius Thaumaturgus precibus montem transfert.

Idem Lycum exundantem baculo coercet.

Mulier ausa indignè ad sacram mensam D. Cypriano operante, accedere, temeritatem subitâ morte luit,

Prodigiis patrandis claruere SS. Felix Nolanus, Gregorius Thaumat: & SS. Agatha, & Christina.

A S. Cypriano aliqua hujus sæculi miracula traduntur, sed pleraque ab actis Martyr.

eculo 4to Crux Constantino Magno è Cælo apparet cum inscriptione: *In hoc signo vinces* 312.

Ignis è fundamentis erumpens, & operarios adurens, vetat Iocari fundamenta Templi Iudaici quod Iulianus Imper instaurare parabat.

Thaumaturgi hujus sæculi fuere, S. Antonius & Hilarion Ab: Nicolaus Myrensis & Martinus EE:

Testantur plura miracula SS. *Athanasius Ambrosi: Gregorii Naziazeni, & Nyssenus, Theodoretus.*

Seculo 5to Puer Constantinopoli spectante, populo in sublime elatus, discit ab Angelis comprimendum esse terræ motum repetitis his vocibus: *Sanctus Deus, Sanctus fortis &c.*

Ampula sacri Chrismatis de Cælo coram populo ad inungendum Clodoveum Francor: R. à Columba defertur.

Inclaruere miraculis SS Simeon Stylita, Patritius Maurilius.

Miracula hoc sæculo patrata scripsere S. *Augustinus, & victor Vitens.*

Seculo 6to Piscina Ose in Lusitania naturâ prorsus arida pridie paschatis, quotannis redundabat aquis, quæ mox lustratis sacro fonte quot, quot ibi Christo nomen dabant, evanescebant.

Episcopi Orthodoxi post refectas radicitùs à Vandalis lingvas, disertè loquuntur.

Celebres miraculis fuere S. Benedictus, Severinus, Leonardus Medardus.

Plura scripsere SS. *Gregorii Magnus, & Turonensis, ac Venantius Fortunatus.*

Secu-

Seculo 7mo. Heraclius *Imp*: Chriſti D. Crucem ex hoſte receptam, nudipes & ſacco indutus infert Hieroſolymam, cum auro gemmisque fulgens Cæleſti vi repelleretur.

S. Romanus Archiep: draconem agro Rhotomagenſi infeſtum ſtolâ injectâ in urbem trahit, populo ſpectante cremandum.

SS. Amandi, Theodori, Columbani, Ioannis Eleemoſyn. & aliorum miracula celebrantur.

Ab Adelmanno & Ioanne Moſcho plura hujus ſeculi mira traduntur.

Seculo 8vo Crucifixi imago Berythi à Iudæis perfoſſa, largo ſangvine manavit.

S. Ioanni Damaſceno manus amputata à Dei, para reſtituitur.

Actâ II. Synodi Nicænæ teſtantur miracula S. Platonis Martyris in ſubveniendis captivis.

SS. Winocus Ab & Suvibertus E: præcipuam in patrandis miraculis gloriam tulere.

Venerabilis Beda & S. Ludgerus non nulla hujus ævi miracula memorant.

Seculo 9no. S. Iacobus Apoſtolus ex equo candido militans, in acie pro Ramiro Legionis R. ab exercitu conſpicitur.

Caradignæ in Hiſpania pavimentum, ſub quo ſepulti 200. Monachi à ſaracenis caſi 848. 6. *Auguſti*, qua die contigit cædes, quotannis ſangvineo ſudore madet.

Miraculis ſæculum illuſtrarunt SS. Anſcharius, Eulogius, Rembertus EE:

Teſtes miraculorum habemus Rembertum, & Bavonem EE: cum Thegano.

Crucem inter media tela præferente S. Vldarico Otho I. parvâ manu immenſas Hungarorum copias delet.

Seculo 10mo Comes Othonis I. vinculorum S. Petri contactu à Dæmonis moleſtiis liberatur.

In ſynodo Vintonienſi Imago Chriſti penden-

tis è Cruce, ad S. Dunstani preces loquitur, Monachis contra malos Clericos favens.

Imago Christi Domini olim ad Abagarum missa Constantinopolim translata, & applicata similem eidem imprimit effigiem.

SS. Vldaricus & Bonifacius EE. SS. Nilus & Majolus Abb: clarent miraculis.

Multa supra vim naturæ patrata scribunt Reghino, Flodoardus, & alii.

Seculo 11mo Avalonis Urbis muri Roberto R. Gallorum psallente, concidunt 1005.

S. Stanislaus Cracoviensis Antistes Equitem Petrum à tribus annis sepultum, testem multis spectantibus ad Regis Boleslai tribunal adducit.

Ad S. Guntheri Anachor: preces pavo assatus avolat è mensa S. Stephani Hungariæ Regis. Clarent miraculis SS. Romualdus, Stanislaus, & Ioannes Gvalbertus;

Plura miracula referunt Arnulphus Comes, Glaber. B. Petrus Damiani, Adam Bremensis.

Seculo 12mo Ingens langventium multitudo pasta panibus, quos S. Bernardus Cruce signaverat repentè convalescit ut ille publicè prænunciarat.

S. Benedictus puer duodennis Divino impulsu Rhodanum ad Avenionem pontè conjungit 1177

Habuit hoc sæculum egregios mirandorum patratores SS. Bernardum, Norbertum, Malachiam, Isidorum, Bennonem.

Scripsere Petrus Ab: Clun: Sigebertus. Bertholdus Constantiensis.

Seculo 13tio Innocentius IV. S. Stanislaum Cracov: Sanctis adscripturus, coram populo illius ope implorata mortuum vitæ restituit 1253.

Duo è cælo pueri Friderico R. Messanensi Antisti, Clero, & populo in Templo supplicibus annunciant, in funere S. Alberti Carmeli: canendum *Os Iusti &c.*

Miraculis fulgent SS. Dominicus, Franciscus Antonius

Antonius, Patavinus, Hyacinthus, Albertus.

Scribunt S. Bonaventura, Iacobus à Vitriaco. Thomas Cantiprat:

Seculo 14to S. Rochus salutari Crucis signo grassantem per Italiæ Urbes luem illico fugat.

Cælestis lux diu noctuque superfulgens Sacrã Eucharistiam, in paludem à furibus projectam indicat. Regi tantæ monumentum à Rasimiro R. nobile templum erigitur 1347. prope Cracoviam.

SS. Nicolaus Tollent: Ivò, & alii operibus supra vim naturæ patratis insignes fuere.

B. Raymundus Capuan: Ioannes Villanus, Ayto Armenus plura memorant miracula.

Seculo 15to S. Francíscus Paulanus à nautis rejectus Siculum fretum, strato super fluctibus pallio cum socio transmittit.

Taurini in aera publica, Hostia Sacrosancta è pyxide sponte resiliens, in sublimè fertur, radiis circumspecta; mox ad preces Episc: Cleri & frequentis populi in suppositum calicem descendit 1453.

Grandia patrant miracula SS: Francis: Paulanus Vincent: Ferrerius, Ioannes de Capistrano.

Scripsere S. Antominus, Philippus Bergomas & alii.

Seculo 16to Imago Crucifixi lapidum ictibus petita, sangvinem emittit circa 1556. *ex Brentio Luthérano.*

Sylvæ Ducis in Belgio quidam S. Antonii imaginem per contemptum concidentes sacro igne repente correpti postridie moriuntur. *Res fuit oppido nota, & in publicas tabulas relata* 1566.

Innumera sunt, & planè maxima; quæ de S. Joanne Dei Francisco Xavario, Ludovico Bertrando, Philippo Nerio, Paschale Baylonio ab Historicis ferè æqualibus producuntur.

Seculo 17mo An: 1608. 25 Maij in Templo

Lavernensi Burgand: Sacra Eucharistia, spatio 30. horarum, omnibus circa igne consumptis, in aere perstat. Interfuere spectaculo plurimi testes Neapoli 1634. è Lethali pertracti capitis vulnere Marcellus Mastrillus S. Jesu, ope S. Francisci Xaverii repente convaluit. Res fuit urbi & Italiæ notissiā.

Ictus, qui è sepulchro S. Paschalis audiuntur, tota Hispania celebrantur.

Edidere miracula SS. memorati. Scribunt Gaulterius, Bredembachius, & alii:

SCHISMATA, CONTENTIONES, ABUSUS.

SEculo 1mo. Obmurmuratio Græcorum adversus Hebræos, cui tollendæ creati sunt septem Diaconi, quorum apex S. Stephanus 33.

Petrus cum secum Paulus in Concilio Apostolorum disceptavit non despexit Paulum, quòd Ecclesiæ prius persecutor fuisset, sed concilium veritatis admisit. *Verba sunt* S. *Cypriani Ep: 71. ad Quintum.*

S. Petrus cùm Simone Mago, quem Roma veluti Numen adorabat, contendit, ac ex aere volantem precibus præcipitem agit.

Seculo 2do. Cùm victor, I. in concil: Romano 108. ad controversias de Paschate, inter Christianos exortas tollendas, decrevisset, ut celebraretur Dominico die post Lunam decimamquartam, Asiaticos decreto parere detrectantes, Ecclesiasticis diris devovit. Ex hac agendi ratione, quæ severior nonnullis est visa, Schisma conflatum est, quod Ecclesiam usque in Concil: Nicænum I. exagitavit.

Seculo 3tio In Romano Concilio decretorio Cornelii judicio lapsorum causæ finis impositus est, læatque certæ leges de iis ad communionem recipiendis 253. 254.

No-

Novatiánus, à Novato Hæresiarcha impulsus Cornelio *P.* obsistit 254.

Aggrippino Chartaginensi E: per errorem Hæreticorum Baptisma damnante, gravis in Ecclesia controversia nascitur de instaurando Hæreticorum Baptismate, quæ plura deinde secula tenuit, quamvis non iterandum Stephanus Pont: Romanus decrevisset 256.

Alterum schisma conflat Felicissimus contra Cypryanum eodem tempore.

Seculo 4to. Felix Antipapa contra Liberium 352. Scindunt Orient: Ecclesiam Eusthatiani & Melentiani Antiochiæ 360.

Occidentalem Lucifer Calaritanus 362. Vrsicinus contra Damasum insurgit 366.

Donatistæ schismate scinduntur à Cæciliano 396.

Intolerandi abusus in Agapis Christianorum Patres ad eas vetandas impellunt.

Qui ex Christianis edicto Diocleciani de tradendis sacris libris paruere, dicti sunt *Traditores.*

Seculo 5to. Eulalius schisma exorsus gradu dejicitur. 419.

Petrus Fullo E: Antiochenus addens, *Hymno Sanctus, Sanctus &c. Qui propter nos crucifixus est, magnas excitat in Ecclesia turbas.*

Semina schismatis Constantinopolit: *P*ræsulum, primatum affectantium, jacta ab Acacio 471.

Quàmvis Henoticon Zenonis nullam diserte hæresim contineret, meritò tamen à piis quibusdam rejectum est.

Cælus Laurentius contra Symmachum *P.* 499.

Seculo 6to Dioscorus contra Bonifacium II. electus, brevi exstingvitur 530.

Felix & Vigilius aliquandiù schismatici, tandem legitimi P. P.

Theodorus Cæsareæ in Cappadocia Episc: Iustiniano Trium capitulorum damnationem per-

 svadet;

ſvadet; unde ſeges diſcordiarum in Eccleſia per duo ferè ſæcula.

Acæmetarum, & Scytharum Monachorum contentiones prioribus damnatis à Ioanne II. Pontifice.

Salonius Ebredunenſis, & ſagittarius Vapicenſis in Gallia inter Epiſcopos primi Contra militum more ſequuti ſunt *Baron*:

Seculo 7mo Conſtans II. Imper Paulo *Patr*: C. P. ſvadente, Typum evulgat ſed improbatur à Theodoro R. *P*. 648.

Auctior hinc Græcorum à Latinis abalienatio, donec in hæreſim evadat, & Græciam perdat.

Ravennas Eccleſia Exarchi potentia freta, in Romanam aſſurgit 669. ſed operâ Theodori Archiep: ad ejusdem auctoritatem revocatur ſub Agathone. Schiſma Romæ ex diviſione affectatorum Theodori atque Paſchalis 687.

Seculo 8vo Schiſma ob Theopylactum contra Paulum electum 757.

Conſtantinus necdum ſacris initiatus Paulo I. moriente eligitur, fratre Duce Nepesino Romamcum exercitu ingreſſo 767.

Vitiza Hiſpaniæ Rex ſibi ſubjectos Epiſcopos à Rom: Pontificis auctoritate ſemovet.

Leo III. à Romanis injurioſè tractatur, ſed in Carolo Magno præſidium invenit.

Seculo 9no. Synodus Paris: 829. execratur audaciam mulierum, quæ in quibusdam Galliæ provinciis, auſæ fuerant Sacramenta populis miniſtrare.

Schiſma adversùs Eugenium II. 824. contra Benedictum *III*. 855. contra Formoſum 891.

Ioannes VIII. nimis indulgens Apoſtolicæ ſeveritatis vim primus infregit unde plurima in Eccleſiam mala fluxere & nota de Papiſſa fabula. *Baron*:

Schiſma inter Sergium III, & Ioannem IX. 897

Boni;

Bonifacius Antip: pulſus per Stephanum VII. 897.

Seculo 10mo. Stephanus VII. P. peſſimo exemplo Formoſi, veluti vitio creati, acta reſcindit.

Infeliciſſimum Romanæ ſedi ſæculum, quo mulierum, & Virorum Principum ludibrio viſa eſt proponi.

Manaſſi Arelatenſi primùm plures comittuntur Epiſcopatus 936.

Hugo nondum quinquennis eligitur Remenſis Epiſcop. 947.

Leo VII. contra Ioannem XII. 956. & contra Benedictum V. 964. Bonifacius VII. & Benedictus VII. contra Ioannem XIV. 984. Ioannes XVII. contra Gregorium V. 996.

Seculo 11mo Gregorius contra Benedictum VIII. 1012. Silveſter & Ioannes contra Benedictum IX. 1033.

Henricus IV. Cæſar Epiſcoporum, & Abbatum inſtituendorum jura uſurpat. Hinc longa malorum ſeries.

Michàél Cerularius Patr: C. P. Azymorum uſum latinis exprobrans, novum inter eos, & Græcos odiorum ſemen jacit 1053.

Schiſma contra Alexandrum II. 1061. contra Gregorium VII. 1073. contra Paſchalē II. 1099.

Puer juſſu Regis eligitur Aurelianenſis E. 1097. die SS. Innoc· ſacra. Hinc illud Leonium.

Eligimus puerum puerorum Feſta colentes.
Non Domini dictum, ſed Regis juſſa ſequentes.

Seculo 12mo Henricus V. per vim jus deferendi Epiſcopatus, aliaque munera à Paſchali II. extorquet, qui mox omnia per vim expreſſa irrita declaravit 1105.

Burdinus contra Gelaſium II. 1118.

Petrus Leo, & Octavianus contra Innocen: II. 1130. & deinde contra Alexandrum III. 1159.

Gvido Cremenſis & Ioannes Struma contra Alexan-

Alexandrum III. 1164.

Seculo 13tio Fridericus II. Ænobarbi Nepos, dolis, edictis, Saracenis in Italiam vocatis bellis iniquissimis, Sacros Antistites, Romanos Pontifices, Ecclesiam per annos, 30 turbat & vexat. Imperatoris nomine bis per Rom: Pontificem exutus.

Inter Dominicanos & Franciscanos Theologos magnis utrinque conatibus celeberrima de conceptu Deiparæ controversia incipit agitari.

Seculo 14to Dissidium gravissimum inter Bonifacium VIII. & Philippum, Pulchrum Franciæ Regem, in qui Pontifex post carceris deformationem ex mærore obiit.

Nicolaus V. Antipapa contra Ioannem XXI 1316. Robertus contra Urbanum VI. 1378.

Petrus de Luna contra Bonifacium IX. ejusque successores ab anno 1394. usque ad 1424.

Inter Rom: Pontifices post D. Petrum nullus Pontificatus annum 25. attigit, hic unus trigesimum Pseudopontifex excessit.

Seculo 14to Cùm tres essent dubii Pontifices, insurrexit opinio docens R. Pontificem, etiam certum Oecumenico subesse Concilio. *Hanc inter eas, quæ tantum tolerantur, locat Petrus de Marca Archiep: Paris: Diserti de Infallib: Papa.*

Ægidius, seu Clemens VIII. contra Martinum V. 1424.

Pragmatica sanctio in Conventu Gallicorum Episcoporum Bituricis 1438.

Amedeus VIII. Dux Sabaud I. sive Felix V. contra Eugenium IV. 1439. Sed agnitô electionis vitio sponte abdicavit.

Seculo 16to Henricus VIII. Angliæ Rex defensor fidei appellatus, post propugnatam Catholicam Religionem, defecit ab Ecclesia, ob negatam à Romano Pontif: ritè constantis matrimonii solutionem 1534. Hinc Anglicanum Schisma.

In comitiis Augustanis 1546. Interim promulgatur

mulgatur inquo religionis forma usque ad Oecumenici Concilii definitionem præscribitur, magno Christianæ pietatis detrimento.

Colloquium Pissiacum in Gallia 1561. quo Civilia bella, & ingentia mala consumpta sunt *Gaulter.*

Seculo 17mo. Solemnes in Patres Dominicanos, & Soc: Iesu de auxil: Divinæ gratiæ concertationes temperantur per Paulum V. nil definiendo, & interim nota alienam senteniam inurendi facultate sublata.

Ob amplificata, ut appellant Regaliæ jura, gravis inter Roman: Pontificem & Gallos controversia. Declaratio qvinque Propositionum in Gallicano aliquot Episcoporum Conventu 1682. Magnam Rom: Pontific: præbet offensionis causam. Alexand: VIII. 30 Ianuar: 1691. morti proximus, Conventus acta rescindit.

HÆRETICI.

SEculo 1mo. Judas Sacramentariorum antesignanus teste S. Ioan: Chrysost: *hom*: 46. *in Evangel*:

Simon Magus rerum sacrarum mercatum, & nundinationem primus proposuit, hinc ab eo Simonia Nomen invenit.

Thebutes, Alexander Ærarius, Hymenæus, Philetus, Diotrephes, Cerinthus, Cleobius, Ebion, Menander, Dositheus, Nicolaitæ.

Certùm non est Nicolaum unum è septem Diaconis auctorem Nicolaitarum fuisse.

Seculo 2do Elaxius, & Iexeus, fratres Saturninus, Basilides, Carpocrates, Valentinus, Nazarei, Ophitæ, Cainani, Sethiani, Gnostici, Bardesanes, Bassus, Ptolomæus, Marcus, Heracleon, Cerdo, Marcion, Apelles, Hermogenes, Montanus, Tanaitus Severiani, Assotæ.

Prodicus Adamitarum parens Archontici, Blastus, Florinus, Quartadecimani. Lucianus, deserto Christo, factus est atheus, impius Divinitatis, Potentiæ, & sapientiæ derisor.

Seculo 3tio Tertullianus, à quo Tertullianistæ teste S. Augustino, Symmachus, Arabici, Agrippiniani, sive Rebaptizantes.

Origenis lapsus Ecclesiæ luctuosus, & indè Origenistæ.

Elcesaitæ, Valesii, Novatiani, qui & Cathari, Neotiani, Homoussiastæ, Beryllus, Aquarii, Sabelliani, Paulus Samosatenus, Angelici, Apostolici. Chiliastæ seu Millenarii, inter quos Patres aliqui priusquam damnaretur error.

Manichei Hieracitæ abstinentes.

Seculo 4to Donatus Meletinus, Arius, cujus pestiferum dogma toto fere Christiano Orbe propagatum est.

Colluthus, Petilianus, Audæus, à quo Antropomorphitæ, Plotinus, Macedonius, Eunomius, Eustachius, Messaliani, Hypsistarij, Theophronius Agnoitarum Progenitor, Paterniani, Apollinaris, Collyridiani, Seleuciani, Antidicomarianitæ, Hermiani, Priscillianus, Helvidius, Iovinianus, Agapeti, Nudipedes, qui sinistra interpretatione sibi aptabant, præceptum Moysi datum: *Solve calceamentum de pedibus tuis.*

Seculo 5to. Vigilantius, seu veriùs cum Hieronym. Dormitantius, Secundianus, Felix, Fortunatus, Faustus.

Manichæi cum Augustino, sed impares tanto Achilli congressi.

Pelagiani, Acephali, Semipelagiani, Ruffinus, Cælestius, Maximinus, Abeliotæ, Theod: Diodorus Mopsvest: Tarsensis, Nestoriꝰ, Ethyches Petrꝰ Fullo. Xenajas Iconoclastrum Parens, priùs Episcopus, quàm Christianus.

Prædestinati, Acephali, Hæsitantes, Theopaschitæ.

Seculo

Seculo 6to. Deuterius, Angelitæ, Severus Monachus Severianorum, seu Acephalorum parens, Julianus Halicanrassæus, à quo Phantasiastæ sive Aphtardocitæ. Joannes Grammaticus Cognomento Philoponus à quo Tritheitæ.

Petrus Apameensis, Monophysitæ, Monothelitæ, Jacobitæ, à Jacobo Zanzalo, Barsaniani, Tetraditæ Cononitæ Christolytæ, Contobabditæ. Ferquardus I. Scotorum R. Confessionem in Aurem Sacerdoti factam irridens à suis habitus est hæreticus, & è solio in carcerem deturbatus. *Bath: Leslaus.*

Seculo 7mo. Heicetæ, Gnosunachi, Bayras Mahometis Magister, Cyrus Alexander. Patriarcha Antioch: Sergius, & Pyrrhus P.P. Constantinopol: Monothelitæ.

Mahometes patre Ethnico, Matre Iudæa, idemque Christianus monstrosam ex tribus disciplinis sectam confecit, simulato Archangeli Gabrielis congressu, & adjutore Monacho Sergio 620.

Chazinzari, Armeni Etnophrones, Patermenentæ, Lampesiani, Theocatagnosta, Aginenses, Maronitæ à Marone Eutychetis surculo.

In sexto Toletano concilio decretum est ut inter alia Sacramenta hoc præcipuò se Rex obstringeret: Antequam Solium ascenderet, non passurum se quemquam non Catholicum in Hispania degere.

Seculo 8vo. Agonyclitæ, Christianocategori. Leo Isaurius Imper: sacrarum cultum imaginum, veluti ex Ethicorum errore natum, omni vi adnisus est tollere, quæ res ei cognomen Iconomachi dedit 723. Iconoclastæ.

Aldebertus Gallus, Clemens Scotus, Pauliciani, sive Atingani.

Felix Urgelitanus, & Elipandus.

Albanenses, quorum propago Bagnolenses, qui Albanensium erroribus alios addidere.

Clau-

Seculo 9no. Claudius Taurinensis Felicis Urgelitani discipulus.

Theoda Pseudoproph: quæ sibi notum extremi judicii diem jactabat.

Godescalcus prædestinatianorum instaurator.

Leo Armenus sacrarum imaginum cultui bellum atrox indicit 814.

Photius Græcorum Schismaticorum antesignans, Pseudopatr: C. P.

Ioannes Scotus cum sociis Fredevardo, & Bertramo quos aliqui Sacramentariorum præcursores appellant.

Seculo 10mo Novi Antropomorphitæ in Italia Manichæorum secta Philippopoli revivìscit.

Lutardus in Gallia Crucis, & Decimarum hostis.

Vilgardus Grammaticus Ravennas deceptusà Dæmonibus, illi sub Horatii, Virgilii, & Iuvenalis specie apparentibus, docet Poëtarum dictis fidem habendam, 1000.

Peculiari Divini Numinis providentiâ effectum videtur, ut nullo seculo pauciores hæreses pullularint, quàm eo, quo plerumque in Rom: Pontificibus probitas, & doctrina desiderata est.

Seculo 11mo. Leutericus senon Archiep: Sacramentariorum prima semina spargit 1004.

Berengarius Sacramentariorum Princeps 1040, Heribertus, & Lisorius novi in Gallia Manichei.

Reordinantes, Michaël Cerularius, simoniaci. Sacerdotiorum nundinatores, & novi Nicolaitæ Mediolani, contra quos Gregorius VII. acriter, & feliciter decertavit.

Incestuosi, Wecilo Moguntinus, Roscellinus Sabellianorum renovator.

Seculo 12mo Arnaldus de Brixia, Patareni Adamitæ Valdenses, seu, pauperes de Lugduno; Tolosani insabatati; Albigenses, Correcii seu Cotecelli;

Petriohannitæ

Petriohannitæ, qui primi Rōanum Pontificem ſtultè auſi ſunt appellare Antichriſtum *Cavlter.*

Seculo 13tio Almaricus Carnotenſis, David Dinantius, Guillelmus de S. Amore, & Deſiderius Longobardus religioſæ paupertatis hoſtes.

Flagellantes, Gerardus Sagarellus.

Hermannus Auctor Fraticellorum, qui & Biſochi Viduarum, Matronarum, & Virginum, quas pelliciebant ad nocturna Sacra corruptores. *Perperam à nonnullis cum Beguardis, & Beghinis confunduntur. Quietiſtis noſtri ævi cum his multa communia..*

Seculo 14to. Beguardi, & Beguinæ, auctore Bogonato; Dulcinus, à quo Dulciniſtæ, Templarii, Barlaamus, & Acyndinus, Michäél de Ceſena, Lolhardus Walterus, Joannes de Poliaco, Raymundus Theophitus.

Petrus de Cugneriis hoſtis jurisdictionis, & libertatis Ecclaſiaſticæ, Rychardus, Armacanus, Bertoldus de Borbach, Bartholomæus Janovenzius, Turelupini, ſive Cynici, ſecta planè ferina, & agreſtis.

Joannes Wicleffus, qui Wigornienſi Epiſcopatu non impetrato à Rom: Pontifice, ingenium & ſtylum in ſedem Apoſtolicam convertit 200. Voluminibus ſcriptis *Æneas Sylvius.*

Seculo 15to. Joannes Hus, à quo Huſſitæ, Hieronymus de Praga.

Joannes Zìſcha Dux Thaboritarum,

Joannes Roatius, Pikardus, à quo Pikardini, Bedricus Auctor Orebitarum, Orphani, Joannes Betharim, Tympaniſtæ, Petrus de Oſma, Iacobellus, Procopius, Petrus Dresdenſis, Hermannus Riſſnich.

Joannes de Rochezana, Ioannes Monachus, Nicolaus Galerus.

Matthæus Palmerius Chronologus Florent. ſed hæreſis manifeſtus, ob liberum de Angelis

ſcriptum

ſcriptum flammis addictus eſt. *Gualtes.*

Seculo 15to. Martinus Lutherus, Anabaptiſtæ, Petrus Vermilius cognom: Martyr, David Georgius, Caroloſtadius, Libertini Oecolompadius, Antichriſtiani, Zuinglius, Brentius, à quo Ubiquetarii, Melancton, Bucerus Ionas Lutheri coquus, qui ſe juſtum Ionam dicebat.

Calvinus, Servetus, Beza, Deiſtæ, ſive Trinitarii, Bruniſtæ, Paritani Sabbatarii, Arrabonarii, Metaörphiſtæ, Antilutherani, Mathias Flaccius, Infernales, Inviſibiles, Pharell9, Bibliſtæ, Pſeudopropheta, Peruvianus, Sociniani, quorum peſſima ſecta, & vix Chriſtiana, ſectatores tamen plurimos habet.

Proteſtantium nomen, quo plerique novatorum gaudent, natum Spiræ 2529. à proteſtanti voce, & conſuetudine, *Surius*, & *Genebrard.*

Seculo 16to. Antipuritani, Ioannes Piſcator, Arminius, Chamerius, Vorſtius, Sibrandus, Illuminati Lubertus, Fratres Roſeæ Crucis, Tilenus Franciſc David cum reliquis Miniſtris Tranſilvanis, Fanatici & Trementes in Anglia.

Quinque Ianſenii dogmata 1653. ab Innocentio X. damnata; iterum ab Alexandro VII. 1657.

Simon Morinus, qui ſe Spiritum S. prædicabat, Pariſiis comburitur 1563.

Cantores Iſraëlis in Scotia 1681.

Michaëlis Molinos, & Quietiſtarum errores damnantur. 1687.

PARS III.

POLITICA, BELLICA, ET FORTUITA, COMPLECTENS.

A CHRISTO NATO *AD* ANNUM MDCCXII.

IMPERATORES ROMANORUM.

I. OCtavius Cæs: Auguſtus Imperator ad annum Chriſti nati 15. annis 44. *Secula*
2. Tiberiuſ: adoptatus ab Auguſto ad 37. - - - - 33. I. *Ab Anno Chriſti.*
3. C: Caligula Germanici ex Agrippina fil: ad 41 - - - 4. I.
4. Claudius Nero Filius Druſi, Liviæ Nepoſ ad 54. - - - 13. *ad 100.*

5. Domitius Nero Agrippinæ fil: Germanici Nepos: ad 68. - - 13.
6. Sergius Sulpitius Galba primus à militibus dictus Imperator ad 69. M. - 8.
7. Silvius Otho à militibus pariter electus M. 3.
8. Aulus Vitellius à militibus extra urbem dicti M. - - - 8.
9. Flavius Vespasianus a militibus appellatus ad 79. - - 10.
10. Titus Vespasianus Flavii F. ad 81. 2.
11. Flavius Domitianus Titi frater ad 96. 15.
12. Nerva Coccejus à Domitiani interfectoribus dictus ad 98. - - 2.
13. Ulpius Trajanus primus exterorum adoptatus à Nerva ad 117 - 19.
14. Ælius Hadrianus adoptatus à Trajano ad 138. - - - 21.

II Ab Anno Christi 100. ad 200.

15. Antoninus Pius adoptatus ab Hadriano ad 161. - - - 23.
16. M. Aurelius Antoninus ab Antonino Pio adoptatus ad 180. - 19.
17. L. Verus à fratre in Societatem Imperii adscitus ad 189. - - 9.
18. Commodus M. Aurelii Antonini F. ad 92. 13.
19. Ælius Pertinax à Senatu invitus accepit Imperium M. - - 3.
20. Didius Julianus Jurisperitus invasit Imperium. M. - - 2.
21. Septimius Severus electus à Senatu ad 211. 18.
22. Antoninus Caracalla Septimii F. degener ad 217. - - 6.
23. Macrinus cùm Diadumeno F. ad 218. 1.
24. M. Aurelius Antoninus Heliogabalus ad 222. 4.
25. Alexander Severus omni genere virtutum Nobilis ad 235. - 13.

III. Ab Anno Christi 200. ad 300.

26. Julius Maximinus sine Senatus Authoritate Imper: ad 237. - 2.
27. M. Antoninus Gordianus Senior patre Imper: ad 238. - 28.

28. Maximus Pupienus, & Cælius Balbinus 238. 1.
29. Gordianus Iunior patre, & Avo, Imp: ad 244. 5.
30. Philippus Pater & F. genere Arabes ad 249. 5.
31. Decius ab exercitus dictus Imper: ad 251. 3.
32. Gallus, & Volusianus ejus F. ad 254. 2.
33. Valerianus & Gallienus ejus F. ad 268. 15.
34. Claudius II. à Senatu appellatus Augustus ad 270. - - - 2.
35. Aurelius è Dacia sive Mæsia oriundus ad 275. 5.
36. Tacitus insigni moderatione memorandus 276. M. - - 6.
37. Florianus Taciti frater invasit Imperium tenuitque M. - - 2.
38. Probus belli, pacisque clarissimus ad 282. 6.
39. Carus cum Carino & Numeriano Filiis ad 284. - - 2.
40. Diocletianus, & Maximianus fortes sed crudeles ad 302. - - 20.
41 Constantius Clorus & Galerius Maximianus à 304. ad 306. - - 3. IV. *Ab Anno Christi 300. ad 400.*
42. Constantinus Magnus Constant. clori F. ad 337. - - 31.
43. Constantinus Junior Magni F. ad 340. 4.
44. Constans Constantini Magni F. ad 351. 13.
45. Constantius Constantini Magni F. ad 361. 24.
46. Julianus cognomento Apostata ad 363. 2.
47. Iovianus, seu Iovinianus ab exercitu dictus Augustus ad 364. M. - 2.

Valentinianus I. adscito in Consortium fratre Valente Imperium dividit.

IMPER. OCCIDENTIS.	*IMPER. ORIENTIS.*
48. Valentinianus I. ad 375. - 12.	1. Valens. ad 378. 14.
49. Gratianus ad 383. 8.	2. Theodosius I. ad 395. - - - 16.
50. Valentinianus II. ad 392. - 9.	*Mortuo Valentiniano II. solus imperat.*

V.
Ab anno Christi 400. ad 500.

51. Honorius à 395. ad 423. - 28.
52. Valentinianus *III.* à 424. ad 455. 30.
53. Macimus Avitus ad 457. - 2.
54. Majoranus ad 461. 4.
55. Severus ad 465. 4.
56. Athemius à 467. ad ad 472. - 5.
57. Olybrius M. 7.
58. Glycerius ad 474. 1.
59. Julius Nepos ad 475. - - - 1.
60. Momylus sive Augustulus. 1.
Imperium Occidentis deficit

3. Arcadius *I.* ad 408. - - 13.
4. Theodosius *II.* ad 450. - 42.
Adjutrice Sorore Pulcheria
5. Marcianus Maritus S. Pulcheriæ. V. ad 457. 6.
6. Leo I. ad 474. 17.
7. Leo *II.* cum Zenone 475. - 1.
8. Zeno Solus ad 491. 18.
Per annos duos vexatur à Basilisco Imperium occupante.
9. Anastasius *I.* ad 518. - - 27.

ITALIÆ REGES

1. Athalaricus Herulus ad 493. 8

GOTHI

2. Theodoricus ad 526. 33

VI.
Ab anno Christi 500. ad 600.

3. Athalaricus ad 534 8
4. Theodatus ad 596. 3
5. Vitiges ad 540. 4
6. Hildoaldus ad 541. 1
7. Araricus ad 542. M. 7
8. Totilas ad 552. 11.
9. Tejas ad 553. 1

GRÆCI POST GOTHOS AD 568.

LONGOBARDI

10. Alboinus ad 571. 3.

10. Iustinus ad 527. 9.
Primus Oriental. Cæsarum à Rom: Pontif. Imperatoriis insignibus decoratus.
11. Iustinianus ad 566 39.
Rom: Imperii dignitatem instaurat legibus datis, & Provinciis receptas.
12. Iustinus Iun: ad 582 4.
Munificentia, ac felicitate inclytus
14. Mauritius I. Græcus ad 602. 20.

11. Sub

11. Clepho ad 573. 1.
Interregnum anno 12.
12. Flav: Antharius ad 585. ad 590. 5.
Flavii omnes inde Reges dicti.
13. Agilulphus ad 616 25
*14. Adalvald9 ad 626 10.
15. Ariovaldus ad 638. 12.
19. Rotharis ad 654 16.
17. Rodoaldus ad 659.
18. Antipertus I. ad 662. 3
19. Godebertus, & Bertharitus, ffr:
Pelluntur a Grimoaldo ad
20 Grimoaldus 673. 10.
21. Gabribaldus M. 3
22. Bertharitus folus ad 691 18.
23. Cunipertus ad 703 12.
*24. Luitpertus ad, 704. 1.
25 Ragumpertus M. 3.
26. Aripertus II. ad 712 8.
27. Anfprandus M. 3.
28 Luitprandus ad 744. - - - - - - 31.
29. Hilprandus 736. M. 7.
Una cum Luitprando.

30. Rachifius ad 756 6.
31. Aiftulphus ad 756. 6.
32. Defiderius cum f. Adalgifo ad 774 18.
Victo Drfiderio.
33. Carolus Magnus ad - - - - 800. 26.
IM

Sub hoc primùm Turcarum nomen auditum. Genebrard.
* 15. Phocas ad 610. 8. VII.
16. Heraclius ad 641. 30. Ab anno
17. Conftantinus IV. ad Chrifti 642. M. - 3. 600. ad
18. Conftans II. ad 668. 700.
-26. 19.
19. Conftantinus V. Pagonatus ad 685. 17.
Bulgaris tributum pendit.
20. Iuftiniano II. ad 694. 10.
A truncato nafo dictus Rhinothmetus.
Hoc pulfo.
21. Leontius Patritius ad 697. - - 3.
In Monafterium detruditur.
22. Tiberius III. Abfimarus ad 705. 7. VIII.
*23. Iuftinianus II. Iterum ad 711. - 7. Ab anno Chrifti
24. Philippicus. ad 712. 1. 700. ad
25. Anaftafius II. ad 715. 3. 800.
26. Theodofius III. ad 716. - - 1.
27. Leo III. Ifauricus ad 742. - 24.
28. Conftantin: VI. Copronym ad 775. 34.
29. Leo IV. vulgo III. ad 780. - 5.
30. Conftantinus VI. cum Irene ad 790. 10.
Idem folus ad 797. 7.
Irene fola ad 802. 5. Sub

IMPER OCCI DENTIS.

Restituitur 860.

1. Carolus Magnus ad 874. - - - 14.

A Leone III. R. Pontifice dict.

2. Ludovicus Pius ad 840 - - - 26

3. Lotharius I. ad 855. 5.

IX. 4. Ludovicus II. ad 875. 2

Ab Anno 5. Carolus Calvus ad 877

Christi - - - - 5.

800. ad 6. Ludovicus III. Balbus

900. ad 879. - - - 2.

Vacat Imperium ad 881.

7. Carolus Crassus ad 888. 7

Vacat Imper; ad 892.

8. Vido Spoleti Dux ad 894. - - - - 3.

9. Lambertus cum patre ad 893. ad 616 3.

10. Arnulphus ab 896. ad ad 899. - - 4.

Simul cum Lamberto

X. 11. Ludovicus IV. à 901

Ab Anno Christi ad 902 - - 2.

900. ad 1000. *Vacat Imperium à morte Lamberti ad* 915.

12. Berengarius ad 924. - - 9.

Ludovicum Arnolphi f. Conradum; Henricum Aucupem Germaniæ Reges, Germani inter Cæsares numerat

Irene sola ad 802. 5.

Saracenis tributum pendit.

31. Nicephorus ad 811. 9.

Cum filio Stauratio ab 804. ad 811.

32. Michaël I. Curopal: ad 813. - 2.

33. Leo V. Armenus ad 820. - 7. 43

34. Michaël II. Balbus ad 829. - 9.

35. Theophilus ad 842. 12

36. Michaël III. cum Theodora ad 835. 12. Solus Matre pulsa ad 867. - 12.

37. Basillus Macedo ad 886. - 18.

38. Leo IV. Sapiens ad 911. - 25.

39. Alexander ad 912. 1.

40. Constantinus VIII. ab ad 958. 48.

41. Romanus Iuvenis ad 963. - 5.

42. Nicephorus Phocas ad 969. - 6.

43. Ioann: I. Zemisces ad 975. - 6.

Primus nummos imagine Christi signat.

44. Basilius & Constan-

tinus

cat, sed verius vacat Imperium ad - 962.
13. Otho I. Saxo Magnus a 962. ad 973. 11.
Novos magistratus dat Italiæ Roncaliarum Conventus instituit
14 Otho II. f. ad 983. 10
Italici populi sub eo libertatem usurpant
15. Otho III. f. ad 1002. 18.
*16. S. Henricus I. ad - 1024 23.
Dux Bavariæ, sed saxo genere.
Globus aureus cum Cruce insigne Imperii huic datus à Benedict: VIII. 1013.
Burgundia cedit Imperio.
17. Conradus I. Salicus Franconiæ Dux ad 1039 - - : 17
Sub hoc, uti dicunt, Feudorum initia apud Germanos
18. Henricus II. Franco - ad 1056 17
19. Henricus III. Franco - ad 1106. 5
*20. Henricus IV. Franco - ad 1125. 20
21. Lotharius II. Sax - - 1138 13
22. Conradus II. Svetiæ Dux ad 1152. 13
23. Fridericus I. Ænobarbus Svevus ad 1190. 37.
Egregia sane animi indole Impe-

tinus IX. fratres simul ad 1024. - 50.
45. *Basilius mortuo Samuele Rege, Bulgariam adjecit Imperio.*
46. Constanti: solus ad 1028. - 3.
*47. Romanus III. cum Zoe ad 1044. 5. XI.
48. Michaël IV. Paphlago ad 1041. 7 *Ab Anno Christi*
49. Michaël V. Calephates ad 1042. M. 4. 1000. ad 1100.
Constantin. X. Monomach ad 1054. 12.
50. Theodora Porphyrogenita ad 1057. 2.
51. Michaël VI. Stratioticus ad 1058. 1.
52. Isaac Comnen. ad 1058. - 2.
53 Constant: XI. Ducas ad 1067. - 7.
54. Romanus Diogen: ad 1071. - 4.
55. Michaël II. ad 1078. 6.
56. Niceph: Botoniates ad 1081. - 3.
57. Alexius I. Comn: ad 1118. - 37. XII.
*58. Ioannes II. Comn. ad 1143. 25. *Ab Anno Christi* 1100. *ad* 1200.
59. Manuel Comnn. ad 1180. - 38.
60. Alexius II. Comn: ad 1183. - 3.
61. Andronicus Tyran. ad 1185. - 2.

Imperator, si Othones potius in tuenda quam Henricos in impugnanda Ecclesia esset æmulatus

24. Henricus V. Svevus - ad 1197. 8.

Philippus Sueviæ & Otho Saxoniæ Dux de Imperio contendunt usque ad 1208.

XIII. *Ab Anno Christi* 1200. ad 1300.

*25. Otho IV. Saxo ad - 1229. 10.

Vacat Imper: ad - 1220

26. Fridericus II. Svevus - ad 1250. 31.

Vacat Imperium, dum pro illo contendunt Guillelmus, Hollandus Richardus, Anglus, & Alphonsus Castellanus ad 1273.

Imperio vacante initium habuit Societas Civitatum, quæ à Germanica voce Hansa dictæ sunt Hanzeaticæ

27. Rodolphus Austrius ad 1292. 19.

Armis & pietate clarissimus Austriâ Alberto filio datâ inclytæ familiæ nomen fecit.

28. Adolphus Nassau ad 1298. - 6

29. Albertus Austr: ad 1308 - 10.

XIV. Ab Anno Christi 1300. ad 1400.

30. Henricus VI. Luxẽburgicus ad 1313.

Clemens V. illi Augustalia insignia ultro detulit, qui bonus

62. Isaacius Angelus ad 1195. - 10.

63. Alexius III. Angelus ad 1203. - 8.

64. Alexius IV. Isaaci fil: *à Latinis patrio solio imponitur, sed eodem anno post sextum mensem laqueo perit in carcere.*

Constantinopoli expugnatâ 1204. occupant Imp:

LATINI

*65. Balduinus Flander ad 1205. - 1.

66. Henricus ad 1216. 12.

67. Petrus Antisiodorens.

Vacat Imperium ad 1220

68. Robertus ad 1228. 8.

69. Ioan: III. Brienn. ad 1239. - 11.

70. Balduin II. ad 1261. 23.

Dum Constantinopoli Latini sedent, imperant Niceæ, Bithynia Græci Theodorus Lascaris I. Ioannes Ducas Vatacius, Theodorus Lascarij II.

Pulsis Latinis redeunt Græci 1261.

71. Michaël paleologus VIII. ad 1280.

72. Andronicus II. Paleologus ad 1332. 49.

73. Andronicus III. Iun: Paleol: ad 1341. 9.

74. Ioan: IV. Paleol. ad 1383. - 43.

75. Ioannes V. Canta-

bonus ante id tempus esset habitus nemini.
31. Ludovicus V. Bauar. ad 1346. - 33.
Romana Ecclesia hunc inter Cæsares non agnoscit.
32. Carolus IV. Luxēb: ad 1378. - 33.
Auream Bullam condidit 1356.
33. Venceslaus Luxemb. ad 1400. 22.
Huic ob inertiam abrogatur Imperium.
34. Robertus Palatin. ad 1410. - 10.
35. Iodocus Moraviæ March M. 6.
36. Sigismundus Luxemb. ad 1437. 27.
37. Albertus II. Austr: ad 1439. - 2.
38. Fridericus III. Austr: ad 1492. - 53.
39. Maximilianus I. Austr ad 1519. - 26.
Princeps eximius, Cameriæ Imperialis institutor, sed Venator impotens.
*40. Carolus V. Austr. ad 1558. - 39.
Imperio fortiter administratô, & piè depositô Magnus.
41. Ferdinandus I. Austr. ad 1563. - 6.
42. Maximil. II. Austr. ad 1576. 12.

cuzenus una cum IV ab anno 1347 ad 1355. - 8.
76 Manuel II. Paleol. ad 1423. - 40.
Crescunt hoc seculo Turcarum opes regnantibus Orchane ab anno 1326. ad 1359. & post illum deinceps, Amurathe I. Bajazethe I. usque ad 1402.

77. Ioannes VI. Paleol. ad 1449. - 26. XV. *Ab Anno Christi* 1400. *ad* 1500.
78. Constantinus Palel. ad 1453. - 4.
Regnant apud Turcas Musa, Nohometes, I. Amurathes II. pater Mahometis II. *Constantinopoli captâ* 1453.
Orientis Imperium occupant.

TURCÆ

1. Mahometes II. ad 1481 - - 28.
Magnus à suis appellatus cum duo subegisset Imperia regna quatuor, provincias 20. *Urbes* 200. XVI. *Ab Anno Christi* 1500. *ad* 1600.
2. Bajazethes II. ad 1512. - - 31.
* 3. Selimus I. ad 1520. 8.
Hujus vox illa Turca Tyranno digna. Nibil jucun-

43. Rodolph: II. Austr: ad 1612. - 35.
Turca magnam Hungariæ partem occupante, sub tribus postremis Cæsaribus Austriacorum opes imminuta.

XVII. Ab anno Christi 1600. ad 1700.

Mathias Austr: ad 1619. 7.
* *Bohemica defectio 1619. in qua Comes Palatinus Rex dictus, sed intra annũ pulsus*
45. Ferdinand. II. Austr: ad 1637. - 18.
Gustavo Sveciæ Rege per Germaniam arma victricia circumferente Res Austriaca in magnum discrimen adducta.
46. Ferdinandus III. Aust: ad 1568. 21
47. Leopoldus Ignatius Aust. ad 1085. 47
Post Viennam à formidabili Turcarum obsidione liberatam 1683. ope fæderati Poloniæ Regis Ioannis IV & Caroli V. Latharingi virtute, Turcas tota fere pellit Hungaria, magnis exercitibus deletis & multissimis Urbibus ex pugnatis.

VXIII. Ab Anno Christi 1700. ad 1712.

*48. Ioseph: Austriac: ad 1711. - 6
49. Carolus VI fr:' ab anno 1711.
Qui post bellum 9. anno deletis rebellantium tumultibus Hungarorum Rex coronatur.

diùs esse in vita, quàm sublato proximorum metu regnare.
4. Solimanus ad 1566. 4.
5. Selimus II. ad 1574. 8.
6 Aumrat: III. ad 1595. 20.
7. Machometes III. ad 1603 - 8.
* 8. Achmetes ad 1617. 14.
9. Mustapha fr: M. 2.
Ob inertiam cogitur badicare.
10. Osmanes Nepos ad 1622. - 4.
11. Mustapha iterum 1.
12. Amurathes IV. ad 1640. - 17.
13. Ibrahim ad 1949. 9.
14. Mahometes IV. ad 1687. - 28.
Ob res infeliciter contra Christianos, Hungarico bello gestas depositus.
15. Solimanus II. ad 1691 - - - 4.
16. Achemetes II. ad 1695. - - 4.
* 17. Musthapha II. ad 1703 - - - 8.
18. Achmetes ab an: 1703 Deturbato fr: è solio regnat.

R.

R. IMPERII, ET ITALIÆ VICESR, ESPUBLICÆ, PRINCIPES.

SEculo 1mo. Armenia, & Pannonia à Tiberio adjunctæ Romano imperio.

Idem Cappodociæ Rege per speciem amicitiæ evocato, retentoque, ejus Regnum in Provinciam redegit.

Cladius Britanniam, & Orcades insulas sine prælio & sangvine subigit, Achaja, Tracia, Lucia, Samus Rhodus in ditionem Pap: Romani redactæ sub Vespasiano.

Seculo 2do. Trajanus Daciam subigit, Armeniam de Parthis recipit, Persidem, maximam, quæ Asiæ partem Romano adjungit Imperio. Idem ad indiæ fines progressus, tres novas in itinere Provincias fecit, Astriam, Mesopotamiam, Armeniam, quibus Arabiam adjecit.

Haradianus pacis avidus, tres dimittit provincias, quas in alia Trajanus Romano Imperio adjecerat.

Antoninus Pius iterum profert Imperium.

Cordianus Persis devictis Antiochia, Carras, Nisibim recipit.

Seculo 3tio Gallieno per ignaviam, & luxuriam sedente Romanum Imperium concutitur, Jllyricum, Ægyptum, Africam occupant, Tyranni: Germani in Hispaniam, Alemanni in Jtaliam erumpunt.

Græcia, Macedonia, Pontus, Asia à Gothis, Pannonia à Parthis, à Sarmatis, Quadisque populatur. Dacia, quàm Trajanus Imperio adjecerat, in perpetuum amissa. Fanum S. Marini apud Ariminum à D. cognomine conditum sæviente

in

in Ecclesiam Domitiano; quam in primo exortu natum est libertatem, eam per annos plusquàm 1400. Servat intactam. *Ex Diplomat. Pauli* III. *& Clementii* VIII.

Seculo 4to Constantinus Sedem Jmperii Roma Bizantium transfert.

Constantinus post translatam Roma Constantinopolim Imperii sedem, quatuor instituti Prætorii præfectos, Orientis, Jllyrici, Italiæ, & Galliarum, ac per eos administrat Imperium á se auctum.

Constantinus II. Constans & Constantinus Constantini filii partiuntur Imperium ex præscripto Patris. Constantino cedunt Galliæ, & quidquid terrarum ultra Alpes jacet. Constanti cum Illyrico & Africa Italiæ, Constantio Græcia, Thracia, Asia, & Ægyptus.

Seculo 5to Aetius Dux, quo Gallia & Italiæ salus nitebatur, manu valentini III. cæditur. Hinc Barbari omni metu soluti Roman. Imperium diripere incipiunt.

Sicilia occupatur à Genserico 440.

Venetiæ conditæ à Tribunis reguntur usque ad annum 697.

Syagro per Clodovæum interrempto Rom: Imperium in Gallia, deficit 486.

Theodoricus per insidias Odoacrem cædit, & Gothorum I. regnat in Italia.

Seculo 6to Aliqua Romanorum Magistratuum species in Jtalia sub Gothis Regibus perseverat.

Sicilia recuperatur à Beliario 535.

Jtalia cæso Teja sub Græco Imper: ad 568.

Alboinus Jtaliam ingressus Nepotem Gisulphum primum perpetuum Foro Julii Ducem dicit 568. *Sigonius Campellus.*

Longinus Exarchus 1. á Justiniano institutus Ravennæ sedem statuit 569.

Lau-

Longobardi in Jtalia Regem exosi 36. Duces instituunt 573.

Præcipui ex his Ducibus Spoletinus Beneventanus 576. *Campellus.*

Reges iterum creantur à Langobardis 585.

Seculo 7mo Saraceni Syracusis expugnatis totam penè Siciliam populantur. Longobardi, Rhothari regnante, Luguria potiuntur 647.

Iidem novos leges novos Magistratus induxunt, Castaldos Cataneos Valvasores &c: per quos provincias, urbes, & oppida regerent.

Veneti, accepta ab Adeodato Romano Pontif: potestate, primum Ducem eligunt Palutium Anaphæstum 697.

Romualdus Beneventi Dux tota fere extrema Italia Græcos expellit.

Seculo 8vo. Sardinia post Domitam Hispaniam à Saracenis subacta.

Etruriæ Duces Longobardis regnantibus, mox post Carolum Magnum rerum potitum dicti plerumque comites, aut Marchiones, Lucæ sedere consveverant. *Florentinus in Mathild.*

Aistulphus Rex Longobardorum Ravenna potitus, cæterisque Exarchatus oppidis in suam ditionem redactis, huic Magistratui finem imposuit 752.

Pipinus fil: Caroli ab anno 782 ad 810. *R.* Italiæ.

Seculo 9no Sub initium sæculi Ademarus, Genuæ Comes.

Bernardo Caroli Magni Nepote mortuo, & Regnum Italiæ Imperio jungitur 818.

Salernitani, & Capuani Principatus initia Lothario I. Imperante.

Saraceni Gariliani arce donati multis circum oppidis potiuntur.

Carolo Crasso extincto, sive Cæsares, sive

Reges

Reges, usque ad Othonem I. Germaniæ Regem, certasse potiùs in Italia, quàm Imperasse visi sunt.

Sigifredus ex Longobardis Etruriæ Principibus Pater Atonis, Avus Sigeberti, quem postea 967 Otho I. Atestis Marchionem dixit.

Seculum 10. Rodulphus Burgundus Italiæ Regno ad quod vocatus fuerat, spoliatur 926.

Hugo Arelatensis illi succedit sed pellitur 949.

Berengarius *II.* regnat ad 962.

Otho *I.* Magnus victo Berengario

Comites Albintimilii, Clavesanæ, & Saonæ Marchiones, Flisci Lavaniæ Comites, Malespinæ Marchiones Othone *I.* imperante in tota ferè Liguria, & maritimis Alpibus dominabantur *Sigon.*

Mutilianæ Comes dictus Guido, ex quo claræ per Etruriam, & Galliam Cisalpinam familiæ 967.

Aleràus Othonis I. gener Montisferrati Marchio.

Crimaldus Antipolis in Gallia *III.* Monæci in Liguria Dynasta *I.*

Sex minores Aleràï filii Geræ, Salutiarum, Bochi, Bonozoni, Carrecti, & Buschæ, Marchones ab otho. III. instituti. *Sigon.*

Partem Ithaliæ postrenā Græci Cæsares recipiunt.

Seculo 11mo. Aliquot *Italiæ* urbes, quæ, Othone *II.* imperante, libertatem usurpare cæperunt, suas opes augent inter quas præcipuæ Mediolanum, Genua, Florentia, Pisæ Sena.

Arduinus Eporediæ Marchio ab anno 1002. ad 1015. regnum *Italiæ* nititur instaurare *Thes: in* R. *Ital.*

Robertus Guiscardus Normannus à Nicolao *II.* Apuliæ, & Calabriæ Dux renunciatur 1059.

Humbertus *II.* Sabaudiæ Comes Aviæ Adelaidis jure multis in *Italia* oppidis potitur 1091.

Sicilia per Nortimannos Saracenis erepta Duce Maniaco Apuliæ Prætore.

Seculo 12mo. Gvido Vicecomes à quo Spinalarum gens in *Prociferæ* valle late Dõinus 1102.

Rogerius III. Gibbosi fili: I. utriusque Siciliæ Rex 1139. Vicecomites cum Turrianis de Mediol.

diolani Principatu contendunt ab anno 1145 ad 1294. quo Matthæus Magnus Vicecomes pulsis Turrianis & Vicarius Imperialis dictus à Cæsare, rerum in patria potitus est.

Rambaldus à Collato Comes Tarvisinus per Henricum V. 1191.

Gerardeschæ Cõites in Etruria opib9 præpollẽtes.

Paslani Domini, postea Cõites memorantur.

Seculo 13tio. Fridericus II. Svevus jure matris Constantiæ Rex utriusque Siciliæ 1209.

Marchiones à Monte S. Mariæ beneficio Friderici II. Cæsares pluribus oppidis potiuntur.

Vbertus Marchio Pallavicinus Brixiæ, & Cremonæ Dynasta, Parmæ. Placentiæ, Ticini, & Mediolani rerum arbiter 1259.

Malespinæ Luca pelluntur ab Obiziis, quibus Cives ultro se dedunt 1260.

Carolus Andegavensis R. utriusq; Siciliæ 1263.

Mantua sibi Consulem creat 1274.

Pisanorum opes accepta ad Lamellamà Genuensibus clade concidunt 1284.

Florentini, Lucenses, aliique per Italiam populi empta à Rudolpho Cæsare libertate Magistratus eligunt. 1286.

Sub Carolo II. Andegavensi Regna Neapolis, & Sicitiæ dividuntur, hæc Aragonius cedit 1288.

Theodorus Paleogolus jure Jolandeveſis montisferati Marchio 1193.

Seculo 14. Garrarienses Patavii Domini. 1308.

Manfredus Pius Carporum Dynasta. 1319.

Brancas Auria in Sardinia latè Dominus, & rerum arbiter, brevi à Cæsare Rex appellandus, fato fungitur. *Poltetta.*

Guido Gonzega cœso Passerino tyranno Mantuæ I. Vicarius 1327 Posteri Marchiones.

Simon Bucca Nigra Genuæ Dux I. 1339 Florentiæ pulsa nobilitate Plebs dominatur. Mastinus Scaliger I. à Vero nensibus Populi Dux eligitur 1368.

Ioan-

Joannes Gusentius Vicecomes Mediolani Dux à Venceslao Imper: dicitur. 1386.

Jacobus Appianus cæso Petro Gambacurta Pisarum Tyrannus 1392. Filius Gherardus Plumbini Dominus 1399.

Genuensis Respublica domesticis discordiis agitata ab anno 1296 ad 1528, aliquando Ducibus suis, ter Galliæ Regi, ter Mediolani Duci, semel etiam montisferrati Marchioni paret.

Bosius Sfortia S: Floræ in Etruria Comes 14.00. posteri Duces.

Seculo 15to. Carrariensiū Patavinorum, & Scaligerorum Veronensium ruinis Venetæ opes crescunt. Vercellæ Sabaudiæ Duci à Philippo Maria Vicecomite 1427. & Bobium Ludovico Vermio 1436. ab eodem donantur.

Cosmus Mediceus I. Pater patriæ; Petrus fil: & Laurentius nepos Florentiæ rerum arbitri.

Sena civilibus discordiis implicita externorum dominationem aliquando; mox & civium tyrannidem pati cogitur.

Florentini Pisas ad deditionem compellunt.

Franciscus Sfortia Phillippo Maria Vicecomes sine virile stirpe obeunte Dux Mediolani 1450.

Borsus Atestinus Dux Mutinæ 1452. Friderico III. dictus. Joanna Regina Neapolitana Alphonsum Aragoniæ Regem adoptat, qui Regni potitur; mox eo exhæredato Ludovicum Andegavensem vocat ad sceptrum.

Hinc bellum inter Francos, & Aragonios victores, quibus Austriaci postea successere.

Medicei Florentiâ pulsi 1191.

Petrus Soderinus novo exemplo perpetuus Florentiæ Vexillifer ad 1512.

Seculo 16to. Medicei Florentiam reddeunt 1512.

Genua authore Andrea Auria Francorum excutit jugum, & Cæsari adhæret 1528.

Fridericus Gonzaga Dux Mantuæ, à Carolo V, dictus 1530.

Alphonsus Atestinus Dux Regii 1530.

Landi Caroli V. munificentia post Joann: Aloysii Flisci casum plurium oppidorum in Tari valle Dynastæ.

Laurentius Cibo 1530. Massæ Carrariensis Marchio, posteri principes, mox Duces.

Mortuo Francisco Sfortia II. Mediolanum occupatur à Gallis, sed brevi transit ad Austriacos. 1535.

Cæso per insidias Alexandro Mediceo, quem Florentinis Carolus V. imposuerat, subrogatur à Republi: Cosmus 1537. ejus posteri feliciter imperant.

Sena in potestatem Caroli V. redacta, & mox Mediceis concessa à Philippo II. 1555.

S. Pius V. Cosmum Mediceum aucto tituli honore Magnum Ducem appellat 1569.

Auriæ Oncliam, acceptô pretiô, Sabaudo tradunt 1575.

Genuæ concordia, & libertas tandem firmatur opera Gregorii XIII. 1575 *Ex miss: ejusdem vita.*

Seculo 17mo Sabaudiæ Dux Sebusianos Galliæ Regi tradit, ut Salutiis liberè potiatur 1600.

Mirandula ex comitatu Ducatus 1600.

Buxeti Marahionatus à Pallavicinis ad Fornesios Parmæ Duces transfertur.

Nicolaus Ludovisius Plumbini Princeps 1634. post Appianos, qui jure successionis exciderant.

Corrigium vetustis possessoribus ablatum à Cæsare donatur Francisco Mutinæ Duci 1635.

Pinarolium Galliæ R. Montisferati pars Sabaudiæ Duci cedit 1637. Apuam vulgo *Pontremoii*, M. Dux Etruriæ Ferdinandus II. emit ab Hispanis.

Namurcum per Fœderatos captum, Anglia natat 1695.

Leopoldus Imper: pacem init cum Turca 1697. *item cum Rege Gallia, qui plures urbes bello captas restituit.*

Galli in Italia descendunt 1700. *ac ditionibus Hispaniæ R. competentibus potiuntur, sed an:* 1706, *amittunt.*

Hungaria rebellat 1703. *sed peste magis, quàm armis edomita in servitutem redigitur* 1711.

Alexandria Humelina, & alia loca Duci Sabaudiæ accrescunt.

ROMÆ VICES, PONTIFICIS PATRIMONIUM, ET DITIO.

SEculo 1mo Romæ sub Augusto numerata sunt Civium Capita quadragies centum millia, hoc est, ut vulgò loquimur, quatuor milliones & 60. millia.

Sub Claudio censa sunt sexaginta novem centena, & quadraginta quatuor millia incolarum, hoc est septem fere milliones.

Triplici incendio hoc seculo deformata est Roma, primò sub Claudio, secundò sub Nerone, tertiò sub Tito.

Seculo 2do. Opes Ecclesiæ Romanæ jam exterorum etiam Christianorum egestati sublevandæ sufficiebant, quemadmodum tradunt Eusebius, & alii apud Baron.

Non moventia tantum bona, verùm & prædia ac amplissima latifundia possidebant Rom: pontifices. His alebantur Ecclesiæ Ministri, & qui Martyrum acta describebant. *Prædiorum possessionem ad Urbani* I. *tempora differt Genebrardus, sed aliter visum Card. Baronio anno* 57. & 387.

Seculo. 3tio. Antoninus Caracalla Senatorum principes fortunis exuit, & vitâ.

Cùm Senatus Gordianum à militibus dictum Impera-

Imperatorem probaſſet, tanta inter Prætorianos Maximini Sectatores, & populum Gordiani fautorem diſſentio orta eſt, ut omnia cæde & incendio fæde cōplerentur. *Capitol.* Sub Philippis ingenti ludorum apparatu celebratur Annus ab urbe condita milleſimus, qui fuit à Chriſto nato 247.

Aucti hoc ſæculo Cardinalium tituli auctas indicant opes Eccleſiæ.

Seculo 4to Conſtantinus Baſilicas Lateranenſem Vaticanam, & D. Pauli, quas à fundamentis erexerat, aureis, argenteisque vaſis magnificè exornatas opulentiſſimis latifundiis ditat.

Eodem jubente ab Eccleſiis adiri hereditates Confeſſorum, & Martyrum, quibus morientibus nullus ſupererat ſangvinis propinquitate conjunctus, non Eccleſiæ tantum Romanæ, ſed etiam aliarum opes mirum in modum augetur.

A filiis Conſtantini uſque ad Honorium urbem plerumque regebat Præfectus Imperatoris nomine. Honorio Principe Romæ ſedente, urbs, quæ Principem diu non viderat, ſeſpirare videtur.

Seculo 5to. Alaricus 409. ab Urbis obſidione auro repellitur ſed 410. eandem ex improviſo adortus proditione capit. In tecta ſævitum, eſt, civibus temperatum, Templis & ſacris vaſis intactis.

Ataulphus corradit quod prior clades reliquum fecerat.

Maximus inde Tyrannus Urbem occupat eoque interfecto Genſericus Vandalorum Rex 455.

Urbem iterum capit Ricimerus Gothus Anthemio Cæſari infenſus 471. Theodoricus tandem Odoacre per dolum cæſo Italia,& Roma, potituri 493. Beliſarius Romam Civibus dedentibus de Gothis recipit 536.

Seculo 6to. Fruſtra oppugnatur à Vitige 537.

Totilas, Gothorum Rex Civibus fame pro-

pemodum enectis, Urbem vi captam incendit, sed incolis parcit, quibus tamen pene vacua facta est, aliis alio dilabentibus.

A Narsete recipitur 553.

Amplissimum fuisse hoc ævo R. Ecclesiæ patrimonium docent Epistolæ M. Gregorii, è quibus agnoscuntur ingentes opes, & latifundia illius in Italia, Sicilia, Sardinia, Gallia, Dalmatia, Africa, & alibi. *Videantur Genebrard. & Sigonius*

Romam per Ducem à Græco Cæsare, cui post Narsetis victorias parebat, missum regebatur.

Seculo 7mo. *Civilem tamen aliquam potestatem exercuisse Romæ D. Gregorium liquet ex ejusdem Ep: 12. l. 5 ubi jure Civitatis exteros donat.*

Antequam Saraceni trajicerent in Hispaniam, eamque subigerent armis, nobilissimum regnum annuum Romanæ Ecclesiæ tributum solvebat.

Calvisius anno 700. scribit Baronii Annales ab Hispania fuisse proscriptos, quia hoc ausus est affirmare, sed unicum totum undecimum aliam longé ob causam non probatum fuisse Hispanis norunt & qui nondum ære lavantur.

Seculo 8vo. Aripertus II. Longobardorum Rex Alpes Cottias Rom: Pontifici donat 704.

Romani, aliique Italiæ populi à Leonis Isauri sacro anathemate percussi imperio abrupti, sponte Gregorio II. Rom: Pontifici parere incicipiunt. 730.

Pipinus Francorum Rex Exarchatum, & Pentapolim Sedi Apost: donat 755.

Carolus Magnus Pipini patris donationem cumulat, adjectis Corsica, Sardinia, Sicilia Benevento, Spoletino, & Tusco Ducatu. 774. Anglia primo 740. mox pluries, Gallia 782. Rom: Ecclesiæ fit vectigalis.

Seculo 9no. Ludovicus Pius Imperator avi

Pipini, & Caroli Patris donationes confirmat, easque Romæ aliarumque urbium, & oppidorum accessione amplificat. 815.

Salomon minoris Britanniæ Rex annuum denarium à singulis regni sui familiis Romanæ Ecclesiæ solvi jubet 869. Ioannes VIII. Saracenis Urbi minitantibus tributum pendere cogitur 877.

Seculo inclinante memorantur primo Tusculani Comites per duo deinceps sæcula Rom: Pontificibus plerumque infesti. Theodora mater, & mox filia Marotia præpollentes forma. & opibus fæminæ, iis ad opprobrium Romanæ sedis abutuntur.

Seculo 10mo Romani Alberico Marotiæ filio duce veterem Reipublicæ formam revocare nituntur 940.

Otho I. priorum Cæsarum donationes novo decreto sancit 962. Sed mox in Romanos tumultuantes fævit 964.

Hungaria à S. Stephano Rege Romanæ Ecclesiæ oblata 1000.

Ptolomæi Comites in Latino, & Romæ præpotentes S. Henricus I. Donata Romanæ sedi a Pipino, & Imperatoribus rata esse jubet 1014. Idem Bambergam donat, mox ejus loco Beneventum restituit 1019

Seculo. 11mo Romanæ Ecclesiæ vectigales sponte fiunt Polonia 1041. 1045. & 1047 Dania 1062 Bohemia 1073 Sardinia & Russia 1075 Dalmatia & Croatia 1076.

Roma Capta ab Henrico III. sub Gregorio VII. 1084. Apostolorum Petri & Pauli Ædes direptæ.

Ptolomæus Comes, Petrus Columna & Abbas Farfensis absente Paschali II. tumultum excitant 1109. *Baronus Petrum Columnam cum Farfensi Abbate confundit.* Mathildis Comitissa ditionem suam universam Apostolo Petro moriens legat 1115.

Seculo 12mo Romani, Arnaldo de Brixia impellente, ab Innocentio II. descifcunt, Senatum restituunt, solam Pontifici Sacrorum procurationem relicturi. Hæ turbæ deinde plures exercere Pontifices.

Lusitania sponte fit vectigalis Romano Pontifici 1141.

Innocentius III. Spoletum, Assisium, Picenum feliciter recepit. Joannes Rex Angliæ, & Hiberniæ suprema jura in Rom: Pontificem transfert 1213.

Hoc sequenti sæculo Senator Urbis vel Rex, vel é regio plerumque sangvine deligebatur.

Seculo 13tio Insula Mona vectigalis Eccl: Rõ: 1219. Feretranus Comitat. Ecclesiæ Rom: relictus, 1236.

Urbinum Friderico Feltrio à Cælestino V. 1240.

Camerinum Gentili â Varano donatur ab Alexandro IV. 1261.

Fridericus II. Cæs: Flaminiam, & Æmilium occupat 1241.

Picenum cæso Manfredo Notho recuperatur à Clemente IV. 1266.

Rodulphus I. restituit quæ Fridericus rapuerat. 1275.

Gvido Feltrius I. Comes Urbini 1295.

Traversariis aut pulsis, aut exstinctis Polentani Ravennæ dominatum usurpant. 1300.

Seculo 14to Romanis Pontificibus Avenione sedentibus Ioannes de Vico, Galleottus Malatesta, Franciscus Ordelaffus, Gentilis de Moliano, & alii Sedis Apostolicæ Patrimonium lacerant, sed mox ab Ægidio Car: Albertonio Legato pelluntur ab oppidis, quæ occupaverant.

Roma deformatur ac penè desertur.

Sciarra Columna Romæ rerum arbiter 1329.

Romæ turbatum per Nicolaum Laurentium 1347.

Ferraria cedit Ateſtinis 1320 Avenio emitur à Clemente VI. 1350.

Bononia Joanni Archiep: Mediolan· venditur à populis 1350.

Malateſtæ Arminum,, & alia circum oppida tenent.

Urbanus V. abrogatis Populi Rom: ſeptem viris, Urbis regimen Bandereſiis tradit. 1367.

Gregorius XI. Romam ſuo reditu recreat 1377

Peruſia occupatur á Briordo 1393. recuperatur 1394.

Alexander Sfortia Piſanti Dominus 1400.

Seculo 15to. Bononia à Martino V. recuperatur 1420.

Franciſcus Sfortia Piceni Marchio à Pontifice dictus 1434. Aſſiſium, aliasque urbes occupat, ſed pellitur ab Alphonſo Aragonio 1442.

Valentinenſis, & Dienſis Comitat: in Gallia à Ludovico XI. vel dati, vel reſtituti Rom. Eccleſiæ 1460.

Borſius Ateſtinus ex Marchione Dux Ferrariæ à Paulo II. appelatus 1471.

Nicolaus Vitellius Tipherni Principem agit

Fridericus Ubaldinus I. Dux Urbini 1478. Bononia à Bentivolis, Peruſia occupatur à Bracchio. 1488.

Ferrerius Maſſerani Dynaſtæ 1490.

Cæſar Borgia Æmiliam, & Flaminiam ferè omnem, Columnenſium, Urſinorum, Cajetanorum oppida, quà vi, quá fraude occupát.

Iulius II. Borgiam raptis exſpoliat 1502.

Seculo 16.to. Roborei poſt Ubaldinos Urbini Duces 1509.

Iulius II. Bentivolos pellit Bononia 1506.

Roma vaſtata à Cæſareis 1527.

Ravenna, quæ fugatis Polentianis, Venetis ſe ultro tradiderat, ab his reſtituitur 1530.

Parma, & Placentia Petro Aloyſio Farneſio

à Paulo III. donatæ, Camertes Apostolicæ Sedi redditi 1545.

Ferraria redit ad Apostolicam Sedem 1597.

Consentiente Duce Francisco Maria II. qui filium successurū amiserat, Urbanus VIII. Ducatum Urbinatē Apostolicæ Sedi restituit 1626. *Hoffman tom. 4. Lexici scribit id factum post mortem Victoriæ Roboreæ quæ Ferdinando II. M. Etruriæ Duci nupserat, sed Princeps egregiis animi, corporisque dotibus inclyta in vivis feliciter agens docet, quam turpiter hic scriptor erraverit.*

Seculo 17mo. Urbanus VIII. Roboreis Urbini Ducibus 1631 extinctis, qui Urbis Præfecturam à Sixto IV. gentili tenuerant, Thadæo Barberino fratris filio eundem honorem ritu solemni confert, ad tertiam Stirpem in ejus posteris natu majoribus permansurum.

Innocentius X. Castrensem Ducatum recuperat 1640.

REGES GALLIÆ

SEculo 1mo. Francorum, sive Gallorum Regnum seriem daturus, pauca de tribus eorum Stirpibus præmitto, ita tamen, ut ea prorsus omittam, quæ vel fabulosa vel fabulis proxima habentur à peritissimis vetustatis indagatoribus. Hujusmodi porro censentur quæcunque fermè ante Meroveum primæ stirpis auctorem, nullo antiquo teste producto à plerisque traduntur.

Seculo 2do. Prima igitur Galliæ Regum familia à Meroveo originem, & nomen traxit, dictaque proinde est Merovingiorum, ab anno 448. ad 751. annos omnino 304. regnavit. Secunda, quæ in Pippino brevi cæpit, sive à Carolo Martello illius Patre, sive à Carolo Magno ejusdem filio cognomen adepta sit, dicta est Carolinorum, & ab anno 752. ad 987. annos 236. regnum tenuit. Seculo

Seculo 3tio. Tertia auctorem agnoſcit Hugonem Capetum Hugonis Magni Franciæ ac Pariſiorum Ducis, Aurelianorum Comitis filium. Ab eo poſteri Capetorum cognomento appellati, qui ab anno 987 ad hæc tempora annos jam 704. feliciter imperant. De duabus poſtremis Regnum familiis egregie *Labbeus tom 3. Breviarii Chronol: Introduct: p. 3. c. 7. ac proindè eum omnino mihi ſequendum propoſui.*

In prima ſtirpe deſcribenda libenter amplector elucubrata à Godefrido Henſchenio *in Vita S. Sigiberti Kal: Febr: in Exegeſi prælim: 3. tom, April, & in Diatriba: de Epiſc: Tungrenſibus c.* 10. *tomi 7. Maji.*

Seculo 4to. Chlogion Francorum Rex, à quo teſte D. Gregorio Turon. Meroveus originem traxit, in Caſtro Diſpargi ſedit apud Belgas. Id oppidum nunc Diſthemium in Brabantia cenſetur.

Alii diſpargum malunt eſſe Teucterorum ad Rhenum Urbem.

Seculo 5to. Priamum, & Faramundum Reges, quos vulgo Meroveo præmittunt, nulli veterum memoratos, fictos omnino cum Henſchenio aliiſque puto.

MEROVINGII REGES

Meroveus à 448. ad 456. - 8.
Childericus I. fil. ad 480. - 24.
Clodoveus I. fil: ad 509. - 30.
Primus Pariſiis *ſedem fixit.*
Primus Chriſto *nomen dedit* 475. *Ex voto quo ſe Tolbiaca pugna obſtrinxerat.*

Seculo 6to. *Quatuor Chlodovei filii regnum partiti regnarunt.*

Theodoricus I. Metis, Chlodomirus Aureliæ, Childebertus I. Pariſiis Chlotarius I. Sueſſione ad 561. - - 52.

Filii Chlotarii regnant.

Charibertus Parisiis, Gunthramnus Aureliæ; Sigebertus Metis, Chilpeticus I. Suessione ad 584. 23.

Chlotarius, II. fil: ad 630. 46.

Post hos regni divisio meritò visa est importuna, ut quæ discordiarum & bellorum Civilium semen evaderet.

Seculo 7mo. Dagobertus I. ad 658. 8.

Clarus bellis in Saxones.

Reliqui Reges ad Childericum III. *degeneres latent, Regiæ Domus Præfectis, sive majoribus omnibus permittentes.*

Chlodoveus II. ad 656. 18. Chlotarius III. ad 670. 13.

Dagobertus II. S. *Sigiberti Austras, Reg: filius revocatur ex Hiberniâ in Galliam* 661. *occiditur anno* 680.

Chlidericus II. ad 675. - 5.
Theudoricus II. ad 693. - 18.
Chlodoveus III. ad 698. - 4.
Childebertus II. ad 711. - 13.
Seculo 8vo. Dagobertus III. ad 715. 4.
Chilpericus II. ad 720. - 4.
Theodoricus III. ad 737. - 17.

Interregnum 6. *annorum.*

Childericus III. 751. - 15.

Merovingiorum ultimus in Monasterium detruditur cum filio Theodorico.

CAROLINI REGES.

Auctoritate Zachariæ Papæ succedunt 752.
Pipinus Brevis ad 768. - 16.
Carolus Magnus ad 814. 46.
Primus è Francis Imperator 800.
Seculo 9no. Ludovicus Pius Imper: ad 840. - 26.
Carolus Calvus Imper: ad 877. 38.
Luodovicus II. Balbus ad 879. 2.

Bos⸗

Boso Comes coronatur Rex Burgundiæ, & Provinciæ. Hinc Regnum Arelatense 879.
Andegavensium Comitum Origo. 880.
Ludovicus III. ad 882. - 4
Carolomanus cum fr: & solus ad 884. 6.
Carolus II. Crassus Imper: ad 888. 6.
Regnare cæpit amorte Ludovici III. Odo, seu Eudes Tutoris nomine ad 898. 10.
Carolus III. Simplex ad 923. 25.
Filius Ludovici II.
Seculo 10mo Lotharingiam recipit 912.
Robertus Odonis fr: *à Callis contra Carolum electus* 922. *mox Carolo in Peronæ Castro clauso.*
Dodulphus à 923. ad 936. - 13.
Ludovicus IV. Transmarinus ad 954. 13.
Ab Anglia vocatur; hinc Transmar.
Lotharius ad 988. - - 32
Ludovicus V. ad 987. - - 1.
Lothario Ludov: fr: rejecto, quia Germanis adhæserat succedunt.

CAPETI REGES.

Hugo Capetus ad 997. - - 10.
Robertus cum Patre ad 1031. - 43.
Religione inclytus.
Seculo 11mo Henricus I. ad 1060. - 29.
Rodulphus Ignavus moriens Burgundiam Conrado Germaniæ Regi donat 1032. *In eo deficit Regnum Arelat.*
Philippus I. 1108. - - 48
Initium Delphinorum Viennensium à Guigone Seniore VIII. *Gratianopolis Comite* 1075.
Hanc postea Provinciam Humbertus II. *Delphinorum postremus Philippo Valesio, ea lege vendidit, ut Regis fr: primo loco genitus Delphini nomen semper ferret Genebrardus. Alii donatam scribunt.*

Seculo 12mo Ludovicus VI. Craſſus ad 1138 29.
Hoc regnante obiit Joannes de Temporibus, quem aliqui fabulantur vixiſſe anno 361.
Ludovicus VII. Jun: ad 1180. 44.
Ducta Eleonora Guiennam acquirit 1137. Lilia, ſive potius Lilium ſcuto Francico primò inditum. Alii deinde Reges ſcutum pluribus Liliis conſperſere. Meneſtrier
Philippus Auguſtus ad 1223. - 44.
Regnandi laudes illuſtris coronæ Comitatus plures adjunxit
Seculo 13tio Ludovicus VIII. ad 1226. 3.
S. Ludovicus IX. ad 1279. - 44.
Carolus Andegavens: S. Ludovici fr: Uxoris jure Provinciæ Comes, Raimundo Berengario Socero ſine prole maſcula obeunte 1245.
Robertus S. Ludovici fr: tertio loco genitus ducta Borbonii Ducis hærede cognomen in Pagan familiam cum hæreditate transfert.
Philippus III. Audax ad 1285 15.
Philippus IV. Pulcher ad 1314 29.
Tres hujus ff. Regnum adepti magnis afflicti cladibus, ſine ſtirpe periere
Seculo 14to Ludovicus X. Hutinus ad 1316 2.
Lugdunum ex permutatione cum Epiſcopo cui parebat, Regi cadit 1322.
Joannes fil: vixit dies 8. 0.
Philippus V. Longus ad 1322. 5.
Carolus IV. Pulcher ap 1328. 7.
Philippus VI. Valeſius ad 1350. 22.
Valeſius à Comitatus titulo ante Regnum adeptum dictus, cognomen poſteris dedit.
Joannes II. ad 1364 14.
Toloſæ Comitatus redit ad Regem 1361.
Carolus V. Sapiens ad 1380. 16.
Carolus VI. ad 1422. 42.
Rem Gallicam propemodum perdidit.
Seculo 15to Carolus VII. ad 1461. 39.

Henricus

Henricus VI. *Anglus Caroli* VI. *ex filia nepos adhuc bimulus Parisiis coronatur Galliæ Rex, qui Titulus adhuc ab Anglo* R. *usurpatur. Tria Lilia in scuto Francico primo apparent. Menestr.*

Nortmania & Aquitania ad Regem redeunt. 1450. 1451. Ludovicus XI. ad 1483. 22.

Burgundiæ Ducatus *recuperatur.* 1476.

Carolus Meduanius Provinciæ Comes sine prole moriens Regem scribit hæredem.

Carolus VIII ad 1498. 15.

Ludovicus XII. ad 1515. 17.

Secuo 16to *Britanniam minorem Regno adjungit ducta Anna Francisci* II. *Ducis hærede.*

Franciscus I ad 1547. 32.

Henricus II. ad 1559. 12.

Franciscus II. ad 1560. 1.

Carolus IX. ad 1574. 14.

Henricus III. ad 1589. 15.

Hugonotorum heresis sub tribus magnas'è posterioribus excitat turbas.

Deficientibus in Henrico III *Valesiis, Borbonii succedunt in Henrico* IV. *contra quem Gallicorum principum fœdus religionis sive causa, sive obtentu, Victor tamen & Catholicus regno potitur.*

Henricus IV. ad 1610 21.

Fridericus Mauritius Turenius Dux Bullionius, & Sedani Princeps ad 1591.

Seculo 17mo Ludovicus XIII. Iustus ad 1643. 33

Rupella domita 1628. *hæresis opes fracta regnum firmatum Pinarolium in Italia Francij additum* 1631.

Sedanum Bullionio Duci eripitur à Ludovico XIII. *ea tamen lege, ut nomen, & honos. principatus Ducis, posterisque servetur.* 1642.

Ludovicus XIV. Magn: ab anno 1643.

Comitatus Burgundiæ bis expugnatus, & à Francis. 1680.

Arausicanus principatus, ereptus Nassaviis, plures Urbes in Belgio & Germania capta, & Regni fines prolati

Hispa:

HISPANIÆ REGES.

SEculum 1mo. Christo Humani generis Reparatore nascente penes Romanos Hispanicarum rerum potestas erat.

Hi Cantabriæ novis motibus æstuanti frænos injecere præsidiis per Provinciam dispositis. *Mariana.*

Otho Cæsar Bæticæ Præfecturæ Mauritaniam Tingitanam contribuit. *Idem.*

Sub Vespasiano, & Domitiano Hispania in Bæticam, Lusitaniam, & Tarraconensem Provincias primo divisa est. *Idem.*

Seculo 2do. Duos hoc seculo Imperatores Romæ dedit Hispania, Trajanum patria Italicensem in Bætica natum, ac Ælium Hadrianum Trajani conterraneum, & consangvineum.

Ælius Hadrianus Hispaniam in sex Proviancias dividit, Bæticam, Lusitaniam, Carthaginensem, Tarraconensem, Callæciam, & Mauritaniam.

Ea scilicet Africæ parte Hispaniæ contributa.

Seculo 3tio. Tetricus sub Valeriano, & Gallieno Hispaniam tenuit, in quam Germanica Natio per Galliam infusa totis duodecim annis, urbes, agrosque, igne, ferroque vastavit.

M: Aurel: Carus Imperio suscepto, Carinum filium in Gallia, & Hispania curare mandavit, eodemque tempore M: Aurelius in citeriore Hispania rem Romanam gerebat.

Seculo 4to. Hispaniæ reguntur à quarto Legato Præfecti Prætoriis Galliarum ab an: 331.

Sequenti: V. post Christum natum seculo, Svevi, Gothi, Alani, Silingi, Vandali Hispaniam invasere; sed Alanis, & Silingis eodem seculo exstinctis, Vandalis fugatis, Hispaniæ divisæ fuere inter Romanos, Svevos, & Gothos, de quibus agendum, quia illorum Reges in Ca-

ftelanis adhuc perfeverant. *Mariana.*

Seculo 5to. Initium Gothorum Regno dedit Ataulphus Alarici Regis affinis, qui relicta Italia Hifpaniam petiit 415.

Ataulphus à 415. ad 416.	1.
Sigericus regnat m. 7.	0.
Vallia: 429.	13.

Vallia regnante fugati Vandali, deleta Alanorum reliquiæ.

Theodoredus ad 451.	23.
Theorifmondus ad 452.	1.
Theodoricus ad 467.	13.
Euricus ad 483.	17.

Romanos ex universa pellit Hifpania.

Alaricus ad 483.	23.
Seculo 6to. Gefelaricus ad 511.	4.
Amalaricus à 507. ad 531.	24.

Sub tutela Theodorici ad 526. Mox folus.

Theudus five Theuda. ad 548.	17.
Thaudegefillus ad 549.	1.
Agila ad 554.	5.
Athanagildus ad 568.	14.

Romanos auxiliares, quos Euricus ejecerat, vocat in Hifpaniam.

Limba feu Liuba I. ad 573.	5.
Leovigildus frater ad 586.	13.

Galleciam Svevorum regnum armis occupat.

Flav: Recaredus I. ad 601.	15.

Ad hoc Flavii cognomentum tulere Caftellæ Reges ufque ad Mauros.

Seculo 7mo. Limba feu Liuba II. ad 603.	2.
Vittericus ad 610.	7.
Gundemarus ad 612.	2.
Sifebutus ad 621.	8.
Recaredus 621. M: 3.	3.
Suintilla, & Ricimerus ad 631.	10.
Sifenandus ad 636.	5.
Chintila ad 640.	4.

Tulga

Tulga ad 642. 2.
Chindasuindus ad 649. 6.
Recisuindus ad 672. 23.
Bamba ad 680. 8.
Eruigius ad 687 7.
Ægica ad 701 14.
Vitiza ad 711. 10.
Rodericus ad 712. 2.
Seculo 8vo. Mauri 713 Hispaniâ subactâ, rem
Gothicam in plura regna distrahunt.
Pelagius à 717 ad 737 20.
E Regio sangvine regnat Oveti in Austria
Garzias Aynsa Rex Suprarbiensis 724.
Legionense Regnum 627.
Favila ad 739. 2.
Alphonsus I. Catholicus ad 757. 18.
Froila ad 768. 11.
Aurelius ad 774. 6
Silo ad 783. 9
Maurogatus ad 789. 6
Maurus annuum puellarum tributum pendit.
Veremundus Diaconis ad 791. 3
Alphonsus II. Castus. ad 842. 51.
Seculo 9no. *Alphonsus abstinens ab uxore*
Casti cognomen invenit.
Castellæ Comes Ovetensi Regi parebat.
Enecus I. *Navarræ Rex* 819.
Ramirus I. ad 850. 8
Ordonius ad 866. 16
Garcias II. *ducta Vraca Navarræ Regno Ara-*
goniam jungit 867.
Alphonsus III. Magnus ad 910. 44.
Godefridus de Arria Comes Barcinonensis à
Carolo Crasso institutus.
Seculo 10mo Sanctius Abarca VIII. Na-
varræ Aragoniæ Rex.
Garzias ad 913. 3.

Ordonius

Ordonius II. ad 923. - 9.
Sedem Oveto Legionem transtulit, dictusque est Rex Legionensis. Froil: II. ad 925. 2.
Alphonsus IV. ad 928. - 3
Ramirus II. ad 950. - - 22.
Castellæ Comitem liberum esse jubet ob æs alienum, cui solvendo par non erat.
Ordonius III. ad 955. - - 5.
Sanctius Crassus ad 967. - 12
Ramirus III. ad 985. - 18.
Veremundus II. ad 999. - 15.
Seculo 11mo. Alphonsus V. 127 28.
Sanctius III. Navarræ, & Aragoniæ Rex, & Comes Castellæ, ducta Nunna Sanctii Filia.
Veremundus III. ad 1037. - 29.
Ramirus I. Aragoniæ solius Rex 1035.
Ferdinandus Magnus ad 1005. 29.
Sanctius II. Fortis ad 1072. - 7.
Garzias cum fr: ad 1074. - - 2.
Alphonsus VI. ad 1109. - 36.
Toletum recipit 1085. *eoque sedem transfert.*
Henricus Burgundus à Regio Gallorum sangvine ducta Theresia Alphonsi Reg: filia, dicitur Comes Lusitaniæ, quam Mauris ademerat 1080.
Seculo 12mo. Alphonsus VII. Alphonsi VI. Nepos ex Uracca ejusdem filia ad 1126. 17.
Alphonsus VIII. ad 1157. - 31.
Alphonsus Henrici Comitis filius Primus Lusitaniæ Rex ab exercitu salutatur. 1139. *confirmatur ab Alexandro III.* 1172.
Sanctius III. ad 1157. - - - 1.
Ferdinandus II. ad 1188. - - 31.
Alphonsus Comite Barcinonis ad Aragoniæ Regnum vocato, Catalaunia jungitur Aragoniæ 1162.
Alphonsus IX. ad 1214. - 26.
Seculo 13tio Henricus I. ad 1217. 3.
Alvarus Lara Comes turbas excitat.

Ferdinandus Sanctus filius Alphonsi Legionensis ad 1252. - - - 35.
Alphonso patre exstincto, Legionense Regnum Castellano addit 1230.
Cordubam, Hispalim, aliaque oppida Mauris eripit. Regium Castellæ Senatum instituit, Regnum Granatense recuperat 1237.
Alphonsus X. Sapiens ad 1284. - 32.
Carthaginem, Silvam, Pacium de Mauris recipit.
Sanctius IV. Strenuus ad 1295. - 11.
Fratris primogeniti filiis Alphonso, & Ferdinando dejectis.
Seculo 14to. Ferdinandus IV. ad 1312. 17.
Alphonsus XI. Justitiarius ad 1350. 38.
Bello clarus Mauros cladibus attrivit. Dissidiis Civilibus lacerata Respublica..
Petrus Crudelis ad 1369. - 19.
A fratre notho victus, & interfectus crudelitatis pœnas dedit.
Henricus II. Petri fr: ad 1179. - 10.
Post Henricum II. *Gusman: filium ex ordine* S. *Dominici conscientiæ Moderatores eligunt Castellæ Reges.*
Joannes I. ad 1390. - - 12.
Henricus III. ad 1407 - 16.
Seculo 15to. *Hujus frater Ferdinandus jure Matris Eleonoræ* 1410. *Martino obeunte,* Regnum *Aragoniæ adeptus est.*
Joannes II. ad 1454. - - 47.
Henricus IV. ad 1474. - 20.
Turbæ in Castella, aliis Ioannæ Henrici filiæ, aliis Isabellæ ejusdem sorori Regni successionem deferentibus ad ann. 1479.
Ferdinandus Catholic: Aragonum Rex *Isabellæ uxoris jure ad* 1506. - - 26.
Aragoniam, & Castellam jungit.
Huic sive datus, sive restitutus est Catholici *titulus á Julio II.*

Filiæ

Filia Joanna nupsit Philippo Austriaco, & hinc in Hispania.

AUSTRIACI REGES.

SEculo 16to. Philippus I. Austr: 5560. vix 1.
Castella magnis motibus agitatur
Ferdinandus iterum ad 1516. - 20.
Joanna impare ob mentis defectum. Navarram occupat 1513.
Carolus V. Imper: Hispan. I. ad 1556 40.
Philippus II. ad 1598 - 42.
Nemo fortasse ab orbe condito latius imperavit.
Madriti sedem figit Henrico Rege *obeunte, Lusitania potitur* 1580.
Philippus III. ad 1921. - - 23.
Seculo 17mo. Philippus IV. ad 1665. 44.
Lusitani Brabantiæ Ducem Joannem Regem eligunt 1640.
Catalaunicæ turbæ 1640. *Neapolitanæ* 1647
Carolus II. ad 1700. 37.
Pater moriens matri optimæ Mariæ Annæ, simulque sex Consiliariis Carolo impubere regnum administrandum reliquit.

ALIORUM PER EUROPAM REGNORUM ET PRINCIPATUUM INITIA, ET VICES.

SEculo 1mo. Thraciæ Regum Tacitus, & alii meminere
In Germania Maroboduus ab Arminio victus pellitur. *Tacit.*
Britanniæ, Hiberniæ, Daniæ, Norvegiæ, Sve-

tiæ, Reges hoc seculo à Neotericis memorantur.

Matellanus Scotorum Rex, Christo nascente secundum regni annum numerabat.

Corbredus cognomento Galdus, sive Galgacus Scotorum Rex, ut est apud Tacitum *in vita Agricolæ.*

Seculo 2do. Trajanus, victo Decebalo, Dacorum Regno finem imponit 206.

Scotorum Reges hoc seculo nnmerantur Luctatus, Mogaldus, Conarus, Ethodius, Satrael & Donaldus I.

Gothi sive Scandia, sive ex Getarum regionibus erumpentes, multis afflictis Provinciis, ad utramque Visurgis ripam sedes figunt. 188.

Gothorum nomen supra quadringentos ante Christum natum annos auditum fuisse scribit Trithemius, sed sine antiquo teste.

Seculo 3tio. Gothi Thraciam populantur, & post Decii cladem 251. plures occupant Rom: Imperii provincias seculis 3. 4. 5 & 6.

Quadi & Sarmatæ per Gallieni ignaviam Pannoniâ potiuntur.

Dania sub eodem Gallieno Romanum jugum excutit, nunquam amplius subitura.

Probus Bastarnarum centum millibus ad præsidium contra barbaros in Thràcia sedes assignat 281.

Carantius, sive Carausius ,Scotus, Romanis victis, Rex Britannorum appelatur 290. Leslæus in Hist: Scot:

Seculo 4to. Rausimundus Rex Sarmatatum à Constantino cæditur 319.

Eugenius I. Scotorum Rex moritur, Romani rerum in Scotia potiuntur, incipit interregnum 386.

Fritigildis Marcomannorum Regina maritum ad Romanorum obsequium adducit.

Alaricus Gothis imperat 381. circiter.

Hungi

Hungi sub Balmiro, & Mundifico Attilæ patre 382.

Vandali ad Vistulæ ripas sub Modigisilo, seu Gondigisilo circi. 282.

Seculo 5to Fergusius II. Scotorum Regnum, à Romanis eversum instaurat 410.

Burgundiones à Rheno ad occidentē solem progressi, regioni, quam occuparunt sub Honorio Imper: nomen fecere.

Attila Rex Hunnorum, & Buda frater Hungarorum regno dant initium 442. *Aliis Bleda.*

Caba Attilæ filius cum Hunnis fugatur ab Arderico Gepidarum Rege 454.

Angli Saxonum gens à Britannis adversùs Pictos, Scotosque acciti, post fractam horum audaciam, Britanniam subjecere, eamque in septem regna partitam, Angliam appelantes, tenuere ad annum 1017.

Seculo 6to Theodo Agilolphingus Dux I. Bavariæ 508.

Avarius Hunnorum Rex Nurici partem, quam bello domuerat, Bavariam dicit 525.

Slavi Austriam occupant 522. mox Illyricum 587.

Longobardi Pannoniam occupant 549.

Garibaldus I. Rex Bojariæ, sive Bavariæ. 568.

Bulgari gens hactenus ignota à Borealibus finibus egressa Mysia potitur

Polonici Principatus initia per Lechum gente Slavum circa annum 600.

Seculo 7mo. Garibaldus II. iterum Dux Bojariæ 607.

Zeccus Slavus I. Bohemiæ Dux anno fermè 649.

Bulgari Pannoniam & Thraciam occupant prope annum 680.

Exstinctis Lechi posteris in Polonia anno ferè 700. XII. Palatinis, quos populi elegerant, in tyrannidem prolabentibus, creatur Dux I. Cracus, à quo Cracovia nomen invenit.

Ragusa, quæ post dirutam â Saracenis veterem Epidaurum, à Polimiro Belo Bossinorum R. condita fuerat, liberæ urbis more à propriis Ma: gistratibus regi cæpit. *Tubero l.* 5.

Seculo 8vo Post Cracum ll. & Lechum Craci l. Filios Vanda imperat in Polonia usque ad 760. Post Vandam, Xll. iterum Palatini, quibus tres Lechi succedunt, ac deindè postremi filius Popielus.

Hunni reduces iterum Pannonia potiuntur 744

Carolus Magnus victo Vitolono Bavariæ Duce Tassilonem ll. substituit, mox hunc rebellem in Monasterium detrudit, ac ipse Regem se Bavariæ dicit 788.

Flandria anteà inculta fit Comitatus 792.

Biornus lll. Christianorum l. Sveciæ Rex 800.

Seculo 9no. Carolus Magnus Saxonibus victis Witikindum Ducem imponit 804.

Egebertus Angliæ universæ Rex l. moritur 837. Sivardus ll. Daniæ Rex à Ludovico Pio Frisiam accipit.

Jn Polonia post interregnum 20 annorum eligitur Piastus Dux gentis 842.

Pictorum gens universa cum regno deleta à Kenneto Scotor: Rege 850.

Austrasia à Lothario R. Lotharingia dicitur. Polemon Dux l. Lithvaniæ 902.

Jngo Svecorum Rex Ruthenos & Moschos suæ ditionis facit 900.

Ragusei pulso Demejano tyranno Venetorum ope, ab his per aliquot annos annuum prætorem admittunt. *Tubero l.* 5.

Seculo 10mo. Marchiones custodiendis Regionum finibus, Burgravii juri dicendo inducti.

Bavaria iterum Ducatus 911.

Sigefridus l. Marchio Brandeburgicus 927.

Leopoldus Austriæ Marchio l. 932

Misniæ Marchio ab Henrico Aucupe institutus.

Herman

Hermannus I. Luneburgi Dux dicitur ab Othone I. 960.

Sigefridus Ardennensis I. comes Luxemburgi.

Imperium Moscovitum 990. Svetonus Daniæ Rex Sveciam acquirit 998.

Saraceni Creta insula ejecti per Basilium, & Constantinum Imperatores.

Seculo 11mo Subaudiæ Comitatus per Beroldum Saxonem incipit 1010. Dani occupant Angliam 1016 Rege I. Canuto Magno.

Boleslaus I. Cognomento Chrobri ex Duce I. Rex Poloniæ Henrico I. Imper·

Gvilemus Nortmanuiæ Dux hæres à S. Eduardo dictus, pulso Haraldo Dano Angliam subigit 1066.

Bavaria transit ad Atestinos in Welphone Actii filio 1070.

Polonia ob cædem S. Stanislai Cracoviensis, privatur regis titulo. 1079.

Vladislaus II. per Henricum III. Rex Bohemiæ primus 1087.

Bullionis Ducatus 1096. venditus Leodiensi Episcopo à Gothfredo Lotharingiæ Duce.

Seculo 12mo. Sigefridus è Duce Lotharingiæ Mosellanicæ I. Comes Palatinus 1101.

Hermannus è Ducibus Zeringiæ I. Marchio Badensis sub Henrico IV. 1120.

Welphonibus, sive Atestinis Austriaci in Bavaria succedunt. 1138.

Albertus Ursus Princeps Anhaltin: March: Brandemburg. 1142.

Austriæ & Marchione Dux 1154.

Otho I. Witelspachius 1162. post Atestinos Dux Bavariæ, in qua imperant ejus posteri.

Valdemarus II. primus Danorum & Vandalorum simul Rex 1203.

Seculo 13tio Nerius, sive Rainerus Acciajolus Achajæ Princeps, Athenarum Dux.

Otho Parvus è gente Ateſtina I. Dux Brunſvicenſis & Luneburgenſis 1240.

Ducatus Brabantiæ ex Lovanienſi Comitatu 1247.

Edvardus I. ab Henrico III. patre primus è primogènitis Regum Anglorum dictus Valliæ princeps cæſo Leolino 1254.

Chios â Michaële paleologo donatus Genuenſibus 1260.

Islandi Naquino Norvegiæ Regi ſe ſponte tradunt 1265.

Auſtria, Stiria, Tirolis, & Carinthia Rodulphi Imper: familiæ cedunt 1282 moxque etiam Burgundia & Bohemia Primislaus Polonus Regium nomen repetit 1295.

Seculo 14to. Nicolaus Acciajolus Magn: Regni Neapol: Seneſcalus Corinthi Dynaſta.

Dux Geldriæ ex Comite 1308.

Libertatis Helveticæ Tabulæ 1315.

Albertus ſub Carolo IV. Dux I. Meganopolitanus.

Franciſc: Catalufius Patrit: Gennuenſ: Lesbi princeps 1350.

Caſimiro Magno piaſtorum poſtrēo exstincto, eligitur à polonis Ludovicus Rex Hungariæ 1370.

Robertus II. primus è Stuartorum ſangvine regnat in Scotia 1370. Juſtiniani Genuenſes inſula Chio donantur à Jo: IV. paleologo 1374.

Jagello, poſtea è ſacro fonte Vladislaus V. Ducta Hedvige Rex pol: 1386.

seculo 15to. Dania, Svecia, Norvegia uni ferè Regi ſemper parent ab an: 1396. ad 1523.

Amedeus VIII. ex Comite Dux I. Sabaudiæ à Sigiſmundo Cæſare dicitur. 1416.

Adolphus Dux I. Cliviæ 1417

Fridericus Burgravius Nurimberg: á Sigiſmundo Cæſare 1417 donatur Marchia Brandemburg, quam posteri tenent

Rhætorum fœderatio cæpta 1424 ſtabilitur 1471.

Norve-

Norvegia hæredit: jure obnoxia Daniæ ab año 1448
Ducatûs Witembergens: initia 1470
Navarræ Regnum 1483 transit ad Albertos, Francisco Phæbo sine prole obeunte
Seculo 16to Svecia separatur à Dania, electo in Regem Gustavo 1523. Hungaria, & Bohemia transeunt ad Austriacos: 1526
Capta Rhodo Melita Hierosolymitanis Equitibus dono datur à Carolo V. 1530.
Navarræ jura Antonio Borbonio cedunt 1553. Batavica defectio ab Hispanis 1572 ex qua nova, potensque Respubl:
Deficiente in Sigismundo Augusto virili Iagellorum Stirpe 1572. primò Henricus Gallus, mox Stephanus Battoreus, indè Sigismundus Svecus à Polonis eligitur 1587. Hujus Diadema Svecicum rapitur à Patruo Carolo 1580.
Seculo 17mo Jacobus Scotiæ Rex VI. post obitum Elisabethæ Reginæ, Magnæ Britanniæ & Hiberniæ I. 1603.
Bavariæ Dux inter septem viros 2548.
Provinciæ Fæderatæ in Belgio ab Hispanis liberæ declarantur 1640.
Britannia 1649. ex Regno Respublica sub Tyranno Cromuelo restituitur Carolo II. Regi 1660.
Abdicante Christina, Sveciæ Regnum Carolo Palatino cedit 1655.
Casimiro V. è Sveca Vasarum familia postremo abdicante 1668. Michàél I. Coributus Poloniæ 1669. Rex eligitur, eoque obeunte 1673. Ioannes Sobieski prudentiâ, & bellicâ gloriâ clarissimus.
Veneti Cæsari, & Polono fæderati Peloponesum de Turcis fortiter, & feliciter recipiunt.
Anglia 1689. deficit à Iacobo II. Rege ad Auriacum Principem, Scotia aliquandiu nutat, mox cedit, Hibernia bello subigitur 1691.
Mortuô Gulielmô Arauxicanô 1702. qui magnam Britanniam, pulso Iacobo II. sibi usurpave-

rat,

rat, in ejus locum Anna Maria ſuffecta eſt, Daniæ Duciſſa, Jacobi II. filia altera. Hæc regna Angliæ, & Scotiæ, in unum Magnæ Britanniæ conjungit, inquo à Iacobo deceſſores fruſtra antea deſudaverant.

Poloniæ Primates à Rege Auguſto deficientes Regem Sveciæ ſibi poſcunt.

INITIA, VICISSITUDINES REGNORUM. EXTRA EUROPAM

Seculo 1mo Herodes Aſcalonita moritur anno 1. Filii Archelaus Iudeæ Rex, Heredes Antipas Gallileæ, Philippus Itureæ Tetrarchæ dicuntur ab Auguſto 2.

Archelaus an: 6 relegatur.

Iudææ Procuratores conſtituuntur.

Herodes Agrippa I. primo per Caligulam Gallileæ Rex 38. mox, & Iudææ per Claudium 41.

Agrippa II. ſuccedit 43.

Hoc mortuo, Iudæa iterum Procuratoribus creditur.

Parthorum, Æthiopum, Arabum, Armenorum, Cappadocum Reges à vetuſtis ſcriptoribus, Sinarum à Neotericis memorantur.

Seculo 2do Pacoro apud Parthos regnante bellis civilibus eorum opes atteruntur, quare facili negotio ſub Coſroë II. à Trajano victi ſunt.

Trajanus Coſroem II. in ordinem redigit, Parthisque Partamaſpatem imponit 112. circiter, ſed eo à popularibus pulſo, Coſroes redit, a quo cum Hadriano firmata pax.

Aſſyria, Meſopotamia, & Armenia revocatus ab Hadriano, qui eas liberas eſſe voluit, Præſidibus, Reges eligunt 119.

Seculo

Seculo 3tio. Abagarus Osroenorum, sive Edessæ Rex dolo captus à Caracalla 216. *Calvisius perperam putat, eum fuisse, ad quem Christus literas dedisse fertur.*

Abagarus, sive Abgarus nomen commune fuit omnibus Edessæ Regibus, ut recte monet Norius in Epoch. SyroMacedon.

Zenobia Palmyrenorum Regina, Syria potitur, & Phænicia. Alexander Severus Hebræos à Præfecto, qui Syrus Archisinagogus diceretur regi patitur 224.

Artaxerxes, ter victo Artabano Parthorum Rege, regnum transfert ad Persas 227.

Seculo 4to Exstincta apud Sinas Mana, quæ plura secula Imperium tenuerat, regnat Cyna familia 264.

Servi Sarmatarum Dominos è Sarmatia expellunt, eaque potiuntur 334.

Hannibalianus Constantini Magni ex fratre nepos, ab eodem Rex Ponti dicitur 335.

Imperii Romani finibus ab Ortu ad Indos, à Meridie ad Æthiopes, ab Aquilone ad Sarmatas, ab occasu, ad Oceanum Britannicum propagatis, plurima Regna in Asia, Africa, & Europa exstingvuntur.

Sapor II. Hormisdæ II. filius, Persarum Rex Romanis infestus Persicas opes auget, potitur Armenia 368.

Seculo 5to. Isdegerdus hujus nominis I. apud Persas, cui Arcadius moriens filii Theodosii tutelam permisit 408.

Usai familia apud Sinas regnat 419.

Bonifacius Dux bellicis laudibus clarus, à Castino Valentiniani Duce læsus, ab eo deficit, & Africa occupata, Vandalos, Albanosque in eam evocat ex Hispania. Sic Africa Vandalorum ditionis facta est 427.

Colchorum sive Lazorum Reges in Asia hoc seculo memorantur *Genebrardus Lazos male locat in Perside.*

Seculo

Seculo 6to. Saraceni populi ex Ismàële originem à Sara Abrahami conjuge nomen trahentes ex Arabia erumpunt in Syriam Palæstinam & Phæniciam hoc seculo ineunte.

Turcæ, ut liquet ex Plinio, Scytharum populi, è Portis Caspiis Armeniam, & Cappadociam invadunt 516.

Belisarius, victo, & capto Gilimere, Regno Vandalorum in Africa finem imponit 533.

Africa in septem Provincias divisa, & Imperio subjecta 534.

Seculo 7mo Heutay apud Sinas diviso Regno, dominantur 628.

Mahometes primò servus, mox Vates, indè Dux Exercitûs in Arabia moritur 631.

Huic Succedit Abukara, & post eum Omar, sive Haomar, qui Persidem subigit, mox Syriam, & Ægyptum.

Hic primus dictus est Calipha.

Haly Mahometis gener post Haomarum.

Muhavias l. Damasci Calipha.

Abderamus l. Miramolinus in Mauritania Tingitana fuga evaserat cum asseclis, Abdallæ Caliphæ Damasceni interempti. *Miramolinus id est Princeps, seu Caput Fidelium.*

Seculo 8vo. Ulit Saracenicæ dominationis fines latiùs extendit, & Imperii sedem iterum figit Damasci.

Saracenis Haly Sectatoribus impellentibus Maurosores Chorazami dominos occidunt, Marvanum Calipham cedunt 752.

Inde sub Muhamad Abubalas Saracenorum Imperium in tres partes dividitur, quarum primam Abubalas tenuit in Perside, Salim Ægypto præfuit, & Abdalla Syriæ.

Hinc Strips Bilæ apud Persas celebris. Arrakid Bila, sive Aaron Carolo magno amicus.

Seculo 9no. Abuezar Maracem inter Saracenos illustris, utpote qui octo Regibus do-

mitis

mitis; Principes eorum urbes victor expugnavit.

Creta à Saracenis occupatur 822.

Jacub Leys celebris apud Saracenos Persas regnat. *Post hunc diù silet Persarum historia.*

Celleberrimi erant hoc seculo Babylonius, seu Baldacensis, & Ægyptius Calipha. *Hac Arabica voce, quæ successorem, vel Hæredem significat, nempe Mahometis, primò appellatus est supremus Saracenorum Princeps, mox & alii minores.*

Seculo 10mo. Mustaphi, sive Mustapha Babyloniorum Calipha, sive Amiras, victo Ægyptio, totum ferè Saracenorum Imperium sibi subjicit. 908.

Calecuti apud Indos sedem habere cæpit Saracanus Amiras 909.

Sunga familia apud Sinas regnare incipit 923.

Persarum Reges Daules, & Boytes è stirpe Darii Hystaspis à 936.

Historia Persica iterum, deficit.

Ingas Peruvianos Cuschi sedentes ab hoc seculo numerant Americani.

Seculo 11mo. Turcæ intio seculi Persis infesti, mox ab eorum Calipha, sub quo meruerant, desciscentes, & Saracenis debellatis, Tangrolipice Duce, eorum sectam cum regno suscipiunt 1038.

Turcæ dividuntur in Orientales, & Occidentales 1060.

Hierololyma expugnata, Cruce signati ejus Regnum Gothofredo Bullionio, cujus potissimum virtute receptam esse constabat, omnium consensu deferunt 1099.

Antiochia Boemundo; Edessa Balduino, Gallilæa Tancredo cesserunt.

Seculo 12mo. Corasmii in Perside 1139.

Noradinus è Turcis Occidentalibus Syriam occupat 1143.

Saladi

Saladinus è Turcis Occidentalibus Ægypto potitur 1178.

Eruptio Tartarorum, & plures per eos Provinciæ Septemtrionis occupatæ 1188.

Rucradinus Turca l. Iconii Sultanis 1189.

Cypri Regnum jure permutatum in Hierosolymitanum 1191.

Alexius Comnenus Trapezuntini Imperii fundamenta jacit. 1203.

Seculo 13tio. Capta Constantinopoli Balduinus Imper: Veneti, Cretam, Ionii, & Ægei maris insulas Bonifacio Montisferratensi Thessaliæ Regnum, aliis alia præmia virtutis attribuit 1204.

Chingiscamus Tartarus, Chorasmiis domitis, regnat in Perside 1227. & post eum Zagathay, sive Hallon.

Mamelucchi in Ægypto regnant 1245.

Tartari Sinas occupant 1278.

Aladino Sultanorum Iconii ultimo exstincto 1290. Turcarum Regnum in septem Dynastias dividitur.

Cassanus Tartarus 40. Saracenorum millibus in Syria cum Sultano Ægyptio profligatis redit in Persidem 1292.

Seculo 14to. Othomanus Ortoguli domitis aliis Turcarum Dynastis, Prusam, magnamque Asiæ partem subigit 1301.

Mansit deinde omnibus Turcarum Regibus Othomani cognomen.

Gempsa l. Parthorum Sultanus victo Carbandare Tartaro potitur Perside ab anno 1350 ad 1390.

Ta Iminga familia, pulsis Tartaris regnat apud Sinas 1368. *Martinius.*

Tamerlanes Tartarus 1391. Fugatis Parthis, suos reducit in Persidem.

Seculo

Seculo 15to. A duobus Tamerlanis filiis Mogolis, & Samarchandæ, Regna initium habent 1406.

Gempſa II. victis Tamerlanis filiis, Parthos iterum Perſis imponit 1407.

Uſſumpaſſanus I. Turcarum potitur Perſide 1458.

Mahometes II. Trapezunte univerſaque Chalcide, armis domita, Trapezuntinum Imperium evertit.

Luſitani Braſiliam, Americi Uespucii induſtria luſtratam armis occupant.

Seculo 16to Iſmáël Sophi Turcas pellit è Perſide, eamque ſibi ſubigit 1501.

Amether Saracenus Monachus aſſumpto Seriphii nomine, Feſſæ, Marochii, & alia Mauritaniæ Regna occupat Religionis obtentu.

Selimus Turca Sultano debellato, Syriam occupat; mox victo Tomumbeio Mameluchorum in Ægypto regno finem imponit 1517. Mexicum perCorteſium ſubig it Caſtellanus 1519. & Peruvia potitur Petrus Pizzarus 15. 25.

Lomellini Genuens: Patritii Tabracæ inſulæ ad Africæ oram Domini anno circ: 1540.

Arabia Felix à Solimano occupatur 1570.

Seculo 17mo. Abdemelechus Marochii & Feſſæ Regna ſu æ ditionis facit 1575.

Batavi in Oriente Magnas Inſulas, & plures Regulos armis ſubigunt.

Buſſerius & Xequus Marochi, & Feſſæ Regis filii Hametis patris Regna dividunt 1603.

Tartari ex familia Taſcinga Sinarum regno potiuntur 1644. *Martinius.*

Batavi á Luſitanis Braſilia pulſi 1654.

Tafilettus Feſſæ, & Marocchi Regna iterum jungit.

Æthiopum Reges nunquam interrupta ſerie, adhuc perſeverant omnium fortaſsé antiquiſſimi.

Seculo

BELLA CLARIORA,

SEculo 1mo. Auguſtus Imper· Ducibus Tiberio, & mox Germanico rem Romanam in Dalmatia, Sarmatia, Pannonia, & Germania proſperè gerit.

Corbulo ſub Nerone Parthos, & Armenos bellô domat.

Hebræi ob Flori procuratoris latrocinia, & cædes, à Romanis deficiunt, & hinc horum in eos bellum Veſpaſiano & Tito Ducibus·

Agricola Dux Romanus ſub Domitiano per Britanniam, & Hiberniam arma circumfert, & plerumque feliciter. *Tacitus in vita.*

Seculo 2do, Trajanus in Decebalum Dacorum Regem, ac poſtmodum in Scythas bellum gerit.

Idem Trajanus Iudæos in Cypro rebelles armis perſequitur. Mox contra Parthos felici, contra Arabes infelici Marte contendit.

Rebelles iterum Judæos bello plectit Hadrianus.

L. Verus contra Parthos, Marcus Aurelius contra Marcomannos bellum feliciter gerunt *Marcomanni Cæſari primùm memorati, ſi Sanſoni, & Briétio credimus, fuere, ubi nunc Bohemi, vel potiùs Moravi.*

Seculo 3tio Picti & Scoti mutuis cladibus atteruntur.

Imperatores Sept: Severus & Caracalla in Parthos, & Britannos fauſto ſucceſſu bellum integrant.

Artaxerxes Perſarum Rex poſt victum Arthabanum, infeliciter movet in Romanos à quibus ejusdem Succeſſores plerumque hoc ſeculo victi.

Contra Gothos, hactenus Romanis ignotos pugnant Gorpianus, Decius, Claudius II.

Sub Diocletiano, & Collegis Cæſaribus Aſia, Africa, Sarmatia, & Anglia in Europa bellis arſere.

Seculo

Seculo 4to. Romanorum Cæſarum bella Civilia ſub Conſtantino, ejusque Filiis.

Iulianus in Gallia & Germania bellum habet.

Denuo cum Perſis ſub Sapore II. 350. diuturnum, & atrox bellum, quo fractæ Romani Imperii vires.

Iterum bella Civilia inter Romanos, ſive Cæſares, ſive Tyrannos.

Romani pluries cum Hunnis, Alemannis, Gothis ferè ſemper victores ſigna contulere.

Seculo 5to. Gothis ſub Radagaſio, Alarico, Athaulpho, & Theodorico Regibus laté per Europam arma circumferunt.

Attila Hunnorum Rex Dei flagellum cum 400. armatorum millibus Illyrico, & Thraciæ, Meſiæ, Daciæ, Macedoniæ Theſſaliæ, Germaniæ, Galliæ, Italliæ bellum, ſeu potius vaſtitatem infert.

Odoacer Herulorum Rex Italiam armis petit.

Franci ſub Meroveo contra Gallos, Vandalos, Gothos, ſub Clodoveo contra Germanos, & Viſigothos bella gerunt.

Saracenorum nomen incipit armis in Aſia clareſcere anno circiter 500.

Seculo 6to. Iuſtinianus Belliſario Duce Perſos in Aſia, Vandalos in Africa bello, & cladibus atterit.

Eodem Beliſario & Narſete Ducibus Gothos in Italia profligat.

Longobardicum nomen Italicis bellis inclareſcit.

Scoti, & Picti cum Arturo Britannorum Rege ſæpe confligunt.

Perſæ ſub Cavade Coſroe I. & Hormisda III. Regibus cum Græcis Imperatoribus varia fortuna decertant.

Seculo 7mo. Coſroes II. Rex Pers: fæde lacerat Rom: Imperium ſub Phoca, mox ab Heraclio pluribus cladibus atteritur.

Saraceni circa 637. latè per Asiam & Africam victores sub Heraclio, & Constantino filio.

Saraceni inter Halys & Mahometis asseclis divisi bellum civile gerunt.

Angliæ populorum bella, quæ narrantur à Beda.

Dagobertus I. Francorum Rex bellum habet cum Slavis 622. 623.

Orientis Cæsares à Constantino Pogonato ad Michaël. Paphlagon. cum Bulgaris per 6 ferè secula aut bellum, aut suspectam pacem habuere.

Seculo 8vo Saraceni in Hispania 713. Indè bella adversùs eos Pellagii Alphonsi I. Froilæ I. Veremundi I. Alphōsi Casti Regum integrat ferè seculo, & plerumque prosperè gesta.

In Gallia bella civilia Carolo Martello victore, mox ejusdem contra Saracenos

Pipini contra Saxones, Aquitanos, & Longobardos bella.

Caroli Magni contra Longobardos in Italia, contra Saracenos in Hispania, & Saxones in Germania arma felicia. *Quæ de rebus contra Anglos gesta narrantur commentitia censentur.*

Seculo 9no Dani Anglis molesti in Brittania.

Carolus Magnus bellum Saxonicum conficit, quod annos. 33. duraverat.

Græci Cæsares contra Bulgaros bellum habent varia fortuna.

In Francia, & Germania bellum civile filiorum contra Ludovicum Pium, & postea inter se.

Nortmanni egressi à Dania 836. Galliam invadunt.

Saraceni in Italia, & Hispania bellis furunt.

Bella de Imperio certantium in Italia usque ad Othonem I. Imperat.

Seculo 10mo. Hungari, Germaniam, Italiam, Gallias populantur.

Nicepho-

Nicephori Phocæ de Persis victoriæ sub Romano Iuniore.

Orientis Imperatores bellum habent cum Saracenis, Ruthenis, & Bulgaris.

Saraceni in Italia adversa plerumqne fortuna pugnant.

Rodulphi Burgundi, Hugonis Arelatensis Regis, & trium Othonum in Italia bella inter se, nec non contra Græcos & Saracenos. Turcæ vel in fine hujus, vel sub initium sequentis seculi Persas vexant.

Germanorum Cæsarum bella in Italia pro R. Pontificis & Imperii dignitate, in Hungaria pro defensione Regum.

Seculo 11mo Nortmannorum in Italia, mox in Græcia, & Sicilia arma felicia.

Græci Cæsares contra Bulgaros feliciter, infeliciter cum Nortmannis, & Turcis bellum habent.

Belli semina inter Genuenses & Pisanos 1050 cum hi partem illis Corsicæ ademissent.

Subacta per Cuillelmum Nortmannum Anglia, Galliæ Rex Philippo I. natus est æmulus, bellumque, quod primò Francos, & Anglos commisit 1077. circiter.

Hispani contra Mauros arma prosperè tractant.

Seculo 12mo Genuenses, & Pisani, de dando Corsicæ Episcopo contendentes ad bellum veniunt, quod ingenti animorum armorumque contentione multos per annos, eventu vario gestum est.

Græci Cæsares cum Turcis, Scythis, Serviis, Hungaris bellum habent.

Eleonora Guicensis à Ludovico VII. Galliæ Rege repudiata secundi ejusdemque atrocissimi belli inter Gallos, & Anglos, initium fecit 1152.

Turcarum Norandini, & Saladini bella, quibus Syriam, & Ægyptum domuere.

Seculo 13tio. In Anglia bella civilia inter Eboracenses & Lancastrenses Duces sub Albæ, Rubræque Rosæ nomine, quibus post 30. prælia, trium Regum & plurimorum Principum cædes Henricus VII. Angliæ Rex anno 1485. finem imponit.

Tartarorum contra Persas, & Saracenos toto ferè seculo bella prosperè gesta.

Fridericus II. Cæs: bello plerumque inglorio Guelforum, & Gibellinorum factionibus revocatis ab anno 1234. ad 1250. fædum in modum Italiam lacerat.

Seculo 14to, Bellum Anglogallicum tertium, quo Gallia tantùm non periit per annos fermè ducentos oritur 1336.

Bellum inter Venetos, & Genuenses per plura lustra vario eventu gestum cæpit anno 1350.

Rodulphus Bellum cum Ortocaro, Bohemo, Helvetis Burgundisque feliciter gerit.

Sicilia post crudeles vesperas à Petro Aragonio occupata, illorum jacta sunt inter Gallos & Hispanos bellorum semina, quæ sopita sæpius, nunquam exstincta post tria secula adhuc dolemus.

Seculo 15to Florentini cum Pisanis, Veneti cum Mediolanis Ducibus, Andegavenses cum Aragoniis armis decertantes, Italiam deformant.

Angli cælitùs priùs ab Aurelianensi Puella fracti, mox à Carolo VII. Rege pluries victi, totâ ferè Galliâ pelluntur.

Ferdinandus Hispanus, Granata per vim potitus, Maurorum in Hispania Regnum exscindit. 1485.

Tamerlanis in Asia, Turcarum Regnum Amurathis II. Machometis II. & Bajazethis item II. in Asia, Græcia & Pannonia bella memorantur.

Seculo 16to. Caroli V. Imper: cum Gallis, cum Turcis, cum Mauris cum Germaniæ Protestantibus bella eventu vario.

Bellum Belgicum atroci contentione gerendum oritur anno 1576.

Galli

Galli in Italia prius, mox inter se civilibs armis contendunt

Henricus VIII. Angliæ, & Iacobus IV. Scotiæ Reges, Poloni, & Moschi bello decertant.

Turcæ in Asia contra Persas, in Africa contra Ægyptos, in Europa contra Hungaros Marte plerumque felici belligerant.

Seculo 17mo Germani Cæsares contra perduelles & Svecos in Germania, contra Turcas in Hungaria, Gallorum Reges contra Calvinianos in Gallia, contra Hispanos in Hispania, Italia, & Belgio, Poloni cum Cosacchis, Svecis, Moschis, Tattaris, Turcæ cum Persis, Moschis, Polonis, Hungaris bellum gerunt.

Sinæ á Tartaris domiti 1644. post bellum 20 ferme annorum.

Hungaros tumultus Tekelio incentore sequutum est Turcicum bellum in Hungaria & Græcia 1683.

Ab anno 1688. Magna Europæ parte in Gallos fæderata, Christiana Respublica bellico ardet incendio.

Elapso Carolo II. Hispaniarum R. sine successore, ingenti ardet bellorum incendio tota ferme Europa contra Gallos fæderata.

Bellum inter Svecos, & Moschos.

PRÆLIA, ET BELLORUM EVENTUS CELEBERRIMI.

SEculo 1mo. Legiones Romanæ sub Q. Varrone à Germanis Cæsæ 9. *Clades hac Augusto lachrymas expressit*

Domitius Corbulo, fugato Tridate Armeniæ

Rege, capta Artaxata comburit, & delet sub Nerone.

Svetonius Paulinus cæsis 80. Britannorum millibus Monam occupat 61.

Subacta est à Tito Hierusalem, ubi undecies centena mortalium millia fame, aut gladio periere, centum millia publicè vendita 70.

Seculo 2do Trajanus gemina, sed cruenta victoria intra IV. & V. Consulatum bellum Dacicum conficit.

Hadrianus Hebreos rebellantes maximis obterit cladibus.

L. Verus, victo Vologese Parthorum rege, parthicus appellatur. 162.

M. Aurelius Antoninus Christianæ legionis beneficia de Marcomannis triumphavit 173.

Septim: Severus triennali obsidione Byzantium circumsidet 195.

Seculo 3tio Alexander Severus insigni de Artaxerxe persa victoria relata, romæ triumphat. 234.

Gordianus Gothos, Sarmatas, Germanosque Thraciam incursantes acie delet 239.

Decius Imper: grandi clade à Gothis accepta, fugiens mergitur in palude.

Valerianus Imper: à Sapore persa victus, captusque 260.

Cæsa scribuntur à Claudio II. pluribus præliis CCCXV. Gothorum millia, navium 2. millia submersa.

Aurelianus ter devictis acie Gothis, servat Italiam 271.

Seculo 4to Constantinus 60 Alemanorum millia cædit in Gallia; 301.

Constantinus Magnus Maxentium ad pontem Milvium, Cælo per Crucem ostensam favente, profligat 312. Lucinium primo 315. mox iterum 324. vincit, Sarmatas 319, Gothos 332. cædit.

Prælium

Prælium ad *Mursam* inter Constantium, & Magnentium 351.

Sapor Persarum Rex, victo Constantio, Constantinopolim pervadit. 363.

Theodosius I. Eugenium, & Arbogasten Tyrranos, cælo ac tempestate favente victor opprimit. 394.

Seculo 5to Celebre ad Polentiam prælium Stiliconem, & Alaricum 402.

Radagasius Rex cum 200. Gothorum millibus ad Fesulas victus 405.

Franci Modogisilum cum 20. Vandalorum millibus profligant. 405.

Theodorico Hispano, *Meroveo*, Franco, & Aetio cum Attila ad Arelatem confligentibus utrinque ad 180. mortalium millia una die cadunt 451.

Ricimerus Alanos in Italia 464.

Clodoveus Alemannos in Gallia 496. insigni clade atterit.

Seculo 6to Alaricus Gothus manu Clodovei cadit, exercitus strage immensa afficitur 507.

Arturus Britonum Rex anno 520. ad Badonis montem Saxones ingenti prælio profligat.

Justinianus per Belisarium Vandalos cladibus atterit. 535.

Narses Totilam ad Busta Gallorum profligat. 552.

Justiniani copiæ ad Phasim à Persis fractæ 554.

Buccilinus prælio ad Capuam à Narsete vincitur 555.

Seculo 7mo Cosroes II. Persarum Rex, cum plures Imperii provincias fœdè lacerasset, Carthaginem expugnat 614.

Heraclius Cosroem, pluribus victoriis exultantem, divinitus debellat 622.

Saraceni Constantinopolim obsidentes à Christianis profligantur 674.

Constantinus Pogonatus per imprudentiam fœdam accipit à Bulgaris cladem 684.

Tiberius II. cæsis 200. Saracenorum millibus, feliciter auspicatur Imperium 69.

Seculo 8vo. Saracenis cum Roderico Hispano confligentibus 700. hominum millia utrumq; cadunt 713.

Cum Solimano Saraceno 300. hominum millia frustra Constantinopolim tentant 715.

A Carolo Martello Franciæ Principe Saracenorum 375. millia uno prælio cæsa 732.

Carolus magnus Saxones immensis cladibus afficit

Saracenorum 790. millia ab Alphonso Casto mactata pluribus præliis.

Seculo 9no. Pipinus Caroli Magni filius Venetorum prius victor, mox ab iisdem victus Ravennam migrat inglorius 811.

Celeberrima apud Scotos Kennethi Regis victoria, qua Pictorum gens cum Rege Druskeno ad Taum fluvium pene deleta 838. *Bæthi Leslæus*

Ramirus I. Legionis Rex. cæsis ad Clavigium sexaginta Maurorum millibus, Alveldam, & Calagurrim ipsis eripit 846.

Arnulphus Germaniæ Rex Romam diu frustra oppugnatam, per occasionem leporis forté in eam refugientis capit. *Sigebertus & alii.*

Seculo 10mo Saraceni, arce Gariliani pulsi, cæduntur 915.

Cremata per Hugonem Italiæ Regem Classe, Saraceni deferunt Fraxinetum 931.

Auceps voto nuncupato Hungaros prælio victos pene delet 933.

Ramirus II Rex Legionensis Mauros ad septimaneas, triginta millibus cæsis, profligat 934.

Petrus Urseolus Dux Venetus inclytam de Saracenis victoriam refert 976.

Egregia de Saracenis victoria Veremundi Regis Hispani 998.

Seculo 11. Quadraginta Nobiles Normanni

Hiero-

Hiroſolymis reduces Salernum ab obſidione Saracenorum liberant 1002.

Maniaces Michaëlis Paphlagonis in Sicilia Dux unico Prælio 50. Saracenorum millia cædit 1040.

Sexcenta Scytharum millia precibus Conſtantini Ducis, & populi Divinitus fuſa 1065.

Itali, Victore Ill. R. Pontif: impellente, Africam ſub Uexillo S. Petri aggreſſi, centum Saracenorum millia interficiunt 1087.

Seculo 12. Calojoannes Imper: nobilem de Scythis victoriam reportat 1123.

Ægyptii apud Aſcalonem tanta clade affecti à Dominico Michaële Veneto, ut mare ad duo milliaria ſanguine cæſorum rubeſceret 1124.

Alphonſi I. Luſitani Regis Orichienſis de Iſmaro, & quatuor aliis Mauris Regibus victoria celleberimus comparanda 1137. *Hiſt: Luſit:*

Idem Alphonſus, & filius Sancius I. innumerabiles Maurorum copias cum Marochiorum Imperatore & tredecim ſimul Regibus ad Scalabim cædunt 1183. *Ibid:*

Seculo 13tio. Theodorus Laſcarus, parva manu ingentes Turcarum copias delet, obtruncato Sultano 1209.

Miramolinus cognomento Viridis cum 600. Saracenorum millibus profligatur à Regibus Alphonſo Caſtellæ, Petro Aragoniæ, Sancio Navarræ 1272.

Octingenti Cruce ſignati, Duce Simone Monfortio Toloſanorum, & Aragonum 100. millia fundunt 1213.

Pugna Bovienſis, in qua à Philippo Auguſto Galliæ R: victi Otho Cæſar, Ioannes Anglus, Ferdinandus Flander, qui certi propemodum victoriæ catenas captivis vinciendis attulerat 1213.

Philippus Pulcher Galliæ Rex gravem paſſus

eſt

est jacturam in pugna ad Curtracum edita 1302. ubi temeritate Roberti Atrebatum Comitis flos Galliæ nobilitatis à Flandris excisus.

Seculo 14to. Alphonsus XI Castellæ Rex 450 Saracēorū mil: cædit, 20. duntaxat è suis desideratis 1340.

Clades Gallorum per Anglos ad Cressiacum 1346.

Veneti à Genuensibꝰ quos pacē flagitantes rejecerant, ad Sapientiā *Insulā* gravi clade funduntur 1354.

Pugna Pictaviensis inter Anglos, & Gallos, horum clades funestissima 1356.

Petrus Auria Genuensis classis Præfectus Venetos pacem orantes propositis durissimis conditionibus ad desperationem adigit, mox ipse fame ad deditionem compellitur 1379.

Seculo 15to. Tamerlanes Tartarus ductis duodecies centenis millitum millibus, Bajazethem Turcam profligat, cæsis 140. millibus 1402.

Classis Hispania vivæ calcis beneficio à Genuensi victa, captiq; duo Reg: Arag: & Nava: 1435. *Blondus.*

Ioannes Hunniades, Stephanus Vaivoda, & Bathoreꝰ celebres de Turcis victorias referunt.

Vladislaus Poloniæ, & Hungariæ Rex ad Varnam pugnans cum Amurathe, obtruncatur à Turcis Perit, & Julian: Card: Cæsarinus Legatus 1444.

Seculo 16to Iacobꝰ IV. Scot. R. & flos nobilitatis ad Floudoni umōntem cæsus ab Anglis Duce Thoma Hauvarto. 15. 13. Rhodus à Solimano Turca in deditionem accepta est 1522.

Vienna à Solimano frustra obsidetur 1526. Sophi Turcarum 400. millia cædit 1557. Gallorum clades ad S. Quintinum 1557. Moschus Turcarum 600. milli: delet 1560. Melita à Turcis obsessa, sed fortissimè defensa 1565.

Victoria Christiano: de Turcis ad Echinadas 1571.

Sebastianus Lusitaniæ Rex in Africa pugnans cum flore Regni perit 1578.

Parisii ab Alexandro Farnesii liberati 1590. Antverpia ab eodem capta 1595.

Seculo

Seculo 17mo. Ostenda expugnatur à Spinula 1604.

Celebris de Osmane Turca Polonorum ad Chocimum victoria 1621. Rupella à Ludov: XIII. expugnata 1628. Sveci ad Nortlingam victi ab Austricacis 1034. Casimirus Polonus Tartaros memorabili clade cædit 1669. & Ioann: Sobiescius, postea Rex Turcas ad Chocimum 1672.

Vienna à Turcis frustra oppugnata 1683.

Buda de Turcis recepta 1686. Belgradum Maximil. Eman: Bavari virtute fortiter expugnatum 1689. sed anno sequenti iterum amissum.

Galli de Fæderatis primum in Occeano Brittannico, mox in Campis Fleuriacis iterum victores 1690. Montes in Hannonia, Nicæa in Liguria, Mommelianum in Sabaudia Gallis cedunt 1691. In Oceano victi à Fæderatis Galli, paulò post, Namurcum expugnant 1692.

Veneti navali prælio victi à Turcis Chion Insulam amittunt 1697. quam bienio antea cæperant.

Fæderati celeberrimam ad Hochstectam victoriam contra Gallos referunt 1704. ex qua tota Bavaria, Augusta Trevirorum, Trarbacum, Landavia, aliqua loca plurima de victis direpta.

BELLI DUCES NOBILIORES.

SEculo 1mo. Sentius Saturninus, & Valerius Messala Augusto imperante.

Germanicus Cæsar Drusi filius.

Arminius Cheruscorum Princeps.

Tacfarinas Numida cum Romanis varia fortuna congressus.

Mutianus, & Antonius Vespasiani asseclæ.

Agrico-

Agricola Historici Taciti Socer rebus in Britanni gestis nobilis.

Trajanus bello clarus, mox Imperator.

Galgacus Scotus cum Agricola sinistro plerumque marte congressus, sed semper fortis.

Seculo 2do. Artemon Judæorum in Cipro rebellantium Dux, à quo ducenta, & quadraginta hominum millia obtruncata 114.

Andreas Hebræorum Dux in Ægypto.

Placidus postea S. Eustachius Dux sub Trajano insignis.

Barchochebas clarus Iudæorum Dux.

Iulius Severus, sub Hadriano.

Septimius Severus adeo felix, ut nullo congressu non discesserit victor.

Seculo 3tio. Aurelius, & Claudius Duces sub Gallieno, deinde Tyranni.

Zenobia Palmyrenorum Regina sæpe victrix, tandem victa.

Odenatus Zenobiæ maritus.

Carantius, sive Carausius Scotus, à quo victi Romani 287.

S. Mauritius Dux Thebeæ legionis.

Fincomarchus Scotorum Rex qui victis Romanis, Octavium Britanniæ Regem profugum restituit *Lestaus*.

Seculo 4to. Antemius postea Martyr sub Juliano.

Gallicanus Dux, & Consul, mox Martyr.

Iovinus Magister Equitum sub Valentinianos II.

Sapor II Persarum Rex jussu patris in utero matris, coronatus, postea bello fortissimus, & Romanis formidandus.

Theodosius Hispanus Imperatoris Cognominis Pater.

Ardaburius Pater, & Asper filius Aspebetus

Persa Christo tandem addictus.

Terrentius Dux maximus sub Valent.

Arbogastes Comes, mox proditur 394.

Seculo 5to Stilico gente Vandalus Cos, & Dux egregius, postea proditor sub Arcadio, & Honorio.

Fergusius II. R. Scotorum bello inclytus.

Attila R. Hunnorum, Dei flagellum.

Aetius Patritius & Rom: Imperii columen singulari consilio, ac virtute, cum Meroveo Francorum Rege Attilæ impetum repressit, atque avertit.

Bonifacius Dux bellicis laudibus clarus, sed Africæ demum Tyrannus.

Aurelius Ambrosius Brito vir, & morum probitate, & bellicis victoriis admirandus.

Clodoveus bello, & pietate inclytus Francorum rex.

Seculo 6to Elesbaanus Æthiopum rex victoriis, & Religione inclytus.

Totilas Gothorum rex fortis & aliquando felix, sed postea victus à Narsete.

Belisarius, & Narses Justiniani Duces celeberrimi.

Joannes, qui opibus à Iustiniano spoliatus, vitam mendicando sustentavit. Procop: *Hinc fortasse nota de Belisario fabula.*

Priscus, & Philippicus sub Mauritio.

Arturus Anglorum rex nobile fabularum argumentum, cujus orbicularis mensa, & ensis Caliburnus celebrantur.

Mummolius Patritius, & Comes, Antisiodorensis.

Seculo 7mo Trebellius Dux Bulgarorum fortissimus.

Cosroes Persarum Rex illatis Rom: Imperio cladibus clarus, sed tandem ab Heraclio victus, & à filio cæsus.

Rhotaris Longobardorum Rex victoriis & au-cto Regno nobilis.

Omar Arabum Rex, seu meliùs Calipha à Mahomete tertius.

Halys à Mahomete. V. qui rerum successu elatus, Mahomete major dici, credique voluit, Ex eo Saraceni in duas sectas divisi.

Bamba Hispaniæ Rex armis, & pietate insignis.

Seculo 8vo. Carolus Martellus Caroli *Magni* Avus, cui ob res è re Christiana feliciter gestas à Gregorio III. Christianissimi titulus datus est.

Pipinus Caroli Magni Pater Galliæ Rex.

Carolus verè Magnus Imperator, & Bellator.

Rolandus quem Itali corrupta voce Orlandum appellant sub Carolo Magno.

Pelagius è Regio Gothorum sangvine Cantabri Comitis Fil: Hispaniæ restitutor.

Azer, cujus virtute Aragones Maurorum jugum excussere.

Alphonsus Castus Rex Cretensis.

Seculo 9no Enechus cognomento Arista belli operibus ingens I. Navarræ Rex.

Bonifacius Comes è progenitoribus Mathildis Comitissæ, rebus in Corsica gestis, inclytus.

Regnerus Rex, amorum, & rerum gestarum similitudine Danorum Hercules.

Robertus Fortis sui sæculi Machabeus apud Gallos 866.

Vido III. Spoleti Dux, & Imperator.

Andreas Romani exercitus Dux, à quo cæsi Saraceni ad Padum 886.

Atto seu Actius Mathildis Comit: Proavus bello per ea tempora clarus. *Florent.*

Seculo 10mo. Ferdinandus Consalvus Castellæ Comes Maurorum malleus.

Alphonsus Castellæ Rex verè Magnus.

Vitzereus Svecus sub Olao.I.

Alman;

Almanſor Saracenorum Dux inclytus.
Petrus Venetorum Dux bello clarus.
Conradus Franco, mox Germanis Rex.
Joannes Zemiſces Græcus Imper:
Ezelinus Germanus Onaræ Dynaſta.
Grimaldus I. Monæci Princeps non armis minus, quàm ſangvine nobilis.
Ericus VII. Svecorum Rex cognomento Segerſelius victoriis clarus.
Seculo 11mò. Gregorius Maniaces ſub Michàële Paphlagone 1040.
Conſtantinus Monomachus ante adeptum Imperium belli gloria nobilis.
Robertus & Rogerius in Italia Nortmannorum Ductores, & Principes bellica virtute clariſſimi.
Gothofredus Bullionius Dux, Hercules Chriſtianus.
Raymundus Comes Tholoſanus, & Boemundus Normannus cum Tancredo Bullionii in ſacra expeditione ſocii.
Huna Anglorum bellicoſiſſimus.
Rodericus Didaci vulgò Cid apud Hiſpanos celeberimus 1099.
Robertus Normanus Dux fortiſſimus.
Seculo 12mo. Henricus cognomento Leo, Dux Bronſvicenſis è gente Ateſtina.
Gvillelmus Dux Aquitaniæ ſtrenuiſſimus.
Dominicus Michàël Venetorum Dux.
Jacquellinus de Mayli, quem Saraceni S. Georgium Chriſtianorum propugnaculum appellabant.
Rainaldus Marchio Ateſtinus 1177.
Sanctius I. Luſitanorum rex nobilibus victoriis celleberimus contra propinquos Simon Comes Monfortius bellica laude, & pietate clariſſimus.
Seculò 13tio Nicolaus Spinula, Anſaldus, & Andreolus Marii ſub Frederico II. Cæſare.

Actius

Actius IX. Ateſtinus Italiæ, & Eccleſiæ pro-pugnaculum.

Mathæus Montmorantius Mars Gallicanus.

Gvillelmus Vallaſæus Scotiæ columen.

Alphonſus Perez Guſmanus Tariffæ Præfectus.

Farinata de Vbertis Florentinus. Ezelinus à Romano Patavii Tyrannus. Ubertus Auria, Lambas Auria Genuenſium Claſſium præfecti celebres.

Robertus Bruſæus Scot: Rex inclytus.

Seculo 14to Amedeus V. Sabaud: Comes Rhodo à Turcis liberata, clatiſſimus.

Amedeus VI. Sabaud. Italiæ Achilles.

Matthæus Gripho Florentinorum Ductor.

Hilarion Græcus Monachus, Luchinus Vermius à Petrarcha laudatus.

Paganus Auria victoriis illuſtris.

Canis Scaliger pater, Maſtinus filius, Petrus Rubeus Parmenſis Venetorum Ductor.

Huguccio Faggiuola, Caſtruccius Caſtracanus.

Ægidius Card: Albernotius, Petrus Farneſius.

Ioannes Acutus Anglus rebus in Italia geſtis celebris.

Seculo 15to. Paulus Sabellus, Paulus Urſinus, Ioannes Ziſca.

Ioanna Darcia vulgò Puella Aurelianenſis, Nicolaus III. Ateſtinus, Ioann: Franciſc. Gonzaga.

Albertus Brandeburg: Achill: & Ulyſſes à Pio II. dictus, Blaſius Axeret. Genuens. Alberic. Agidarius Cunii Comes.

Brachius à Montone, Iacobus Caldora, Mutius Attendolus, cognomento Sfortia, Franciſc. Carmaniola, Ioann: Card. Vitelleſchus.

Matthias corvinus, Ioann: *Hunniades*, Stephanus Vaivoda, Caſtriotus, vulgò, Scanderbechus, Stephanus Battoreus.

Seculo

Seculo 16to. Campſon Gaurus Ægyptius, Ioannes Mediceus, Gaſto Futius, Iacobus Trivultius, Bartholomæus Livianus, Ludovicus Gonzaga, vulgo Rodomontius.

Proſper Fabricius, Marcus Antonius Salerni Princeps, Stephanus, Marcus Antonius Paliani Dux, clariſſima Columniæ gentis lumina.

Thomas Hauvartus Anglus.

Petrus Deterrail Balardus, Alphonſus Albuquercius, Villerius Rhodius, Ferdinandus. Corteſius, Andreas Grittus, Guido Rangonius.

Ioannes Baptiſta Sabellus, Andereas Auria celeberrimus, Antonius de Leva.

Seculo 17mo. Mauritius Naſſovius, Corolus Eman. Sabaudus, Ambroſius March: Spinula, Ladiguerius Galliæ Comeſtabilis.

Carolꝰ Comes Bucquojus, Torquatus de Cōitibus, Forcia, & Toiraſius Mareſcalli, Guſtavus R. Sveciæ Waiscainius, Tyilius, Poppenaimus, Barnardus Veymarus, Ioannes Wertius. Vladilaus IV. Polonus: Andreas Cantelmus, Comes Arcurtius, Chiuperlius Viſirius, Vice Comes Turenius Mareſcallus, Marchio Montecuculus, Admandus Princips Condæus

Carolus V. Dux Lotharingiæ Chriſtianorum columen, Turcarum terror.

CASUS TRAGICI. CALAMITATES PUBLICÆ.

SEculo 1mo. Fidenis, ruente Anophitheutro triginta hominum millia obtrita ſunt, 27.

Seianus Tiberio accuſatus, unico in Tiberim trahitur 31.

Herodes Agrippa Rex Populi acclamationes

Supra humanum fastigium elatus, manifesta Divini numinis ira fæda vermium tabe conficitur.

Fames dira Romæ, & in Italia, imò per totum ferè terrarum orbem 42.

Quatuor Imperatores Rom: Populi Nero, Galba, Otho, Vitellius intra biennium per ludibrium periere.

Seculo 2do. Hadrianus post summam vitæ felicitatem gravi, diuturnoque morbo implicitus, expertus est cit, quàm miserum esset, cupientem mori non posse 138.

Incendium Romæ, quo absumuntur Insulæ 340. 152.

Pacis templum cum universis Hierosolymitani templi spoliis, illic à Vespasiano repositis igne perduntur 193.

Severus supra quadraginta Consulares, & prætorianos Fescennii, & Albini sectatores occidi jubet 200.

Seculo 3tio. Antoninus Caracalla impotens iræ Alexandrinorum; dicacitatem ingenti eorum strage vindicat.

Decium altero principatus anno, clade à Gothis accepta fugientem obvia palus haurit.

Roma magnam partem accensa nocturnis ignibus 249. Itemque Amphitheatrum 254. & Templum Dianæ Ephesinæ 263.

Valerianus à Sapore Persarum R: captus 259. miserabili apud hostes senectute consenescit, ac tandem excoriatus sale conditur.

Seculo 4to. Galerii Maximiani horrenda mors 311. Diocletiani 316.

Lues, fames, & omnis generis calamitates exundant.

Constantinus Crispum filium falso Faustæ Novercæ crimine circumventum suplicio afficit 326.

Ablavius dictus fortunæ pila ruit 337.

Fames post hominum memoriam atrocissima, tum

tum alibi, tum in Cappadocia 367.

Valens in tugurio creātur à Gothis 378. Eos quos contra Catholicos foverat, cælestis iræ ministros expert9.

Seculo 5to, Aetius Rom: Imperii columen Valentiniani Imperat: manu cadit 454.

Maximus Imper: lapidibus obrutus, & discerptus 455.

Universi orbis opes à Vandalis direptæ furente mari absorptæ 455.

Conflagrat Constanstinopoli Bibliotheca librorum millia centena vicena continens 476.

Zeno Imperator vivus sepultus, obstante Ariadna non extractus, miseré perit. 491.

Seculo 6to Anastasius Imper: fulmine perit 518.

In Italia præ fame nati vorati à matribus 539. *Genebrardus.*

Pestis per Angelos malos immissa 544 per annos 50. vexat orbem terrarum.

Chramnus à Clotario Patre intra tugurium cum uxore, & Filiabus incensus 564.

Belisarius Constantinopoli obit inglorius 565.

Post Tyberis inundationem atrox lues urbem invasit, in qua plures alioqui valentes sternuendo, aut oscitando animam efflabant.

Romilda publicè palo infixa à Cajano, cujus amore capta, post mariti mortem, Forum Iulium prodiderat 600.

Seculo 7mo Cajanus Avarum Rex captivos innumeros mactat, quod eos Mauritius Imper. viritim quatuor siliquis redimere noluisset 601.

Mauritius Aug: à Phoca, post Conjugem, & liberos ante os ejus trucidatos jugulatur 602. non alius Augus: aut majorem cladem, aut fortiùs tulit.

Phocæ superbiam in miseria retinentis collū pedibus calcat Heraclius.

Brunichildis decem Regum trucidatrix equinis caudis alligata discerpitur.

Seculo 8vo. Aripertus Longobardorum Rex, ingenti accepta ab hostibus clade, fugiens, in trajectu amnis auro degravatus, mergitur 712.

Artemius in Sicilia dictus Imperator crematur 718.

Pestis sævissima in Thracia, vicinisque Provinciis furit.

Capronymi classis navium 2660. fluctibus hausta 732.

Constantinus Pseudopatriarcha C. P. inter opprobria trucidatur 767.

Constantinus Imper. ab Irene Matre excæcatur 797.

Seculo 9no Bernardus Italiæ Rex, jussu Patris Ludovici Pii excæcatus præ mærore obit 818.

Horrenda per locustas Galliæ depopulatio, quam consequuta pestis tertiæ mortalium partis exitio 866.

Bardas Cæsar jussu Michaëlis Imper: in frusta conciditur. 866.

Basilius Macedo cervi cornibus transfossus, effusis intestinis efflavit animam 886.

Carolus Crassus Regio nomine exutus Arnulpho fratris filio in tutelam datus, ab eo victum emendicabat.

Arnulphus veneno stolidus effectus, à Phthiriasi consumptus perit. *Frisingen.*

Seculo 10mo. Genua à Saracenis capta, omnes in ea præter pueros & fæminas occiduntur 936.

Otho II. Italicis Proceribus Romæ ad convivium invitatis, inter epulas, de seditiosis pænas cæteris inspectantibus, sumit. Hinc *Sangvinarii* cognomentum Othonis factum.

Idem, immensæ classis accepta strage, vix natando evadens, mærore perit 983.

Pestis atrocissima in Germania post hyemem media æstate subortam. 991.

Seculo 11mo. Crescentii olim uxor Othonem III. chiorothecis veneno infectis, pro munere

nere amatorio ad eum missis exstingvit 1002.

Basilius Imper: 15 Bulgarorum captivorū millib9 effodi oculos jubet, unico singulis centenariis lusco Duce relicto.

Dani per Angliam uno impetu ex condicto cæsi 1011.

Locustis, & fame vexati Cappadoces, Armeni, & Paphlagones solum vertunt 1040.

Romanus Diogenes Imper: captus à Turcarum Sultano, ei ascensuro & descensuro in Solium pro scabello fuit. *Tyrius.*

Seculo 12mo. Henricus IV. Regno spoliatus eò mendicitatis, & miseriæ reductus est, ut ab Episcopo Spirensi victum sibi, ac locum Clerici in choro nequidquam quæreret.

Latini innumeri cujusvis ordinis à Græcis cæsi 1183.

Andronicus Alexii nepotis strangulator, altera manu, & oculo mutilatus, scabroque camelo præposterè, impositus ac circumductus vulgi furore, harpagonibus ferreis frustulatim discerpitur 1185.

Seculo 13tio Otho IV. Imperio dejectus multis tum in Italia, tum in Germania attritus cladibus, in Saxoniæ latebram se recepit, ubi haud ita multò post obiit ex mærore 1218.

Lue absumpta pecorum vis immensa in Gallia, & Germania, 1223.

Conradinus Svevus, & Ferdinandus Austriæ Dux securi percusi Neapoli 1238.

Vesperæ Siculæ, in quibus ad condictum vesperarum signum Galli omnes in Sicilia cæsi 1282.

Hugolinus Gherardeschæ Comes duo ejus filii, totidemque Nepotes Pisana turris clausi, dira fame necantur 1289.

Seculo 14to Andreas Rex Neapolit. Ioannæ Conjugis malignitate strangulatur 1344.

Carolus Dyrrachinus Ioannam Neapolitanam

Regno exutam, pulvillo suffocat, & mortuæ spolium thronum inscendit 1382.

Pestis triennis Oecumenica, mediam hominum partem perdit 1345.

Amurathes trigesies, & septies victor à Servo confoditur 1390.

Carolus II. Navarræ Rex cum ad excitandam Libidinem, aqua, quam ardentem dicimus, corpus perfudisset, combustus est.

Morbus, qui à Gallis nomen invenit, America in Europam advectus.

Seculo 15to Baiazethes Rex Turcarum à Tamerlane victus, captusque in ferrea cavea ad Ludibrium reservatus infelicissimus obit 1403.

Alvarus de Luna apud Ioannem Castellæ Regem maximè gratiosus, ejusdem jussu obtruncatur. 1453.

Ludovicus Luxemburgensis Comes S. pauli Magister Equitum Galliæ capite plectitur 1475.

Carolus Burgundiæ Dux, cognomento audax in prælio ad Nanceju vulgaris militismmanu cadit 1497.

Seculo 16to Sultanus Ægyptius post multa pro ora, à Selimo ferreo unco suspenditur 1509.

Christiernus Danus tribus Regnis spoliatus in cavea Clathrata moritur 1522.

Ludovicus II. Hungariæ, & Bohemiæ Rex à Solimano post captum Belgradum victus, fugiens perit in palude 1526.

Sudor Anglicus primò innotescit 1529.

Thomas Volsæus ex Iro Cræsus, denuo Irus infelicissimus.

Locustæ solem inumbrant in maxima Evaopæ parte 1542.

Pestis, cui nomen arietis factum, quòd præcipuè caput urgeret, totam pene peragrat Europam 1581.

Seculo 17mo In Anglia pestis horrenda, Londini presertim 1603.

De-

Demetrii magni Moschorum Ducis casus 1606.

Capta per Tartoros Regia Peking. Zungchinius Sinarum Imperator nubilam Filiam obtruncat, ipse, & Regina se suspendunt *Martinius.*

Rebelles in Anglia Carolum I. Regem inaudito exemplo, carnificis manu in foro obtruncant 1649

Pestis in Italia, sed Neapoli præcipuè, & Genuæ furit 1655. ac deinceps per Asiam & plures Europæ Provincias à 1678. ad 1680.

Spira & Vormatia ferro flammisque à Gallia exscinduntur.

Rigidissima hyems in tota Italia, qua magna pars fruticum, præcipuè olivarum & vitium initio anni 1709 arefacta est.

Pestis in Hungaria grassatur. 1710 & 1711. ab Hungaria in equos, & boves per Italiam serpit.

MOTUS ELEMENTORUM, ET SIGNA DE CÆLO.

SEculo 1mo Tiberis inundatio Romæ 5. & iterum 15 anno post nostræ salutis initium.

Eclypsis & terræ motus Christo Domino moriente 33. *Illius meminit Phlegon apud Eusebium.*

Duodecim Urbes Asiæ, in quibus Ephesus, & Sardis nocturno terræ motu collapsæ 33.

Nova Insula inter Theram & Therasiam Ægei maris emergit 46.

Ignis è Vesuvio copiosus, & cineres, quibus inter alios obrutus Plinius, Herculanus, & Pompeii urbes sepultæ 75.

Seculo [illegible] horribili terræ motu corruit cum [illegible] que Trajani [illegible] 115.

T[illegible] inundationes, [illegible]

lues, aliæque calamitates Antonino Philos: imper; *Iur. Capitol.*

Tactum de Cælo Capitolium, & magna Romæ Biblioteca conflagrat 188.

Tres circa solem stellæ apparent 193.

Seculo 3tio Solis eclypsis admodum horrifica 203.

Vesuvius ingenti fragore, & horrore flammas & ignitos cineres eructat 203.

In Africa diluvium, ignes nocturni Carthaginis mænibus proximè imminentes 203.

Horrendi terræmotus, quibus Urbes aliquot cum populis haustæ 243.

Seculo 4to. Luna sangvinei coloris 302.

Terræmotus horribilis apud Tyrum, & Sidonem, urbes multas, populosque innumeros opprimit 306. *Eusebius.*

Nicomediæ dirus terræmotus, & incendium per dies 50. 358. *Hieronym.*

Terræmotus, quales antea nunquam exstitissent Orbem terrarum propemodum universam concucutiunt, maria intumescunt, & urbes hauriunt, 365.

Grando inusitatæ magnitudinis Constantinopoli 367. *Idatius & alii.*

In Artesia pluviæ mixta cadit lana 367. Hieronym.

Nicea per terræmotum penitus eversa 368, *Idatius & alii.*

Seculo 5to Cometa ad terram usque pertingens Constantinopoli. *Ricciolus.*

Uticæ terra per annos septem mugiit 410. *Sigebert.*

Terræmotu in Palestina, Urbes, ac pagi non pauci subversi 419.

Terræmotus in Oriente Urbes complures & magnam Byzantii partem solo æquat 446.

Tolosæ rivus Sangvinis toto unius diei curriculo defluxit 461. *Genebrard.*

Terræmotus Oridente horrendissimus 466.

Ignis maxima eruptio à Vesuvio 472. & iterum declinante sæculo. *Maro & alii.*

Seculo 6to Italia flammeos in Cælo videt exercitus cum Sangvinis effusione magnaque Tiberis inundatione 510. *Palmer.*

Antiochia gravi terræmotu eversa 524.

Horrendus per 40. dies terræmotus Constantinopoli & multarum adjacentium urbium æquatio 533.

Terræmotus, ac portentosus ubique maris æstus cuncta devastat 552.

Mons Rhodano imminens à contiguo monte abjunctus post longos mugitus, domos, ac mortales ingenti nomero obtrivit 562. *Genebrard. & alii.*

Diluvium Venetiis & alibi, mox pestis Romæ a fætore serpentium in Tiberis ripas ejectorum 589. *Palmerius & Ciacconius.*

Seculo 7mo. Signum de Cælo instar gladii, & terræmotus 30 dierum 632. *Sigebert.*

Nicomedia & Nicæa iterum gravissimo terræmotu concussæ 633.

Cometes 678. quem siccitas trium annorum consequuta est, & pestilentia, quæ funeribus Italiam exhausit.

Stella per noctem Cælo sereno nubilo infecta sub initium Ianuar: 685 apparuit, mox alia Februar. meridie cum magno fulgore ad Orientem decurrit. *Sigon.*

Martio verò Vesuvius per dies aliquot ignes evomuit, atque omnia virentia circumquaque adussit *Sigon.*

Eodem anno Romæ Tiberis inundatio.

Seculo 8vo. Tanta Solis Eclipsis, ut stellæ in die apparerent 3. Jun: 718.

Scutum nigerrimum in Orbe solari 733 pluvia Cineris in oriente 744.

Tenebræ horrendæ per Orientem à 4 Augusti ad Kal: Octobris. 746. Pro-

Prodigiosi terræ motus in Oriente, & pestis triennis 746.

Tanta fuit hyemis sævitia, ut Pontus Euxinus gelu coalesceret, & à Danubio ad Euphratem usque in regiones continua glacie connecterentur 764.

Constantino à Matre Irene excæcato, Sol per dies 17 visus est latere. *Theophil: & alii.*

Seculo 9no. In Italia horrendi terræ motus quibus & aliquæ Urbes dirutæ, & montes disjecti 801.

Sunt qui tradunt maculam in sole visam per dies octo 807.

In Saxonia terra ad trium millium spatium intumuit 823.

Grando stupendæ magnitudinis in Gallia, & gelu 15 pedes longum, 6 latum cadit é Cælo 825.

Prodigiosa solis defectio, qua visa Ludovicus Pius supremum morbum contraxit 840.

Terra immaniter concussa horrendùm immugit 862.

Pluvia sángvinea per triduum in agro Brixiano 869.

Seculo 10mo. Genuæ fons sangvinis futuram sequentis anni calamitatem prænunciat. 935.

Sol per aliquot dies visus est, sangvinem effundere. Prodigium plurimi morbi, & interitus consequuti sunt. 940.

Gemini soles per biduum visi, & acies in Cælo confligentes 979.

Cruces in vestibus apparent 979.

Ignis è Rheno exortus strages ingentes edit 991.

Horrenda ignis eruptio è Vesuvio 993.

Terræ motus permagnus aliaque prodigia 1000.

Seculo 11mo. Prodigiosa Ligeris inundatio in Gallia 1003

In

In Lotharingia fons aquæ saluberrimæ in sangvinem versus 1011.
Nubes ingens in Belgio soluta multos mortales mergit. 1014.
Cometes trabis specie per quadrimestre 1039.
Tam copiosa nix in Occidente, ut sylvæ onus non sustinentes, frangerentur 1401. *Sigebert.*.
Terræmotus per biennium in Bithynia.
Sereno Cælo de die visa stella 1077.
Ingens soli mugitus 1082.
Multis in locis ac præsertim in Italia eluviones insolitæ 1082.
Seculo 12mo. Visi gemini soles 1105. & acies cælestes permultæ 1109.
Ravennæ pluvia sangvinea 1113.
Terræ motus in Italia quadragenarrius, villam aliò transfert 1117.
Padus ex alveo sublimis exstat in fornicis modum data transeuntibus via 1117.
In Gallia tellus præ calore flammas emittit 1135.
Ingens mortalium clades ex Bellica Oceani effusione per 12, millia 1164.
Ætna solito vehementiús deflagrante, tota Sicilia terræ motu concussa est, magna hominum strage, plurá prostrata oppida; Catana inprimis in qua nulla domus superfuit 1164. *Fazell. Bonsil. ex Baron.* 1169.
Seculo 13tio. Cometa insignis 1211.
In Frisia mare effusum centum millia hominum mergit 1218.
Ob horrendam solis Eclypsim 6. Octobris Stellæ in die visæ 1241,
Mons in Burgundia à reliquis dehiscens, multa rusticorum millia opprimit 1241.
Saturni Stella in die apparuit 1283.
Piscis Marinus Leoni similis captus in mari Thyrreno 1281.

Horrendus

Horrendus in Italia terræ motus 1298.

Cometes planè prodigiosus, qui tres ante menses ardere cæperat, Urbano IV. moriente evanescit 1264.

Seculo 14to. Eruptio pumicum, & cinerum horrenda ex Ænaria insula, vulgò *Ischia* 1303.

Visæ simul in Cælo tres Lunæ 1314.

Ætna vomit plurimum ignem 1323.

Terræ motus quadragenarius Urbes viginti sex prosternit in Panonia 1328.

Mare Flandricum ruptis aggestibus multa oppida mergit 1377.

Seculo 15to. Per plures leucas constrictus frigore Pontus impunè calcatus 1420.

In Hispania Terræ motus multa oppida evertit 1431.

Mare ad Dordracum ruptis aggeribus, hominum supra centum millia, & pecorum greges infinitos perdit 1446.

Cometæ bini in Italia visi 1456.

Ignea Pyramis, seu columna in aere super Maxicona Urbe diu suspensa proximam Evangelii lucem visa est indicare *Florim. Remond. l. 1. c. 2.*

Seculo 16to. Cruces Sanguineæ vestibus subitò inspersæ 1501.

Eclypsis horrifica 1518. tres soles Annonæ 1524.

Ad Nicæam Salyum vici aliquot subito terræ motu absorpti & ad Oeni salinas igne aliqui de cælo tacti 1524.

Maris in Anglia retrocessio magna, & mons loco motus evulsis arboribus 1571.

Pluvia triticea in Quadis 1571.

Nova Stella insigno Cassiopææ ab anno 1577 ad 1574.

Quinque simul soles 1588.

Seculo 17mo. Terræ motus ingens in Helvetia 1601. in Peruvia 1604. in Brutiis, ubi eversa

versa Siberina 1627. in Sinis quindecim magnis urbibus dejectis 1628. Herbipoli 1638. in Brutiis 1659. à Pyrenæis ad Lemovicum in Gallia 1660 qualis non ante auditus in nova Francia 1663. Ragusium concutit 1669. Ariminum 1672. Peruviam 1686. Smyrnam ubi periere 40. hominum millia 1688. Neapolim, & Beneventum 1689. Siciliam ferè totam 1693. vel omnino, vel magna ex parte deletis pagis, oppidis, urbibus pluribus, inter quas Syracusæ, Catana; Leontini, sepultisque, ut fama fert, centum fermè hominum millibus.

Araris eluvio in Gallia 1602.

Iris Sangvinea Strigonii per noctem 1604.

Plurium Rhetorum oppidum propinqui montis ruina cum incolis opprimitur 1618.

Vesuvianum incendium horribile 1631.

Ætna circumjectum agrum torrentibus igneis latè vastat 1669.

Ingens terræ motus in Calabria, & Sicilia magno interitu populorum & urbium 1693. in Umbria vicos, & oppida evertit. Romæ & alibi diu auditur 1703.

Ob horrendam solis Eclypsim stellæ in diæ visæ 1705.

Magna Padi eluvio 1704. & 1705.

Incendium Vesuvianum finitimos incolas vevehementem terret, cujus caligine clara dies Neapoli in noctem mutata 1707.

RES MEMORABILES, SIVE SACRÆ, SIVE PROPHANÆ.

SEculo imo Messala Corvinus orator celebris duobus ante obitum annis sui etiam nominis obliviscitur.

Phænicem

Phænicem sub Tiberio visum testantur Tacitus, & Dio; verùm de anno discrepant.

Nero magnam Urbis partem obscuris ædibus informem, per ludum incendit, ut ardentis Trojæ imaginem exhibeat.

Joseph Anani, per septennium lamentabili voce futuras Hierosolymæ calamitates prænunciat.

Titus Fulonius 150. annum agens Bononiæ sub Claudio videbat. *Geneb.*

Seculo 2do. M. Antonini Pii tanta fuit Justitiæ fama, ut Bactrianos, Hircanos, Indos, aliasque barbaras nationes compulerit, depositis armis, eum arbitrum sumere.

M. Aurelius Antonius ad belli sumptus exhausto ærario, ne cuiquam gravis foret, instrumentum omne imperatorii cultus vendidit, mox parta victoria ex manubiis redemit.

Ælius Pertinax tantæ suscepto Imperio modestiæ fuit, ut nec uxorem Augustam, nec Filium Cæsarem ab Senatu appellari passus sit.

Seculo 3tio. Alexander Severus Christum in Deorum numero reponere frustra conatus, in larario suo privatim coluit.

Idem Magistratus nullos venales esse voluit, dictitans fieri non posse, quin vendat, qui emerit, nec posse à principe animadverti in eum, qui vendat, quod emerit.

Plotinus Philos. frustra petiit à Gallieno, apud quem gratia valeret, ut Urbs diruta instauraretur, quæ Platonis legibus viveret, atque inde Platonopolis diceretur.

Urbs Phrighiæ Christiana, imperante Diocletiano, pro Christi nomine tota comburitur.

Seculo 4to. Ex non ita pridē vulgato Firmiani Lactantii libello de mortibus persecutorum, didicimus non sponte, sed coatos Diocletianum, & Maximianum abdicasse anno 364.

Criminosos dissidentium Episcoporum libellos in

in ignem conjicit Constantinus dictans: *Ego verò Episcopum delinquentem si viderim, hac purpura operirrem.*

Tanto honore Constantinus in Nicæno Concilio Episcopos coluit, ut postremus sederet Augustus.

Seculo 5to. Memorabili Pulcheriæ Sororis prudentia Theodosio II. puero stetit Imperium

Eodem obeunte fratre, Martianum in virum deligit, integra tamen virginitate, Imperii, non thori consortem.

S. Leo divina planè eloquentia Attilum ab urbis obsidione deterret 452.

Ecclesia Catholica persiat, tametsi omnes Principes aut hæretici essent, ut Anastasius Imp: Reges Italiæ, Hispaniæ, & Africæ, aut Pagani ut Anglorum, Francorum, & Germanorum Reges.

Seculo 6to. Alexandriæ plurimi utriusque sexus à Dæmone correpti, canum instar latravere 515.

SS. Medardus, & Gildardus fratres eodem die nati, eodem Episcopi facti, eodem quoque die in cælum evolarunt 8. Junij 564.

Romildæ filiæ matri dissimiles, ut ab Avaribus castitatem tuerentur crudorum pullorum carnes inter mamillas putrefaciendas locarunt 60

Seculo 7mo. Cosroes Persarum Rex argentea ædicula ad id excitata, Sacram Crucem, quam captis Hierosolymis asportarat, veluti collegam adscitam, ad dexteram in aureo solio statuit. 615.

Pyrrhi C. P. Patriarchæ Monothel. damnationem, scripturus Theodor. Rom. Pontif. Christi Sangvinem è calice miscuit atramento 648.

Dum lues horrenda Italiam, & Romam præcipuè popularetur, diabolus multis spectantibus Urbem cum hasta obiens ad Angeli imperium

cuspide

cuspide domorum ianuas feriebat, & postero die mortuorum numerus hastæ ictus æquabat 680.

Seculo 8vo Gregorius III. Luitprandum Longobardorum Regem, suum petentem caput, ultrò adit, ille verecundia supplicis Rom: Pontificis se se ad ejus pedes abjicit 739.

Rachisio Longobardorum Regi Perusinos obsidenti Zacharias Pontifex cælestis Numinis iram intentat. Ille subita religione perfusus obsidionem coluit seque cum uxore & filia consecrat Deo 750.

Cum Leo IV. Imper: coronam auream gemmisque insignem ex æde S. Sophiæ Sacrilegè raptam capiti imposuisset suo, statim pestifera correptus febri, miserè interiit.

Seculo 9no. Crunus Nicephori Cæsaris cæsi calvariam vertit in craterem 811.

Carolus Magnus quidquid moriens in thesauris habuit, pauperibus, & sacris ædibus legatum voluit.

Basilius Macedo quoties juditiis vacaret per præcones populo denunciabat, adesse Augustum ejus ope, & opera uti volentibus.

Trebellius filium, cui Monachum induens, Bulgariæ regnum reliquerat effossis oculis in custodiam tradit, quia populos ad falsorum Numinum cultum revocabat.

Seculo 10mo. Joannes Zemisces Imper: de Bulgaris victor B. Virginis simulacrum triumphare voluit in curru 971.

Robertus Rex Galliæ ob illicitum conjugium ab Episcopis Sacris diris de voto à suismet famulis deseritur. 998.

Augusta Othonis III. uxor falli criminis architecta, quo insontem Multinensem Comitem insimulaverat, igne, de mariti sententia libidinis, & calumniæ pænas exsolvit.

Seculo 11mo. Conradus Salicus morti proximus

mus Imperatoris insignia ad Henricum Savoniæ Ducem mittit, à quo nuper ingenti prælio victus superat, eum præ cæteris Imperio parem æstimans 139.

Casimirus Regia stirpe natus ex Monacho, Cluniacensi Rex Poloniæ, annuente Benedicto IX. PP. 1041.

Gothofredus Bullionius Rex Hierosolymæ renuntiatus, nec insigne, nec nomen regium usurpare voluit, ubi Christum meminerat Regem per Ludibrium appellatum.

Seculo 12mo. Joannes Comnenus Imper. multiplici de Turcis, Scytis, Hungaris parta victoria, Deiparæ, cujus ope vicerat, imaginem pro se triumphare voluit.

Manuel Comnenus Augustus posito genu afflictum ex casu generi sui Balduini III. Hierosolym: Regis Bracchium sua manu curare voluit, amore vincente majestatem.

Fridericus, Ænobarbus, cùm ab Alexandro III. se totum avertisset Gibellinorum, & Gvelphorum nominibus ex veteri Germaniæ discordia repetitis, pestiferas tota Italia factiones excitat.

Qui partes Augusti sequerentur, Gibellini, qui Pontificis, Guelphi appellati.

Seculo 13tio. S. Ludovicus Galliæ Rex oblatam sibi à Rom. Pontif: Sacerdotia conferendi potestatem non admittit, satis sibi curarum, & periculi dictans in prophanis administrandis 1268.

Natalis Deiparæ domus deficiente cultu, ex Asia in Europam Cælestium ministerio transit, ac primo in Dalmatia, mox in Italia considet à loci Domina Laureta, Lauretana dicta 1294.

Factiones Albarum, Nigrorumque Pistorii exortæ tota pene Italia propagantur. Pro Gibellinis, Albi, pro Guelphis, Nigri appellati.

Seculo 14to. Genuenses Matronæ, insigni pietatis & religionis exemplo ad comparandam in Saracenos classem muliebrem mundum sponte distrahunt 1301.

Veneti Ducem electum seu Majestatis reum securi percutiunt.

Tamerlanes ex pastore latro, ex latrone militum ductor, ex ductore summus Imperator ac terror orbis terrarum.

Margarita Hollandiæ Com. unico partu 363. liberos parit, qui omnes Sacro Fonte lustrati periere. *Genebrard: ex annal: Holland.*

Mulier Marina nuda, & muta in lacu Purmerio capta vestem induere, panem, & lacticinia edere, ac honorem exhibere Deiparæ discit. *Spondan*: 1403.

Seculo 15to. Gregorius XII. concordiæ causa pontificia insignia deponit 1415. & à Martino V. pontif: Piceni Legatus constituitur 1417.

Joannes XXII. coactus abdicat, & Florentiæ ab eodem Martino in numerum patrum cooptatur: quare eadem ætas duos vidit ex pontificibus Cardinales.

Novus Orbis detectus à Christophoro Columbo Ligure 1492.

Vascus Gama Lusitanus superato Bonæ spei promontorio Indos Orientis patefacit 1497.

Seculo 16to. Henricus VIII. post raptas tota Anglia Cænobiorum, & Sac: ædium opes ipsa præda factus est pauper.

Eodem fere tempore quo Christiana Religio invecta est per Monachos in Americam, turbata per Lutherum Monach: in Europa, in Machometica superstitione novæ sectæ excitatæ sunt per Monachum Saracenum Techellium; in Asia apud Persas, & per Ametherem pariter Monachum Saracenum in Africa inter Mauros. *Florim. Remond. l. 1. c. 4.*

Regii

Regii tres Juvenes à Chriſtianis Japoniæ Regibus ad Gragorium XIII Pontificem miſſi.

Seculo 17mo Chriſtina Svecorum Regina Catholicæ Regionis agnita veritate, ut eam ampleđatur, Regno valedicit 1653.

Jacobus II. Magnæ Britanniæ Rex nobiliſſima legatione ad Innocentium XI. Rom. Poutificem vetuſta ſuæ gentis erga Apoſtolicam Sedem obſequia renovat 1687.

Innocentius XII. Apoſtolicæ Cameræ Magiſtratus vetat eſſe venales 1692.

Idem Pauperes, quos Nepotes ſuos appellat, tota Urbe collectos, alendos ſuſcipit, illisque Lateranenſes Pontificum ædes habitandas tribuit. 1692.

Cometes, arcus ſpeciem referens, totum occupans hemiſpherium, qualis vix fortaſſe ab orbe condito nunquam antea viſus 1682.

Fulmine in promptuarium pulveris tormentorii cadente Taurini omnia munitiſſima licet confractis poſtibus patefacta ſunt oſtia 1698.

Gnomon Aſtronomicus, jubente SS. D. N. Clem. XI. in Templo S. Mariæ Angelorum de Urbe ad uſum Kalendarii conſtructus, Auctore Franciſco Blanchino ejusdem SS. Pontificis cubicularii 1702.

Mediolani incendium in Aula Principis per dies 8. continuatum 1708.

SUPPLEMENTUM TERTIÆ PARTIS DE REGNO POLONIÆ

SERIES ET ACTA PRÆCIPUA DUCUM ET REGUM POLONIÆ

Quorum effigies ex originalibus, quæcunq; haberi potuerunt, translatæ ſpectantur in Palatio Zaluſciano Varſaviæ in Polonia.

LECHUS I. Regni hujus Auctor & Parens.

EX Slavonia oriundus cum finitimis Germaniæ populis bello conflixit de finibus. Ungaros contra Mauritium Imperatorem Socialibus armis ſtrenuè defendit ſpectante utroque exercitu tam Germanico quàm Polono, ad ſingulare certamen provocatus, interempto feliciter Germanorum Rege, fines Imperii ſui promovit uſque ad littus Balthicum. Longobardos ex Svecia Mari Balthico effuſos in Poloniam, ferro ad Ungariæ fines ejecit, atq; inde in Italiam pepulit cum Duce Alboino. Dremam, deinde Gneſam primam Regni ſui ſedem erexit. Nullis legum tabulis uſus, aut moneta, niſi vel

aliena, vel rerum commutatione. Oblatis ultro subditorum suorum frugibus alebatur. Senio tandem bellisque fractus propagato adultoq; Regno, Gnesnæ mortalis esse desiit. Quos filios reliquerit Lechus? & quandiu regnaverit? infans Regni nascentis fama, loqui adhuc nescia, reticuit.

VISIMIRUS Lechi Nepos.

VIsimiriam & Gedanum, ex humilibus Piscatorum casis, ad promontorium Prussiæ provexit, erexitque: Terrâ marîq; cum Dania conflixit & Svecis. Fuso exercitu, Sivardum Regem Daniæ in fugam egit, Iarmerico ejus Filio inter victoriæ spolia capto.

PALATINI XII.

SCissâ in partes Gubernantium Republicâ, Germani bello ereptas à Lecho Provincias vendicârunt, nemine resistente. Inde Palatini in Gnesnensibus Comitiis à Gubernatione Reipublicæ dejecti Fasces & fastum amisere.

CRACUS Lechi Nepos.

POst longam in Gnesnensibus comitiis deliberationem, unâ omnium sententiâ adito Principatu, novis legibus firmavit Rempublicam, Francos Orientales per Pannoniam in Poloniæ fines effusos profligavit & depulit. Romanos Germanosq; repetitis præliis vicit. Bohemiæ Regnum ultro se Craci submisit Imperio. Cracoviam erexit, Arcemq; Vavello monti imposuit, & eò sedem Regum, Gnesnâ transtulit. Draconem portentosæ magnitudinis sub Arce latitantem pere-

mit. In Laſſotino demum jugo ſepultus eſt. Nimirum: quem ſui Cives cælo inferre non poterant integro monte uteunq; ſideribus admoverunt.

LECHUS II. Craci Filius.

UT patri ad Regnum Poloniarum ſuccederet, Fratrem natu majorem ſpecie venationis peremit: ſcelere detecto paucis ab Electione diebus pulſus in exilium. Indignus eam tellurem calcare, quam fraterno ſanguine imbuerat.

VANDA Craci Filia.

RItigerum Germaniæ Principem, repudiato illius connubio, felici prælio proſternit. In Viſtulam ſponte delapſa, Virginitatem ſuam devovet ignoto Deo. In alto monte tumulatur prope villam, à ſuis manibus Mogiła dictam. Ritigerus verò vi amoris ſubactus, dolori ſuccubuit. Infelix, cui nec amores bene ceſſerunt nec odia.

PREMISLAUS I. ſeu Leſco I.

MOravos, prædam in confiniis Regni agentes, ingenioſo ſtratagemate fudit fugavitq; premisliam à ſuo nomine appellatam erexit. Ex aurifabro Princeps vere aureus.

LESCO Fraudulentus.

FRaude occupati principatus detecta, Regno & vita pulſus. Docuit, parum valere ſcelera ad Imperium retinendum.

LESCO II.

CUm Caroli M. Exercitu ex Ungaria in Saxoniam eunte inter Albim & Salam fortiter dimicavit. Plebeia veste, suæ originis teste nunquam exui voluit. Ne verò Poloni temere sibi Sceptrum detulisse viderentur, effecit: optime imperando.

LESCO III. Lesconis II. Filius.

SLavis Polonorum Consanguineis Ungariam Imperio tenentibus auxilio adfuit, & cum hostibus prospere feliciterq; dimicavit. Finitimos populos origini suæ insultantes ferro domuit. Divisis, illegitimos inter filios Provinciis, Regni anplitudo imminuta. In Saxonia, quam Imperio quoq; tenebat, sepultus ritu antiquo. Longiùs Regno abductus: ne moriens contristaret, quos toto vitæ suæ cursu recreabat.

POPIELUS I.

NUlla gessit bella. Exactis aliquot annis in Principatu Crusviciæ obiit. Arcem in Cujavia ad Lacum Gopło erexit. Sedem Regni Cracoviâ Gnesnam, deinde Crusviciam transtulit. Imprecando, frequenter se suosq; muribus devovebat. Respondit tandem male usurpato voto eventus, destinatam à superis pænam ad posteros ejus differendo: nimirum; sæpè luunt posteri, quod majores imprecantur.

POPIELUS II. Popieli I. Filius.

MAgistratus venales habuit Crudelis & lascivus. Patruos veneno extinxit, ne Regno succederent, Circa Annum 823. Crusvi-

ciæ obiit, peremptus à muribus, qui ex Cadaveribus Patruorum prognati arcem Regiam invaserunt, & de tota stirpe tanti facinoris pœnam exegere documento posteris: quàm parum intersit supremam inter fortunam Principum & extremam, sæpé vili ab ictu prosternuntur.

PIASTUS Incola Crusvicensis.

MAgnarum virtutum Princeps, Throni Sociam Repicham habuit, conditione originis parem & moribus. Centuriatis Crusuiciæ Regni Comitiis, electus in Principem, Septuaginta annorum ævo gravis. Nullos hostes habuit præter Filios Lesconis III. Cælesti ope auctus dapes Electoribus suis apposuit. Regiam Crusuiciâ Gnesnam transtulit. Ubi diem supremum clausit anno ætatis 120. Princeps: quem aut nunquam præstabat eligi, aut nunquam mori: post quinquaginta annorum Imperium integerrime administratum.

ZEMOVITUS Piasti Filius.

AD Martem & bella natus Princeps Somni parcissimus, cultu corporis victuq; par cuiq; Militum, alieni abstinens, liberalis & justus. Cum Moravis, Prussis, Ungaris, Germanis, Pomeranis & Cassubitis feliciter conflixit. Silesiam temporibus utriusq; Popieli creptam Polonis, restituit; sicut Prussiam, Pomeraniam & Cassubiam. Gnesnæ obiit anno ætatis 32. Hoc uno excessu de Poloniæ Regno malé meritus, quòd diutiùs non regnasset.

LESCO

LESCO IV. Zemoviti Filius.

INitia sui Principatus odiis exasperata nactus Regia liberalitate hostium conatus elidebat. Oleæ quàm palmæ studiosior, raræ in subditos benevolentiæ Princeps, cùm diu non posset, bene vixit, & obiit. Duo tamen in Regno difficillima sociavit, prodesse Reipub:, & placere.

ZEMOMISLUS Lesconis IV. Filius.

PAtri suo quàm Avo similior semper extitit. Lassata nimirum Zemoviti præliis Bellona etiam sub Nepotis Imperio respiravit. Tamen in tanta Regni tranquillitate nihil posterorum memoria dignum egerat Zemomislus, nisi Miecislaum Filium reliquisset. Gnesnæ ritu Patrio tumulatus.

MIECISLAUS I. Christianus Princeps.

SAcro fonte ablutus, & fidem orthodoxam recepit & oculos, quos per Septennium natura clauserat. Inter Hymenæi tedas Deos ipsos arasq; Gentiles verò Numini immolavit. Religionem Romanam per omnes Regni provincias propagavit. Archiepiscopatum Gnesnensem & Cracoviensem, compluresq; alios Episcopatus erexit. Premisliam aliaq; oppida Vłodimiro Russorum Duce populante improsperè bellum egit, sed felicius cum Bohemis proceribus congressus, Boleslaum Dambrowcæ Fratris Filium in Pater-

num Regnum aſſerturus. Pragam enim cepit, & in ea totam Bohemiam reſtituit. Sub tam Religioſo Principe, mos erat Polonis Equitibus ſtricto mediotenus gladio, Sacri Evangelii audire lectionem. Regnavit annos 35. obiit 999. non impetrato à Pontifice Romano Diademate Regio, pro quo Lambertum Cracovienſem Epiſcopum Legatum miſerat.

BOLESLAVS Chrobri Miecislai Filius, Primus Rex Poloniæ.

COronam Regiam, nec non D. Mauritii haſtam, cum clavo Salvatoris, dono accepit ab Ottone III. cùm hoſpes in Poloniam Sacra D. M. Adalberti lipſana veneraturus advenisset. Per biennium quievit ab armis, ut religionem ſtabiliret. Saxoniam, Bohemiam, Moraviam, Ruſſiam victoriis peragravit, & Tributum annuum impoſuit. Pruſſos verò Regiam credulitatem ſæpius eludentes, armis exuit, arcibusq; Oſſæ; Boriſtheni columnas æreas defixit. Moritur anno 1034. conditur Poſnaniæ.

MIECISLAVS II. Boleslai Chrobri Filius.

JUſtis Parentalibus optimo Patri perſolutis Poſnaniæ coronatur, cum Rixa Uxore; quam illi vivente Patre, Otto Imperator hoſpes deſponderat. Cum Pruſſis, Moravis, Bohemis, Pomeranis vario marte colluctatus, ſed tandem feliciter fregit domuitq; perinde atq; Jaroslaum

Ducem

Ducem Ruſſorum. Anno demum ætatis 44. Regni 9, Poſnaniæ tumulatur.

CASIMIRVS I. Miecislai II. Filius.

POlonia fatali Interregno, & terræ motu inſolito concuſſa, repetit ex Cluniacenſi Monaſterio Caſimirum jam Diaconum. Hic adornato primùm in Maſoviam bello, Pruſſorum & Jandzingum ſuppetiis validam, fundit hoſtes fugatq; ipſum verò belli auctorem Maſlaum in Crucem agit. Benedictinos Cluniaco advocat; Tyneciam arcem illis cum centum pagis tradit ad novam coloniam. Similiter Lubinenſe oppidum ad erigendum Monaſterium elargitur. Religioſiſſimi Principis mortem ingens cometa ſcribitur præceſiſſe: quaſi, viam ad aſtra monſtraturus.

BOLESLAVS II. Cognomento Audax Filius Caſimiri.

DEcimum ſextum ætatis annum nondum egreſſus, Regnum, & diadema Paternum obtinet; Bohemicis, Sileſicis, Ungaricis, Ruſſicis, toties palmis inſignis. Felicior tamen erat, ſi triumphalem illum gladium, quo tot hoſtes vicerat & auream Kijoviæ portam ſecuit, à nece D. Stanislai continuiſſet; neq; tot victoriarum memoriam innocentiſſimo Sangvine deleviſſet. Quanquam Regno & obedientia ſubditorum exutus, rem miraculo majorem præſtitit; poſtquam in Carinthiæ aſceterio deceſſit Sanctiſſimè, exemplum daturus Principibus.

VLA-

VLADISLAVS Hermanus Boleslai Frater.

CRacoviæ electus à Coronatione abstinuit. Poloniam interdicto liberat Pontificio. Prussicum Pomeranicum, ac Bohemicum bellum fortissimè gerit, victore ubiq; Seciecho Exercituum Poloniæ Duce Generalissimo. Rebellis primùm Zbignei, deinde supplicis, maluit lachrymas spectare, quàm Sangvinem. Tandem annis viginti rerum potitus ætatis 59. Plociæ tumulatur. Gloriosius inperaturus nisi impotentis Seciechi nutibus nimium se permisisset.

BOLESLAUS Crivoustus Vladislai Filius.

PAtris imaginem à cordé magis, quàm è collo ferebat quotidie. Loricam sepius quàm purpuram induit. Henricum IIII. Romanorum Imperatorem numerosissimo exuit exercitu; Zbignei Spurii Fratris fraudibus provocatus, Bohemicam, Pomeranicamq; perfidiam egregiè ultus. Zelislaum Ducem ob amissam in bello manum aurea dextera, alium, ex acie transfugam, leporina pelle muneratus; Germanicus, Danicus, Russicus Triumphator, quadragesies Septies victor. Russorum demum & Ungarorum fraudibus circumventus, post cruentam hostilis suiq; exercitus cædem, triginta sex annis in Regno exactis, ævi sui quinquaginta tribus, juxta Patrem, Plociæ reconditus, docuit; Raram esse fortunam sine infortunii appendice.

VLA-

VLADISLAVS II. Crivousti Filius.

PRælio fratres aggressus ad Posnaniam, superatur, regnôq; exulat, frustra Conrado & Friderico Imperatoribus Romanis restitutionem solii Vladislao spondentibus. Nimirum hoc est impotentis ambitionis fatum, appetendo aliena, sua plerumq; amittere.

BOLESLAVS Crispus Filius Crivousti.

PLura Bella composuit quam egit. Prussiæ, Pomeraniæq; Romanam fidem persvasit armis. Ad instantiam Friderici Barbarossæ Imperatoris Romanorum, anno 1163. concedit pro alimentis Silesiam Vladislao Fratri, qui ex Regno cum Cristina in Germaniam profugerat. Bolesta, Castellanus Vissensis Gnesnæ à Rege judicatus & rogo addictus, quòd Vernerum Episcopum Plocensem per Sicarios peremisset. Bohemi & Germani rejecti à finibus Poloniæ. Tot tantisq; auctus meritis Boleslaus, post infaustum cum Pruthenis bellum & diram per omnes Provinvias famem, gravi morbo succubuit. Anno 1173. ætatis 46. in Arce Cracoviensi, relicto Lescone Albo, terræ mandatus.

MIECISLAVS Senex Frater Boleslai Crispi.

ASperè & fraudulenter dominatur. Ingenium non indignum Maiestate, purpura efferavit.

Nihil

Nihil ſub eo liberum in Polonia, ne vox quidem. Avaritiæ ſupra modum deditus, noluit divitibus imperare, Optimis infenſus Conſiliariis; ſalutaria Epiſcopi Cracovienſis Gedeonis ſpernenebat monita. Neq; fruſtra illo regnante ingenti terræ motu contremuit Polonia, quaſi jugum mali principis excuſſura. Reſpondit brevi ſolicitis votis eventus. Poſt 4. Annos Principatus clandeſtinis Senatorum artibus è ſolio dejectus, reliquit poſteris documentum: rarò eſſe diuturna improborum Imperia.

CASIMIRUS Iuſtus

IMpacto à Colluſore Equite colapho, cùm omnes læſæ Maieſtatis reum conclamarent, Caſimirus ſe reum dixit, & Equitem abſolvit. Effrenem Magiſtratuum licentiam ſuis imprimis moribus deinde legibus còërcuit. Semel ſeverus, ne ſemper eſſe cogeretur. Vladislaum Fratrem & Vlodymirum hoſtem, rebelles ſubditos jam armis, jam benevolentiâ vicit. Miecislao Halicienſium Duci titulum Ducalem vi & armis reſtituit. Pruſſiæ Pomeraniæque toties donavit veniam, toties Ruſſiam ad obſequium còëgit victore ferro. Quantùm non à Civibus modò ſuis, ſed à ſuperis quoque æſtimaretur, Divus Florianus Martyr porrectâ è Sarcophago dexterâ palam fecit, Stipulatâ planè manu ſub Caſimiri ſignis militatus. Fratre Miecislao, Ungari & Pruthenis compoſitis, in feſtivo Convivio ſubita morte extingvitur. Non recuſante protinùs exire animo, quem ſecura certò exſpectabat immortalitas.. Cracoviæ conditus anno 1195.

LESCO Albus Caſimiri filius

MIecislaum Senem ad Mozgavam Fluvium felici acie vincit, ſaucioque vitam donat.

Romanarum Halicienſium à ſe creatum Ducem, provincias Poloniæ invadentem, cruento prælio reprimit. Illo regnante accenſus in Oriente Cometes portentoſæ magnitudinis, incendiariam Tartarorum irruptionem, fatali crine demonſtravit. Princeps nulli, niſi peſſimo malus, à Svetopelco Pomeraniæ Gubernatore callidè circumventus, & ſola animi magnitudine tectus, poſt balnea, cum armatis fortiter dimicans, integerrimam cælo animam reddidit. Adeo, à nulla Majeſtate procul eſt caſus. Tumulatus Cracoviæ.

BOLESLAUS Pudicus Leſconis Albi Filius.

AUreus Princeps in ſeculum ferreum inciderat. Ter Regno potitus, ter exactus, Tartaris per Poloniæ Provincias effuſis, Henricus Pius Vratislavienſium Dux cum Exercitu occurens deletus. A Conrado Principe patruo, Regnum Poloniæ ambiente, motus Civiles & citati. Verū Belæ Ungariæ Regis patrocinio fultus, rebellis Ruſſiæ, Sileſiæ, Moravia motus ferro emendavit. Iadzyngas uno prælio ad internecionem Nominis delevit, Tartaros, prædam è Regni viſceribus agentes, finibus ejecit. Inconditos diſcordantium Civium mores ſaliſtodinis cælitus apertis temperavit. Poſt tot Throni, Thorique ſui miracula nullam poſteritatem reliquit, præter Regiæ innocentiæ famam immortalem: ad pudicitiæ præmium evocatus 1276.

LESCO Niger Siradienſium Dux.

A Pudico Rege in fortunæ & gloriæ hæreditatem inconſultis Reipubl: Ordinibus adſci-

tus

tus Regnô à Polonis pulsus, ab exteris restitutus, æmulo rejecto. Tutelaribus D: Michaëlis suppetiis fultus, ingentes Russorum, Tartarorumque copias fudit, fugavitque. Rebelles Cives veniâ donavit supplices; neq; in hostes captivos sævitum. Jllatas à Conrado injurias ferro vindicavit & igne. Verum dum palmas, laurosque Regni sui finibus infert, onustâ prædis alienis victoriâ depressus est, amissa potiore parte exercitûs, in flumine, quod tranabat, Tumulatur año 1289

PREMISLAUS II. Majoris Poloniæ & Pomeraniæ Princeps.

DUm ingentes meditatur actus, octavo sui Regni mense à Marchionibus Brandeburgicis per insidias vitâ simul & purpurâ exutus est. Ipsis Bacchi hilariis ad parricidium abusi hostes. Devotâ piacularibus Cineribus die, innocentissima Regni victima in favillas abiit Anno 1295.

VENCESLAUS Bohemus Rex Bohemorum.

SCissâ in partes Republicâ, simul cum Locțico Lesconis fratre electus; Locticus tamen post quadriennium usurpati Imperii (propter impudentiæ licentiam] rejectus à Polonis, Bohemorum Regi cessit solium. Verum cum duplicis Regni Hæres Venceslaus, Polonos minùs sibi fideles credidit, fecit; & dum falli timuit, fallere docuit. Extinctus. Pragæ 1305. Rixæ suæ ingeniô perturbatâ corruptâque Poloniâ.

VLADISLAUS Locticus Lesconis Frater.

DEfuncto Venceslao solium repetit Polonorum, impetratoque à Ioanne 2do Pontifice maximo diademate Regio [quod olim per totum quadriennium usurpare non audebat Venceslaus cum quo divisis Reipubl: suffragiis electus fuerat.) Coronatur Cracoviæ simul cum Hedvige consorte Anno 1320. Resumpti Regni decimoquinto. Nihil in eo humile fuit præter staturam Corporis. Animus par maximis, bis coronatus, bis unctus. Ne Gediminus Lithvanorum Dux fines suos vastaret, eum sibi affinem fecit, Filiâ Gedimini Casimiro Filio elocata non aliâ dote, quàm ut bello capti Poloniæ redderentur. Tanto affinitatis fædere auctus Vladislaus, aliquoties fudit, fugavitque Crucigeros, & ad firmandas pacis inducias coegit. Verùm cum post bella tantisper respirat, exspirat Anno 1333. Mense Martio ad Martem natus Princeps.

MAGNUS CASIMIRUS Loctici Filius.

CUbitalis Parentis ingens filius. coronatus cum Anna consorte, Gedimini M. D. L. Filia, ter in Russiam ducto Exercitu, ter victor, nunquam voluit triumphare. Redacta tandem armis in formam Provinciæ à Casimiro Russia, Leopoliensi Antistiti ab Urbano V. subjecta est. Major nihilominùs apparuit Casimirus Magnus; postquam Vaticano fulmine tactus, quidquid in suis pravo exemplo destruxerat, erectis compluribus templis reparavit; tenuesque Cives à potentio-

rum vi, Sanctissimis legibus præmunivit. Urbem nominis sui recordationi dedicatam, extra Cracoviensia pomeria excitavit; ut Cives suos quos non liceret manibûs, mænibûs, arctiùs complecteretur. Impletâ ingentibus meritis magni mensurâ nominis, equo delapsus in venatione cessit in prædam varæ morti 1371.

LUDOVICUS Hungarus.

Avunculi sui suffragio Jus Regni Poloniarum obtitinuit. Pannonicus tamen Rex dici maluerat, quàm Polonicus; ideoque in odia Civium ad primum solii limen impegit, quod invitus regnare videretur. Ne tamen sceptro palàm renuntiaret! Matri Poloniam reliquit gubernandam, ipse in Hungariam regressus Absente diu Principe, longum legum silentium successit. Et nullis non aperta via sceleribus Ludovico interim de Russia Hungariæ adjungendâ cogitante. Sed dum Poloniæ minuere amplitudinem meditatur, vita & Regno exutus est; hoc unum meritus ut mortuus â paucis ploraretur. Anno 1382. Regnavit annos. 12.

VLADISLAUS JAGIELLO M. D. L. Princeps.

CRacoviæ cum Fratre Vitoldo Sacro fonte ablutus, Vladislai nomen accepit. Unit Lithvaniam Poloniæ, Cracoviensem Academiam erigit adscitis ex Pragensi Universitate Magistris. Civilibus dissidiis compositis Crucigerorum quinquaginta millia profligat, Magistro ordinis capto: supra quadraginta quatuor millia ex acie ducta in Poloniam; signa hostilia quinquaginta duo in basi-

lica

lica Cracōvienſi Deo exercituum appenſa in trophæum. Annis quinquaginta duobus in Imperio exactis, Religionis defenſor acerrimus ad Lauream evocatus Grodeci Menſe Iunio duobus Filiis Vladislao & Caſimiro in ſolatium mæſtæ Poloniæ relictis.

VLADISLAUS 3. Jagiellonides.

AD Hungariæ Regnum invitatus Albam Regiam in augurandus deducitur; & diadema in Baſilica S. Stephani à Strigonienſi Epiſcopo accipit. Hungariam, Raſciam Romaniam, victoriis emenſus, bellum tandem contra Amurathem ſuſcipit; dequo repente victor in prælio ad Varnam equo labente cecidit, in Ianidzaros cum paucis ſuorum acriùs invectus diſſpato hoſtium Equitatus regnavit, in Polonia, annnis 11. in Ungariæ 5. Adoleſcens propè vigeſimum emenſus ætatis annum.

CASIMIRUS VLADISLAI Frater.

MAriæburgum à Crucigeris occupatum cum ſuis propugnaculis auro redimere maluitquàm ferro; parcendum ratus ſangvini potiùs, quàm æri: hic ex Eliſabetha Imperatoris Alberti Filia ſuſcepit Vladislaum: Bohemiæ & Ungariæ Regem DivumCaſimirum qui ab Hungaris Rex expetitus, mutatis eorum animis. Vilnæ 26to ætatis obiit: Ioannem Adalbertum, Alexandrum, Sigismundum Reges poloniæ, & Fridericum S. R. Eccleſiæ Cardinalem, Gneſnenſem Archiepiſcopum & Cracovienſem ſimul. Diſceſſit è vivis poſtquam regnaſſet quadraginta duobus, vixiſſet 64, anno 1492.

JOANNES ALBERTUS CASIMIRI Filius.

CAllimacho ex Italia profugo Consule usus in odia Polonorum incurrerat. In bello Moldavico circumventus, & icto fædere profligatus Torunii à poplexia tactus occubuit. Princeps nulli Regum secundus, si fortuna ingenio respondisset, Annis propè novem regnavit.

ALEXANDER JOANNIS ALBERTI Frater.

STephanum Moldaviæ Palatinum malè occupata Pokutiâ primum, deindè vitâ expulit. Prædones Getas Poloniæ spoliis tumidos fugavit, & postea occursu cæcidit fortiter. Egit in vita annos 46, in Regno propè 5. delatus ad tumulum 1506. Elogium apud posteros obtinuit; quòd nihil in fortuna sua majùs habuerit, quàm ut posset, nihil meliùs quàm ut vellet omnibus benefacere.

SIGISMUNDUS I. Frater. ALEXANDRI.

FRatrum ultimus ad Regiam evectus dignitatem, 40 Moschorum millibus cæsis, Borysthenem erubescere coègit effuso sangvine peremptorum. Basilicam de Moschorum Duce Basilio palmam, Scithicæ, Moldavicæ, Prussicæ, & Tauricæ, comitatæ. pullulantem in Balthico littore hæreseos anguem in ovo suffocavit, Annorum atque gloriæ plenus, Regni sui Diadema tradere ma-

luit

luit filio, quàm relinquere. Annos duos natus supra 40. rerum potitus, ad præmium rectefactorum evocatus.

SIGISMUNDUS AVGVSTUS Filius Sigismundi Primi

BOna è Sforciis Matre genitus Patris appellationẽ in suos mores trahens, Sexagenario Patri meruit in Throno assidere, omnibus præliis victor Crucigeros ac Moschos à Polonia repressit; eamque Curlandiæ ac Semigalliæ accessibus cumulavit. Humanis sacrisque legibus confirmatis, florentissima pace beatam reliquit Patriam. Libertatis assertor, Comitiorum parens & Auctor. Exstinctus Knyszyni, ævi sui 50. ultimus Iagellonides.

HENRICUS Valesius.

DE morte Regis Galliarum Germani sui admonitus inconsultis Regni ordinibus, post anni unius gubernationem lilia Galliarum aureis Poloniæ sceptris præposuit, in Gallias reversus.

STEPHANVS BATORY Transylvaniæ Princeps.

DIvisâ Republ: electus & coronatus, aliis Maximilianum Imperatorem, aliis Stephanum renuntiantibus. Dissidium Ordinum Regni in Generali tandem Conventu Pacificationis Andréjoviæ compositum. Bellum contra rebelles Gedanenses, nec non contra Basilium Ducem Mo-

Schoviæ gessit prosperrimè. Tribunalitia Regni Iudicia instituit, Tandem absolutissimus Princeps Grodnæ vivere desiit, regnavit annos 11.

SIGISMVNDVS 3. Ioannis Sveciæ Gottorum Vandalorumque Regis Filius.

MAtre Catharina Iagellonia Vladislai Iagellonis Poloniæ Regis Filiâ natus, nequidquam prævalente Maximiliano Rudolphi Imperatoris Fratre, Rex Poloniæ Electus, divisis Reipublicæ in Maximilianum suffragis. Turcarum sub Chocimo 40. millia Tartarorum 100. millia repressit, deletis ad internecionem sexaginta millibus Barbarorum: Moschorum, Regnum sibi subegit; Filiumque Vladislaum, Magnum Moschovia Czarum inauguravit, obiit Varsaviæ Anno ætatis suæ 66to.

VLADISLAVS 4. Sigismundi 3. Filius.

IN Paternum Solium pronis omnium suffragiis, uno tantum ad speciem libertatis nonnihil reclamante, electus; & vix Coronatus triplicem nactus hostem, Moschum in Svecia, Turcam in Podolia, Suecum in Prussia, victor de omnibus. Obiit Meretii 20. Maji.

JOANNES Casimirus Vladislai 4. Frater.

PREssam Sveticis, Moschoviticis, Cozaticis, Ungaricis Tartaricis, Civilibus armis, Patriam ab ultimis

ultimis ferè vindicavit ruinis: Regnavit annos 20. abdicavit Diadema 1668.

MICHAEL Koributus Wisniovieccius.

ADmirando omnium Regni Ordinum consensu Rex proclamatus & Coronatus Nati Anno Regis Regum 1669. Obiit Leopoli Die S. Martini illa ipsa die quâ Chocimum expugnatis & cæsis triginta millibus, Exercitus Regni & M. D. L. insignem de barbaris victoriam reportavit.

JOANNES Tertius Sobiescius.

GEneralissimus armorum Regni Ductor & Mareschalcus; Augusti Corporis Majestate & absolutæ prudentiæ amplitudine dignus olim Terarum Imperio, Rex Poloniæ omnium ordinum votis renuntiatus Varsaviæ, Coronatus Cracoviæ à Primate regni Andrea Olszovio. Turcarum, rozacorum Tartarorumque fulmen. Bis Orientem Castris exuit; semel ad Chocimum, iterum de Viennam Sacri Belli Generalissimus. Regnandi artibus, & rerum gestarum gloriâ, nulli regum post Reges natos secundus. Post 23. Annorum Regna & acta immortalia, eodem die, quo Solium conscenderat mortalis esse desiit Anno 1697 Die SS: Trinitatis relictis tribus principibis Filiis, Iacobo, Alexandro, Constantino, & Serenissima filia Bavariæ Electoris consorte.

AUGVSTVS SECVNDVS.

SAcri Imperii Elector, & hæreditarius Saxoniæ Princeps, post Ungaricas, Turcicasque Laureas ad Regni Poloniarum Coronam suffragiis ordinum expetitus, Die 27ma. Iunii. Electus 15ta. 7bris, Coronatus 1697. Raro in Saxonia exemplo Religionem nobilitavit Orthodoxam; & totum ita Oterruit exrientem, ut ad tamdiu exspectata Universalis pacis fœdera inclinaret 1699.

PARS IV.

LITERAS ET ARTES COMPLECTENS. A CHRISTO NATO AD ANNUM MDCC. XII.

SCHOLÆ, ACADEMIÆ, INCREMENTA LITERARUM ET DETRIMENTA

Secula I. *Ab Anno Christi* 1. *ad* 100.

Athenæ quamvis minori jam gloria docerent, præcipuum tamen adhuc doctrinarum Emporium erant.

Rhodum plerique, alii Massiliam Græcis florentem artibus studiorum magistram habere consveverant.

Publica scriptorum recitatio & mutua inter literatos eorundem emendatio plurimum studiis proderant.

Augustus & Vespasianus Cæsares mercurialium virorum amantissimi. Postremus

Postremus è fisco stipendium Rhetoribus tribuit.

Caligula bonarum artium osor de abolendis literariis summorum virorū monumentis Hōeri, Livii, & aliorum consilium cæperat. *Sveton.*

Literarum studiis Alexandria, Cæsarea, Antiochia claræ habentur. *II. Ab Anno Christi 100. ad 200.*

Lugduni, Augustoduni ac Vesontione in Gallia literarum studia tradebantur *Du Fresne in Præfat; ad Glosarium eruditissima.*

Romæ concursus erat literatorum ad bibliothecas commentandi & disserendi causà, teste Gellio.

Trajanus, Adrianus, Antoninus literarum amantissimi, literatos fovent, bibliotecas condunt,

Prima Christianorum schola Alexandriæ, in quâ sub commodo docuit Pantænus. *Genbrard:*

Pantæno in schola successit Clemens Alexandr. Clementi Origines anno ætatis 18. *Genebrardus.* *III. Ab Anno Christi 200. ad annum 300.*

Eandem postea scholam rexit Pierius Presbyter, Origenes Iunior appellatus.

Schola Cæsareæ Philosophica, & Theologica per Pamphilium instituta. Pierii discipulus, & Martyr Pamphilius.

Alexander E: Hierosolymit. Tulius Africanus Cæsareæ primi apud Christianos bibliothecas instruxisse leguntur. *Euseb. l.6.*

Minus in Alexandro Severo literarum & literatorum amor.

Antoninus Caracalla magicis artibus addictus, bonas contemnit, magno literarum & artium detrimento.

Berytensis Academia per Dioclet: & Maximianum. *IV. Ab Anno Christi 300. ad annum 400*

Scholæ Romanæ Professoribus, & Salariis à Theodosio exornatæ.

Bononiensis Academia à Theodosio instituta.

Constantinus M. liberalium artium professori-

bus liberales mercedes assignat.

Licinius Cæsar, propter summam inscitiam, literas, pestem publicam appellabat.

Julianus Apostata studia bonarum artium Christianæ juventuti conatus est adimere. Quæ res Gregorius Nazianus impulit ad condenda carmina.

V. Ab anno Christi 400. ad annum 500. Florebat adhuc Athenis Academia, quæ Romam postea translata fuit.

Bangoriens: Academia in Wilia antiquis, ut Angli scriptores tradidere.

Academia Constantinopoli: à Theodosio juniore instituta 425.

Edessæ in Syria, & in Perside literarum scholæ florebant.

Mauritius Imper: studiis & eloquentiæ præcipuè favet.

Fergusius II Scotorum: Rex Gothis sub Alarico ante Regnum adeptum militans è præda Romana vetustissimos codices aureis argentisque vasis præhabitos in Scotiam defert eosque in Ionæ monasterio asservandos locat *Bohet: Leslaus.*

VI. Ab anno Christi 500. ad Annum 600. Instaurata per Justinianum Beritensis Academia terræmotu excisa.

Siluisse Romæ Gymnasia omnia, neque Pontif: Agapiti auctoritate ad docendum quemquam allici potuisse testatur Cassiodor.

Gothi vetantes literis liberos erudiri ne ad arma tractanda minus alacres fierent, literas propemodum perdunt.

Consequentibus temporibus, cum graves bellici tumultus inciderent, studia satis excoli non potuere.

VII. Ab anno Christi 600. ad annum 700. Erphordiensis Academia sub Dagoberto *I.* Rege.

Scholæ Cantabrienses in Anglia Academia tamen ibi multò seriùs constituta.

Britanniæ quæ Gothicis excursionibus non patuerant, veteris doctrinæ reliquias visæ sunt conservasse.

Coacto ab Agathone Roman. Pontifi: Concilio

cilio in ea primorum capitum frequentia inventum neminem, vel mediocri doctrina instructum, qui ad Constantinum Pogonatum legari posset, ejusdem Pontificis literæ deplorant.

Gnosimachi hæretici scientiam & doctrinam omnem rejcientes non parvum literis detrimento attulere.

VIII. Ab anno Christi 700. ad 800.

Barbaricensis Academia in Arabia ad medicinam Astrog: & Philosof: 713.

Eboraci publicum sacrarum literarum studium instituit S. Egbertus 761.

Osnaburgens: Papiens: & Paravina Academiæ à Carolo magno institutæ, Bononiensis renovata.

Academia Athenis Romam attracta, Lutetiam à Carolo magno translata opera quatuor Monachorum, Rabani, Alcuini, Caudii, & Ioannis Scoti Bedæ discipulorum 791.

Leo Isauricus magno literarum detrimento triginta voluminum millia C. P. bibliothecæ cum duodecim doctissimis eorum custodibus plusquam barbarè flammis absumit 726.

IX. *Ab anno Christi 800. ad annum 900.*

In Dania, & Svecia primus Scholas aperit S. Ansgarius 831.

Scholæ Constantinopolitanæ per Bardam restitutæ 859.

Oxoniensis Academia in Anglia 872.

Fulco E: scholas Remis instaurat

Carolus Calvus in Europa, Maimon Saracenorum Amiras in Asia, egregii literatorum Mecænates.

Ludovicus Pius jubet Monachos imò & Moniales describendis veterum libris addici *Aventinus*

Michaël Balbus, ne pueros se doctiores cerneret, erudiri literis vetuit.

X. *Ab anno*

Scholæ Universitatis in Brabantia constitutæ à Ioanne Duce 926.

Acade-

Christi 900. ad annum 1000. Academia Babilonica Saracenorum ad medicinam præsertim, & Astrologiā tradendam, sæculo in finem declinante, florebat.

Infelicissimum bellis, & ignorantiæ seculum ruebat in præceps, nisi pacem & literas, quantum per illos fieri potuit, Religiosi viri sustinuissent, quod ad præstitere, præsertim veterum ingeniorum monumentis exscribendis. Apud Græcos tamen, Hebræos & Arabes literæ feliciter collebantur, teste eruditissimo Genebrardo.

Otho III. literis visus est favere.

XI. *Ab Anno Christi 1000. ad annū 1100.* Alexandrina Academia, in qua Avicenna adolescens Rasim audivit.

Salerni ex Arabum præscripto in fine seculi medicina tradebatur, ut liquet ex libello, cui nomen factum *Schola Salernitana.* Scriptus est enim versibus, Leoninis à Joanne de Mediolano nomine Collegii Salernitani.

Constantinus Ducas literas, & literatos magni facit.

Saraceni pessimi scelerum Magistri in Hispania Toleti, Hispali & Salmanticæ magicas artes docere palàm exorsi sunt. *Genebrardus Del: Ri.*

XII. *Ab anno Christi 1100. ad annum 1200.* Academia Monspelliensis 1199.

Hoc imùm seculo quasi quadam literaria Republica instituta, Rectores universitatibus dati, aliique veluti Magistratus inventi.

Tribus disciplinis honorum gradus constituti Juris Civilis, medicinæ, ac Theologiæ.

Lotario II. & Conrado III. Imperantibus literis, quæ à Barbaris conculcatæ jacuerant, oculo aliquando tollere incipiunt. *sub illis enim magni per Europam, doctrinaq; nobiles viri exstitere & nata scholastica Theologia, & accuratius coli Philosophia cæpit.*

XIII. *Ab anno Christi 1200. ad annum 1300.* Parisiensis Academia à S. Ludovico instaurata 1232.

Viennensis in Austria 1239. Salmanticensis

1240. Aberdonens: in Scotia 1240. Cantagobrensis 1227. Neapolitana & Perusina per Fridericum II. 1290.

Robertus Sorbona celeberrimo Parisiis Theologorum Collegio initium & nomen dedit 1265.

Alphonsus X. Castellæ Rex literis favet, nimium tamen Astrologiæ addictus.

Arelianensis Academia 1302. Firmana per Bonifacium VIII. 1304. Ferrariensis 1306. Pisana 1339. Heidelbergensis 1346. Pragensis, Cracoviensis, Andegavensis 1361. Senensis 1380. Coloniensis, Erfordiensis 1392.

XIV. *Ab anno Christi* 1300. *ad annum* 1400.

Magnus Actu Sorbonicus inventus à Francisco de Mayronis 1315.

Buyrus in Britannia nullis parcens sumptibus libros diligenter congregat.

Carolus IV. Imper: Carolus V Rex Neapol; Joannes Card; Columna fausta literis nomina.

Herbipolensis Academia 1403. Lipsiensis 1408 Sanctandreana 1411. Rostohensis 1415. Ingolstadiensis 1416. Cadomensis 1418. Lovaniensis 1427. Pictaviensis 1431.

Glasquensis 1454. Grisuvaldensis 1456. Basiliensis 1459. Friburgensis 1467. Valentina 1470 Tubingensis 1477. Haniensis 1478. Moguntina 1482.

XV. *Ab anno Christi* 1400. *ad* 1500.

Typographia inventa literas promovet.

Eugenio IV. Nicolao V. Sigismundo Imper: Alphonso Aragonum, & utriusq; Siciliæ Jacobo 1mo Scot. Regibus Cosmo, & Laurentio Mediceis literæ plurimum debent.

Nicolaus V. ut Bibliothecam Vaticanam instruat magnorum Scriptorum Codices undique per eruditissimos viros conquirit. *Meneas Sylu.*

Ludovicus XI. Galliarum Rex, literarum osor Filium vetuit latina nosse.

Vitembergensis Academia 1502. Vratislaviensis

XVI. *Ab anno Christi* 1500. *ad* 1600. sis 1505. Francofordiensis 1506. Complutensis 1517. Osumensis & Gandensis 1549. Marceratensis 1549. Remensis & Combribricensis 1550. Dilingana 1552. Eborensis 1559. Taurinensis 1565. Taraconensis 1572. Duacena 1574. Cæsaraugustana 1583. parmensis 1599

Franciscus C. Ximenius Francisc: Gal. R. Leo X. Alphons: Atestinus D. Ferranæ literis musisq; faustissimi. Gregorius XIII. erectus ubiq; terrarum educandæ juventuti Collegiis & præsertim Romano, Religionis & bonis artibus mire prodest.

Capta Buda periere nobilissimi codices quos colligi jusserat Mathias Corvinus.

XVII. *Ab anno Christi* 1600. *ad* 1700. Madritensis artium Academia aucta à Philippo IV. Giesena 1607 Mantuana 1625.

Collegium & Bibliotheca Ambrosiana Mediolani à Franco C. Boromæo instituta magno literarum bono.

Diaria literatorum in Gallia, Italia, Germania perutili eruditionis compendio.

Fridericus Card: Borromæus Urbanus VIII P. M. Francisc: Barbernus Card: Urbani ex Fratre Nepos, Ludovicus magnus R. Gal: Ferdinandus Fustembergius Episcopus Monasteriensis, Cosmus III. Magnus D. Ferrariæ literis & bonis artibus impensè favent.

Ludovicus M. Academiam, quam descriptionum vocant instaurat 1721.

Diaria literatorum; iterato in Italia introducta.

In Moscha literarum studiis scholæ aperiuntur.

THEOLOGIA POSITIVA.

SEculo post Christum natum 1mo S. Mathæus Evangelium scribit anno post Christum natum 40. S. Marcus Evangelium D. Petri jussu

Juſſu anno 43. S. Lucas Evangeliſta 47. Acta Apoſtolorum 57. S. Joannes Apocalypſim 97. Evan: et Epiſtolas 99. S. Petrus Epiſtolas 3. & S. Paulus Epiſtol: 14. diverſis temporibus S. Jacobus Epiſtolas 1. S. Judas Apoſtolus Epiſtolas 1. in certo tempore.

Chriſti Domini ad Abagarum & Abagari ad Chriſtum Epiſtolæ ſuſpectæ V. *Theolog: Contentioſam.*

Seculo 2do. S. Dionyſius Areop: E. M. de cujus tempore lis pendet inter peritos antiquitatis.

Aquila & Symachus Sacrorum Bibliorum interpretes.

S. Theophilus Antioch. E.

S. Melito Sardicenſis E.

S. Pinitus E. Polycarpus E.

S. Dionyſius Corynthius E.

Theodotio interpres Sacrorum bibliorum, ſed heterodoxus.

S. Irenæus E. Lugd. & Tertullianus hoc ſeculo floruere.

Seculo 3tio. Pantenus Philoſophus Chriſtianus à quo Barchmanes apud Indos edocti.

Clemens Alexandr. Origenis Magiſter Ammonius Origenes Adamantius.

S. Cyprianus E. S. Hippolitus. E.

Phileas E. Trypho. S. Dionyſius Alexand. S. Zeno E. Dorotheus Tirſius ſuſpetus S. Victorinus Pictavienſis E. S. Gregorius Thaumaturgus E. S. Methodus E. Martyr. Tetrapla, Exapla, & Octapla Origenis, magno Sacrarum literarum bono 252.

Seculo 4to. Victorius Petabonnenſis Lactantius Firmianius Conſtantinꝰ Imper. S. Antonius Ab. S. EuſebiusEmiſsē S. AthanaſiusLucifer Calaritanꝰ, & S. Cyrillus Hieroſolimitan: S. Hilarius Pictav. Hilarius Sardus, Tytus Boſtrenſis S. Ephrem S. Baſilius M. S. Greporius Niſſenus S. Gregorius

Nazianz.

Nazianz: Gregorius Bæticus E. Didymus Alexandrinus. E. S. Pachomius Ab: Oresiensis Marcus Eremita suspectus. Asterius, Amasenus S. Paulinus Nolanus, S. Diadocus, S. Ambrosius.

Seculo 5to. S. Epiphan. E. S. Jo. Chrysostomus, S. Hieronymus, Severianus, Gabalitan. Rufinus, Aquilejen:, S. Gaudentius Brixien. E., S. Chromatius, S. Augustinus E., S. Isidorus Pelusiota, Hesych Presbiter Hierosolim., S. Nilus Ab. S. Proclus, S. Cyrillus Alexandr., Cassian:, Salvian. Presbyter, S. Hilar: Arelat: E., S. Eucher E., S. Petrus Chrisol: E., S. Basil: Seleuc: E., Salon E., S. Valerianus E., Sanctus Prosper Aquit: E., Arnobius Junior Faustus Regiens., Theodoret. E., S. Leo magn., S. Maximianus Taurin: E.

Seculo 6to Ruricius Senior, S. Fulgent. Ruspen. E., Boetius, Andreas Cæsariens: E., Ennod Ticin E., Avitꝰ E., Ferrand. Diacō., Eugippius Ab: Cassiodor., Justus Orgelitan., Joannes Jejunator, S. Remigius E., Junilius, Primasius E., Procop. Gazen:, S. Joannes Climac:: Aretas Cæsariens.

S. Agapitus Pontifex Rom. ut sacram doctrinam Romæ labentem sustineret Theologiæ scholas apperiri jussit.

Seculo 7mo S. Gregorius Magnus, Paterius, S. Gregorius discipulus, Antiochus Monachus, S. Columbanus, Ab. Leontius Neapol: in Cypro E. S. Isidor: Hispal: E., Cumeanus Scoto: Hibern: E, cognomento sapiens, S. Elig. Noviom E: cujus opusculum de rectitudine Catholicæ conversationis, S. Augustino perperam assignatum est, Thelesius Mon:, S. Martinus, S. Papa, Dorotheus Archimandr., S. Maximus Martyr, S. Hildelphor. Tolet: E.

Seculo 8vo S. Anthelin. sive Adelm. E., Addamannꝰ Ab: Scot: S. Gregorius II. Papa: S. And. Cretens· E., S. German. Patriarcha Constant:, Vener: Beda obiit 735.

S. Jo: Damaſcenus, Chrodegandus E. Ambroſius Autpert. Dacrian: *Malè* hic à nonnullis locatur Antonius ab opere, quod contexuit, dictus *Meliſſa*, quærendus ſeculo 12.

Seculo 9no Aponius, Albinus Flaccus, ſive Alcuinus Claudius Scotus Halitgarius E. Agobardus E. Amalarius Fortunatus, Jonas Aurelianens: E. S. Theodorus Studites Ab! Rabanus Maurus E. Strabus Fuldenſis S. Eulogius Martyr, S. Methodus Patriarcha E. P. Haymo Hulberſtadenſis, Druthmarus, Angelomus, Michàël Syncellus, Valafridus Strabo Ab: Hincmarus Remens. E. Verembertus Curienſis. E.

Remigius Antiſiodor. Scholas Remis reſtituit à Fulcone Archiepiſcopo vocatus S. Odonem poſtea Cluniacenſem Abb. erudiit.

Seculo 10mo. Leo VI. Imper. Marcus Eremita, cujus opera corrupta creduntur S. Rathbodus E. Ruthgerus Trevirenſis, Rhateruis E Smaragdus Monach. S. Odo Cluniacenſis Ab: Radulphus Flaviacenſis Fridegordus Diacon, Norgerus Leodienſis E: Moſes Barcephas E. cujus opera cautè legenda, *Margarinus de la* Bigne *in India alphab: Biblioth: Patrum perperam refert ad ſeculum* 16. *Gvalterius putat ſeculo nono floruiſſe.*

Seculo 11mo. Berno Augiens, Abbas S. Fulbertus E. Carnot: S. Odilo Cluniac. Ab: S. Bruno Herbipol. E. Adamus de Perſenna, Theophilactus E. Oecumenius Samonas Gazens.

Beatus Petrus Damiani, quem aliqui non diſtingvunt, ſed perperam à Petro de Honeſtis Ab: Ravennate. Olympiodorus, S. Anzelmus Lucenſis E. S. Bruno Carthuſianorum Parens. *Micrologus non eſt ſcriptoris, ſed operis nomen, cujus Auctor incertus.*

Seculo 12mo. Radulphus Ardens. Philippus Solitarius Berongoſus S. Anzelmus Cantuar. Fadmerus, Joannes Fiſcanenſis, Odo Camerac. Leo-

Marsic: Ivo Carnot. E., S. Anselmus Laudun. E. Herveus Cenoman., Honorius Augustod., E. Antonius Melissa, Goffridus Vindocin. Hildebertus Cenomam., Rupertus Ab., Hugo de S. Victore, S. Bernard., Drogo Card. Ostiensis, Gvillelmus Leodien:, Gverricus Ab., Aelredus Abbas, Isaac Ab., de stella, Richardus à S. Victore, Joan: Saresberien., Petrus Cellens., Petrus Cantor, Petrus Bleisen., S. Hildegardis V. Alanus Insulens., Philippus Abbas bonæ spei, D. Amedeus Lausan., E. Photo Prumiens., Zacharias Chrisopolitan.

Seculo 13tio Innoc: III. S. Franciscus Assis., S. Antonius Patav., Beatus Jordanus de Saxon Ordinis Prædicatorum, Stephanus Lancton, Jacobus de Vitriaco Card., S. Edmundus Cantuar., E. Hugo de S. Caro. Card., Humbert. Viennen., Vincentius Bellovac. E., Robertus Sorbona, Beatus Albertus Magn:, S. Thomas de Aquino, Thomas Cantiprat., S. Bonaventura Card., Durandus Mimatensis E., Gvillelmus Peraldus E., Richard. à S. Laurentio, S. Mechtildis V. Petrus de Tarantasia, postea Innoc: V., David de Augusta, Petrus Peckam, S. Gertrudis V., Alanus de Insulis.

Concordantiæ bibliorum editæ, biblia sacra capitibus distincta 1240.

Seculo 14to Joannes à S. Geminiano, Nicolaus Trivetus, Aegidius de columna E. Petrus Aureolus E., Jacobus de Lausanna E., Augustinus Triumphus, Joannes Vitalis à Furno, Astesanus alius ab authore Summæ, Rudolphus Carthus, Nicol. de Lyra Alu. Pelagius, Joannes de Bacone, Simeon à Cassia, Robertus Holcot, Nicolaus Cabasilas, Nicolaus Gorram, Adamus Goddam, Jo: Taulerus, Joannes Cyparisiota, B. Henrico Suso.

S. Brigitta Sveca, Joan: Rusbrochius, S. Catharina Senensis, Petrus Berchorius, Nicolaus Eymerycus, Raymundus Jordanus vulgò Idiota.

Seculo

Seculo 15to. Michaël Aiguanus vulgò incognitus, S. Vincentius Ferr., Petrus de Alliaco, Thomas Anglicus, Joannes Dominici Card., Joan: Gerson, Henricus de Hassia, Paulus Burgensis, Richardus Pampositanus, S. Bernardus Senensis, S. Laurentius Justinian., Augustinus de Roma, Alphonsus Tostatus Abulens. E., S. Antonius Rampelogus, Leonardus de Utino, S. Joannes de Capistrano, S. Antonius Florent. Nicolaus de usa Card., Henricus Harphius, Dionysius Carthus., Thomas Malleolus à kempis, Iacobus de Valentia, Hieronym. Savanarola, Gabriel Biel.

Seculo 16to Ximenius Card., Thomas Morus, D. Thom. de Villa Nova E., Sadoletus Card., Didacus Stella, Augubinus, Joannes Avila, Sasbont Ribera Contarenus Card., Faber Vienn., Catharinus E., Franciscus Turrianus, Cornelius Jansenius Concordiæ Evang. Auctor, Titelmannus, Canisius, Salmeron, Augerius, Durantius, Ludovicus Granatensis, Genebrardus E., S. Teressia V. S. Franciscus Borgia, Joannes Maldonatus, Ariàs montanus, Franciscus Toletus Card.

Seculo 17mo Franciscus Arias, Robert. Bellarminus Card., Hieronymus Mautinus vulgò Marulensis, Barradius, Jacob, Alvarez de Paz, Thomas Bosius, Serrarius, Fevardentius Peretus, Delrio Sancius, Justinianus, Cornel. à lapide, Bonfredus, Scribanius, Ducæus, Salazar, Mendoza, Ludov. de Ponte, Fernandez, Dionysius Petavius, Estius Alphonsus Rodericus, S. Franciscus Salesius, Malvenda, Nicolaus Riccardus, Hallier, Caussinus, Corderius Saussay, Nierimbergius, Joan: Menochius, Tyrinus, Allatius, Raymundus, Joannes Rho., Sfortia Pallavicinus Card., Bona Card., Joannes Palius, Oliva, Postinus, Daniel Bartolus.

Ludovicus Thomasinus Christ. Lupus, Joannes Neerensellus E., Joannes Gabusiccius, Antonius Aubrii Benign. Bojuctus E. Amirandus

Ranceus, Henricus Norisius C. Ludovicus Ferrandus Adrianus Balabeus, Theophilus Raymundus, Laurentius Brancatus C.

Theologi Scholastici.

POst Petrum Lombardum Scholasticorum Antesignanum & Gvillelmum Antisiodorensem XII. sæculo scriptores floruere.

Sæculo XIII. à 1200. ad 1300.

Petrus Pictavi: Gvillelmus Parisiensis, Robertus Pullanus, Thomas, Albertus M. Alexander Alensis falsò creditus D. Thomæ professor. S. Thomas Aquinas S. Bonaventura. Ægidius columna Richardus de Media Villa.

SeculoXIV. à 1300 ad 1400 Joannes Dun Scotus, Aureolus, Franciscus de Mayrone, Gregorius Arminensis Paladanus. Thomas Argentinas, Alphonsus Vargas.

Sæculo XV. à 1400. ad 1500. Henricus de Hassia Marsilius de Inguen. Joannes Capreolus, Petrus de Alliaco, Dionysius Richelius seu Carthusianus, Joannes Bassolis, Ægidius Carlerius, Conradus Summebart, Nicolaus de Orbellis, Gabriel Biel.

Sæculo XVI. ad 1500. ad 1600, Joannes Major, Thomas de Vio Caietanus, Franciscus Lychetus, Hadrianus VI. Franciscus de Sylvestris, Joannes de Medina, Conradus Coelin. Franciscus

Victor. Viguerius, Franciscus Toletus Card. cujus Commentarii in summ. D. Thomæ servantur in Rom: Colleg Soc: Jesu.

Sæculo XVII à 1600. ad 1700. Ludovicus Molina, Bartholomæus Medina, Franc: Svarez, Michaël Medina, Gabriel Vasquez, Dominicus Bannez, Gregorius de Valentia, Didacus Alvarez, Jacobus Granado, Franciscus Albetinus, Hieronymus Fasolus, Leonardus Lessius, Theodorus Smisingh. Martinus Beccanus, petrus Arrubal, Valentinus

tinus

tinus Herrice, Adamus Tannerus, Philippus Faber, Didacus Ruiz, Demontoja, Andreas Duvalnis, Franciſcus Sylvius, Nicolaus Iſambertus. Philippus Gammachæus, Ludovicus Meratius, Franci: Amicus, Joann: à S. Thoma, Joan: Martinez de Ripalda, Joan. Martinon, Ioan: Poncius, Angelus à monte Piloſo, Bartholomæus Matria, Franciſcus de Araneo, Antonius Perez, Ioan: de Lugo Collegii Salmanticenſis P. P. Carmelitarum Diſcalceatorum, Auctor, Ioann: Caramuel Rodericus de Ariaga, Marcus Serra.

Petrus de Godoy, Martinus de Eſparza, Io: Baptiſta Gonet: Vicentius Contenſis, Vincentius Ferræ, Nicolaus de Arnu, Nicol: Martinez, Sylveſter Maurus, Młodzianowski, Hoſtynski, Morawski, Wolski & alii plures.

Theologi Morales.

SÆculo XIII. & XIV. à 1300. ad 1400. S. Raymundus de Peniforte, quem jure Theologiæ moralis Parentem poſſumus appellare; nulla enim agnoſcitur lumina ut ajunt, Raymundina vetuſtior. Joan de Friburgo S. Raymundi Commentator, quem perperam aliqui in ſæculum 15 rejiciunt. Angelus de Ciavaſio, Baptiſta Trovamala. Monaldus patria Picens:, ſed vulgò Iuſtinopol. Auctor ſummæ, quæ per errorem tributa eſt Monaldo Martyri ab his, qui ex tribus Monaldis unum efficiunt. Videatur Martyrol. Franciſcan: 16. Martii 9. Novembr & 11. Decembr.

Sæculo XV. à 1400. ad 1500. Ioan: Nider, Ioan: Tabienſis, ſive Cagnatius, Ægidius Carlerius, Franciſcus de Platea, S. Antonius, Sylveſter de Prierio.

Sæculo XVI. à 1500. ad 1600. Thomas de

Vio Caietanus, Bartholomæus Fūus, Martinus Azpilqueta, vulgò Navarro, Emānuel Rodericius, Emma: S. Fran: Toletus, Henricus Henriquez.

Seculum XVII. à 1600. ad 1700. Ioan: Azor, Thomas Sanchez, Thomas Malvenda, Valerius Reginaldus, Vincentius Filimcius, Basilius Poncius, Martinus Bonacina, Stephanus de Avila, Gregorius Sayrus.

Paulus Layman, Baptista Fragosus, Fero Castropolao Stephanus Fagundez, Vincentius Candidus, Ioannes Baptista, Lezana, Nicolaus Baldelus, Stephanus Bauny, Franciscus Bordonus, Antonius Diaria, Franciscus Pellizacius, Ioan: Ægidius De Trullench, petrus Marchant, Leander à SS. Sacramento, Ioan: de Dicastillo, Ioan: Bossius, Ioan: Caramuel, Sebastianus Salelles, Hurtado, Andreas Mendo, Matthæus de Moya, Joan: Cardenas & alii plures.

Thèologia Contentiosa Suspecta Patrum Scripta.

SEculo 1mo. S. Barnabæ Epistola suspecta. Prochori Diaconi, S. Lini Papæ, S. Martialis scripta omnino suppostititia.

Liber Pastoris ab Herma D. Pauli Discipulo scriptus, attamen suspectus.

Divi Hierothei opuscula periere.

Divi Clementis Epistola ad Corinthios genuina; cæteræ suppositiæ.

Constitutionum Apostolic: opus procul dubio antiquum, sed meliorum judicio Clementem non sapit reliqua, Clementi assignata apocripha.

Seculo 2do. S. Ignatii E. & M. scripta quædam certa, aliqua suspecta, nonnulla procul dubio apocripha. *Videatur Casimirus C. din. de scripto Eccles.*

S.

S. Quadratus, S. Ariſtides, Tatianus, S. Iuſtinus M. Athenagoras, S. Apollinarius E. Muſanus, Serapion Antiochen. E. M.

S. Evariſti & omnium Romanorum Pontificum Epiſtolæ usq; ad Syricium à Cardinalibus Baronio, Belarmino, & aliis ferè omnibus habentur ſuppoſititiæ: his exceptis, quas infra memorabimus. Non deſunt tamen qui pro his adhuc pugnent.

Seculo 3tio. S. Irenæus, Tertulianus, Clēens Alex. Minutius Felix Rom. Cauſidicus, S. Zotius, S. Cyprianus, S. Achelaus S. Malchion. S. Cornelii Papa Epiſtola ad Fabium, & alia ad Cyprianum genuinæ cenſentur. Quæ S. Sixti Pontificis nomine editæ ſunt à Rufino ſententiæ, ad ſextum. Ethnicum Pithagoricæ ſectæ Philoſophum ſpectant.

Seculo 4to. Arnobius Senior S. Methodius E. & M. Lactantius Firmianus, Victorinus Rhet. S. Hilarius Pictav., Euſebius Cæſarienſis, S. Turibius F. S. Serapion E. Gregorius Bæticus, S. Athanaſius E., Ebadius, Pacianus E., Didymus Alexan. S. Optatus Milevit E. S. Baſilius Magn. S. Gregorius Naszianzenus.

S. Iullii P. Epiſtol: 1. Liberi 1. S. Damaſi opuſcula quædam genuina. *Videatur Schelestrat. in antiquit Illuſtr.*

Seculo 5to. S. Epiphani, S. Philaſtr: S. Ambroſius, S. Theophilus Alex: S. Io Chryſoſtomus, S. Hieronymus, S. Innoc:, S. Auguſtinus, Olympius, Tolet. S. Cyril: Alexan: Theodoret:, S. Vincent. Lirinnens, hæreſum omnium malleus, S. Leo Magnus, S. Proſper Aquitan. Theodor. Presbyter, Mochunus Phryg. Gennad. Maſſil: E. Gelas Cyzicenus. Canticum *Te Deum laudamus* tribuitur Ss. Ambroſio, & Auguſtino, ſunt tamen qui putant fuiſſe compoſitum à Siſebuto S. Benedicti Monacho. *Card. Bona. & alii.*

Seculo 6to. S. Fulgent. Ruſp. Eugyppius Ab: Ferrand Diacon: Vigilius Tapſens E. Auctor librorum SS. de Trinit. qui olim

Divo Athanasio perperam adscripti.

Io. Maxentius Victor Africanus Zachariæ Mitilen:, Leontius Bizan: Rustic: Rom. Diacon. Facundus Hermianens: Anastasii Sinaitæ duo Antiochenses Patriarchæ & alius Monachus.

S. Hormisdæ, S. Ioannes 1. & Bonifacii. S. Sylverii, pelagii 1. & 2. Epistolæ suppostitiæ.

Seculo 7mo. S. Sophron. Hierosl: E. S. Isidor: Hispal: Ioan: IV. Papa prædecessoris Honorii apologiam scripsit, D. Eustratius presbyter Constantinopol.

S. Martini 1. Epistolæ probantur. omnibus S. Maximiliani Monachi & M.

Anast: Monach. Constantinop.

S. Hildephons: Tolet: E. S. Iulianus Tolet: E.

D. Deusdedit Epistola: suppostitia. S. Benedicti Epistola ad Petrum Notat: et ad Ervigium Regem Spuriæ censentur à Card. Boronio.

Seculo 8vo. Wilfridus rypanensis S. German: patriarcha C. p. sed operis contra hæreses vix superest fragmentum.

S. Io: Damascenus præter alia omnium primus Theologiam recto ordine comprehendit *Bellarm.*

Anast: ab: Iudæos libello exagitavit.

Beatus ab: & Etherius Vxamens.

Hadrian 19. pontifex Rom.

S. Pauli Epistola 1. suppo.

Liber de Divinis Officiis, qui à Alecuino tribuitur farrago videtur ex pluribus collecta.

Seculo 9no. Dungalius Diacō S. methodius patriarcha C. p. Amalarius Fortunatus, paulinus Aquilejens. Paschasius Ratbertus Ab· Ionas Aurelian: E., Amalarius Metensis, S. Theodorus Studites, S. Eulogus E. est M: Nicephor· Patriarcha C. p. Agobardus E. amolo Diaco: Hincmarus Rhemens: Lupus Servatus

tus, Ratramnꝰ Corbejens S. Remig: S. Remig: Lugdun. Thedorus Abuicara Forōsi. Papæ Epistola suppositi-tia Stephani VI. Epistolam ad. Selvam &c. vel supposititiam vel interpolatam censent eruditi

Seculo 10mo. Leo VI. Imper: Græciæ cujus nobilis exstat Epistola de fidei Christi veritate.

Adrevaldus calamo S. Eucharistiam propugnavit contra Ioannem Scotum qui primus ausus est de Divino Mysterio blaterare.

Stephanus Eduensis E. Aretas Cæsarien: presbyter.

Auxiliꝰ formosi pontificis ordinationes defendit, ipse tamen eget defensore.

S. Dunstanus Cantuar E. sacri cælibatus, egregius propugnator.

Ratherius Veronensis E. Herigerus Ab:

Seculo 11mo. S. Fulbertus Carnot E: S. Leo IX. papa, Humbertus Card.

Deodvinus seu Theodvin: Leodiensis Episcopꝰ insignem scripsit Epistolam de Corpore & Sangvine Domini. Hanc mutilam Card. Baroniꝰ & Chapeaville perperam edidere sub nomine Durandi Leod. E: qui ante natam Berengarij, Heresim 1024 obierat.

Hugo Lingonens: E: Durandus Troannens. Ab: Lanfrancus Cantuar: Episcopus Guitmundus Aversanus Adelmannus, Brixiensis. Algerus Monachus egregii SS. Eucharistiæ propugnatores.

Seculo 12mo. Stephanꝰ Helberstatensis, Rodulfus Ab: Trudonis, Ganfredns Antisiod: S. Anselmus Cantuar: S. Ber: Ab. Theorianus Cluniae. Abbas, Hugo Ethereanus. Petrus Lombardus Novariensis, sed parisiensis Epi: & Bandoinus Scholasticæ Theologiæ Fundatores Gillelmus Anthisiodor: Scholasticus, vel Scholastico similis.

Seculo 13tio. Nicetas Chōiates, Lucas, Tudensis Gvillelmus Diac: cujus opus mss: contra judæos Possevinus perperam tribuit Petro de Palude.

B. Al. Magnus, S. Thom: Aquin. S. Bonav: Cardinalis, Raynerus Sacconus Ord: Præ-

dic:

dic. quem falsò nonnulli *Pantheologiæ* scriptorem agnoscuut.

Raymundus Martini, cujus *Pugio Fidei* meritò laudatur. Pantaleo Diac. Græcus contra præcipuos Græcorum errores scripsit.

Scholasticos, & morales Theologos hujus ac sequentium sæculorum dabimus in supplemento.

Seculo 14. Iacob: de Termis Ab. Nicol. Trivettus, Victor Porchettus de Salvaticis, Andronicus Comenus, Ovido Carmetus, seu de Perpiniano. Alvarus Pelagus, Theophanes Niceæ Archiep: Nilus Cabasilas, & Nicol: Cabasilas Nili Nepos Latinorum hostes.

Thom: de Bravardina, cujus opus de causa Dei contra Pelagium celebratur. Manuel Calecas, Nicol. Oresmius, Petrus Paludanus, Ioan: Cyparissiota Nicol. Eymericus.

Raynerius Pisanus auctor Pantheologiæ, Hieronymus de S. Fide, Ios. Methonen, Petrus de Alliaco Card:, Gregorius Scholarius, qui & Gennadius dici voluit. Nicol. de Clemangis, Alphons: Tostatus Abulens: E:, Raymundus Sebundus, Thōas Valdensis Turrecremata Card. Bessarion Cardi; Gregorius Protosyncellus, Isidor Thessalon Card. Aegidius Carlerius, Ioan: Gerson: Joan de monte nigro S. Ioannes de Capistrano, Nicol. de Cusa Card, Alphons. à Spina, cujus est *Fortalitium fidei.*

Ambrosius Camaldul. Finus Hadrianus, Ioan. Picus Mirandulanus, Hieronym Savanarola.

Seculo 16to. Thō de Vio Cajetan Card. Ekius, Cochlæus, Ioan. Faber Vien. Ioan. Driedo è Tornout, Iacobus Sadoletus Card., Ioan. Franc. Picus Mirandu. Stanislaus Hosius Card. Ioan. Medina, Alphons. à Castro, Rostensis Card. Catherinus E., Dominicus Soto, Titelmannus, Sanctesius E., Galatinus, Rutadus Tapper, Latomus, Clitovæus, Claud. Seysellus, Edmundus Campianus, Petrus Canisius, Stapletonus, Augerius, Albanus, Lindanus.

Seculo 17mo. Robert. Bellaminꝰ Card. Perronius C. Thomas Bozius Fevardentius, Coeſtettau, Serrarius, Gretſerus, Coccius, Arcudius, Florimundus Raymundus, Gordonus Huntlærus, Malvenda, Gravina, Valentia, Petrus Cottonus, Pelletarius, Boverius, Sirmondus, Dyoniſius Pætavius, Tyrinus, Rychelius. Card. Spondanus Epiſcopus, Annatus, Allatius, Petrus de Marcai, Michael de Elizalde, Honoratus Faber, Raymundus Capizucchius Card. qui præter eruditos libros, aliò penè paratos prælo moriens reliquit.

Andreas Martinus, Henricus Noriſius S. Iacobus Paſſuetus E. Gilbertus Choſelius E. Eleonorus Langevinus, de Camps.

Jus Canonicum, & Civile Legumlatores.

SEculo 1mo. poſtquam Res Romana ad unius poteſtatem devenit, Romanorum ingenia ſequuta Principatus rationem plus in cognoſcendo jure civili, quàm in proſequendis eloquentiæ ſtudiis operæ poſuerunt. Floruere itaq; Attejus Capito, Labeo Antiſtius M. Coccejus Nerva pater, & Filius, Marturius Sabinus Caſſius Longinus, à quo Caſſiani, qui illius placita afferebant; Cælius Sabinus, Sexitus Pedius, Pegasus,

De Canonibꝰ Apoſt: Antiochena Synodo adſcriptis apud eruditos lis eſt.

Seculo 2do. Juv: Celſ: cognõinis Patris filius, Neratiꝰ priſcus Celſi in Conſulatu Collega. Ulpius Marcellus. Iabolenus.

Domitius Labeo, Volutius Metianus, Marcus, Salvius Iulianus, cujus exſtat edictum perpetuum Archetypon Pandectarum.

Sebidius Scævola, Vindius Verus, Didius Iulianus Salvii Iuliani filius ingenio celebris, ſed brevi tyrannide infamis

Seculo 3tio. Aemilius Papinianus ejusque Auditores, Cajus, Marcellus, Ulpianus, Pomponius

ponius Gordianus, Sabinus, Hermogenes, Africanus, Modestinus, Celsus, Iulius, Paulus, Trifonius, Marcellus, Venatus, Alphenus, Florentinus, Callistratus, Severus, Severianus, è quorum fragmentis contextæ Iustiniani Pandectæ.

Procolus, à quo Proculiani dicti Sectatores.

Seculo 4to. Editi sunt Canones Petri E. Alexandrini circa lapsos recipiendos: *Vide Balsamonem.*

Hebræorum Rabbini legum, seu potiùs errorē interpretes qui *Misnâ* continentur, & in Talmud concinnando operam posuere Rab. Fil. Nahaman Bereschit, Rab: fil: Ios: quem Hebræi jactantnu meirasse 12. auditorum millia.

Hoc & sequenti sæculo inter horrendos armorum strepitus audiri vix potuere legum earumq; interpretum voces.

Seculo 5to. Subinitium sæculi hujꝰ prodiisse videtur collectio vetustissima Canonum, quâ usa est Ecclesia ante Dyonisium Exiguum.

Lex Salica apud Demeram in Brabantia lata cùm primúm Francis Saliis lingva latina saliis cæpit esse familiaris. *Bolland in vita S. Sigebert.*

Codex Theodosianus jussu Theodosii junior: vulgatur 435.

Attila Hungariæ Regnum legibus munit, Gothi leges habent ab Henrico R.

Talmud. Hierosolim perficitur 469.

Seculo 6to. Tribonianus Iustiniani jussu digestorū cōpilator, usus est opera aliorum 16. qui fuere Theophil., Patricius Leont:, Phocas Basilid:, Thom: Constant., Dioscor:, Præsent., in Tribonian:, Doroth:, Isidor, Oratin:, Talleteus, Theodor, Anatolius.

Talmud. Babylonicum Hierosolym: præstantius à R. Maar: absolvitur 505. Dividitur in Mischnam, hoc est legem secundam, seu iteratam, & Gemaram, hoc est supplementum.

Dionysius exigius Ioān: Scholasticus, Fulgent. Ferand. Martin:, Braccaren:, seu Dumiens: Canones collegere. Marcul-

Seculo 7mo. Marculphus Monachus à quo habemus formularum libros.

Mahometes Heraclio imperante, Alcoranum evulgat.

Longobardorum leges Rotharis R: in tabulas refert 644.

Mohavia Calipha Babylon: 200. diverſos Alcorani comentarios conciliare nititur, eosq; ad ſex libros contrahit, ſed indè 4. Machometanorum ſectæ ortum habuere, Melichi, Imemiana, Halys Omari & Odomanni 1. Arabes 2. Perſas 3. Turcas 4. Tataros habet ſectatores.

Creſconius E. Canones colligit 696. Cracus 1. Polonis leges tulit 700.

Seculo 8vo. Thedor. Cantuar: Auctor Pænitentialis *vide Oudin.*

Iuſtinianus cùm civilem doctrinam inſtauraſſet, vetuit, ne cui de jure ſcribere deinceps liceret.

Quare Romana jura Scriptores interpretes per plura ſecula non habuere.

Apud Hæbreos floruere primi Talmudi Interpretes.

Capitula ſelecta Canonum Hibernen: apud Dachery tom: II.

Hadrianus Papa Angliramnus E. Iſidori Mercator Canones colligunt.

Carolus M. leges Boicas novis tabulis auget 788.

Seculo 9no. Carolus M. Gallis, Italis, Germanis Reges tulit, quæ capitularibus continentur. Hinc apud Italos jus Francicum.

Anſegiſus ab capitularia Caroli M. & Ludovici pii collegit, quibus paulò poſt non pauca Benedictus Diacon adjecit 845. Phocius C. P. edit Nomocanonem Iſaac bonus collectionem Canonum adornavit.

Flori Lugdun. collectanea Canonum circa 862. *Dachery Tom. 2.*

Kennetus

Kennetus Regnum Scotorum à se auctum novis legibus temperat.

Seculo 10mo. Rhegno. Ab. & Atto Vercell. E. Canonum peritissimi.

Henricus auceps Saxoniam legibus, & moribus informat. Cum jus utile Roman: hoc sæculo vix esset Italiæ notum, Otho I. Imper: novas leges, nova instituta in Roncallarum Conventibus Italis dedit, quorum adhuc aliqua supersunt vestigia. Hinc Saxonicum jus apud Italos.

Heriveus E. Rhemensis scripsit opusculum de pænitent: injungendo. *Oud*:

R: Moyses dilabentibus in Oriente Hebræorum Academiis, Cordubæ in Hispan: Talmud interpretari aggressus est 999.

Secul: 11mo. S. Burchardus Vormaciens. E. 1026. Deus dedit Card. 1086. Colligendis canonibus inclarescunt. Collectio Canonum, quæ vulgò S. Anselm. Lucen: tribuitur ab eruditis Hildebero Cenomatens:, adscribitur, at in veteri coth: Biblioth: Barberinæ. R. Hai Gaon summus apud Babylonios Talmudicorum Princeps, & postremus Ejechoniæ R. familia. *Genebrard*.

S. Olaus R. Norvergiam legibus datis ad meliorem frugem perduxit.

Gvillelmus Nortmannus victor Anglis jura dat, quæ postea ab Eduard. III. temperata sunt.

Lotharius Secundus jubet Italos omnes uti jure Romano: hinc illud Bononiæ suscipit interpretandum Vernerus, sive Imerus dictus *Lucerna juris*. Mox post illum Sileus Medic. Eugolin. Placentus Bogatorus, E. Bosianus Martin. Eulgarus

Seculo 12mo. Innocent. II. Causidis Roman. certas mercedes assignat, vetatque clientum patociniũ esse venale, Ivo Carnot E. Theodor. Balsamon. E.

Stephanus Aurelian. E. floret.

Gratian. edit decretum 1151.

Laborans C. canones colligit.

S. Eri-

S. Ericus R. & M. Svec. & Got. jura dedit, Iurisperitis rebus intenti in eo sæculo quo latina lingva penè defecerat, verba neglexere, & hinc barbaries eorum scriptis affusa.

Seculo 13tio. Azzo *fons legum*, Sinibaldus postea Innocentius IV. Iacobus de Bello visu. S. Raymundus de Peniafor, Henricus Card. Ostiensis, Gvillelm. Durantes speculator Castr: Cognominis in Umbria conditor, nunc ab Urbano. VIII. cum Episcopi honore nobiliùs Urbaniæ nomen nacti.

Accersius, Odofredus, Guido de Bayso, Ioan. de Blanasco, Franc. Accoltus, Alex. Arinin. Græc. canones colligit.

Gregorius IX. Vetat in Academia Parisiensi tradi jus Civile. *Genebrardus*.

Alphonsus X. leges, quas partitas vocant, Hispanis dedit.

Bonifacius VIII. Decretal. VI. evulgat 1297.

Secul: 14to. Rychardus de Malis Umbris, Bertrādus Gothus, postea Clemens V. à quo Clementinæ, Dinus Mugellanus, Petr. Bertrand. Card. Iacob. de Buttrigarius, Bartolus de saxo ferrato, Ioannes Andreas, Lapus de Castellione, Bellamera, Albericus, Rosciatus, Imus Radulphus de Rivo, Nicol. Eymericus, Arsenius, Monach. Græcus Canonum Collector. Carolus IV. ordinata re judiciaria, Bohemis jura descripsit.

Secul: 15to. Salicetus, Ioannes de Imola Zabarella Card. Iacobatius Card. Antonin. de Butrio, Nellus à S. Gemin. Petrus Ancharanus, Baldus de Ubaldis, Paulus de Castro, Ludovicus Romanus, Troilus Malvitius, Nicolaus de Tudeschis, vulgò Abbas Panormitanus, Bartholomæus Socianas, Petrus Philippus Corneus, Andreas Barbarius, Alexander de Imola, Bartolom. Cepolla, Ioann. Franciscus Panvinus, Turrecremata Card. Nicasius Wordanus.

Secul: 16to. Parisius Card. Alciatus Bolognetus, Sāderus Mainus, Decius, Petrus, Rebusius, Ferettus, Zazius Tira-

lia Isidori Philosophi Uxor, Philosophiam, Mathesim, & alias disciplinas Alexandriæ in frequenti auditorio professa est, confluentibus undiq; discipulis laniata est in seditione populari 415.

Synesius Ethnicus Philosoph: Hypaticæ auditor, postmodùm Ptolemaidis Episcop., Claudianus Mamertus, Culuthus Thebanus.

Olymopiodorus Aristotelis & Platonis interpres, Procli Lycii Magister.

Syrianus, quem Alexandriæ docentem Proclus Lycius audivit.

Seculo 6to. Proclus Lycius hostis Christianorum, Philosophus, & Mathem.

Boetius Aristotelis libros aliquos latinâ lingvâ primus donat, & commentariis illustrat. Hinc apud Latinos magis inclarescit Aristoteles.

Martianus Capella Philos:&Philol: Ioan: Graamaticus, cognomento Philoponus, Simplicius, Phryg: Aristotelis interpretes. Æneas Gazeus, Marinus Neapolitan Procli auditor, Damascius Stoicus Platonis comment.

Zachar: Mytilin: E. Philosoph: nobilis.

Seculo 7mo. Liber de natura rerum scriptus ad Siburum Principem à S. Isidoro Hispal: vitiatus est ab E. successore Theodicio.

Adelmann. & Cleofridus Bedæ Magistri, Philosoph: & Theologi nobiles.

Hoc, & consequenti seculo Philosophia in sola Britannia visa est floruisse.

Seculo 8vo. Attuillus nobilissimi Reguli in Scotia filius, sed arcanæ Philosophiæ cognitione nobilior *Leslæus.*

Beda Philosophiæ libros 4. scripsit. *Extant in tom: 2. oper.*

Alcuinus Flac: & Ioan: Scotus Bedæ discipuli, Philosophiam in Academia Parisiensi professi sunt, & indè in omnem feré Europam propagata est.

Arabibus

Arabibus, ſive Mauris Hiſpaniam occupantibus Alchimiæ diſciplina ad reliquos Europeos tranſiit *Voſſ:*

Seculo 9no. Claudius Scotus Bedæ diſcipulus, Aluini Socius Alfredus Rex Anglorum omni Doctrinarum genere excultiſſimus, qui diei, noctisq; horas ita dividebat, ut octo primas in lectione, ſcriptione, & meditatione, octo ſequentes in Regni adminiſtratione, poſtremus denique poneret in corporis cura, *Gualter.*

Michàél Pſellus Leonis Imper. præceptor, Ioan: Scotus Eringena Philoſoph: & Math:

Hincmarus E. Remenſis egregia dedit Regibus Philoſophiæ præcepta.

Nanno in aula Caroli Simplicis Philoſoph. nobilis.

Seculo 10mo. Alphabarius Philoſoph: & Medic. Arabs: Gerebertus Philoſoph: & Math. egregius, poſtea Sylveſter II. Rom Pontif.

Raſis dictus Almanſor, ſeu Aluberte Arazi Philoſophorum & Medicorum ſui temporis facilè princeps, genere Arabs, ſed educatione Africanus floret. Dicitur & hiſtoriam Hiſpaniam ſcripſiſſe Paschal: Gallus in vitis Medic.

Seculo 11mo. Abolati Abiſceni, vulgò Avicenna Medic: & Philoſo: Arabs celeberrimus obiit 1050. Dicitur natus Patre Medico ejus ætatis nobiliſſimo in oppido Balac, fortaſſe Baldac, hoc eſt Bagdati.

In fine hujus ſeculi dividuntur Peripatetici in Reales, & Nominales.

Michàél Pſellus, alius à Leonis Sapientis præceptore, floruit ab Iſaaco Comneno imperante, usq; ad Michàélem Ducam, quem erudiit. De Pſellis vidend: Allatius in Tract: de his Hiſtoric: nodis explican: perutili.

Seculo 12mo. Averroes, ſive meliùs Avenrhoes Arabs Cordubenſis Philoſoph. & Medicus

cujus Filii in aula Aenobardi aliquando vixere. Baalardus Ab: Arhelardus Ab:

Michàël Anchialius patr: C. P. & philosophus nobilis 1172

Vix nata Scholastica Theologia sui amatores & acrius philosophiæ studium incitavit, illius ope ad progrediendum indigâ.

Seculo 13tio. Alfredus Theodorus Metochita, Kilvargius, petrus Hispanus, seu potiùs Lusitanus, qui postea Ioan XXI. pontifex Rom.

Alexander Hallens: B. Albertus Magn: Vincentius Bellovacens. Robertus Capito.

Hallensis, Albertus & S. Thom: præcipuè Aristotelem, quo Arabes contra nos abuti consveverant, Christianæ veritati servire docuerunt.

Michàël Scotus, Alex. de Villa Dei, Raymundus Lullus mirabilis artis inventor, sed plerumq; fallacis.

parisiis 1210. non Aristot: opera, sed falsò Aristoteli adscripta damnata & combusta sunt, ut Labbeus rectè monet.

Seculo 14to. Ioannes Dun Scotus sectæ celeberrimæ princeps moritur 1308.

Galterius Burlæus, Robertus Crucius Aegidius de Columna Godefridus Cornubiensis, Antonius Andreas, Ioannes Bassolis.

Franciscus petrarcha moritur 1350. Marsilius de Inghen. primus Academiæ Heidelbergensis Rector obiit an: 1394.

Nicolaus Eymericus philosoph:

Iacobus Gvalterius scriptor alioquin eruditissimus perperam sæculo 13. Aegidium Columnium alium putat à Romano,

Seculo 15to, petrus de Alliacro Card. paulus Venet: Ioan: de Marliano, Ioan: Picus Mirand: Marsilius Ficinus, Bessarion: Card: Georgius Gemistius Pletho, Paulus Seucinas, Ioan: Fran: picus Mirand. Ioan: ex fratre nepos.

Bessa-

Bessarion Card: & Marsillus Ficinus jam diu jacentem Platonis sectam erigere nisi sunt. sed conatu parum felici, semper enim à pluribus seculis doctrinæ, & Religioni summorum virorum judicio, Aristoteles visus est opportunior.

Seculo 16to Niphas, Iacobus Olivarius, primus Cæsar Scaliger, Cardanus, Mantius Iustinopolit: Antonius Trombetta, Carpentarius, Pendasius, Theophrastus Paracelsus novæ, suspectæq; sectæ parens, Iavellas, Bernardinus Telesius novarum opinionum inventor, quibus posteriori seculo visus est adhæsisse Campanella.

Petrus Ramus Aristotelis, & Catholicæ Religionis hostis, Ioannes Baptista Porta Auctor magiæ naturalis.

Iacobus Zabarella patavinus.

Emanuel Goes author Collegii Conimbricensis. Franciscus Toletus Card. obiit 1596.

Seculo 17mo. Hurtad D. Mendoza, Oviedo, Rubius, Cartesi9 novæ sectæ parens, Cassendus, Bacconus, Campanella, Mastrius Fromendus, Resta, Cabæus, Crassotius Montagna, Gallutius, Aldovrandus, Arriaga, Lícetus, Aversa, Sfortia Pallavicinus Card. Robertus Boil, Silvester Maurus insignis Aristotelis Paraphrastes Alphonsus Borellus, Honoratus Faber.

Philosophia Cartesiana, & experimentalis multos numerant sectatores.

Academiæ ad Philosophiam experimentis promovendam in Italia, Gallia, Anglia, Germania.

Robanius Sfondratus C. Iosephus de Agurre C. Ioan: Baptista Hamlenses, Franciscus Gonetus, Ioan: Baptista Ptolomeus C. Silvester Maurus, Smiglecki, Młodzianowski, Morawski, & alii plures.

MEDICINA

SEculo 1mo. Euphorbus Antonii frater, & Jubæ Mauritani Regis Medicus, Callius, & Scribonius Largus sub Tiberio.

Cornelius Celsus Latini Hippocratis nomine donatus

Menecrates Sectæ rationalis.

Valens, & Xenophon sub Claudio.

Pedacius Dioscorides Neronis tempore.

Thessalus sub Nerone Themisonis Sectam suam fecit.

Andromachus Theriacæ inventor Neronis Medicus, Crisnias, & Charmis Massilienses.

Evax Rex Arabum, Seleucus Cyzicenus Stratocles Sidonius.

Seculo 2do Rufus Ephesius, Soranus Ephesius. Cælius Aurelianus Siccensis.

Hermogenes Hadriani Medicus, perperam à Mercuriali l. 1. Var: lect: Archigenes appellatur Sextus Empiricæ sectæ propagator, cui malè tribuitur liber de Medicina animalium Claud: Galenus Pergamenus inter 12. subtilissima ingenia à Cardano numeratur & 200. Voluminum Auctor Dogmaticæ sectæ propagator.

Iulianus Alexandrin. sub Antoninis.

Seculo 3tio. Q. Serenus Sammonicus, cujus de medicina, & morborum remediis carmen superest, sub Severo, & Caracalla à quo in cæna est interemptus.

Serenus filius Gordianis, & Alexandro Mammeæ gratus. Hunc Gyraldus in Poëtarum historia cum Patre confundit.

Naumachius Philargius Lycius Naumachii auditor, qui Probo imperante floruit. Sextus African: Chronologus, & medicus, Theodorus Priscianus.

Secu-

Seculo 4to. Zeno Cyprius, & Philostorgius, alius ab Historico.

Oribasius Iuliani Cæsaris medicus, qui successorum Principum invidiâ exulare apud Barbaros jussus, ab iis ob egregia medicinæ experimenta pro Deo quodammodo cultus est, teste Eunapio Sardiano.

Aetius Amidenus sub Iuliano, & Valentiniano.

Alypius Antiochenus, Vegetius Auctor Mulomedicinæ, Iulius Ausonius poëtæ pater, Theophilus Alexandrinus. Vindicianus, Theodorus Priscianus dictus alibi Octavianus Horatianus, Marcellus Burdegalensis.

Seculo 5to. Maugantius Genethliacus Angl. Vortigerni Regis Medic: in Britannia nobilis 470. scripsisse de naturali magia testatur Siceus.

Gesius, Petræus, sub Zenone arte Medica celebris.

Almæon Medicus & Mathemat.

Rusticus Elpidius Theodorici Italiæ Regis medicus, qui & carminis gloria floruit.

Seculo 6to Dioscorus Alexandri Tralliani pater.

Alexander Trallianus, qui Iustiniano imperante, Therapeutica singularum corporis partium scripsit.

Austregilda Gontrani Reg. Aurelianen. uxor, moritura petiit, dàmarito, ut medicorum fauces, à quibus, sanari non potuerat, juberet elidi, quod plus quàm barbarè factum narrat Greg. Turon.

Theodor. Mauritii Imper Medicus, & S. Gregorio Mag. addictissimus.

Seculo 7mo Stephanus Alexandrinus Chymicus, Quamvis in Europa, Medicina jaceret, aliquo in pretio fuisse apud Arabes suspicari licet, cum hi sequenti seculo eam instaurandam susceperint.

Seculo 8vo. Egidius Atheniensis. Medic. & Philos

Philos. nobilis, D. Benedicti sectator egregius. Arabes in Academ. Balbaricensi utilem Medicinæ instaurandæ dant operam.

Ioan. Serapionis filius inter Medicos celebratur. *Gualter in Tab. Chronog. transfert ad seculum II. cum Genebrardo.*

Seculo 9no Mirùm est post Carolum Magn: qui facultates omnes, vel exules revocavit, vel jacentes erexit, nullum inter Medicos celebrari.

Usitatissimā hoc seculo medendi rationem fuisse per balnea suspicamur ex his, quæ sæculi scriptores prodidere.

Seculo 10mo. Eutychius Egyptius Batrici filius ex medico Patriarcha Alexandr. 933.

Babylone ad Tigrim, hoc est Bagdati, sive Baldaci, ut Petrarchæ dicitur seculo inclinante, medicina præsertim excoli cæpit. Babylon siquidem ad Euphratem testibus Strabone, & Plinio, ante Augusti tempora jam interierat.

Rasis Magnum medicinæ columen eodem ferè tempore floruit; eum docentem Avicenna adolescens audivit.

Seculo 11mo. Isac Benimiram, Ionas Cordubensis, Medici apud Hebræos nobiles.

Constantinus Afer Casini Monachus Mathem. & Medic. egregius.

Aboali Avinscenni vulgò Avicenna, cui plurimùm medicina debet. *Hinc omnino ignari temporum apparent, qui eum Averroi æqualem, & æmulum fingunt.*

Ioannnes de Mediolano, cui tribuitur scholæ Salernitanæ carmen Leoninum.

Seculo 12mo Ioanna filia Mesuah, sive ut latinè dicimus, Ioann: Mesuch; *Hic à Bzovio anno 1198. perperam confunditur cum S. Ioan: Damasceno, qui seculo octavo floruit. Tanti eum superioribus seculis Medici fecere, ut Medicorum Evangelistam apellarent.*

Rabbi Moyses filius Maimondus.

Averroes non minus inter medicos, quàm inter Philosophos nobilis, quare ab aliquibus dictus est *stimulus Medicorum.*

Bartholomæus Salivarius, Alpharabius 1200.

S. Hildegardis Virgo librum de medicinâ reliquit. *Ricber Monach.*

Seculo 13tio. Hugo de Arato, Demetrius Pepagomenus, Nicolaus Myrepsus aliquod inter Medicos nomen tulere. Rigordus Philippi Augustini Regis Galliarum Medicus.

Ioann: de S. Ægidio Theolog. familia S. Francisci, & arte medendi nobilis.

Ioannes XXI. P. R. cujus opus est liber Medicis notis; *Thesaurus pauperum.*

Cæterum quæ superiore seculo visa erat assurgere, hæc iterum seculo cecidit ars medendi.

Addam hæc hic, quoniam locus patitur nobiles ævi incerti Medicos.

Paulus Aegineta, Agapius Alexandr. Stephanus Atheniens.

Seculo 14to Simon Berdonus, Marcus Beneventanus, Thomas de Galbo Bonominus Permunensis, Ioannes Garisenus, Thadæus Florentinus, Ioannes Bassolis Theologus, & Medicus.

Petrus de Apono cognomento Conciliator, hic ab ægrotante Honorio IV. Romano Pontif. vocatus, centum in dies florenos exegit, post recuperatam valetudinem mille donatus est.

Ab hoc seculo ad nostra tempora medicina magnis aucta est incrementis.

Seculo 15to. Paulus Venetus, Hugo Senensis cognomento de Benciis, Marsilius Ficinus, cujus aureus libellus de *Triplici vita* jure laudatur.

Hieronymus à S. Fide ex Iudæo Christianus pseudo-Pontificis Petri de Luna medicus.

Iacobus Forolivienſis Abiosius & Medius, & Mathematicus, Rabbi Abraham Zacut. Senior.

Clementius Clementinus amerinus suo ævo apud Italos celebris.

Ludovicus Scarampus ex Meddiuo E. Florent & Pontificii exercitus Dučtor egregius, & Card. *Raynaldo.*

Seculo 16to Ioannes Fernelius, Oliverius Fracustorius, Rondeletius, Argenterius, Fallopius, Vessalius, Gasnerus, Capivaccius.

Theophrastus Paracelsus omissâ consvetâ medendi ratione, novam professus est Chymicam, qua cùm aliis secula polliceretur, ipse ætatis anno 48. interiit magnus ne an medicus.

Incisio corporum hoc, sequenti seculo tractatu felicius multa, & medicos, & Philosophos docuit.

Seculo 17mo Daniel Senertius, Riverius, Mercurialis, Harvæus, Riolani duo, Varlesius, Mercotus Bartholinus, Pater & filius, Ianfortes, Thomas Villis

Harvæus asserta in humano corpore sangvinis circulatione, magnum medicis lumen attulit.

Transfusio sangvinis ad vires reparandas infeliciter in Gallia, & Italia tentata est.

Dogmatica secta novis inventis, ita profecit, ut immutata aliquantum videatur.
Petrus Silvius, Paulus Zachias, Marcellus Mapighius Ioann. Hieronymus Sbaralea.

MATHEMATICA.

Seculo 1mo. Strabo Amasensus Geograph. Strato, item, Amasenus & Geograph. ut aliquibus placet, sed mihi verôsimiliùs est eundem esse cum Strabone, geminosque ex uno factos librariorum mendo.

Trasyllus Marinus Turius, Higinus, Mela, Proculus Senior.

Anore-

Andromacus Cretenſis primus edit Theoricas Planet, ſub Veſpaſiano.

Tiberii Cæſaris edicto, Mathematici, hoc eſt damnatæ Aſtrologiæ Profeſſores, urbe pulſi.

Seculo 2do. Menelaùs, Dyoniſius Halicarnaſſ. alius ab Hiſtorico. Phlegon Trallianus, Hadriani Libertus.

Diophantus Alexandrinus Algebræ inventor, ut Regiomontanus rectè monet; quàmvis alii Arabi Gebro nobile inventum tribuere malint.

Claud. Ptolomeus Aſtronomiam, & Geographiam feliciùs excoluit, ideoque & Aſtronomorum, & Geographorum Princeps ſemper eſt habitus.

Seculo 3tio Cenſorinus ſcripto de die natali, locum inter Mathematicos obtinuit.

Alexander Aphrodis librum de muſica emiſit.

Porphyrius ſub Aureliano, & Probo, muſicum opus, & Iſagogen rerum Aſtronom: dedit.

Anatolius Laodicenſis Ep. de numeris ſcripſit 283.

Seculo 4to. Gervaſius Tilberienſis Anglus Geographus. Rabi Adda auctor Calend. Hebraici Aetius Amydenus medicus, & Mathematicus. Abiſelda Syrus, Diodorus Monachus, & E. Tarſenſis, Eutocius Aſcalonita, Iulius Firmicius.

Theon Alexandrinus Geometra Hypatiæ Pater.

Ruffus Aviennus, Pappus Alexandr: Panodorus Euſebii in Chronologia emendator.

Seculo 5to. Diocles, cujus ſuperſunt Harmonica, hic à Raynaundo locatur, ſed verè ejus ætas incerta eſt.

S. Cyrill: Alexandr: S. Proſper Aquit: ſcripſere de Cyclo.

Victor Aquit: auctor novi Cycli.

Urbitius ſcript: de machinis celebris. Geminus Rhodius, & Philo: Thyaneus Geometræ.

Ambroſius

Ambrosius Merlin, alius à Caledonio Vates Anglor: & Mathem.

Almæon Mathem: & Medicus.

Thius circa annum à Christo 500.

Seculo 6to. Proclus Lycius Philosoph: & Mathem: Boëtius, Hero Senior Mechanic, Martian. Capella, Marinus Neapolit, Dionysius, Exiguus Chronol, Athemius Mechan, Priscianus Grammat: edito de Ponderibus, & mensuris libello Mathematicis accensetur. S. Victor Capuanus scripsit de Cyclo paschali, Stephanus Byzant: de Urbibus. Hujus Epitomen concinnavit Hermolaus Grammaticus. Svidas.

Heliodor: Larissæus Geograph:

Maurit: Imperator Tactica scripsit.

Seculo 7mo. S. Gregorius Magn: Clericos in musicis erudiit, Ab eo cantus, quo in sacris præcipuè utimur, nomen invenit, quàmvis eò fortasse priùs usus fuerit D. Ambrosius

S. Isidorus Hispalen: Arithmeticam, & Astrologiam in libris Originum attingit

S. Maximus Monachus, & Martyr scripsit de Cyclo, & alia sub Heraclio.

Hero junior pariter sub Heraclio, ejus opus certum, & dignius Belopaica, alia suspecta.

Seculo 8vo. Heddius Monach: cognomento Stephanus Musicus insignis teste Beda.

Beda Ven: Syderum etiam scientiâ claruit.

Hemoaldus, cognomento Providus Bedæ familiaris.

Flaccus Albinus Astrolog: Bedæ discipulus.

Iacebant hoc ævo apud Europæos Mathematicæ disciplinæ, quibus interim erigendis in Arabia Arabes operam dabant.

Seculo 9no. Carolus M:, Abbali: Rex Persarum, Alfredus Angliæ, Maximones Calipha Babylon, cujus jussu Almagestum Ptolomæi arabicè redditum, Leo filius Basilii Macedonis astrorum scientiam adamarunt. Dun-

Dungallus reclusus, Wandelbert. Diacon: Notgerus Music. Barlaamus Monach. Algebra clarus, Ioan. Scotus Eringena, Geber, Hugbra clarus Musicus, Albategnius, Massala, Albumasar, Altraganus, seu Alferganus.

Seculo 10mo. Gerebertus postea Sylvestr: II. Pont: Max: quem apud rudes, & inimicos magicarum artium suspectum fecit Mathesis.

Alpharabius Philosoph: & Astronom: celebris 980.

Anonymus Auctor horti Geographici circa annum 1000.

Hilpericus Monachus S. Galli scripsit tractatum de computo Ecclesiæ, quem editioni paratum servat eruditissimus Mavillonius. *Oudin.*

Seculo 11mo. Constantinus Porphyogenitus. Ospernus Cantuar. Hermanus Contract: Abomassus, Serapion, Gvido Aretin: Musicarum notarum inventor Monach: mox Cardin. Alhasen Arabs: Franco Scholasticus, Constantin: Aser Casini Monach: Pandulph: Campuanus, Gvillem: Ab: Musicus, & Astrolog.

Erardus Monach: Ben: Musa Arabs:

Novæ tabulæ Astrologicæ à Persis vulgatæ Musicæ felicissimum seculum.

Seculo 12mo. Rab: Abraham Adelardus, sive Athelard: Daniel Morlæus, Abraham Ben: Ezra, Alpetragius, Almæon Almansorius, Robert: Lincolniens, Humenus Ægyptius, Clemens Langtoniens. Benchore, Omar Tiberiadis Astrol:

Averroes, Alderius vulgò Geograph: Nubiens. Abifelda Geograph: Arabs, & princeps Syriæ.

Campanus Novarien: præter quem eum Vossio alium inter Mathematicos, sive hoc, sive alio sæculo Campanum non agnosco.

Seculo 13tio Iordanus Nemorarius Hali

Filius

Filius Alben Regalis, Ioan: de Sacrobosco, Alexander de Villa Dei, Iacobus Alkindus, Alphons: X. R. Castellæ, Vittellio, Rogerius Bacconus, Gvido Donatus.

Albuassin, sive Alboazen, Henric: Baten, Rab: Isaacus Hazan, qui in Tabulis Alphonsin: conficiendis desudavit Astrol.

Ioan: Mursia Mursicum Aretini Gvidonis inventum 300. circiter post annis perfecit. Ptolomæi magna constructio latinè vertitur 1230.

Tabulæ ab Alphonso Rege Alphonsinæ dictæ 200000. num: sumptu à pluribus elaboratæ 1270.

Seculo 14to. Thebit Arabs primus in Astronomia motum trepidationis notavit.

Profacius Iudæus, Petrus de Apono, Ismael Abiselde, Rab Levi, Gerardus Greconensis, Ioannis Cantuar: Barlaon: Monachus Galaber, Ioannes Eligerus, Marcus Beneventanus, Ioannes de Saxonia, Ioannes de Lineriis Henricus de Hassia, Isaacius Argyrus Monach: scriptis inclytus.

Barbaris numerorum notis 1.2.3. &c. per Arabes, vel Indos inventis hoc seculo uti cœpit Italia.

Maximus Planudes Diophanti Arithmeticam commentariis illustravit.

Seculo 15to. Ulugh: Beigh: Tamerlanis Nepos.

Gazilus Raguseus, Petrus de Alliaco, Regiomontanus, Purbachius, Ioannes Blanchinus, Leo Baptista, Albertus, Dominicus Maria Bononiensis Copernici præceptor, Nicolaus de Cusa Car. Paulus de Middelburgo.

Nicolaus Sophianus Geograph.

Abraham Zacuti Math. & Medicus.

Copernicus, qui jam pridem sepulta Astronomiæ sectam revocavit ad vitam. Eam nimirum

rum

rum, quæ solem in mundi centro statuit, ut sacris literis repugnantem Romæ damnatam.

Seculo 16to *Mischius* Wernerus, Lindauth, Butco Stoeflerus, Ioachimus, Iustinus, Renzovius, Fircæus, Gauricus, Gemma Frisius, Schonerus, *Munsterus*, Pitatus, *Maurolicus*, Giraldus, Moestlinus, Sixtus ab Heminga, Tycho, Brahe, Galeranus, Nonius Comandinus, Ramus, Petrus Appianus, Ortellus, Gvillelmus, Lantgravius, *A*loysius, Lilius, Scaliger.

Ut in Ptolomæo Copernicus, ita in hoc Tycho plura correxit. Hinc tertia, & media inter Ptolemaicam, & Copernicanam *Astronomo*rum secta enata est, quam Tychonianam appellant.

Seculo 17mo. Clavius, Victa. Stevinus, Lydius, Inellius, Hadrianus Rom 1615. Langius.

Neperus, Goclenius, Lucas Valerius, Baranzanus, Munginus, Pitiscus, Longomontanus, Galilæus, Blancanus, Gassendus Kepplerus, *Argo*lus, Lansbergius, Griembergerus, Hevellius, Metius, Guldinus, *Mersenius*, Cavalerius, Scheinerus, Cheraldus Claramontius Bettinus Gregorius à S. Vincentio, Petavius Zucchius.

Post inventum Thelescopium ingentes *Astro*nomia progressus habuit.

Anglorum, Gallorum, Batavorum navigationes Geographiæ emendandæ plurimùm contulere.

Mathematicorum Academia Parisiis à Ludovico Magno instituta.

Bullialdus Blasius Paschalis Tyrrhus Maria Gabrielli, Dominicus Gulielminus. Gabrielli meridianam lineam in Senensi Lycæo concinnari ad usum feliciorem reddidit auxitque.

Natura proportionum Mathematicorum ad meliorem intelligentiam, & usum redacta.

HISTO-

HISTORIA ET CHRONOLOGIA.

SEculo 1mo. Trogus Pompeius Narbonensis, cujus Epitomen habemus à Iustino.

Titus Livius Patavinus, cujus Historiæ Rom: libri 35. tantùm supersunt ex 122. quos ut minimum scripsit. Qui Bizantii deperditos reperiri tradunt, proculdubio nugantur.

Dionysius Halicarnass. Valerius Maximus, Luc: Fenestella, Vellejus Paterculus, Q. Curtius, Cremutius Codrus.

Ioseph, & Iustus Hebræi sub Vespasian:

Achaiæ Presbyteri S. Andreæ Apostoli mortem scripsere.

Abdias Babylonis ad Tigrim, hoc est Bagdati Epis. nam testibus Strabone, & Plinio, Babylon ad Euphratem, hoc ævo jam interierant. Hujus Historia, vel supposititi a, vel corrupta.

Seculo 2do. Tacitus, Suetonius Tranquillus, Arianus, Solinus Aelius Phlegon, Lucius, Florus, Appianus Alexandrinus, Iustinus sub Antonino, Diogenes Laertius, *Aelianus*, *Pausanias*.

*A*ildegastus Vates Francorum vitam Sunonis Regis, ut aliqui nullo antiquitatis teste scribunt, literis consignavit.

Hegesippus Senior primus Ecclesiasticæ Historicæ scriptor. *Iuniorem Hegesippum quære seculo* 10.

Iustinum Trogi Epitomatorem Antonino imperante floruisse cum Vossio puto, quàmvis aliter visum sit Scioppio, qui tamen eum probæ latinitatis auctorem agnoscit.

Seculo 3tio. Marius Maximus, Dio Cassius, Nicæus, Herodianus, Lollius Urbicus, Cordus, Enclopius, Ælius, Sabinus, Volcatius Terentianus, Curius Fortunatianus.

Iulius *A*ffricanus, D. Pontius Diaconus, &

*A*urelius

Aurelius ejusdem Socius, Historici Ecclesiastici.

Anthero Rom: Pontifici plurimum habet Ecclesiastica Historia, cum per Notarios res Martyrum impensius scribi jusserit Successere Notariis; qui nunc Pronotarii Apostolic. appellantur.

Seculo 4to. Asclepiodotus, Claudius Eusthenius. Ælius, Spartianus, Vulcatius, Gallicanus; Trebellius Pollio, Iul Capitolinus, Ælius Lampridius, Flav. Vopiscus; Sextus Aurel: Hist: augustæ Scriptores.

Lactantius Firmianus mortes Ecclesiæ persecutorum libro peculiari descripsit.

Ammianus Marcellinus sub Gratiano, Eusebius Cæsariens: Parmenianus Donatista mendax;

Evagrius Antiochenus E. S. Dorotheus. Tyria, à quo tamen scripta non est Synopsis de vita, & morte Apostolorum mendaciis referta, Idacius Clarus, Flavius Dexter. S. Amphilochio falsò tribuitur vita S. Basilii Magni.

Seculo 5to. Marcus Gazens: Diac. Eunapius Sardian: S. Hieronymus Zozim: Christianorum hostis, Sever: Sulpitius, Palladius Galata E: Helenopolit: Paulus Orosius, Rufini: Aquilens: Philostorg. Gildas Albanic: anno 512. Possidius Calamens: E. Socrat: & Sozomenus, S. prosper Aquitan. Theodoret., Diadoc. E., Paulin: Petricord., Constantin. Lugdunens., S. Victor Vitens:, Iulian: Pomer.; Gennad. Massiliens: Basil. Cilix.

Heliodor: tricæ E, Historiæ, seu veriùs fabulæ Æthiopicæ scriptor, sub Theodosio M. & filiis.

Seculo 6to. Laurent: Mellifluus E., Cagtos. Monach., Scotus, Iornand. Geth. E., Liberat. Diac Procop. Gazæus, Victor Tonnens., Gilda, Badonic., Leont. Byzantin., M. Aur. Cassiodor., Melchic Avellon., Agathias, Marius Lausan. E., Eusthatius. presbyter, Ioan Biclariens., S. Gregr. Turonen.; Evagr. Scholast.

Datius Mediolan perperam Chronolog. habetur

tur, cùm Chronicon illi aſſignatum, ſuppoſitum omnino appareat.

Marcellin. Comes, & Achill. Tatius hic plerumque notantur, ſed ævi ſunt incerti.

Seculo 7mo. S. Gregorius Magn. Paulus Emeritens, Theophilact. Simocata, Fauſt. Monac. Leont. in Cypro E.

Maxim: Cæſarauguſt. cujus exſtant libri de geſtis Gothor: in Hiſpan.

Ioannes Moſchus auctor Prati ſpirit.

Auctor Anonym. Chronici Alexandrini. Paulus Diac. Neapo: S. Iſidor Hiſpal.

Secundus cognomento Servus Dei ſcripſit de rebus Longobardorum.

Ionas Bobiem. Ab.

Nonnus Galfrid. Card.

Audoneus E.

Seculo 8vo. Theophanes Byzantin., Adamnanus ſeu Adamann. Scotus.

Ven: Beda Anglorum ſcripſit Hiſtoriam, & Martyrolog: ſed ſuppoſititium eſt, quod inter ejus opera circumfertur, geminum edidere non ita pridem PP. Bollandi continuatores in Tom. 2. Martii.

Hebdius cognomento Stephanus.

S. Marcellin: Presbiter, Iſidor. Pacens. E.

Gregorius Amarrolus Taraſii Patriarchæ Syncellus.

Paul: Diac: Varrefridi fil.

Seculo 9no. Carolus Magnus de Hiſtoria optimè meritus ſubjectarum ſibi gentium res geſtas, nondum literis conſignatis, diligenter ſcribi mandavit Krantzius.

Ahyto E Gildas Sarchorenſis, Tilpinnus, vulgò Turpinus fabulator potiùs, quàm hiſtoricus, Theophanes Ab: Nicephorus Patriarcha C.P. Theganus, Eginhardus, Anaſtaſius Bibliothec. Nithardus Caroli M. Nepos, Hildrinus Ab: Fercul-

phus

phus Monach. Rabanus Maudus, Lupus Servatus Ab. Wandelbertus, Florus Magister, Valafridus Strabo, Io. Diaconus, Usuardus, Ado Viennen. Petrus Siculus, malè à Baronio Lucas appellatus, Nicetas David Herempertus.

Seculo 10mo. Rhegino Ab. Constantinus Porphyrogenitus, Bertharius Spesbyter, Odo Monacus S. Medardi, S. Odo Cluniac.

Bernerus Monachus, Luitprandus E. Flodoardus Remensis, Joannes Asser.

Rotgerus Monachus, Witichindus Corbejensis, Occo Friso, Rosuveita Virgo, Notgerus Leodiens., Dudo S. Quintini Decanus, Hegesippus Iunior; vel in fine hujus, vel sub initium sequentis seculi.

Historia hoc tempore facta est mendosior, quia fabulosæ Historiæ apud Gallos & Hispanos inclaruere. *Huet.*

Seculo 11mo. Abbo Floriac. Ab. Almoinus Floriac.

Harigerus Ab. Megenfridus, Osbernus Cantuar. Dichmarus, Ademarus, Monach. Baldricus Dolensis E. Odorannus, Glaber, Anselmus Leodiensis, Hermanus Contract. S. Odilo Ab. Dro. go E. Vibertus Tullensis, Benno Card. mendax, Georgius Cedrenus, Joannes Curopalates, Lambertus Schafnaburgensis, Adam Bremensis Bruno Ab.

Marianus Scot. Xiphilinus, Paulus Benriedensis, Gaufredus à Malaterra, Gvillelmus Apulus, Bertholdus Constantiens. Othlonus, Indulphus Ab. Lupus Prothospata.

Seculo 12do. Osbertus Cantuar. qui perperam cum Osberno confunditur. Leo Ostiens. Card. Baldricus Noviodun. Alfredus Beverlacens, Sigerbertus, Turgottus, Florentius, Vigorniensis, Zonaras, Pandulphus Pisanus Card. Mosmasbaragensis, Anna Comnena, Fulco Beneventan.

Albertus Aquensis, Fulcherius, Eadmerus, Domizo Hermannus Ab. Tornacensis. Gvillelm. Malmesburiensis, Baldricus Dolensis, Anselmus Gemblacensis, Henricus Huntidonensis, Constantinus Manasses, Helmoldus, Michaël Glycas, Joan. Cinnamus, Joannes Saresberiensis, Radevicus, Ottho Morena, Pestrus Comestor, Godefridus Viterbiensis, Gvillelm. Tyrius, Gvillelmus Litle.

Seculo 13tio. Paxo Gram. Nicetas Choniates, Helinandus, Guntherius, Rogerius de Hoveden.

Rigardus, Colmannus Sapiens, Rodulphus Coggestal, Arnoldus Lubecensis, Cæsarius Heisterbacensis, Abb. Urspergensis, Rodericus Ximenius, Lucas Tudensis, Jacobus de Vitriaco Card. Matthæus Paris, Albertus Germanus Ioannes de Columna Auctor Matris Historiar., Cantipratanus, Brocardus, Georg. Logotheta, Martinus Polonus, Gvillelm. de Nangis.

Provinciales in Gallia fictas hoc ævo historias scribendo delectant, & nocent; quia verè Historicè peccare docentes.

Seculo 14to. Mathæus Westmonasteriensis, Nicolaus Trivettus Simeon Metaphrastes, *Vide allat in opusc. de Simeonibus.*

Bernardus Gvido, Henricus Stero, Siffridus, Ederard. Altahens., Ludolphus Carthus: Nicephorus Callisti mendax, Theodorus Anagnostes, Nicephor. Gregoras, Pachymeres, Radulphus Baldaccus Volumnus Abb., Ptolomæus Lucensis, Joannes Mathæus, Philippus Villanii, Ranulphus Hygden, Radulphus Martian, Albertus Argentinas, B. Raymundus Capuanus, Henricus Knygton, Aito Armenus.

Seculo 15to. Froissartus, Theodorus Niem, Poggius, Georgius Phranza, Ioan. Brando, Petrus Duisburg, Leonardus Brunus, vulgò Aretinus

nus, quem Joan. Rou cum Aretino Satyrico Pöëta malé confundit.

Longinus, Uvalsinghamius, Uvernerus, Vestphalus, Palmerii duo, Valla, Joan. Antonius, Campanus, Blonda, S. Antoninus, Platina, Æneas Sylvius, Gobelinus Persona, Monstreletus, Trapezuntinus.

Fulgosus Corius, Ambrosius Camaldulensis, Wimpelingius, Bonfinius, Annius Viterb., cujus Berosus Commentitius habetur, Laonicus Chalyconcas Gaguinus.

Seculo 16to. Sabellicus, Jac: Philip: Bergomas, Coplenucius, Comineus Leander, Albertus, Naumerus, Petrus Crinitus, Simonetta, Guicciardinus, Langius, Rivallius, Joannes Magnus, Olaus Magnus, Krantius, Vollaterranus Polydor. Virgilius, Paulus Æmil., Boëthius, Aventinus, Trithemius, Panvinus, Dubravius, Lazius, Fazellus, Bombus, Card., Jovius, Cromerus, Ferdinandus de Castella, Morales, Surita, Folieta, Flamma, Lippomanus Card. Surius, Sigonius, Leslæus, Sanderus, Belforestus, Genebrardus, Osorius, Buchananus, Ciacconius, Florim. Remundus, Petrus Opmeerus.

Seculo 17mo. Cæsar Baronius Card., Masfejus, Mariana, Orlandinus, Vinandus Pighius, Thuanus, Sacchinus, Ayla, Gratianus, Rosucydus, Paruta, Bzovius, Boverius, Bentivolus Card., Famianus Strada, Capriata, Turtura, Grotius, Gramontius, Bollandus, Lusiniann s, Ughellus, Samarthani fratres, Alphordus, Labardæus, Baptista Nanus, Sfortia Pallavic: Card.

Raynaldus, Labbe, Gallutius, Dondinus, Campellus, Henschenius Lecoint, Oldoinus. Daniel, Bartolus.

Carol: Cochinus, Sylvius, Thilemontius, Bellovacus, Henricus, Aadrianus, Valemon, Fran. Maria Florentinus, Henricus Norisius C. Ludovicus

Thoma,

Thomasinus, Anton: Patrisius Eman. Schelstratus

RHETORICA ORATORIA, POESIS.

Seculo 1mo L. Annæus Seneca Pater, Cæcilius Collantianus religione Judæus, *M:* Antonius Liberalis, Statius Surculus, sive Ursulus, quem aliqui cum Statio Pòëta confundunt, Fabius Quintilianus, Rhetores.

Messala Corvinus, Asinius Gallus, Q. Haterius, Votienus, Montanus, Domitius Afer. Oratores.

Philistion Mimographus, Ovidius, Phædrus, Persius, Juvenalis, Silius Italicus, P. Statius Papinius Salejus Bassus, Lucanus, Petronius Arbiter, Valerius Flaccus, Martialis, Pòëtæ.

Hierotheus primus Pòëta Christianus excelluit pangendis sacris hymnis.

Seculo 2do Dio Prusæus, Dio Chrisostomus, Aphtonius, Fronto Cornelius, sive Priscus philosophiæ simul, & dicendi præceptor, *M.* Antonino Imperatori carus, Rhetores

Plinius Junior ex Senioris Sorore natus, *Panetius* Cretensis, Oratores.

Terentianus Maurus, Mesomedes, Palladius Rutilius Senior, Lucius Valerius Pudens 13. annor: puer in Agone Capitolino victor, Pòëtæ.

Eloquentia, quæ in liberis populis semper maximè valuit, Cæsaribus rerum potientibus Romæ prius à rostris, & à foro penè repulsa languet.

Seculo 3tio. Fugamus, Porphyrius, qui & Philosophus, Eumenius, Rhetores.

Tatianus Rhetor, & Orator Christianus, S. Justini Martyr discipulus magno cum plausu in prima ætate Oratoriam docuit, Eusebio teste, sed

sed postea errorum *Magister* factus est Encratitarum Parens.

Numeriano Imperat: posita est statua in Bibliotheca Palatina cum inscriptione. *D. Numeriano Oratori potentissimo. Vopiscus.*

Oppianus Cilix Halicutic. Scriptor, Nemesianus Olympius, qui de venatione scripsit. Pòëtæ.

Philippus Imperator ad còërcendam Pòëtarum licentiam nomina eorum delet ex albo professorum 248.

Seculo 4to. Minervius Burdigal, Gennadius, Musonius, Homerius, Libanius, Marius Victorinus. Nazarius, S. Augustinus, Rhetores.

Eunomia Virgo Christiana eloquentiæ laude par patri Nazario. *Euseb.*

Prohæresius, Julianus Imperator, SS. Greg: Nazianzenus, Basilius, Gregorius Nyssenus, Hilarius pictav. Heronymus, Ambrosius, Oratores.

Trisillius Juvencus presbyter, S. Gregorius Nazianzenus, S. Paulinus Nolanus, Festus Avienus, Symposius Celsus, palladius Rutilius Iun: S. Damasus pòëtæ.

Pòësis & eloquentia, quæ priore seculo jacuerant, visæ sunt reflorescere.

Seculo 5to. Symmach., Auson. Gallus, Synesius, Sylvius Bonus Ausonii æmulus.

Cl. Marius Victor, Godelbert., Sidon. Apollinar, S. Hilar. Arel. Rhet. & Orat.

Eloquentia quæ superiore seculo silere in foro cæperat, hoc maximè tonat in Templis.

Prudentius, Proba Falconia, Synes., Auson., Rufin., Florid., Dracont. presb., Claudian. Rutil. Gallican., Sylv. Bonus, Cyrus Panoplita, Rustici. Elpid. Theodorici Medic., Pòëtæ.

Claudian. dictus est ab Imperatoribus Theodosio, & Honorio, qui statuam illi posuere. *Prægloriosissi. poëtarum.*

Seculo 6to. Bòëtii Pòësi nihil illustrius ha-

 buit

buit hoc ævum. Laudatur & Helpis ejus uxor Poëtria nobilis M. Aurel. Cassiodor. Rhetor.

Marinus Neapol. Magistri Procli, vitâ solutâ, & victa oratione descripsit.

Thelesin. Ælius, Arator, Alcimus, Avitus Melchicus Avellon: Merlin. Caledonius Britannorum Vates, S. Venant. Fortunat: E. Pictav. Poëtæ.

Cosroës II. Persarum R. Græcos scriptores, & Poëtas persicè vertit. Agathias 540.

Seculo 7mo. S. Columban. Ab Oriens: E., S. Eugenius Toletan. junior Greg. Pisid. Poëtæ.

Hoc seculo Eloquentia omnino defecisse in Italia visa est.

Poësis veró apud Arabes hujus artis amantissimos maximé floruit; quare aliqui inter eos Caliphæ carminum gloria inclaruere. Ex eruditissimo Huetio in Dissert. de Fictis Hist.

Alcoranum Mahometes rhytmicis versibus condidit, ut imperitæ multitudini gratius accideret, si vera prodit. *Genebrard.*

Seculo 8vo. S. Adelmus, & Iglacus Rhet. & Poëta. Tatuvimus, Cudbert., Magesseus, Mordacus Scotus. Poëtæ.

In Bedæ celebri Epitaphio, si hoc ævo scriptum est. *Hac sunt in fossa Bedæ Venerabilis ossa*; Rhytmici carminis initium agnoscimus.

Carolus M. Hadriani I. Pontificis sepulchrum carminibûs decoravit.

Hymnos cum laude scripsere Paulus Diaconus Warnefridi f. & S. Cosmas Hierosolym. Majumæ E.

Rabanus Maurus, & Hilduinus ad IX. Robert. R. Galliæ, S. Odilo, & B. Petrus Damiani ad XI. seculum ex X. revocentur.

Seculo 9no. Epitaphium Bonifacio IV scriptum sub Gregorio IV. docet jam tunc Rhytmica carmina placuisse. *Videatur Papebroch in Propyl.*

Theo-

Theodulphus E. Aurelian. donatus est à Ludovico Pio libertate, & infulis pòésis præcipuè merito, si vera sunt, quæ aliqui scribunt.

Vandelbertus, cujus est metricum Martyrolog: Bedæ falsò adscriptum.

Hugbaldus Monachus scripsit in laudem Calvitii carmina 300. quorum omnia verba incipiebant à lit: C.

Bristanus Croylandensis, Heiricius, Milo, Salomon E. Abb: Pòétæ.

Seculo 10mo. Rabanus Maurus, Hilduinus Ab. Orat. & Pòétæ

Leo V. cognomento Sapiens Imper: & Orat. Constantinus Porphyrog. Pòéta.

S. Odo Cluniacensis Abbas, & Rosuvita, seu Rosuvintha Sanctimonialis pòésim adamarunt. B. Petr. Damiani à Musis non abhorruit.

Symeon junior scripsit hymnos.

In Italia nullus est habitus, vel Oratoris, vel Pòéta nomini par teste Sigonio.

Herigerus Ab: Laubiensis Pòéta.

Robertus Gall. R. Hermannus Contractus, S. Odilo Ab. Clun. scribendis Himnis claruere.

Roberto tribuitur sequentia quâ utitur Ecclesia. *Veni Sancte Spiritus.*

Seculo 11mo. Michàél VII. Imperator Græcus musarum plus æquo amator, Gvillelmus Apulus Pòéta Historicus.

Villeramus Ab. soluta & vincta numeris oratione Cantic. illustravit.

Alphanus E. Salernitan. Orat & Pòéta.

In numo Victoris II. Pontif. manus è nube clavem D. Petro porrigit, cum lemmate, *tu pro me navem liquisti, suscipe clavem.*

Quare hoc saltem seculo nati Latini Rhytmi.

R. secom-Bem-Ghebirol. Hispan. Rhytmicorum apud Hebræos carminum auctor.

Seculo 12mo. Galiredus Rhetor, & Pòéta. Baldricus, Guntherus, Joannes Tzetzes, Gotfridus Vinton. Gvillelm. Cestrensis, Rupertus Tuitiens. Ab. Petrus Pictaviens. Josephus Iscanus, Marbadus E. Pòéta

Hildebertus E. Pòéta & Orator.

Leo ob excellentiam in pangendis carminibus Rhytmicis antea inventis, nomen illis fecit, *Papebroch.*

Pòétæ Provinciales hoc sæculo præcipuam laudem Pòésis ferre cæpere.

Italici Rhytmi 1mo apud Siculos usurpati, mox ab aliis sequenti sæculo transiere ad Italos. *Petrarcha in Præf. Epist. ad Fam.*

Seculo 13tio. Cyrus Prodromus Sylvester Gyraldus, Matthæus Vindocinensis Pòétæ.

Pòétis Provincialibus hoc ævo plaudit Europa, inter eos præcipuè laudatur Arnaldus Daniel, ex quo Dantes, & Petrarcha plurimùm profecere.

Joannes de Meung. Gallicæ eloquentiæ Parens, & Pòéta.

Stephanardus de Vico-Mercato Chronicon. Metricum edidit. Engelbertus Ab. Pòéta.

Guito Aretinus, & Entius Rex Sardiniæ Pòétæ Itali.

Dantes Aligerius pòétarum Italorum doctissimus.

Seculo 14to Maximus Planudes Pòéta.

Franciscus Petrarcha Rhetor, Orator, Pòéta Latinus, & Italus laureâ donatur in Capitolio 1341.

Fatius de Ubertis, & Francisc: Barberinus Pòéta Etrusci.

Franciscus Petrarcha, excussis Italiæ bibliothecis, neglectos veterum scriptorum codices, in medium legendos protulit. Hinc Pòésis, & eloquentia apud Italos caput aliquando extulere.

Seculo

Seculo 15to. Jovianus Pontanus, Hermolaus Barbarus, Nicolaus de Clemangis, Rhetor & Pòétæ.

Trifiodorns, Petrus de Rofenheim, Pòéta.

Rodulphus Agricola Rhetor.

Æneus Sylvius poftea Pius II. Orator ævo fuoquotquot in Europa viverent omnium eloquentiffimus.

Jacobus I. Scot. Rex Patrii carminis gloria nulli fecundus. *Leslæus.*

Jacobus Wimpellingius, Angelus Politianus Leonis X, præceptor, Rhetor, Phylof: Pòéta.

Maximilianus I. Imperator Germanica Pòèmata fcripfit.

Seculo 16to. Majoraggius, Muretus, Amafæus, Robortellus, Beroaldus, Longolius, Perpinianus, Panigarola, Cavalcantius, Bentius, Rhetor, & Orator.

Baptifta Spagnolus, vulgò Mantuanus, Sanazar Fracuftorius, Vida, Navagerius, Amalthei ffr. Buchananus Pòétæ Latini Ronfardus Pòéta Gallus.

Laudantur inter Italos Bojardus, Cafa, Bembus, Pulcius, & Alamannus, fed Areoftus, Taffus Græcorum, & Latinorum maximis pares habentur.

Selimus 1. Turc: Imper. Pòéfis cultor apud fuos.

Poft *interitum latinæ linguæ nunquam felicius cultæ hæ facultates.*

Seculo 17mo. Stephonius, Strada, Voffius, Pater, Gallus, Petiot, Peravius, Caufinus, Oct: Ferrarius, Sradius, Sfort. Pallavic. Card. Dondin., Favoritus Rhetor & Orator.

Galli veram hoc ævo veteris eloquentiæ fpeciem cæpiffe videntur.

Stephonius, Pulcharell: Torrentius, Sarbievius, Barlæi, Grotius, Balde, Hoschius, Dondin.,

din., Vallius Favorit. Rapinus, Pòétæ, quibus præsidium, & decus, addunt Urb. VIII, & Alexan. VII.

Itali verò Pòétæ Guarin., Marinus, Tansillus, Chiabrera, Testius, Cæsarinus, Bonarelli, Ciampol. Jul. Rospigliosius Sydus Oolorum, & Rom.: Sont:

Sanctolius Victorin. in Lyricis præstantissimus, Nicolaus Balettus. Ines, Kwiatkiewicz, Słowicki, & alii plures in Polonia Rhetores ac Pòétæ insignes.

òétæ Ital. Carol. Maria Madius, Francisc: Hidron. Ofich. Elegiar.

PHILOLOGIA, ET GRAMMATICA.

SEculo 1mo M. Verrius Flaccus, Probus Beryten., Q. Remnius Palemon, Demetrius Ixion. Grammatici.

Sextus Pomp: Festus, ut aliquibus placet, sed ejus ætas incerta, certè post Martialem, & fortasse sub Imperatoribus Christianis.

Asconius Pedianus Ciceron. Scholiastes, & L. Iun. Moderatus Columella nobiles Philologi.

Auream latini sermonis ætatem ad extrema Augusti tempora, argenteam verò ab his ad Neronis mortem eruditissimi Grammatic producunt. Videantur hac de re Scioppius in opus: de stylo Historico, & Borrichius de variis latinæ linguæ ætatibus.

Seculo 2do. Apollonius Alexandrinus, ejusq; filius Herodianus sub M. Antonino Grammatici celebres apud Græcos. Nicanor Hermiæ fil: Gram. Græcus.

Aulus Gellius Noctium Atticarum Scriptor, quem alii Agellium dicunt, floruit Romæ sub Antonino Pio;

Ænea latini sermonis ætas, quæ Vespasiano rerum potiente, cæperat, Hadriano moriente, desinit. Ferrea succedit Æneæ usq; ad initium V. à Christo nato seculi. Hoc est usq; ad tempus, quod Roma expugnata est à Gothis, quibus cum loquendi barbaries infusa est urbi.

Seculo 3tio. Censorinus præter librum de *die natali* de *accentu* opus edidit Sidonio Apollinari sæpe laudatum, ideoq; Philologis, & Grammaticis rectè adnumeratur.

Lupercus Berithius Philemon, Porphyrius Tyrius Grammat. *Hujus opera ad Grammaticam spectantia numerantur à Suida.* Malchio Presbyt. Rhetoricæ, & Grammaticæ Professor præfuit Sholæ Antiochenæ *Euseb. l.* 4. *c.* 23.

Latini Sermonis proprietas hoc ævo servata est à Juris-peritis Papiano, & aliis, qui in sua sede numerantur.

Seculo 4to. Prohæresius, Flav. Vegetius, Macrobius. *Philol.*

Evantius Cretus, Ælius Donatus, qui vetustis auctoribus explicandis collapsum Latinum Sermonem conatus est instaurare.

Gulphilas E. Gothicarum literarum inventor, ut quibusdam placet. Gram: Sosipater Charisius, & Diomedes hic à nonnullis locantur, sed verè de illorum ævo non liquet.

Jam sub Juniore Theodosio Græci sermonis candor cæperat infuscari, ut ex inscriptionibus ejus temporis Philelphus affirmat. Du. Fresne.

Seculo 5to. *Sub initium V. à Christo nato seculi finitur ætas latini sermonis ferrea, quam lignea consequitur ad Justiniani tempora Sciopp.*

Hiparchius Alexander Gram. græc. Servius Virgilii interpres, ut nonnullis videtur.

S. Augustin. Grammatica scribit.

Puncta Hebraica, quæ vocalium instar essent legenti, primùm excogitata à duobus Masoretharum Principibus 478.

Hi

Hi fuere Aaron Ben-Aſer, & Jacob Ben-Nephtali, verùm alicubi diſſidentes. Prioris lectionem Hebræi, Occidentales, poſterioris Orientales plerumq; ſequuntur *Genebrard.*

Seculo 6to. *Luteam ab hoc ſeculo lingvæ latinæ ætatem Grammatici numerant, cum Longobardis regnantibus novum loquendi genus ex plebeia Romana, & Germana conflatum invectum eſt Scioppius.*

Orion Theobanus Græc: Gramm: Fulgent: Placiades, Suidas, Monach: Priſcian: Gramm: & Philol: Græc:

S. Gregorius Mag. lib. 6. Ep. 9. fatetur ſe græcè neſcire, nec eſſe Conſtantinopoli, qui latinè reddere græca poſſit. Hinc liquet utriusq; lingvæ neglectus.

Seculo 7mo. Deperditam hujus initio ſeculi lingvam latinam, falsò docet Rou in Tabul. Chronolog. 606.

S. Iſid: E. Hiſpal. celebrem de Verb: Origin: librum ſcribit. Nondeſunt qui nobile opus alii tribuant. *Du Freſne.*

Joan: Stobæus, & Nonnius *Bancherenſ:* Philol.

Maidulph. Scotus græcæ, latinæque lingvæ Scholam in Anglia aperuit, ut apud exteros colerentur, quæ in natali ſolo apud ſuos doctorum lingvæ negligebantur *Leslaus.*

Felix Longobard. Gram. quem laudat Paulus Diacon.

Seculo 8vo. Beda Vener. ejusq; diſcipulus Alcuinus Grammatica ſcribunt. *Voſſius.*

Hoc & ſequenti ſeculo inſignis erat nomenclatura Grammaticum appellari. Angel. à Nuce in Notis Oſtiens.

Monachi Bizantio à Copronymo pulſi, Romæ à Steph: III. locantur Monaſterio, quod ab illis græcam lingvam inſtaurantibus græcæ Scholæ nomen invenit. *Mſſ.*

Carolus Magn. Roma. Latinos Grammaticos in Galliam vocat. *Ex Vita.*

Walid Saracenorum Calipha prohibet græcè quid literis consignari, vultque omnia Arabicè scribi *Miscell.*

Seculo 9no. Photius S. Constantinop: Philologus eruditissimus, sed vir pessimus.

Paulinus E: Forojuliensis, & Ioan: Scotus Eringena, Smaragdus Ab: S. Michaëlis Grammat.

Rabanus Fuldensis primus in Germaniam græcas literas invehit.

Caroli M: Nepotibus imperantibus Gallicæ, & Italicæ linguæ principia notant plerique scriptores apud Carolum Du Fresne in præfat. ad opus egregium de vocab: medii ævi.

Seculo 10mo. Salomon Constantiens: E: Abbaricus Ab. Abindonensis. *Du Fresne.*

Alfredus R. Ss: Dunstanus, & Albelvaldus E.E: jacentes post Danorum irruptionem latinas in Anglia literas excitant Idem.

Ratherius E: libellum suum de arte Grammatica inscripsit: *Serva dorsum*, quod puerorum dorsum servare posset à flagris.

R. Adonim: Ben - Temnim Grammaticam Hebraico: Arabicam dedit.

Ex Epitaph. Greg: V. Rom: Pontifi: discere licet, jam hoc seculo vulgarem, hoc est Italicam linguam à latina lingua esse discretam.

Usus Francisca, vulgari, & voce latina.
Instituit populos eloquio triplici.

Secul.11mo.Ioan: Curopalates Philol: Græcus.

Cognomen Aulæ seu Palatii Ministrum notat. Aliis dicitur. Ioannes Scylizza.

Papias Longobardus auctor magni Dictionarii Latini. Trithemius perperam transtulit in seculo. 13. *Du Fresne.* Apud Latinos nullus erat literarum humaniorum cultus.

Apud

Apud Hiſpanos literæ Hebraicæ florere incipiebant, ut habet *Genebrardus.*

Hinc R. Judâ Davidis F: R. Ioan. Cordubenſis, Moſes Kimchi Davidis. fr: Grammatici nobiles *Gaulterius.*

Seculo 12mo. Euſtachius Homeri interpres, & Ioan: Saresberienſis Philol:

R. Aben Eſra ſive Abraham Ben-Eſraæ, & R: David Kimchi Hebræi Gramm:

Romanus populus lingua, quam nunc Italicam dicimus, hocævo utebatur, ut liquet ex Epiſtola Cleri Romani ad Aenobarbom Gaja 1160 apud Baronium, in qua hæc verba adducuntur: *Papa Vittore S. Petro, l elegge.*

Ante Philippum Auguſtum nullus liber Gallicâ lingvâ ſcriptus fuerat, Genebrardo teſte, nec, ut ego cenſeo, ullus Italicâ.

Seculo 13tio. Ugutio Ferrariens E: auctor Diction.

Alexander de Villa Dei Grammat:

Arnaldus Daniel Pöéta provincialis patriam linguam perfecit, ex qua deinde Etruſcæ, ſive Italica dicta eſt *Velluton: in Dantem.*

Græca vulgi lingva imperantium Francorum vocibus pluribus admiſſis literata omnino deſcivit:

Dantes Pöéta Etruſcæ lingvæ nitori plurimùm contulit uſque ad 1320. quo Ravennæ deceſſit.

Seculo14to. Petrarcha provincialiũ vocibꝰ ad Italicã formam flexis lingvam Patriam amplificavit.

Nicolaus Oretimus phil:, Emanuel Chriſolor. phil: & Gram:

Leona: Aretin: Phil.

Latina lingva apud Hiſpanos hoc ævo propemodum exſtincta eſt cum nullus in foro illius eſſet uſus: juſſerat enim ſeculo ſuper. Alphons Sapiens, ut Hiſpania lingva res forenſes agerentur.

Emanuel Chryſoloras 1395. in Italia quaſi

limina

limina reducit græcas literas, quæ per annos ferè septingentos exulaverant. *Palmer.*

Seculo 15to. Georg: Trapezun. Volaterran. Ful. gosius, Polydor, Virgilius, Leo Baptista Albertus Rodulp. Agricola, Robert: Valturius, Pompon. Lætus, Jovian: Pontanus, Hermolaus Harbarus, Angel: Politianus, Coel. Rhodiginus, Alexander ab Alexandro Philol.

Poggius Florent., Laurent. Villa, Gaspianus Bergom., Gaza Perottus, Theodor: Lascaris Joan. de Janua, Quintianus Sara, Ambrosius Calepinus, Marius Nizol. Grammat.

Seculo 16to. Volfang. Latius, Petrus Crinitus, Beroald. Leonicensis, Budæus Valerianus, Turnebus, Dalecampius, Gyrald., Victorius, Goropius, Erasm., Natalis Comes, Manuti tres, Fulv. Vrsinus, Jul. Cæs: Scaliger, Faber, Cicacon, Pigon, Cesner., Vignoreus, Mazonius Phil:

Demetr: Chalcondilas Græc., Zenobius Acciajol., Despauter, Varchius, Dolet., Clenard. Alvar. Grammat. *Hoc tandem ævo Lingva latina visa est reviviscere.*

Buburtius politioris literaturæ avarus, Furaterius, ac Ricalerius Gallicæ lingvæ discendæ multùm profuerat.

Enituere præterea Carol. Congeus Io: Baptista Thertius, Hadrian. Balettus, & alii.

NOVA INVENTA ARTIFICES NOBILES.

SEcu: 1mo. Theriaca ab Androacho Cretensi inventa. Vitri flexilis temperamentum, Tiberio Principe excogitatum, sed ejusdem jussu tota cum artifice officina abolita, ne pretium æris, argenti et auri metallis detraheretur *Plin.*

Quinquennalia certamina Romæ celebrata Neronis Principatu. In his ut cætera mittantur, Pòéta victor æneo vase, & corona donabatur, ut liquet ex Nummo apud Tristanum.

Ludi Capitulini sub Domitiano 85.

Seculo 2do. Quanti hoc ævo fierent nobiles artes, discere licet ex eo, quod de Hadriano narrat Dio in vita ejusdem, *Hadrianus celebres quosdam & excellentes artifices, quos æquare non poterat, subvertit, alios ceu studiorum, et artium æmulos interfecit. quippe cupiens omnes in quacunq; arte & disciplina superare.*

Seculo 3tio. Artes omnes bellis ubiq; terrarum sævientibus languent.

Instituta annorum numeratio per annos imperii Diocletiani, usq; ad annum Domini 532. duravit, annis 284.

Seculo 4to. Magnus Constantinus primus Vexilla notat Crucis signô.

Indictiones institutæ, abrogatis Olympiadibus 312. sive 313.

Aureus numerus excogitatur 325.

Aureâ coronâ primus inter cæsares utitur Constantinus post Imperii sedem Constantinopolim translatam.

Venatio Accipitraria inter Romanos, vel Constantini, vel Theodosii Senioris ævo initium habuisse videtur. *Vossius.*

Flavius Dexter primus annos numerat à Christo nato in fine seculi.

Seculo 5to. Ratio glutinis Athenis inventa, Arcadio principe per Philistium, cui, quod rei literariæ plurimùm profuisset, statua posita.

Gothi ubi semel Italia potiti sunt, cum omnia barbaro more in armis ponerent, nobiles ab ea artes eliminarunt; quàmvis eas alere Theodoricus Rex, teste Cassiodoro conaretur.

Amalasuntha Theodorici filia post mortem Patris

patris, Amalarici filii tutrix frustra Gothos suos ad literarum, & artium nobilium studium pellicere conata est.

Seculo 6to. Specula ænea ustoria Procli, inventa sunt 514. Horrologium machinale, his, quibûs utimur, haud absimile primùm à Boëtio in turri Ticinensi adinventum aliqui suspicantur.

Serici ex bombycum ovis conficiendi ratio innotescit per Monachos ex India appulsos 557. *M.* Aurel Cassiodor horologia miræ artis, lucernas semper ardentes habuisse traditur.

Seculo 7mo. Ignis Græcus Callinici inventum.

Sabinianus Papa horas diei, tintinnabuli sonitu primus distinguit.

Mahomete à Mecha fugiente 622. incipit Hegira, hoc est annorum lunarium apud Arabes supputatio ab ea fuga. Æra Isdegerdis ab ejus obitu 632.

S. Eligius antequam Novomiensi insula donaretur, aurifaber per Galliam celebris. Exstat adhuc ejusdem opus nobile Mausolæum S. Martini E. Turon.

Seculo 8vo. Qui putant hoc seculo inductas ferreas equorum soleas procul dubio censentur errare, ut eruditè suo more docet Fabrettus in Syntagmate ad Columna. Trajani.

Constantinus Copronym. Pipino Regi organa in Galliis, non ante visa dono mittit. 757 *Sigebert.*

Zacharias Hierosolym. Regis legatus Carolo M. S. Sepulchri Callariæ, & Oliveti claves cum vexillo defert 800. *Eginarth in Vita.*

Seculo 9no. Legati Persarum Regis Carolo M. illunetarium horologium affabrè admodum constructum ferunt, quod ab Eginartho in ejus vita describitur. Usus cognominum

scribendorũ apud Arabes cæptꝰ inde traductꝰ ad Hispanos, eisq; secu:: o. frequentatꝰ, ac deniq; ad Francos Italosq; traductus *Henschen. Tom. 7. Maii pag. 793.*

Viguerat, ut notum est, in Italia cognominum usus, qui à Longobardis sublatus magno Historiæ damno, qui inde tacta fuerat obscurior, undecimo tandem seculo restitui cæpit.

Seculo 10mo. Primordia Feudorum, ut loquuntur sub Carolo Simplici in Francia, & in Germania sub Conrado *I.*

Hastiludia, sive, ut vulgus dicitur, torneamenta primùm usurpata ab Henrico Aucupe. 938.

Gentilitia familiarum insignia occasione dictorum ludorum primo fixa, & certa. *Ita Menestrier. sed Chartarius aliud sentit.*

Typographiam hoc seculo à se inventam Sinæ gloriantur.

A Gereberto Monacho, qui postea Silvester II. Horologium *M*agdeburgense constructum est, in quo conspicua erat stella polaris.

seculo 11mo. Exolescente extremi judicii metu, quo multi deterriti, tanquam in fine decimi seculi instantis omnia neglexerant, artes iterum coluntur.

Notæ musicæ, ut, re, mi, fa, sol, la, à Guidone, Aretino Card. excogitatæ.

Sacchari cocturam, Rhabarbari, Mirabolani, & Tamarindæ usum medicina debet Avicennæ.

Desiderius Ab. Casin. vocatis ex Græcia peritissimis, ut ea ferebant tempora, artificibus, curat artes nobiles in Italia restitui. *Ostiens.*

Seculo 12do. *B*ombycinæ, vestes captivitatis Græcis opificibus orbi occiduo innotescunt, agente Roderico *S*iculo.

Carrocum præcipuum olim apud Italos in bello vexillum à curru, cui soleret imponi appellatum, hoc sæculo ab Archiepisc: *M*ediolan:

Heriberto

Heriberto inventum putat du Fresne, sed ejus fus videtur antiquior.

Vino excoqui cæpere cadavera, ut ossa possent à carnibus faciliùs separari, vetuit id postea sequenti seculo Bonifacius VIII.

Triboccus militaris machina celebris olim apud Germanos, primo apparuit in expeditione Thuringica ab Othone IV. *Genebrard.*

Seculo 13tio. Insigne tentorii inventum ad Fridericum Imper: à Sultano missum in quo so[l]is, & Lunæ imagines artifici motu cursum suum certis spatiis peragebant, & diei, noctisq; horas designabant.

Conradus Schirensis Chronologus ex Mabillonio in Germanico Itiner. aliorumq; suspicione, aliquem Optici tubi usum videtur habuisse.

Conspicilia ad oculorum laborantium subsidium, vel inventa, vel ostensa ab *Alexandro* Spina Dominicano. Ex Epist. Elegantissimi Re[d]i, qui veterum inventum ex Plauto putant, procul dubio falluntur.

Seculo 14to. Utilissimum Acus Nauticæ inventum per Flavium Glojam Amalphitanum 1000. Perperam Joan. Gej. Melphen: appelatur ab his, qui Melphim, ab Amalphi non distinguunt, ut Vossius Sabbæus, & alii.

Aera in *Aragonia* abrogata, inducta à Christi numeratione 1358. ut mox in Castella 1383 in Lusitania 1415. Bombardæ à Bertholdo nigro Germano adinventæ 1380.

Artem per æra celata multiplicandi imagines invenit suo initium sæculo. Thomas Finiguerra aurifex Florentinus, quem imitatus est Baccius Buldin. sed utrinq; superavit Anton. Pollajol: *Baldinuc: in erudito opusc: hac de re edito.*

Seculo 15to. Typographia inventa Argen-

 tinæ

tinæ 1440. à Ioan. Gurtemberg. seu ut alii malunt Moguntiæ à Ioan: Factio. 1452.

Cusi primùm Augustin: de Civitate Dei, & Lact: Firmian: ut multis placet.

Typographi inter primos floruere Zellius, Ionson, Amerbaccus, Eroben., Oporin., Wechelii, Iodoc., Badius Ascens.

Petrus Navarr. cuniculos nitrato pulvere primus replet seculo 15. in fine inclinante.

Seculo 16to. Navigatio universum orbem terrarum circumdans primò facta 1519. navi victoria, cui præerat Ferdinand. Magellan: eoq; mortuo navem reduxit Ioan: Sebast: Canut: Cantab: 1522. *Osorius.*

Ejusdem navigationis gloriam hoc eodem seculo alii tres tulere, Angli Duo Francisc: Dracus, Thom: Candiscius., & *Batav.* Oliver: Vandernoit.

Orichalchum factitium excogitatur. Aquæ fortes, ut dicunt, inventæ

Reperta capella, seu Vasculum ex osse suburo ad auri & argenti purgationem.

Florent insignes Typogr. Manutii, tres Gryphi. Plantini, Stephani tres.

Ars conficiendi aulæa introducitur Romæ à SS. D. N. Clemente XI.

Celatura sub Ludovico *M.* hoc ævo plurimùm profecit.

URBIUM NATALES, ET ALIA ARCHITECTURÆ OPERA ILLUSTRIA.

SEculo 1mo. Cæsarea Philippi ad fontes Iordanis condita 12.

Colonia

Colonia Agrippina Germanici Cæsaris o-pus 15.

Ratisbona olim Imbripolis 32.

Portus Romanus ad ostia Tiberis à Claudio Cæsare. 42.

Fossa Corbulonis inter Rhenum & Mosam 47. Hoc est Canalis á Rheno derivatur per Corbulonem spatio 23. M. pass: *Mosæ* congrediens ad Crimpam pagum. *Ortel.*

Seculo 2do. Trajanopolis altera in Phrygia, altera in Tracia sub Trajano.

Hadrianus instaurat Hierusalem, & de suo nomine Æliam apellat.

Pontè planè admirando Trajanus Danubium jungit cujus adhuc manent nomen, & vestigia.

Murus dividens Scotiam à reliqua Britannia per 80000. passus ab Hadriano ductus.

Hadriani apud Tiburtes Villa, cujus adhuc rudera miramur. In ea provinciarum, & locorum celeberrima nomina inscripserat, veluti Lycæum, Academiam, Canopum, Pæcilen, Tempe. *Spartianus in Vita.*

Seculo 3tio. Brandeburgum in Germania à Brenno positum 211.

Sicambria, quæ nunc Hungarorum Buda conditur 224.

Philippopolis á Philippis Imperat. Bostra in Arabia ab iisdem instaurata 245.

Firmus Tyran. domum è quadratis vitris bitumine. & aliis medicamentis insertis habuisse scribitur à Vopisco.

Aurelia in Gallia ab Aureliano 273.

Severi Vallum inter Scotiam, & reliquam Britanniã 207. Bodotria ad Glottæ æstuaria per 132. M. pass: ubi antea Agricola Srovinciam finire decreverat *Buchanan.*

Seculo 4to. Byzantium à Severo excisum à Con-

à Constantino *Magno* instauratur, ac nova Roma, & Constantinopolis dicitur.

Basilea sub Valentiniano II. ex Augustæ Rauracorum reliquis 374.

Templum Antiochenum nobilissimum, Dominica aurea dictum Anno 328. inchoatum 341. dedicatum.

Seculo 5to. Ferraria à Vico Ferrajola, & fossa, quæ in Padusam ducebat, ubi forum arii mænibus cingi cæpta 433.

Venetæ Regionis incolæ, Attilla Galliam Cisalpinam impunè vastante, in paludes Adriatici sinus confugientes, nobilissimæ Urbis Venetiarum fundamenta locant 452.

Aetii jussu, è cespite murus excitatur ad excludendos Scotos, Pictosque à reliqua Britannia, *Leslaus Buchanan.*

Seculo 6to. Antiochia à Justiniano instaurata, Theopolis appellatur 529.

Gnesna in Polonia à Lecho Croata condita 550.

Victoria civitas in Hispania à Leovigildo: 580.

Ferraria munita à Smaragdo Exarcho 585.

Theodelapius Dux sub initium seculi ponte simul, & aquæductu planè mirabili Spoleti duos montes jungit *Campell. Hist: Spoleti:*

Templum S. Sophiæ celeberrimum Constantinopoli Justinianus erigit, eique trecenta sexaginta quinque suburbia pro dote assignat, ac mille Clericos constituit, qui rem Divinam in eo faciant.

Seculo 7mo. Urbs Sangallens. in Helvetia conditur: 620.

Ferraria amplificata à Rom: Pontifice Vitaliano 657.

Ferraria in oppositam Padi ripam translata 673.

Pampi-

Pampilona per R: Bambam 674.

Praga in Bohemia incipit ædificari 686. & Cracovia in Polonia.

Templum ea ætate nobilissimum, nunc vix mediocribus comparandum, D. Ioan: Baptistæ à Theodolinda Longobardorum Regina Modoetiæ ponitur.

Seculo 8vo. Ovetensis civitas in Hispania 760. Viterbium à Luitprando, Longobardorum Rege ædificatur, vel saltem mænibus cingitur.

Casinense Monasterium à Petronace 720. cæptum instaurari, ad eam amplitudinem, & opes excrescit, quibus postea floruit. Caroli M: opus decennale pons super Rhenum.

Templum D: Petri in cælo aureo à Luitprando Ticini conditum, & opulentissimis Auctum donariis, in quo D: Augustini corpus collocavit.

Seculo 9no. Dresda ad Albins 808. Aquisgranum 809. per Carolum M: conditæ.

Florentia per ejusdem instauratur opus, præcipuè urgente Guillelmo Achai Scotorum Regis fratre *Lessaus.*

Nobile templum à Pippino Caroli M. filio, Veronæ, D. Zenoni E. erigitur, quòd integrum adhuc perseverat.

Alphonsus III. *M.* Compostellanum D. Iacobi templum ingentibus sumptibus ædificat 882. Zamosa in Hispania ab eodem condita 889.

Canossa Castrum in Æmilia celebre conditum ab Artone, sive Actio Mathildis Comit. proavo sub initio sæculi. *Floren.*

Seculo 10mo. Calecutum apud Indos initio sæculi à Saracenis, Monachium Bavariæ Ducum sedes sub Othone I. Magdeburgum rogante Æditha Imperatrice 950. Hala in Saxonia 981. Cairum propè veterem Memphim à Iohar Saraceno 968. ædificantur.

Non

Nonantulæ & Farſæ Monaſteriis nihil hoc ævo in Italia magnificentiùs.

S. Marci celeberrimum Templum Venetiis inclinante ſeculo plurium à Græcia architectorum operâ inchoatur.

Seculo 11mo. Troja in Apulia à Bubagno, ſeu Bolano Græco ædificatur 1022.

Scaphuſiana, Urbs apud Helvetios conditur, 1053.

Plura, teſte Glabro inſtaurantur, plura conduntur nova per Europam Templa.

Piſani Baſilicam egregiam à Sicilienſibus manubiis exſtruunt 1012.

Phanorum exemplo excitantur Etruſci & Florentiæ I. Miniatis in Monte 1020. Lucæ S. Martini Templum 1062. ædificatur.

Seculo 12mo. Galitium in Luſitania 1123. Roſtochium 1145. Berlinum 1143. Alexandria è palea dicta 1168.

Mediolanum, Cremona, Placentia, ab Ænobardo exciſæ, brevi feliciùs reſurgunt 1168.

Berna & Friburgum 1180. conditæ.

Templum maximum B. Virgini Lutetiæ Sacrum, quod Robertus Cenalis *lib.* 2. *Hiſt.* Epheſino Dianæ præferre non dubitavit, inchoatur ab Epiſcopo Mauritio de Sully. Nunc multis per Europam poſthabetur.

Seculo 13tio. Strausbinga in Bavaria, Stokolmium in Svecia 1259. Bilbaum in Hiſpania conditur 1300.

Templum Ambiani maximum, Galliæ totius nitidiſſimum 1220. circiter inchoatur 1270. abſolvitur *Gallia Chriſtian.*

Pons Londinenſis mirabilis ſub Ioanne Angliæ Rege.

Turris Cremonenſis Italicarum maxima perficitur à Guelphis 1290.

Urbeventanum Templum opere Semigothico

thico, sed planè nobilissimum, & illo ævo admirabile 1290.

Seculo 14to. Navale Venetum toti Europæ mirabile 1304. inchoatur.

Maximum Urbis Americæ Septiarion Maxima 1322.

Lymia, & fons oblivionis Hispaniensium celeberrimus à Petro Lusitana conditur.

Limæ templum totius Germaniæ maximum cæpit ædificari 1377. perficiendum post annos 100.

Anno 1386. Templum Cathedrale Mediolanensium, quo nihil habet Gothica Architectura nobiliùs, sed post immensos planè sumptus nondum absolutum.

Seculo 15to. Templum Cathedrale Hispalense magnificentissimum nobilissimi Capituli sumptibus cæpit ædificari. 1401.

Florentini egregiis operibus urbem suam exornant. Hinc illi speciosum. *Pulchra* cognomentum inditum.

Florentiæ S. Mariæ de Flore tholus primus erigitur à Brunelescho Statuario, & Architecto prænobili. 1446.

Ex eo plurimùm profecit Bonarota Vaticanum erecturus.

Carthesia Tirmen à Galeatio Sfortia magnificentissimè condita.

Seculo 16to. Cima in Peruvia 1535. à Pizzaro. Anneburgum in Misnia 1561.

Agra Mogelensis Imperia Metropolis à Rege Acabar, & Palma nova, à Venetis conduntur, 1595.

Venetiis absolvuntur Areæ Marcianæ porticus, quibus nil perfectiùs habere dicitur Architectura.

Ibidem Pons rivi alti marmoreus operis omnino mirabilis.

Templum

Templum & Monasterium D. Laurentii in Escuriali à Philippo II. conditur.

Basilica D. D. Apostolorum Petri, & Pauli Cracoviæ insigni Architectura, & magnificentia erigitur, à Sigismundo III. Rege Poloniarum, in gratiarum actionem pro insigni victoria Chocimensi, quam publicô officiô Divinô celebrat Polona Ecclesia.

Sacellum materiâ, & opere spectandum in primis Florentiæ in quo magnorum Ducum sepultura.

Seculo 17mo. Arx Casalensis in Italia, Philippoburgum in Germania excitantur.

In Insulis Oriental: à Batavis Oceani conduntur urbes, Amstelodamum, Londinum, Taurinum, Parisii exornantur.

Fossa seu Canalis inter Aracem, & Germaniam per Ludovicum XIV. Galliarum R.

Vessaliæ immensis sumptibus à Ludovico XIV. ad Regias delicias conditæ.

ARCHITECTI NOBILES ARCHITECTURÆ ROMANÆ VICES.

SEeculo 1mo. Augustus moriens gloriatur, se Romam lateritiam invenisse, marmoream relinquere.

Architecturam hoc ævo majestate, & soliditate nobilissimam floruisse docent multa peritis antiquitatis notissima, inter quæ.

Aquæ Claudiæ, & Anienis novæ ductus inchoati à Caligula, à Claudio absoluti.

Theatrum Marcelli, cujus exstant in Sabellorum palatio reliquiæ.

Amphitheatrum, vulgò Colossæum.

Temp-

Templi pacis à Vespasiano conditi reliquiæ.

Seculo 2do. Apollodorus Pontis, per Trajanum Danubio impositi, Architectus; ut rectè Fabretius in Syntagm. ad Colum. Trajani Tristanum redarguens, qui Lacero Architecto pariter nobili hanc laudem tribuit.

Trajanus Urbem plurimis, & pulcherrimis ædificiis, ornavit, quæ artem, & magnificentiam, vel è ruinis ostentant, sed cum studiosiùs his nomen suum inscriberet, dictus est. *Herba parietaria.*

Sepulchro Hadriani superba moles imposita ab Antonino Pio, artis tum florentis excellentiam abundè docet.

Seculo 3tio. Septimius Severus, & Alexander, item Severus, ædes Romæ labentes instaurant.

Therme Antonini Caracallæ, & Diocletiani magnificentiam florentis adhuc Architecturæ, sed Gallieni veriùs, ut bene notat Fabrettus, quàm Caracallæ Circus extra portam Capenam, labentis infelicitatem docent.

Aurelianus Urbem murîs validioribûs, & amplioribus munit, sed errant proculdubio, qui eos ad ambitum 50. milliarium extendunt. *Mivutol; in antiquit. Roman.*

Seculo 4to. Nova ædificia sub Constantino ex veterum partibus ædificari cæpta, ut liquet ex ejusdem arcu, & Basilicis ab eo conditis. Hinc in Christianorum templis nonnulla marmora Ethnicorum mysteriis sculpta spectantur.

Templa in Crucis formam ædificata, post Crucem Constantino ostensam.

Auro opulenta hujus ævi ædificia, ut ex D. Hieronymo constat, sed minùs solidè ædificata ad nos non pervenere.

Agnoscuntur tamen, tum in Basilica Liberiana, tum in Templo SS. Ioannis, & Pauli, & in Basilica Sessoriana quædam antiquitatis vestigia.

Seculo

Seculo 5to Alarici Gothorum Regis metu Romā novis mænibus circumdat Honorius Imper. 403.

Sepulchrum sive moles Hadriani, tanquam turris mænibus adjunctum 1mo Gothico bello, ut liquere videtur ex Procopio.

Basilica Liberiana magna ex parte à Sixto III. instaurata, & ornata musivis picturis, ædes S. Sabinæ à Petr: Ep: Illyrico condita, Sixto sedente, ut Anastasius tradit, architecturam hujus ævi adhuc spectandam nobis exhibent.

Seculo 6to. Moles Hadriani habitatur à Theodorico, hinc aliquando *Theodorici Domus* appellata.

Theodoricus quasdam mænium partes ex marmorum crustis & silice instaurat.

Quamvis magnificis Theodorici operibus antiqua ædificiorum miracula superata scripserit Cassiodorus, perennare non valuerunt.

A Narsete priùs, mox à Belisario, post urbem à Totila incendio deformatam, instaurata è tophis, cæmentis, lapidibus, & lateribus mænia.

Architectura Gothica, à Gothis inventa, veteri neque soliditate, neque elegantia comparanda.

Seculo 7mo. Laterum officinas post *Barbarorum* devastationem in urbe abolitas opinatur Ciampin: *In vetust. Monum.*

Itaque plerumque hoc ævo ædificatum ex tophis, silicibus, & marmorum crustis.

Bonifac: IV. sive vetustis instaurandis, sive novis excitandis ædificiis inclaruit.

Templum S. Venantii in Regione Montium propè Lateran. Ædem à Ioan: IV. inchoatum à Theodoro perfectum est.

Templum S. Georgii in Velabor Leone II. instauratum tradiditur.

Seculo 8vo. Gregorius III. Urbis muros reficit.

Templum

T emplum SS. Petri, & Marcellini nova molitio ne erigit.

Carolo M. regnante, visa est reflorescere architectura, & eum ædificandi modum tenere, quẽ, Gallieno imperante, usurpant Architecti *Ciampin: loc: cit.*

Hadrianus. I. muros urbis magnis impensis reficit, vetera plura ædificia restaurat, nova condit.

Idem Confessionem, ut ajunt D. Petri, totum solido auro, altare autem illi impositum, ex parietes dextrâ, lævâque argentô contexit.

Seculo 9no. Ædificandi laude hoc seculo inclaruere SS. Pontifices Leo: III. Paschalis I. Leo IV.

A Leone III. præter alia, instaurata est à fundamentis Ecclesia SS. Vincentii, & Anastasii ad Aquas Salvias, superest ejusdem opus Arcus ingens in Æde D. Pauli magnis columnis, impositus.

In templo S. Praxedis à Paschali I. refecto spectatur adhuc sacellum D. Zenoni dicatum, ubi servatur pars columnæ, ad quàm Christus Flagellandus fertur alligatus.

Urbs Leonina Romanæ appendix à Leone IV. condita est.

Seculo 10mo. Decimum hoc, & consequens undecimum seculum incuriosiora operum memoria defluxere.

Adalbertus Etruriæ Marchio, qui molem Hadriani tanquam arcem tenebat, Theodoram nobilem, sed famosam Romæ mulierem in communionem ejusdem, recepit, ex qua primùm ipsa, mox & filia Marotia urbi leges dare propemodum visa est. Ex his ad Pontifices, sed brevi ad populum transiit Arcis possessio, quæ à Cruentio Nomentano capta, ab eo aliquando est appellata.

Hoc ævo solis tophis [quadri]ateris ædificari cæptum est.

Seculo

Seculo 11mo. Buschettus Græcus Architect. laudatur à Vaſario.

Frequentes in Urbe ſeditiones, & Turbæ, vix ullum Rom. Pontificibus ædificandi ſpatium reliquere.

Bis præterea Roma pené conſumpta eſt flammîs, primò ſub Leone IX 1050. fortuitô incendiò, ſecundo ſub Greg: VII. 1084. Roberto Guiſcardo, Henricum III. Cæſarem perſequente. Ex eò tempore Roma pluribus in locis vacua facta eſt ædificiis.

Plures hoc ævo in Urbe præcelſæ turres, & nobilium ædes inſtar arcium munitæ, quæ non ſemel Pontificibus perfugium præbuere.

Seculo 12mo. Turres hoc etiam ævo, munitasq; Domos, ſibi Romani Proceres parare ſolebant.

Quamvis jam melior ædificandi ratio alibi in Italia floreret, nondum Romæ aſſurgebat. Veſtigia tamen apparent in Turri Campanaria Seſſorianæ Baſilicæ addita à Lucio II. eam inſtaurante.

In porticu Baſilicæ Liberianæ ab Eugenio III. ædificata, quamvis poſteà Gregorio XIII. refecta, & deniq; in templo S. Salvatoris ad Cupellas.

Seculo 13tio. Tuccius, Nicolaus Piſanus, Marchion, Arnulphus, Lupus, Architecti illuſtres. Rudis adhuc, & ſolidior hujus ævi Architectura ex his, quæ Romæ ſuperſunt jure cenſetur.

Turris, quæ Comitum nuncupatur in Suburra, ab Innocentio III. Turris Militiarum in Quirinali jugo à Gregorio IX. exſtructæ.

S. Urbani Templum in Regione Montium, ſub Urbano IV. ædificatum.

Superſunt ad S. Sabinam veſtigia collium ab Honorio IV. conditarum.

Seculo

Seculo 14to. Andreas Organa, Calendarius, Bonus, Prothus S. Marci Architecti.

Pontificibus Rom. Aveniens: sedentibus, vetusta Romæ ædificia passim ruunt, ut in Epist. testatur Petrarcha.

Moles marmorea in æde Lateranen: Urbani V. imponitur Altari, in quo, servantur SS. Petri & Pauli capita.

Post Pontificum in Urbem reditum, ædes plerumq; informes, quales adhuc nonnullæ spectantur, ex veterum ædificiorum fragmentis excitantur.

Turris in facie Basilicæ Liberianæ jubente Gregor. XI. erigitur.

Seculo 15to. Leo Baptista Albertus nobilis Florentinus sui seculi Vitruvius, Bruneleschus, pariter Florentinus Architectus.

Nicol. V. mænibus Vaticanum cingit, Urbem insignibûs monumentis illustrat, & Aquæ Virginis ductum vetustate collapsum restituit.

Palatia Columnensium Capranicarum, & S. Marci templa, S. Augustini, & Hieronymi Dalmatarum melioris oppido. sed nondum defæcatæ Architecturæ opera, seculo inclinante conduntur.

Seculo 16to. Bramantes, Raphael Urbin., Bonarota, Fontana, Baroccius vulgò Vignola Architecti nobilissimi.

Basilica D. Petri Augustissima in Vaticano 48. ferè millionum sumptibûs nondum absoluta, Palatium Farnesiorum, Templum item nomini Jesu ab Alexandr. Card. Farnesio dicatum. Obelisci à Sixto V. feliciter erecti, ejusdem sacellum in Basilica Liberiana reflorescentem ad omnium seculorum invidiam Architecturam docent.

Lateritiam structuram vetustæ similem industriâ recentiorum restitutam agnoscimus, so-

liditatem ædificandi vetustæ parem adhuc desideramus.

Seculo 17mo. Carolus Madernus, Laurentius, Borominus Martinus Long9 egregii Architecti.

Sacellum Burgvesianum Pauli in Basilica Liberiana, Ludovisianum S. Ignatii Lojolæ templum.

Ædes Barberinæ in Quirinali, fons Pamphilianus in Arca Agonali ab Innocent. X. inductus, Porticus areæ Vaticanæ ab Alexandro VII. circumpositæ, opera censentur Architecturæ Augustæo ævo ferè paria.

Urbanus VIII. non exiguam Urbis partem, novis mænibus, & arcem S. Angeli novis munitioribus circumdat.

Floruere in Architectura Andr. à Priteo S. Jesu Equ. Francisci Fontana.

Curia Mont: Citatorii ab Innocentio XII. magnificè exstructa à quo dicta Innocentiana.

Ædificium S. Michaelis alendis, & exercendis in omnium ferè artium genere pauperibus per Pontifices Innocent: II. & SS. D. N. Clement: XI. à quo magnificentiùs promovetur. Templum duodecim Apostolorum.

PICTURA STATUARIA, EARUMQUE ROMÆ VICES.

SEculo 1mo. Pauci hujus ævi pictores, Amulius, Cornalius, Avius priscus, unus fermè statuarius Zenodorus memorantur, quamvis plures floruisse constet.

Spectabantur nuper in reliquis Thermarum Titi umbræ quædam veterum, & optimarum imaginum

imaginum quarum delineationes servat egregius antiquitatis indagator Jo. Petrus Bellorius! *Videsis ejus opus de sepulchris Nasonum.*

Quæ in sepulchro Cestii visebantur minùs laudantur, Vide eruditam de his dissert. Octavii Falconerii, quem magno rei literariæ detrimento immatura mors nobis eripuit.

Quæ super sunt in arcu Titi anaglypha florentissimam hoc ævo statuariam. ostendunt

Seculo 2do. Hadrianus Imperator venustissimè pinxit, atq; etiam effigies è cetera, & creta formavit. *Dio in vita.*

Fragmentum picturæ ex villa Hadriani, nunc in Musæo Ducis Parmensis magno Judice Carolo Maratto, Raphaelis Urbin., vel Annib. Caracii manum referre videtur.

Quæ inventæ sunt in sepulchro Nasonum picturæ 1674. hoc seculum redolent. Pars earum translata est in Alterionum hortos. V. *Fabrettum de Aquæductibus.*

Columna Trajani florentem, Antonini deficientem statuariam ostendit.

M. Aurelii statua Equestris in Capitol. magni artificis opus.

Seculo 3tio Codices duo, Terentii alter, alter Virgilii cum pictis fabularum argumentis, hujus ævi picturam exhibent in Vaticana Bibliotheca.

Arcus Septimii Severi statuariam declinantem, sed celebre Caracallæ caput in Farnesiano Palatio, florentem adhuc videtur ostendere.

Urna marmorea in porticu Basilicæ Liberianæ; Christianæ religionis mysteriis insignis, hoc seculo inclinante creditur elaborata.

Seculo 4to. Constantinus Byzantium immigrans, nobiliores secum Pictores, & Statuarios trahit.

Pius Christianorum ardor multa, tum Deorum, tum hominum, simulacra delet.

Augustissimæ Virginis imago in æde S. Martini in montibus tesseliis compacta dicitur S. Silvestri jussu.

Arcus Constantino Victori erectus, florentem ævo Trajani statuariam, hoc deficientem ostendit; nam partes ex arcu Trajani sumptæ omnino optimè, post Constantini victoriam sculptæ, omnino pessimè apparent.

Seculo 5to. Imagines musivi operis in arcu Basilicæ Liberianæ jussu Sixti III. in Odæo Basilicæ Paulinæ jubente Leone I. elaboratæ, aliaque Romæ, & alibi, de quibus copiosè, & eruditè Ciampin. *in Veter Monum*. picturæ incrementa demonstrant.

Argenteam D. Laurentii statuam à Sixto III. in ejus æde extra muros locatam defert Anastius, quare non hoc, sed sequenti seculo statuariam omnino defecisse suspicantur eruditi viri.

Nobilissimæ statuæ, quæ ex præda Romana Gensericus mittebat in Africam mari. haustæ periere. *Procop.*

Seculo 6to. Nullam hujus ævi picturam Romæ licet assignare; nam musivæ instauratæ olim D. Gregorii jussu in D. Agathæ ad Suburram templo, periere vetustate consumptæ anno 1592. Delineatæ tamen servantur in Vaticana Bibliotheca, teste amantissimo antiquitatis præsule Joanne Ciampino.

Quæ Graserus in Historia exotica tradit de statua Theodorici affabrè elaborata, & Neapoli erecta ad prænuncianda Gothorum fata, â viris antiquitatis bene peritis fabulosa censentur.

Seculo 7mo. Honorio jubente elaborata est opere vermiculato S. Agnetis effigies, quæ in Odæo templi, eidem Virgini dicati, via Nomentana visitur.

Imagines

Imagines è Tessellis, quæ spectantur in Odæo Templi S. Venantio E., & aliis martyribus Sacro prope Basilicam Lateranen., Ioan: IV. & Theodoro pontificibus, qui simili opere ibi picti cernuntur, sedentib9 compactæ feruntur.

Seculo 8vo. Furentibus in sacras imagines Iconomachis, pictura, & statuaria magnum accipiunt detrimentum.

Hoc seculo Altariumvestes Divorum imaginib9 ornari cæpere, ut liquet ex Anastasio in Vita Greg: III. Lachariæ, & Hadrian: I.

Quamvis Apostolorum imagines in Odæo S. Pudentiana Hadriano I. sedente tessellis picturæ rudem ejus ævi artem ostendant Pussinus magni nominis pictor sedentis inter eos Servatoris Majestatem contemplare sæpe, & laudare solebat.

Seculo 9no. Laudatur inter pictores S. Lazarus Græcus monachus sacrarum imaginum fortissimus propemodum.

Spectatur Romæ à Rhodiano Triclinio Musivum opus Leoni jussu pictum peculiari opusculo illustratum ab Alcmanno mandante Francisco I. Cardinale Barberino. Ejusdem ævi creduntur imagines in Odao S. praxedis sub paschali. I.

Angelorum argentea simulacra eodem Leone jubente elaborata., ut Anastas:, tradit, revivi-scentem Romæ Statuariam videntnr indicare.

Seculo 10mo. Servatur in Vaticana Bibliotheca Semeseris Græci Menologii pars cum sanctorum imaginibus, quas hoc ævo pictas putat Allatius apud Hughellum in Ital: Sacra. In eo aliquot Pictorum nomina.

In sacello S. Thomæ Cantuar. olim: Ædis Lateran. Sacrario visuntur ad aras imagines Ioanne XI. sedente pictæ C: *Raspon. in Basil. Lateran.*

Historiæ

Historiæ Christi patientis opere anaglypho in Columella ad Basilicam Paulinam, monstra, non opera Statuaria videntur, & quia à Casinensibus positæ, huic seculo tribuendæ, quia hoc tantùm seculo Paolinum Cænobium tenuerant.

Seculo 11mo. Stauratius Turchitus, cujus opus Valvæ Basilicæ Paulinæ.

Equites Paparoni cum gentilitiis insignibus in pavimento Basilicæ Liberianæ vermiculato opere picti, & ejusdem operis in Æde F: Laurentii extra muros jacentem Romæ picturam hoc seculo docent.

Idem ostendunt æneæ Valvæ Paulinæ Basili: opere diaglypho elaboratæ Constantinopoli, jussu Alex: II. Pontif:

Iure his præferuntur musiva in Templo S. Miniatis Florentiæ, & Anagliphæ Alexandri II. Historiæ, Lucæ in æde S. Martini.

Seculo 12mo. Ephrem musivi operis pictor, à quo sub Manuele Comneno ornatum Templum Bethlemiticum B: Virginis Sacrum.

Innocentio II. ædem D. Mariæ Transtyb: instaurante, pictum est, opere musivo ejusdem ædis Odæum, & imagines è regione Sacratii. Imagines Anagliphæ in epistylio marmoreo Ianuæ S. Prudentianæ, statuariam aliquid jam feliciùs audentem ostendunt & ideo seculo huic assignandam artem instauranti.

Idem præterea tradere videntur rythmica carmina, & in Syllabis rudis seculi more peccantia.

Seculo 13tio Cimacovis, Tapluus, Caddus, musivi operis artem, & picturam super Græcos artifices assurgentes restituunt, sive potiùs ad vitam revocant penè exstinctam.

Abellenatus, Aliprandus, & Nicol: Pisanus statuarii laudantur à Vasario, sed Romæ rudera adhuc, & jacentem utramque artem ostendunt imagines Tessellis expressæ in Odæo Basilicæ Li-

beranæ

berianæ & ſepulchrum Guillelmi Card: Fliſci in æde S. Laurentii extra muros & hiſtoriæ Anaglyphi operis in urna, & imagines in pariete omnino infelices.

Seculo 14to. Caddus Varguritonus, Buffamalc. Duccius Pictores nobiles, ſed his longé nobilior Iactius picturæ renascentis parens.

Muſivum ejus opus, ubi Petrum incipentem mergi liberat Servatoris manus in Vaticano ſpectatur.

Margariton, Andreas piſanus, Petrus Cavailinus ſtatuarii.

Hujus opus lignea Crucifixi imago in æde D. Pauli celeberrima.

Pontificibus Avenione ſedentibus tantus erat Romæ artium elegantiorum neglectus. ut urnam Agrippina marmoream, quæ ad huc ſervatur in Capitolio metiendo tritico adhiberent.

Seculo 15to. Dellus, Vcellus, pinturichius, Ghirlandinus. Puliajol, Mantegna Pictores.

Antonellus Meſſanens: primus in Italia colores oleo miſcuit, quod à Belgis didicerat.

Maſſacius tantum addidit picturæ, ut ab eo Bonarota, & alii plura didicerint.

Iacob: à quercu, Donatellus, Pullajolus, Brunellesch. ſtatuarii.

Imagines vivaciſſimis expreſſæ coloribus in Odæo Baſilicæ Seſſorianæ hujus ævi, ſed incerti Pictoris.

Anton: philaretus Eugenii IV. juſſu Æneas D: Petri valvas opere anaglypho 12. annorum ſpatio elaborat.

Seculo 16to. Bellinus, Francia Giorgionus Petrus perasin. Signorell: pictores egregii.

Raphaeli Urbinati, & Bonarotæ Pictura debet ſummum ad quod venit incrementum.

Poſt hos laudantur Còrregius Titianus, parmegianinus, Sarrius Polydor: Monoeromatis

celebris

celebris Iul: Roman., Paulus Veronens., Ioannes Utinensis novæ Plasticæ inventor. Perinus à Vaga, Sodoma, Beccatianus, Zuccari duo, & Baroccius.

Paulus Romàn. Baccius Bandinellus, & longè ante hos Bonarota scalpro nobilis.

Seculo 17mo. Augustinus Ludovicus, & præcipuè Annibal Carracii ffr: labentem pictu ram sustinent.

Florent præterea Rubenius, Albanus, Ioseph Arpin: Vandikius, Suecus, Petrus Berettinus, Corton., Possin:. Musivi operis Apelles, huic Proximus Calandra

Statuarii Anton: Lombard:, Francisc: Belga, Algardus, Berninus, quorum opera plurima Romæ narrantur.

Possin. Miniard. Lanzanus Pictores. Duodecim Apostol: Statuæ miro opere, & magnitudine per celeberrimos hujus ævi artifices elaboratæ in Basilica Constantiana.

Franciszek Saczko.